

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA MIASTA ZDUŃSKA WOLA DO 2020 ROKU

**Fundusze
Europejskie**
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Wstęp	3
A. Opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy.....	6
A1. Strategia Rozwoju Miasta Zduńska Wola do roku 2020	7
A2. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Zduńska Wola	9
A3. Lokalny Program Rewitalizacji Obszaru Miejskiego Zduńska Wola 2006-2013 (Aktualizacja)	11
B. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych	14
B1. Diagnoza zjawisk społecznych	15
Ludność	15
Bezrobocie.....	28
Pomoc społeczna.....	30
Ubóstwo	36
Uzależnienia i przemoc	36
Niepełnosprawność i choroba.....	42
Bezpieczeństwo i przestępczość	43
Aktywność społeczna	44
B2. Diagnoza zjawisk w sferze gospodarczej	50
Gospodarka i przedsiębiorczość.....	50
B3. Diagnoza zjawisk w sferze środowiskowej	62
Warunki naturalne i środowisko	62
Uwarunkowania przestrzenno-środowiskowe: wybrane wskaźniki	74
B4. Diagnoza zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej.....	78
Infrastruktura opieki zdrowotnej	78
Infrastruktura edukacyjna.....	85
Infrastruktura czasu wolnego (kultura, sport, rekreacja).....	96
Zabytki i dziedzictwo kulturowe, turystyka.....	106
System drogowy i kolejowy, komunikacja	110
B5. Diagnoza zjawisk w sferze technicznej	114
Sieć wodociągowa i kanalizacyjna.....	114
System ciepłowniczy	117
System gazowniczy.....	118
System elektroenergetyczny.....	120
Stan zasobów mieszkaniowych	121
B6. Problemy miasta zduńska wola w opinii mieszkańców	126
Szczególnie uciążliwe problemy miasta	126

Niezbędne działania rewitalizacyjne	129
Zduńska Wola w perspektywie najbliższych lat	131
C. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji	132
C1. Stany kryzysowe	132
C2. Koncentracja negatywnych zjawisk – obszar zdegradowany	138
C3. Obszar rewitalizacji	161
Analiza swot	166
D. Wizja obszaru rewitalizacji.....	168
E. Cele i oraz kierunki działań rewitalizacyjnych	171
F. Lista podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	174
G. Pozostałe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne	203
H. Mechanizmy zapewnienia komplementarności	223
I. Indykatywne ramy finansowe	225
J. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych w proces rewitalizacji	234
K. System realizacji programu rewitalizacji oraz monitoring	237
Spis map, wykresów i tabel	242
Załącznik nr 1 – jednostki delimitacyjne w zduńskiej woli – wykaz ulic.....	248
Załącznik nr 2 Obszar rewitalizacji w Zduńskiej Woli	257

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Definicja rewitalizacji podkreśla kilka istotnych zagadnień i wyzwań związanych z procesem wychodzenia ze stanu kryzysowego obszaru kryzysowego.

Po pierwsze proces rewitalizacji powinien być realizowany w sposób kompleksowy, tj. w taki sposób, który nie tylko rozwiązuje lub eliminuje wybrane zagrożenia i problemy, ale także w sposób pozwalający na wykorzystanie mocnych stron nie tylko obszaru rewitalizowanego, ale całej gminy, jak również potencjału otoczenia zewnętrznego, traktowanych jako szanse rozwoju. Takie kompleksowe podejście do rewitalizacji oznacza, że działania podejmowane na rzecz wychodzenia ze stanu kryzysowego powinny wpisywać się w szerszy nurt realizacji polityki rozwoju całej gminy i jego otoczenia, w szczególności otoczenia powiązanego funkcjonalnie z gminą.

Po drugie proces rewitalizacji powinien być prowadzony w sferach społecznej, przestrzennej i gospodarczej, tj. być ukierunkowany na wieloaspektowe podejście oraz rezultaty. Kluczowe dla właściwego zdiagnozowania skali poszczególnych problemów, a tym samym wybór zawężonych terytorialnie obszarów do rewitalizacji powinien być poprzedzony rzetelną diagnozą. Diagnoza powinna wskazać stany kryzysowe na obszarze miasta, zarówno w sferze terytorialnej, ale przede wszystkim w sferze kategorii problemów. Ostateczny wybór obszarów do rewitalizacji powinien być wyborem najefektywniejszej ścieżki działań, w kontekście oczekiwanych rezultatów, tj. wynikać z rangi lub znaczenia wybranych zagadnień/obszarów rewitalizacji dla polityki rozwoju całej gminy.

Po trzecie, istotną rolę w procesie tworzenia i realizacji programu rewitalizacji odgrywa partycypacja społeczna, która obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy. W toku przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji dąży się, aby działania, skutkowały wypowiedzeniem się przez wszystkich interesariuszy.

Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności:

1. mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczności nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
2. mieszkańcy gminy inni niż wymienieni powyżej;
3. podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
4. podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
5. jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
6. organy władzy publicznej;
7. podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Oznacza to, że sam proces powinien być tak zaplanowany, aby umożliwić czynny udział wybranych grup społecznych i tzw. aktorów rozwoju lokalnego. Udział interesariuszy powinien zostać zaplanowany zarówno na etapie tworzenia programu rewitalizacji, jak również na etapie jego realizacji, w tym ewaluacji. Na etapie tworzenia programu rewitalizacji wskazany jest udział interesariuszy zarówno na etapie diagnozy, jak również planowania poszczególnych celów i działań rewitalizacyjnych.

Program rewitalizacji realizowany na poziomie gminy wpisuje się w szereg założeń krajowych i regionalnych dokumentów strategicznych:

Tabela 1 - Zestawienie dokumentów strategicznych na poziomie krajowym i regionalnym

Nazwa dokumentu	Cele
Strategia Rozwoju Kraju 2020	<p>Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka</p> <p>Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego</p> <p>II. 4.1. Zwiększanie aktywności zawodowej</p> <p>II. 4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego</p> <p>Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna.</p> <p>Cel III.1. Integracja społeczna. III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym</p> <p>III.1.2. Zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej nim zagrożonych</p> <p>Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych</p> <p>III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmocnienia potencjału obszarów wiejskich.</p> <p>Wspieranie rozwoju ośrodków o znaczeniu lokalnym w zakresie działań rewitalizacyjnych, rozbudowy infrastruktury, zwłaszcza komunikacyjnej, a także poprawy usług użyteczności publicznej i innych funkcji niezbędnych dla inicjowania procesów rozwojowych na poziomie lokalnym.</p>
Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”	<p>Cel 1. Dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej i efektywnej gospodarki.</p> <p>Cel 2. Stymulowanie innowacyjności poprzez wzrost efektywności wiedzy i pracy.</p> <p>Cel 3. Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców.</p> <p>Cel 4. Wzrost umiędzynarodowienia polskiej gospodarki.</p>
Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020	<p>Cel 3. Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p>
Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020	<p>Cel 3. Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p> <p>Cel 4. Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego.</p>
Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko perspektywa do 2020 r.	<p>Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska.</p> <p>Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię.</p> <p>Cel 3. Poprawa stanu środowiska.</p>
Krajowa Strategia Rozwoju	<p>Cel 1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów (konkurencyjność).</p>

<p>Regionalnego 2010- 2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie.</p>	<p>Cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych (spójność).</p> <p>Cel 3. Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie (sprawność).</p>
<p>Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030</p>	<p>Cel 2: Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialnej, równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich.</p> <p>Cel 4: Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.</p>
<p>Narodowy Plan Rewitalizacji</p>	<p>Cel główny: poprawa warunków rozwoju obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym i gospodarczym. Realizacji tego celu służyć będzie tworzenie korzystnych warunków dla prowadzenia rewitalizacji w Polsce i położenie nacisku na holistyczne, zintegrowane podejście do prowadzenia takich działań.</p>
<p>Strategia Rozwoju województwa łódzkiego 2020</p>	<p>1.2. Rozwój nowoczesnej gospodarki energetycznej, 1.2.1. wdrażanie niskoemisyjnych i energooszczędnych technologii</p> <p>2.1. Kształtowanie i rozwój kadr dla gospodarki innowacyjnej, 2.1.3. kształtowanie proinnowacyjnych postaw przedsiębiorców</p> <p>2.2. Kształtowanie aktywnych postaw na rynku pracy 2.2.1. aktywizacja zawodowa ludności, 2.2.2. upowszechnianie modelu „silver economy”</p> <p>3.2. Rozwój MŚP i sektora rolnego, 3.2.1. poprawa konkurencyjności MŚP</p> <p>4.1. Rozwój społeczności lokalnych, 4.1.1. kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego, 4.1.2. rozwój sektora organizacji pozarządowych</p> <p>4.2. Wzmacnianie tożsamości regionalnej, 4.2.2. wzmacnianie rozwoju funkcji symbolicznych</p> <p>5.1. Rozwój usług i poprawa dostępu do sektora edukacji, 5.1.1. rozwój bazy żłobków i przedszkoli, 5.1.2. podniesienie standardu placówek edukacyjnych na wszystkich etapach kształcenia, 5.1.3. rozwój kompetencji i technik cyfrowych w procesie edukacji na wszystkich etapach kształcenia</p> <p>5.2. Rozwój usług i poprawa dostępu do sektora ochrony zdrowia, pomocy społecznej oraz pieczy zastępczej, 5.2.1. rozwój i racjonalizacja bazy ochrony zdrowia, pomocy społecznej oraz pieczy zastępczej, 5.2.2. rozwój usług i programów profilaktyki zdrowotnej oraz innych z zakresu pomocy społecznej i pieczy</p> <p>5.3. Rozwój usług i poprawa dostępu do sektora kultury, sportu, turystyki i rekreacji, 5.3.1. rozwój bazy kultury, sportu, turystyki i rekreacji, 5.3.2. rozwój usług kultury, sportu, turystyki i rekreacji</p> <p>6.1. Przeciwdziałanie ubóstwu ekonomicznemu, 6.1.1. przeciwdziałanie wyuczonej bezradności, 6.1.2. wspieranie dzieci i młodzieży z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji ekonomicznej</p> <p>6.2. Reintegracja zawodowa oraz przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniom społecznym, 6.2.1. rozwój i upowszechnianie ekonomii społecznej, 6.2.2. aktywizacja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, 6.2.3. zapobieganie i przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego</p> <p>7.1. Wzmocnienie i rozwój systemów transportowych i teleinformatycznych, 7.1.1. rozwój drogowych, kolejowych, lotniczych powiązań, zewnętrznych i wewnętrznych o znaczeniu strategicznym, 7.1.2. rozwój proekologicznego</p>

transportu pasażerskiego,

7.2. Wzmocnienie i rozwój systemów infrastruktury technicznej, 7.2.1. zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego, w tym elektroenergetyka, ciepłownictwo, gazownictwo, 7.2.2. rozwój systemów wodno – kanalizacyjnych

9.1. Wzmacnianie systemu powiązań funkcjonalnych, 9.1.2. włączanie ośrodków miejskich i wiejskich w komplementarny system powiązań funkcjonalnych

9.2. Wspieranie procesów rewitalizacji i poprawa ładu przestrzennego, 9.2.1. rewitalizacja zdegradowanych obszarów mieszkaniowych i przemysłowych, w tym rewaloryzacja zabytkowych układów przestrzennych oraz obiektów zabytkowych, 9.2.2. kształtowanie krajobrazu kulturowego, w tym zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznych, zapobieganie procesom chaotycznej suburbanizacji oraz propagowanie dobrych wzorców architektury regionalnej.

Dokumentem strategicznym określającym kierunki rozwoju podmiotowej jednostki terytorialnej jest *Strategia Rozwoju Miasta Zduńska Wola do roku 2020*, przyjęta Uchwałą Nr XIX/244/12 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 1 marca 2012 r. Celem *Strategii Rozwoju Miasta Zduńska Wola do roku 2020* jest określenie głównych kierunków działań na najbliższą dekadę. W oparciu o nadrzędny cel polityki rozwoju miasta, jakim jest wspieranie mieszkańców oraz podnoszenie poziomu ich życia, zdefiniowane zostały wyzwania rozwojowe, jakie stoją przed miastem. Stymulowanie rozwoju społeczno-gospodarczego, wzmocnienie pozycji miasta w regionie, racjonalne kształtowanie ładu przestrzennego, rozwój potencjału ludzkiego i społecznego, właściwe funkcjonowanie opieki zdrowotnej i społecznej, kultura, sport w mieście – to elementy, od których w dużej mierze zależy rozwój miasta, jakość życia w nim i sposób jego funkcjonowania.

Strategia jest bardzo istotnym dokumentem z punktu widzenia rozwoju miasta tworzoną przede wszystkim z myślą o mieszkańcach Zduńskiej Woli. Określone w dokumencie cele, kierunki działań oraz zadania realizacyjne posłużą do racjonalnego i starannego planowania miejskich inwestycji.

Zgodnie z przedstawioną w *Strategii* wizją, Zduńska Wola jawi się jako *prężny ośrodek ukierunkowany na integrowanie działań mieszkańców i budowanie partnerstwa oraz Miasto sprzyjające rozwojowi gospodarki, zapewniające warunki wzmocnienia potencjału mieszkańców i zrównoważonego rozwoju*. Natomiast misja została sformułowana następująco: *Zduńska Wola znaczącym i silnym ośrodkiem w regionie, otwartym i atrakcyjnym miejscem do zamieszkania, miastem dbającym o poszanowanie środowiska naturalnego i zaangażowanym w realizację ambitnych inwestycji*.

Z powyższej przedstawionej wizji i misji strategii rozwoju wynikają cele generalne. Są one ich konkretyzacją i wyznaczają kierunek działania podmiotów życia społecznego i gospodarczego w długim okresie czasu. Rozwinięcie celów generalnych stanowią cele operacyjne, charakteryzujące się krótszym horyzontem czasowym, zaś konkretyzacją celów operacyjnych są kierunki działań.

Głównym celem polityki rozwoju miasta jest wspieranie mieszkańców oraz podnoszenie poziomu ich życia, zaś cele generalne i operacyjne zawarte w *Strategii Rozwoju Miasta Zduńska Wola do roku 2020* przedstawiają się następująco:

- **I. Cel generalny – Wspieranie rozwoju gospodarczego.**
 1. Cel operacyjny: Wspieranie przedsiębiorczości oraz tworzenie warunków dla nowych inwestycji gospodarczych.
 2. Cel operacyjny: Analiza i monitorowanie zewnętrznych i wewnętrznych czynników rozwoju gospodarczego.
- **II. Cel generalny – Wzmocnienie pozycji Zduńskiej Woli jako ważnego ośrodka w regionie.**
 1. Cel operacyjny: Efektywna sfera publiczna.
 2. Cel operacyjny: Podniesienie atrakcyjności miasta poprzez ukształtowanie wizerunku marki Zduńskiej Woli.
 3. Cel operacyjny: Ukształtowanie pozycji miasta jako regionalnego bieguna wzrostu oraz lidera w subregionie.
- **III. Cel generalny – Racjonalne kształtowanie przestrzeni miasta.**
 1. Cel operacyjny: Modernizacja przestrzeni i struktury funkcjonalnej miasta poprzez efektywne zarządzanie i właściwe użytkowanie przestrzeni miasta zapewniające utrzymanie ładu przestrzennego.
 2. Cel operacyjny: Efektywne gospodarowanie zasobami komunalnymi i wspieranie budownictwa mieszkaniowego.

3. Cel operacyjny: Modernizacja i rozwój infrastruktury miejskiej.
 4. Cel operacyjny: Budowa systemu ekologicznego miasta.
 5. Cel operacyjny: Zwiększenie oferty rekreacyjno-wypoczynkowej oraz bazy obiektów sportowych miasta.
 6. Cel operacyjny: Rozwój funkcji kulturotwórczej i edukacyjnej miasta poprzez wzmocnienie bazy instytucjonalnej i materialnej.
- **IV. Cel generalny – Tworzenie optymalnych warunków do rozwoju edukacji i potencjału ludzkiego.**
 1. Cel operacyjny: Zapewnienie wysokiego poziomu edukacji oraz poprawy warunków nauczania w miejskich placówkach oświatowych.
 2. Cel operacyjny: Wdrożenie i utrzymanie opracowanych standardów oświatowych miasta.
 - **V. Cel generalny – Wzrost jakości życia w mieście i poprawa dostępności świadczeń z zakresu ochrony zdrowia oraz zwiększenie poziomu bezpieczeństwa publicznego.**
 1. Cel operacyjny: Wspieranie działań profilaktycznych na rzecz poprawy zdrowia mieszkańców.
 2. Cel operacyjny: Wzmacnianie integracji i spójności społecznej mieszkańców.
 3. Cel operacyjny: Zapewnienie wzrostu poziomu poczucia bezpieczeństwa publicznego mieszkańców.

A2. STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA ZDUŃSKA WOLA

Założenia polityki przestrzennej, koordynujące działania samorządu lokalnego w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym miasta, zostały przedstawione w *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Zduńska Wola*. Pierwotna edycja Studium opracowana została w 1999 roku i przyjęta Uchwałą Nr XV/178/99 Rady Miejskiej w Zduńskiej Woli z dnia 28 października 1999 roku. I zmiana *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zduńska Wola* obejmująca obszar w rejonie ulicy Karsznickiej została uchwalona Uchwałą Nr LVI/517/06 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 29 czerwca 2006 roku. Kolejna zmiana *Studium*, przyjęta Uchwałą Nr XXX/374/12 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 20 grudnia 2012 roku, wymaga korekty m.in. w zakresie układu komunikacyjnego (główna zmiana przebiegu drogi ekspresowej S8 wraz z likwidacją projektowanego węzła w rejonie ul. Widawskiej) oraz aktualizacji kierunków rozwoju miasta.

Studium jako wewnętrzny dokument władz samorządowych nie jest aktem prawa miejscowego, nie stanowi podstawy do wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu ani nie przesądza o użytkowaniu terenów. *Studium* stanowi narzędzie do kształtowania polityki przestrzennej samorządu oraz wyraża jego poglądy i postanowienia związane z rozwojem miasta. Jest to dokument planistyczny sporządzany dla obszaru całego miasta. Określona w *Studium* polityka przestrzenna jest zgodna z zasadami ustanowionymi przepisami prawa. Opracowanie spełnia funkcję wytycznych do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, stanowiących przepisy miasta, które nie mogą naruszać ustaleń *Studium*. Podstawowymi zadaniami *Studium* są:

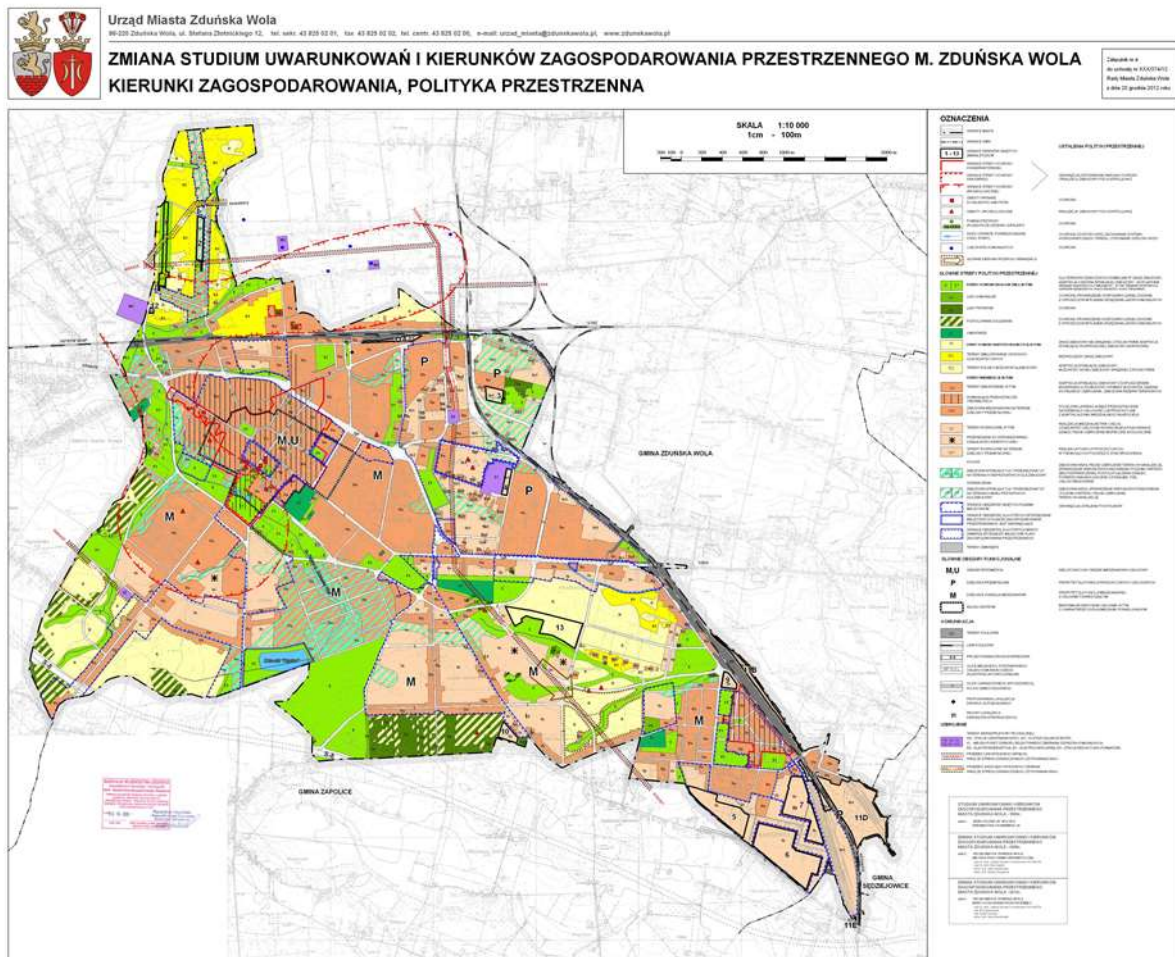
- 1) rozpoznanie aktualnej sytuacji miasta, istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z jego rozwojem;
- 2) sformułowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego i zasad polityki przestrzennej miasta, w tym zasad ochrony interesu publicznego;
- 3) stworzenie podstawy do koordynacji planów miejscowych oraz decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, wydawanych bez planów;
- 4) promocja rozwoju miasta.

Dokument *Studium* zawiera:

- opis – treść ustaleń:
 - Cele i kierunki rozwoju
 - Uwarunkowania rozwoju
 1. Stan istniejący w zakresie użytkowania i zainwestowania terenów. Wybrane zagadnienia społeczno-gospodarcze.
 2. Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego.
 3. Środowisko kulturowe.
 4. Stan i funkcjonowanie układu komunikacyjnego.
 5. Uzbrojenie.
 - Kierunki zagospodarowania przestrzennego, polityka przestrzenna
 1. Ustalenia polityki przestrzennej dla poszczególnych terenów.
 2. Główne obszary funkcjonalne miasta.
 3. Uwarunkowania realizacji zabudowy.
 4. Ustalenia polityki przestrzennej dla poszczególnych funkcji.
 5. Zmiany przebiegu granicy administracyjnej.
 6. Tereny wskazane do sporządzenia planów miejscowych.

- 7. Ustalenia dodatkowe.
- Kierunki rozwoju komunikacji i uzbrojenia
 1. Komunikacja.
 2. Uzbrojenie.
- Wykaz celów i zadań
 1. Cele strategiczne.
 2. Zadania pilne.
 3. Zadania dla realizacji celu publicznego.
- Wykaz zmian w Studium
- rysunki:
 - synteza uwarunkowań, możliwości rozwoju (skala 1:10 000),
 - komunikacja – kierunki,
 - kierunki zagospodarowania, polityka przestrzenna (skala 1:15 000),
 - gospodarka wodno-ściekowa (skala 1:15 000),
 - energetyka, telekomunikacja (skala 1:15 000).

Mapa 1. Kierunki zagospodarowania i polityka przestrzenna miasta Zduńska Wola

Źródło: Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Zduńska Wola

A3. LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI OBSZARU MIEJSKIEGO ZDUŃSKA WOLA 2006-2013 (AKTUALIZACJA)

Zadania z zakresu rewitalizacji na obszarze miasta prowadzone były w ramach *Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszaru Miejskiego Zduńska Wola 2006-2013*, przyjętego Uchwałą Nr LIV/498/06 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 25 maja 2006 roku. Dokument był następnie aktualizowany, Uchwałą Nr VIII/69/11 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 21 kwietnia 2011 r. i Uchwałą Nr IX/106/11 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 26 maja 2011 r.

Głównym celem lokalnego programu rewitalizacji jest ożywienie gospodarcze i społeczne na terenie zdegradowanym obszarze miejskiego Zduńskiej Woli. Natomiast cele szczegółowe zostały sformułowane następująco:

- rewitalizacja substancji architektonicznej terenów,
- zapewnienie mieszkańcom jak najwyższego poziomu życia i stworzenia warunków do wszechstronnego rozwoju,
- zwiększenie atrakcyjności obszarów miejskich dla inwestorów lokalnych i zewnętrznych.

W wyniku dogłębnej analizy problemów, informacji z zakresu sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej oraz wniosków i projekty zgłaszane przez potencjalnych beneficjentów, zostały wyznaczone granice obszaru objętego lokalnym programem rewitalizacji.

Zgodnie z „Zasadami przygotowania lokalnego programu rewitalizacji/ zintegrowanego programu rozwoju lokalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013” obowiązkowe było wyznaczenie w lokalnym programie rewitalizacji granic obszaru rewitalizacji wraz z uzasadnieniem. Obszar rewitalizacji musiał zostać wyznaczony w oparciu o minimum 3 spośród podanych poniżej kryteriów:

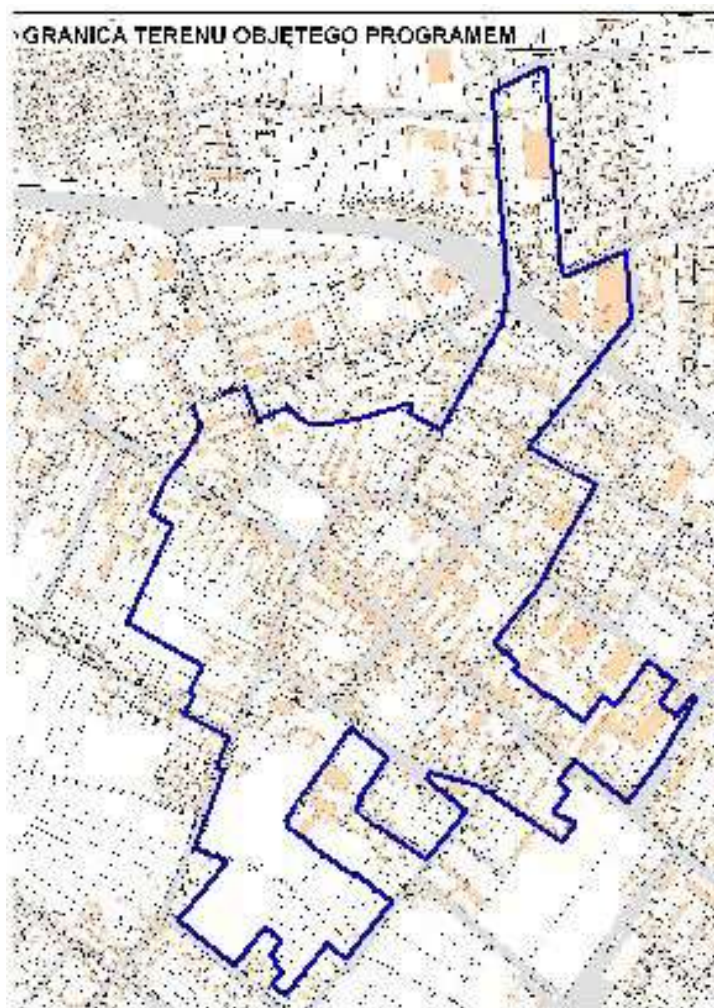
- a. wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia;
- b. wysoka stopa długotrwałego bezrobocia;
- c. niekorzystne trendy demograficzne;
- d. niski poziom wykształcenia, wyraźny deficyt kwalifikacji i wysoki wskaźnik przerywania skolaryzacji;
- e. wysoki poziom przestępczości i wykroczeń;
- f. szczególnie wysoki stopień degradacji środowiska;
- g. wysoka liczba imigrantów, grup etnicznych i mniejszościowych lub uchodźców;
- h. porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego;
- i. niski poziom wydajności energetycznej budynków.

Obszar wyznaczony do rewitalizacji w ramach *Programu* zlokalizowany był w centrum Zduńskiej Woli i obejmował następujące ulice miasta: Krucza, Juliusza, Getta Żydowskiego, Sieradzka, Kościelna, Plac Wolności, M. M. Kolbe, Złotnickiego, Al. Kościuszki, Łaska, Dąbrowskiego, Zachodnia, Fabryczna, Żeromskiego, Królewska, Kilińskiego, Piwna, Park Miejski, Opiesińska, Szadkowska i Łódzka. Wg stanu na koniec 2006 roku wyznaczony obszar był zamieszkiwany przez 3 038 osób, a liczba podmiotów gospodarczych wynosiła 550.

Wskazany do rewitalizacji obszar rewitalizacji spełnia łącznie 3 spośród wskazanych kryteriów, tj.:

- wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia,
- wysoki poziom przestępczości i wykroczeń,
- porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego.

Mapa 2. Granice obszaru objętego lokalnym programem rewitalizacji

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Obszaru Miejskiego Zduńska Wola 2006-2013

Planowane **działania przestrzenne (techniczno-materialne)** w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszaru Miejskiego Zduńska Wola 2006-2013 w latach 2007-2013 i w latach następnych na obszarze rewitalizowanym obejmowały:

1. Termomodernizacja Publicznego Przedszkola Nr 4.
2. Modernizacja budynku Publicznego Przedszkola Nr 11.
3. Zintegrowany system sieci informatycznej, rozwój usług dla mieszkańców – Miasto Zduńska Wola.
4. Rozbudowa kuchni przy Szkole Podstawowej Nr 11.
5. Zagospodarowanie terenu przy Urzędzie Miasta.
6. Przebudowa drogi powiatowej przy współudziale Urzędu Miasta – ul. Getta żydowskiego na odc. Placu Wolności do ul. Łódzkiej.
7. Przebudowa chodników w ul. Kilińskiego wraz z remontem – odnową nawierzchni skrzyżowania ul. Łaskiej i Kilińskiego i przebudową odcinka kanalizacji deszczowej w ul. Łaskiej w Zduńskiej Woli.
8. Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa łódzkiego poprzez przebudowę infrastruktury transportowej Północ-Południe w powiecie zduńskowolskim i łaskim – etap realizowany przez Miasto Zduńska Wola.
9. Rewitalizacja Centrum Miasta Zduńska Wola.
10. Wymiana instalacji wod.-kan. przy Publicznym Przedszkolu Nr 11.
11. Budowa boiska wielofunkcyjnego przy SP Nr 11.

12. Projekt ARKA – rewitalizacja terenu byłej siedziby Komendy Powiatowej Policji w Zduńskiej Woli na potrzeby funkcjonowania instytucji pomocy społecznej w Powiecie Zduńskowolskim.
13. Rewitalizacja obiektów pofabrycznych wykorzystywanych na cele oświatowe. Lokalizacja: Zduńska Wola ul. Opiesińska 8.

Planowane **działania społeczne** w ramach *Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszaru Miejskiego Zduńska Wola 2006-2013* w latach 2007-2013 i w latach następnych na obszarze rewitalizowanym obejmowały:

1. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
2. Program współpracy Miasta Zduńska Wola z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.
3. Program rozwoju i upowszechniania aktywnej integracji „Maksymilian”.
4. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zduńska Wola na lata 2010-2020.
5. „Centrum Aktywności Lokalnej”.
6. „Euro Informacja – Integracja Dla Każdego”.
7. System wsparcia dla osób długotrwale pozostających bez pracy.
8. Program Przeciwdziałania Bezdomności „Szansa dla siebie”.
9. „System wsparcia dla ofiar przemocy”.
10. „Klub Integracji Społecznej”.
11. „Asystent Rodziny”.

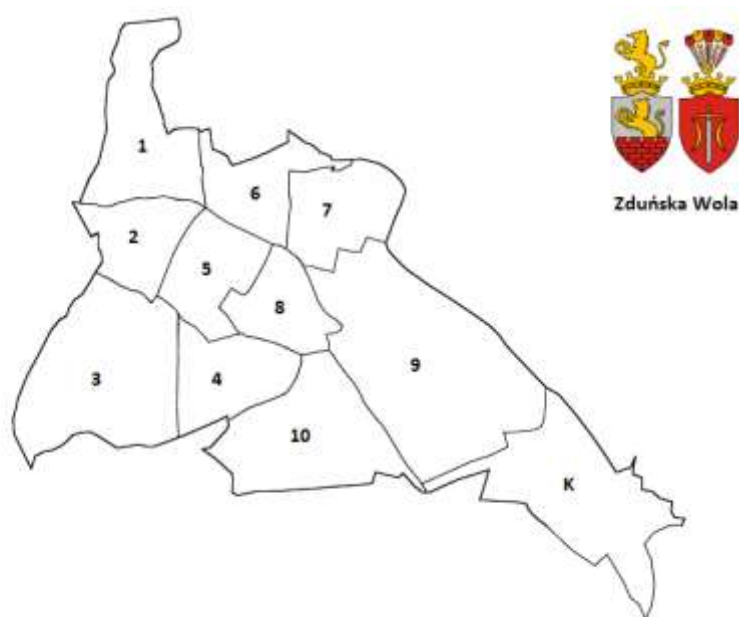
Planowane **działania gospodarcze** w ramach *Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszaru Miejskiego Zduńska Wola 2006-2013* w latach 2006-2013 i w latach następnych na obszarze rewitalizowanym obejmowały:

1. Lokalne Okienko Przedsiębiorczości.
2. Konferencja Gospodarcza.

B. DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH ORAZ SKALA I CHARAKTER POTRZEB REWITALIZACYJNYCH

W celu przeprowadzenia analizy delimitacyjnej poszczególnych zagadnień ujętych w niniejszym opracowaniu obszar miasta Zduńska Wola podzielono na 11 jednostek. Podział miasta na jednostki delimitacyjne przeprowadzono w oparciu o powiązania funkcjonalno-przestrzenne.¹

Rysunek 1. Podział miasta Zduńska Wola na jednostki delimitacyjne

Jednostka delimitacyjna	Ilość osób zameldowanych	Odsetek liczby mieszkańców do ogółu mieszkańców
Zduńska Wola	42068	100%
Obszar 1	2037	4,84%
Obszar 10	1443	3,43%
Obszar 2	5012	11,91%
Obszar 3	7237	17,20%
Obszar 4	2635	6,26%
Obszar 5	5008	11,90%
Obszar 6	7243	17,22%
Obszar 7	443	1,05%
Obszar 8	6741	16,02%
Obszar 9	644	1,53%
Obszar K	3625	8,62%

Źródło: opracowanie własne

¹ Zakres ulic przypisanych do danej jednostki delimitacyjnej znajduje się w załączniku nr 1

B1. DIAGNOZA ZJAWISK SPOŁECZNYCH

LUDNOŚĆ

Zduńska Wola jest gminą miejską, położoną we wschodniej części województwa łódzkiego, na rzece Pichną. Miasto jest położone w odległości 40 km od Łodzi, 170 km od Wrocławia, 190 km od Warszawy i 200 km od Łodzi. Zduńska Wola jest również siedzibą powiatu zduńskowolskiego i pełni rolę centrum administracyjno-gospodarczego dla okolicznych gmin.

Miasto graniczy:

- od zachodu, północy i wschodu – z gminą wiejską Zduńska Wola
- od południa – z gminą Zapolice
- od południowego wschodu – z gminą Sędziejowice (powiat łaski).

Mapa 3. Położenie Zduńskiej Woli na tle powiatu zduńskowolskiego i okolicznych powiatów

Źródło: <http://www.zduńkawola.pl/www/portal?id=57834> (05.10.2016)

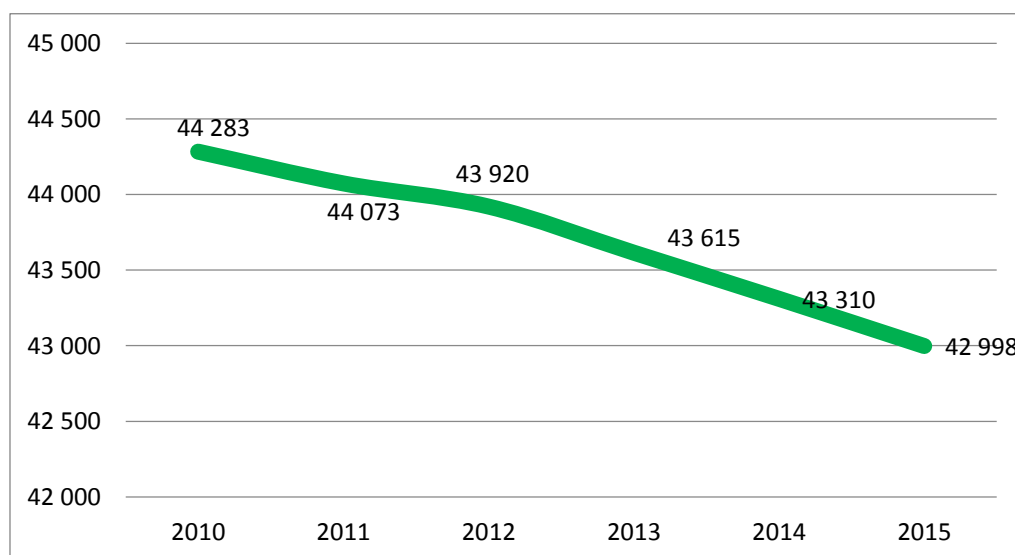
Mapa 4. Położenie Zduńskiej Woli na tle kraju

Źródło: <http://www.zduńskawola.pl/www/portal?id=57834> (05.10.2016)

Miasto Zduńska Wola, według danych Głównego Urzędu Statystycznego, na dzień 31.12.2015 roku zamieszkiwane było przez 42 998 osób. Dane statystyczne wskazują na występowanie w mieście zjawiska depopulacji – na przestrzeni ostatnich lat rysuje się wyraźna tendencja spadkowa w zakresie liczby ludności. Ogółem w latach 2010-2015 w mieście ubyło 1 285 mieszkańców, co oznacza spadek na poziomie 2,9%.

Wykres 1. Ludność faktycznie zamieszkała w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015

Źródło: GUS/BDL

Dane Urzędu Miasta dotyczące liczby osób zameldowanych w Zduńskiej Woli w 2015 roku wykazują, że miasto liczyło 42 068 mieszkańców. Najwięcej osób zamieszkiwało na ulicach tworzących obszar 6 (7 243 osoby, tj.

17,2%) i obszar 3 (7 237 osób, tj. 17,2%). Kolejny pod względem liczby mieszkańców okazał się obszar 8 z 6 741 osobami (16%), a następnie obszary: 2 (5 012 osób, 11,9%) i 5 (5 008 osób, 11,9%). Najmniej osób zamieszkiwało na ulicach z obszaru 7 (443 osoby, 1,1%) i obszaru 9 (644 osoby, 1,5%).

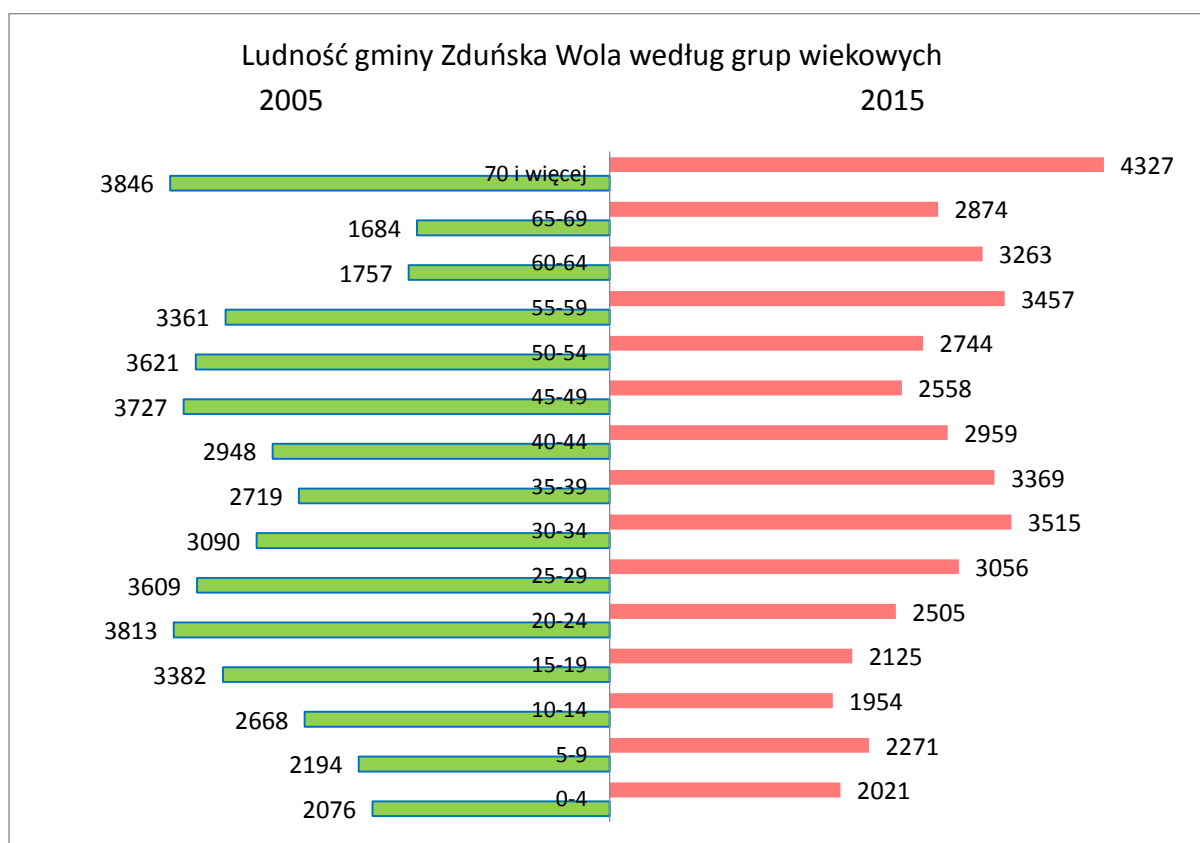
Tabela 2. Liczba mieszkańców w 2015 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów

Jednostka terytorialna	mieszkańcy	
	liczba	%
Obszar 1	2 037	4,8%
Obszar 2	5 012	11,9%
Obszar 3	7 237	17,2%
Obszar 4	2 635	6,3%
Obszar 5	5 008	11,9%
Obszar 6	7 243	17,2%
Obszar 7	443	1,1%
Obszar 8	6 741	16,0%
Obszar 9	644	1,5%
Obszar 10	1 443	3,4%
Obszar K	3 625	8,6%
RAZEM	42 068	100%

Źródło: dane gminne

Zmiany struktury wiekowej ludności Zduńskiej Woli w latach 2005-2015 można zaobserwować na poniższym wykresie. Widoczny jest na nim falowy układ piramidy wieku mieszkańców miasta, z wyraźnie zaznaczonymi rocznikami wyżowymi i niżowymi – odpowiada on strukturze wieku ludności w całym kraju. Ponadto zauważalny jest wzrost liczebności starszych grup wiekowych i spadek liczebności najmłodszych grup wiekowych. W 2005 roku w Zduńskiej Woli zamieszkiwało 3 846 osób mających 70 i więcej lat, co stanowiło 8,6% ówczesnej liczby ludności. Natomiast w 2015 roku do tej kategorii wiekowej należało 4 327 osób, co stanowiło już 10,1% mieszkańców. Zmniejszyła się ponadto liczba dzieci. W przypadku grupy wiekowej 0-4 lata liczebność w 2005 roku kształtowała się na poziomie 2 076 osób, zaś w 2015 roku 2 021 mieszkańców miasta miało nie więcej niż 4 lata (spadek wyniósł 2,7%). Można zauważyć, że spadek liczebności dotyczył kategorii wiekowych od 0 do 29 lat (oprócz grupy 5-9 lat) oraz od 45 do 54 lat. Natomiast wzrost liczby osób dotyczył kategorii wiekowych od 30 do 44 lat, a szczególnie znaczący przyrost odnotowano wśród osób w wieku 60 i więcej lat – liczba ludności Zduńskiej Woli w wieku 60-64 lat wzrosła w latach 2005-2015 o 85,7%, a w wieku 65-69 lat – o 70,7%.

Wykres 2. Struktura ludność według grup wiekowych w Zduńskiej Woli w 2005 i 2015 roku

Źródło: GUS/BDL

Zduńska Wola cechuje się bardzo wysoką **gęstością zaludnienia**. W 2015 roku na 1 km² miasta przypadało 1 750 mieszkańców. Była to wartość znacznie wyższa niż średnia krajowa (123 osoby/1 km²), wojewódzka (137 osób/1 km²) i powiatowa (183 osoby/1 km²). Również w miastach tych jednostek wskaźnik gęstości zaludnienia kształtował się na poziomie niższym niż w Zduńskiej Woli, przyjmując wartości 1 062 osób/1 km² w miastach kraju, 1 358 osób/1 km² w miastach województwa łódzkiego i 1 059 osób/1 km² w miastach powiatu zduńskowolskiego.

Ponadto należy zwrócić uwagę na zmniejszanie się gęstości zaludnienia na przestrzeni lat, co jest zgodne z trendem obserwowanym na obszarach miejskich zarówno kraju, województwa łódzkiego i powiatu zduńskowolskiego. Jak wskazano powyżej w 2015 roku na 1 km² powierzchni Zduńskiej Woli przypadało 1 750 osób, podczas gdy w 2010 roku było to o 52 osób więcej, tj. 1 802 osoby – spadek wyniósł 2,9%. Zmniejszenie gęstości zaludnienia w analizowanym okresie nastąpiło również w przypadku obszarów miejskich w kraju, województwie i powiecie.

Tabela 3. Ludność na 1 km² w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	ludność na 1 km ²					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
POLSKA	123	123	123	123	123	123
POLSKA - MIASTO	1 089	1 084	1 082	1 078	1 074	1 062
ŁÓDZKIE	140	139	139	138	137	137

ŁÓDZKIE - MIASTO	1 425	1 397	1 387	1 376	1 368	1 358
Powiat zduńskowolski	185	184	185	184	183	183
Powiat zduńskowolski - MIASTO			1081	1074	1067	1059
Zduńska Wola	1 802	1 794	1 788	1 775	1 763	1 750

Źródło: GUS/BDL

Analiza ludności Zduńskiej Woli ze względu na płeć wskazuje na przewagę kobiet w społeczności lokalnej. W 2015 roku wśród mieszkańców miasta znajdowało się 22 661 kobiet, co stanowiło 53% ogółu ludności. Identyczny odsetek kobiet w ogóle mieszkańców występował również w miastach kraju i powiatu zduńskowolskiego, zaś minimalnie wyższy okazał się w miastach województwa łódzkiego (54%). Natomiast średni udział kobiet w ludności całego kraju, województwa i powiatu ukształtował się na poziomie 52%.

Tabela 4. Odsetek kobiet w ludności faktycznie zamieszkałej w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	odsetek kobiet w ludności ogółem faktyczne miejsce zamieszkania stan na 31 XII kobiety					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	52%	52%	52%	52%	52%	52%
POLSKA - MIASTO	53%	53%	53%	53%	53%	53%
ŁÓDZKIE	52%	52%	52%	52%	52%	52%
ŁÓDZKIE - MIASTO	53%	53%	53%	53%	53%	54%
Powiat zduńskowolski	52%	52%	52%	52%	52%	52%
Powiat zduńskowolski - MIASTO			53%	53%	53%	53%
Zduńska Wola	52%	53%	53%	53%	53%	53%

Źródło: GUS/BDL

Nie stwierdzono silnego zróżnicowania odsetka kobiet w ogóle mieszkańców w zależności od obszaru miasta Zduńskiej Woli. Na wszystkich osiedlach kobiety miały nieznaczną przewagę liczebną w stosunku do mężczyzn. W 2015 roku udział kobiet wśród mieszkańców poszczególnych obszarów miasta mieścił w przedziale od 51,1% (obszar 4) do 55,3% (obszar 9).

Tabela 5. Liczba kobiet wśród mieszkańców w 2015 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów

Jednostka terytorialna	kobiety	
	liczba	%
Obszar 1	1076	52,8%
Obszar 2	2652	52,9%
Obszar 3	3709	51,3%
Obszar 4	1347	51,1%

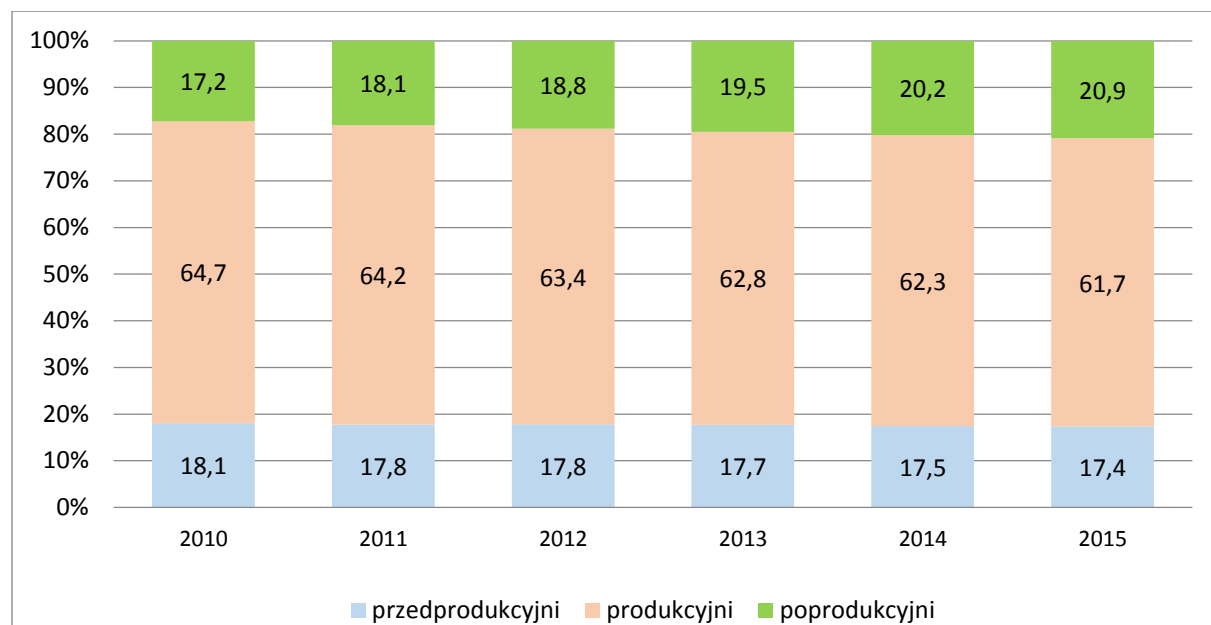
Obszar 5	2731	54,5%
Obszar 6	3879	53,6%
Obszar 7	242	54,6%
Obszar 8	3686	54,7%
Obszar 9	356	55,3%
Obszar 10	739	51,2%
Obszar K	1868	51,5%
RAZEM	22285	53,0%

Źródło: dane gminne

Oprócz wykazanego we wcześniejszych analizach ubytku ludności, dane statystyczne wskazują, że Zduńska Wola doświadcza również zjawiska starzenia się społeczeństwa. Na przestrzeni lat 2010-2015 wystąpiły jednocześnie trzy procesy, warunkujące negatywne zmiany struktury społeczności lokalnej:

- Spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (do 17 lat włącznie) – liczba ludności w tym wieku zmniejszyła się z 7 994 osób w 2010 roku do 7 463 osób w 2015 roku, co oznacza spadek na poziomie 6,6%. W tym samym okresie udział tej grupy w ogóle ludności miasta zmniejszył się z 18,1% do 17,4%.
- Spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym (18-60/65 lat) – w latach 2010-2015 liczba ludności w wieku produkcyjnym zmniejszyła się z 28 660 do 26 546 osób, co oznacza spadek na poziomie 7,4%. Udział tej grupy w ogóle ludności miasta zmniejszył się z 64,7% do 61,7%.
- Wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym – w analizowanym okresie liczba ludności w tym wieku zwiększyła się z 7 629 do 8 989 osób, co oznacza wzrost na poziomie 17,8%. Udział tej grupy w ogóle ludności miasta wzrósł z 17,2% do 20,9%.

Wykres 3. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015

Źródło: GUS/BDL

Na wszystkich wyznaczonych obszarach miasta Zduńskiej Woli większość mieszkańców stanowią osoby w wieku produkcyjnym. Ich udział w ogóle ludności w 2015 roku wahał się od 57% (obszar 8) do 71% (obszar 3).

Natomiast średnia dla całego miasta wynosiła 62%, co oznacza, że udział ludności w wieku produkcyjnym w ogóle mieszkańców w 2015 roku był niższy niż w 2014 roku, gdy wynosił 65%.

Ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 17% mieszkańców miasta, choć udział tej kategorii wykazywał pewne zróżnicowanie w zależności od obszaru. Relatywnie najmniej osób w wieku przedprodukcyjnym zamieszkiwało w 2015 roku na obszarach 5, 6 i 8 (po 16%). Z kolei najwyższy udział ludności w wieku do 17 lat stwierdzono na obszarze 10, gdzie 22% mieszkańców stanowiły osoby w wieku przedprodukcyjnym.

Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w Zduńskiej Woli w 2015 roku ukształtował się na poziomie 21%. Również ten odsetek wykazywał zróżnicowanie w zależności od obszaru zamieszkania. Relatywnie najstarszą pod względem demograficznym społecznością są mieszkańcy obszaru 8 (27%), a także 5 (25%), 6 i 9 (po 24%) oraz 1 (23%). Natomiast najniższy udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w ogóle ludności w 2015 roku wystąpił na obszarze 3, gdzie wynosił 12%.

Tabela 6. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w latach 2014-2015 w Zduńskiej Woli wg obszarów

Jednostka terytorialna	w wieku przedprodukcyjnym		w wieku produkcyjnym		w wieku poprodukcyjnym	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Obszar 1	20%	18%	64%	59%	16%	23%
Obszar 2	19%	18%	70%	62%	12%	21%
Obszar 3	18%	17%	75%	71%	7%	12%
Obszar 4	22%	20%	67%	62%	11%	18%
Obszar 5	21%	16%	60%	58%	20%	25%
Obszar 6	17%	16%	65%	59%	17%	24%
Obszar 7	20%	19%	65%	63%	15%	18%
Obszar 8	22%	16%	58%	57%	20%	27%
Obszar 9	16%	17%	66%	60%	17%	24%
Obszar 10	23%	22%	64%	62%	13%	16%
Obszar K	19%	18%	66%	61%	15%	21%
RAZEM	20%	17%	65%	62%	15%	21%

Źródło: dane gminne

Na tle innych jednostek administracyjnych miasto Zduńska Wola charakteryzowało się przeciętnym udziałem ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogóle mieszkańców. W 2015 roku wynosił on 17,4%, podczas gdy w skali kraju ukształtował się na poziomie 18%, w województwie łódzkim – 16,8%, a w powiecie zduńskowolskim – 17,9%. Natomiast na obszarach miejskich wszystkich wyżej wymienionych jednostek notowane były niższe odsetki dzieci i młodzieży (odpowiednio 16,7%, 15,6% i 17,3%) niż w samej Zduńskiej Woli.

We wszystkich jednostkach administracyjnych w latach 2010-2015 obserwowany był trend spadkowy w zakresie udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogóle ludności, przy czym proces ten najszybciej postępował w powiecie zduńskowolskim. W przypadku kraju odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym zmniejszył się w analizowanym okresie z 18,8% do 18% (dynamika spadku liczby dzieci i młodzieży na poziomie -4,5%, w tym -2,1% w miastach), w przypadku województwa łódzkiego – z 17,5% do 16,8% (dynamika -3,9%, w tym -1,8% w miastach), a w przypadku powiatu zduńskowolskiego z 19% do 17,9% (dynamika -5,9%). Natomiast

w Zduńskiej Woli odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym zmniejszył się z 18,1% do 17,4%, co oznacza dynamikę spadku na poziomie -3,9%.

Tabela 7. Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	ludność w wieku przedprodukcyjnym do ogółu ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	18,8	18,5	18,3	18,2	18,0	18,0
POLSKA - MIASTO	17,1	16,9	16,8	16,7	16,7	16,7
ŁÓDZKIE	17,5	17,3	17,1	17,0	16,9	16,8
ŁÓDZKIE - MIASTO	15,9	15,8	15,7	15,7	15,6	15,6
Powiat zduńskowolski	19,0	18,7	18,6	18,5	18,1	17,9
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	-	17,9	17,8	17,5	17,3
Zduńska Wola	18,1	17,8	17,8	17,7	17,5	17,4

Źródło: GUS/BDL

Ludność w wieku produkcyjnym stanowiła w 2015 roku 61,7% mieszkańców Zduńskiej Woli, co okazało się wartością niższą niż średnia krajowa (62,4%) – również w miastach (62%) – i powiatowa (62,2%). Natomiast w województwie łódzkim (także w miastach) odsetek ludności w wieku produkcyjnym okazał się minimalnie niższy niż w Zduńskiej Woli i wynosił 61,4% i 61%.

We wszystkich jednostkach administracyjnych w latach 2010-2015 liczba osób w wieku produkcyjnym zmniejszała się, choć tempo spadku było zróżnicowane i wynosiło: -3,1% w kraju (w tym -5,1% w miastach), -3,7% w województwie (w tym -5,9% w miastach), -2,8% w powiecie oraz -4,6% w Zduńskiej Woli. Należy zauważyć, że spadek udziału ludności w wieku produkcyjnym do ogółu ludności ma większą dynamikę na obszarach miejskich w stosunku do pozostałych obszarów.

Tabela 8. Odsetek ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	ludność w wieku produkcyjnym do ogółu ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	64,4	64,2	63,9	63,4	63,0	62,4
POLSKA - MIASTO	65,3	64,8	64,2	63,5	62,8	62,0
ŁÓDZKIE	63,8	63,3	62,9	62,4	61,9	61,4
ŁÓDZKIE - MIASTO	64,8	64,1	63,4	62,6	61,9	61,0
Powiat zduńskowolski	64,0	63,7	63,2	62,8	62,6	62,2
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	-	63,3	62,7	62,3	61,7
Zduńska Wola	64,7	64,2	63,4	62,8	62,3	61,7

Źródło: GUS/BDL

W 2015 roku 20,9% mieszkańców Zduńskiej Woli należało do kategorii osób w wieku poprodukcyjnym. Była to wartość wyższa niż średnia krajowa (19,6%) i powiatowa (19,9%), a jednocześnie niższa niż średnia województwa (21,8%). Warto podkreślić, że w miastach kraju i województwa odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym ukształtował się na poziomie wyższym niż w Zduńskiej Woli i wynosił odpowiednio 21,3% i 23,3%. Natomiast we wszystkich jednostkach udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w 2015 roku ukształtował się na poziomie wyższym niż w 2010 roku. Dynamika przyrostu odsetka w kraju wynosiła 17% (w tym 21% w miastach), w województwie – 16,3% (w tym 21,2% w miastach), w powiecie – 17,2%, a w Zduńskiej Woli – 21,3%.

Tabela 9. Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	ludność w wieku poprodukcyjnym do ogólnej ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	16,8	17,3	17,8	18,4	19,0	19,6
POLSKA - MIASTO	17,6	18,3	19,0	19,8	20,6	21,3
ŁÓDZKIE	18,8	19,4	20,0	20,6	21,2	21,8
ŁÓDZKIE - MIASTO	19,2	20,1	20,9	21,7	22,5	23,3
Powiat zduńskowolski	17,0	17,6	18,2	18,8	19,3	19,9
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	-	18,9	19,5	20,2	20,9
Zduńska Wola	17,2	18,1	18,8	19,5	20,2	20,9

Źródło: GUS/BDL

Ocenę sytuacji demograficznej uzupełniają wskaźniki obciążenia demograficznego. Pierwszy z nich określa liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym przypadającą na 100 osób w wieku produkcyjnym. W przypadku Zduńskiej Woli, w 2015 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadały 62 osoby w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym. Była to wartość wyższa od średniej krajowej (60,1), również w miastach (61,3), i powiatowej (60,8). Jedynie w województwie łódzkim wskaźnik ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym przyjmował wartości wyższe niż w Zduńskiej Woli, wynosząc 62,9 w całym województwie i 63,8 w miastach tego obszaru.

Drugi ze wskaźników określa, ile osób w wieku poprodukcyjnym przypada na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym. Również w tym przypadku sytuacja Zduńskiej Woli jest trudniejsza niż w kraju i powiecie, ale korzystniejsza niż województwa łódzkiego. W 2015 roku na 100 dzieci i młodzieży do lat 17 w mieście przypadało 120,4 osób w wieku poprodukcyjnym, podczas gdy średnia dla Polski wynosiła 109,1 osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym, średnia dla województwa łódzkiego – 130,1 osoby, a średnia dla powiatu zduńskowolskiego – 111,1 osoby. Należy jednak dodać, iż w miastach kraju i województwa wskaźnik ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym przyjmował wartości wyższe niż w Zduńskiej Woli i wynosił odpowiednio 127,6 osoby oraz 149,1 osoby.

Trzeci ze wskaźników określa liczbę osób w wieku poprodukcyjnym przypadającą na 100 osób w wieku produkcyjnym. Ponownie wartości dla Zduńskiej Woli są niższe niż w województwie oraz na obszarach miejskich, ale wyższe niż w powiecie i kraju. W 2015 roku na 100 mieszkańców miasta w wieku produkcyjnym przypadało 33,9 osoby w wieku poprodukcyjnym, natomiast w skali kraju było to 31,4 osoby, w skali województwa – 35,6 osoby, a w skali powiatu – 32 osoby. Charakterystyczne jest, iż na obszarach miejskich

tych jednostek wskaźnik ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym przyjmował wartości wyższe niż miało to miejsce w przypadku Zduńskiej Woli: wskaźnik dla miast całego kraju wynosił 34,4 osób, a dla miast województwa łódzkiego – 38,2 osoby.

Tabela 10. Wskaźniki obciążenia demograficznego w 2015 roku

Jednostka terytorialna	ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
	2015	2015	2015
	osoba	osoba	osoba
POLSKA	60,1	109,1	31,4
POLSKA - MIASTO	61,3	127,6	34,4
ŁÓDZKIE	62,9	130,1	35,6
ŁÓDZKIE - MIASTO	63,8	149,1	38,2
Powiat zduńskowolski	60,8	111,1	32,0
Powiat zduńskowolski - MIASTO	62	120,7	33,9
Zduńska Wola	62	120,4	33,9

Źródło: GUS/BDL

W 2015 roku w Zduńskiej Woli urodziło się 355 dzieci oraz odnotowano zgon 512 mieszkańców. Była to maksymalna liczba zgonów, jakie nastąpiły w poszczególnych latach okresu 2010-2015, natomiast maksymalna liczba urodzeń, na poziomie 504, wystąpiła w 2010 roku. Rok 2010 był również ostatnim, gdy w Zduńskiej Woli liczba urodzeń była wyższa niż liczba zgonów, dzięki czemu stwierdzono dodatni przyrost naturalny. W latach kolejnych liczba zgonów przewyższała liczbę urodzeń: z uwagi na malejącą liczbę urodzeń przy równoczesnym wzroście liczby zgonów od 2011 roku przyrost naturalny w mieście przyjmuje wartości ujemne. Warto jednak zwrócić uwagę na znaczne pogorszenie sytuacji demograficznej w latach 2014-2015. O ile w latach 2011-2013 przyrost naturalny utrzymywał się na poziomie -6, -7, o tyle w 2014 roku spadł on do poziomu -96, a w 2015 roku ukształtował się na najniższym w analizowanym okresie poziomie, tj. -157.

Tabela 11. Ruch naturalny w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	urodzenia żywe					
Zduńska Wola	504	424	438	442	362	355
zgony						
Zduńska Wola	435	430	444	449	458	512
przyrost naturalny						
Zduńska Wola	69	-6	-6	-7	-96	-157

Źródło: GUS/BDL

Na tle innych jednostek administracyjnych Zduńska Wola charakteryzowała się niższym wskaźnikiem urodzeń żywych na 1000 ludności. W 2015 roku wskaźnik dla miasta ukształtował się na poziomie 8,2, tj. poniżej średniej

powiatowej (8,5), wojewódzkiej (8,9) i, szczególnie, krajowej (9,6). Również w miastach kraju i województwa wskaźnik urodzeń żywych na 1000 mieszkańców był wyższy niż w Zduńskiej Woli (odpowiednio 9,4 i 8,5). Charakterystyczne jest natomiast to, że wskaźnik urodzeń żywych na 1000 osób w latach 2010-2015 fluktuował, przy czym maksymalną wartość stwierdzono w 2010 roku (11,4), zaś minimalną – w 2015 roku (8,2). W całym analizowanym okresie oznacza to spadek wartości na poziomie -27,6%.

Tabela 12. Urodzenia żywe na 1000 ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	urodzenia żywe na 1000 ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	10,7	10,1	10,0	9,6	9,7	9,6
POLSKA - MIASTO	10,3	9,6	9,6	9,2	9,4	9,4
ŁÓDZKIE	10,0	9,4	9,4	8,9	9,1	8,9
ŁÓDZKIE - MIASTO	9,7	9,1	9,0	8,5	8,7	8,5
Powiat zduńskowolski	11,0	9,6	10,2	9,6	8,9	8,5
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	-	10,2	10,2	8,5	8,2
Zduńska Wola	11,4	9,6	10,0	10,1	8,3	8,2

Źródło: GUS/BDL

W przypadku wskaźnika zgonów na 1000 ludności osiągał on w Zduńskiej Woli wartości niższe niż w województwie, ale wyższe niż w kraju i powiecie. W 2015 roku na 1000 mieszkańców miasta przypadało 11,87 zgonów, podczas gdy w kraju było to 10,27 zgonów, w powiecie – 11,12 zgonów, a w województwie – 12,46 zgonów. Warto podkreślić, że wskaźniki zgonów na 1000 ludności w latach 2010-2015 wzrastały we wszystkich jednostkach – choć wzrost nie był liniowy, w każdej z nich w 2015 roku na 1000 mieszkańców przypadało więcej zgonów niż w 2010 roku. Największa dynamika wzrostu wskaźnika w latach 2010-2015 dotyczyła Zduńskiej Woli (aż o 20,9%), znacznie wolniej postępował ten proces w powiecie (10,7%), województwie (1,6%) i kraju (4,5%).

Tabela 13. Zgony na 1000 ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	zgony na 1000 ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	9,83	9,75	9,99	10,06	9,78	10,27
POLSKA - MIASTO	9,71	9,64	9,97	10,09	9,88	10,43
ŁÓDZKIE	12,26	12,14	12,40	12,41	11,85	12,46
ŁÓDZKIE - MIASTO	12,12	12,18	12,35	12,50	11,98	12,72
Powiat zduńskowolski	10,04	10,28	10,53	10,23	10,23	11,12
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	-	10,12	10,25	10,54	11,89
Zduńska Wola	9,81	9,73	10,09	10,27	10,55	11,87

Źródło: GUS/BDL

Wskazywana powyżej przewaga zgonów nad urodzeniami sprawiła, że od 2011 roku w Zduńskiej Woli rejestrowany jest ujemny przyrost naturalny, a problem ten pogłębia się z każdym rokiem. W 2010 roku

przyrost naturalny na 1000 mieszkańców miasta wynosił 1,6, w kolejnym roku spadł do -0,1, w 2014 roku ukształtował się już na poziomie -2,2, a w 2015 roku wyniósł -3,6. Taką samą wartość w 2015 roku uzyskano w województwie łódzkim (-3,6), choć w miastach województwa wskaźnik przyjął jeszcze niższą wartość i wynosił -4,2. W powiecie zduńskowolskim wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 ludności ukształtował się na poziomie -2,6. Województwo, powiat i Zduńska Wola wyróżniały się negatywnie na tle kraju, gdzie analizowany wskaźnik wynosił w 2015 roku -0,7, a w miastach -1,1. Oznacza to, że jednostki należące do województwa łódzkiego cechowała trudniejsza sytuacja demograficzna niż miało to miejsce w przypadku całego kraju.

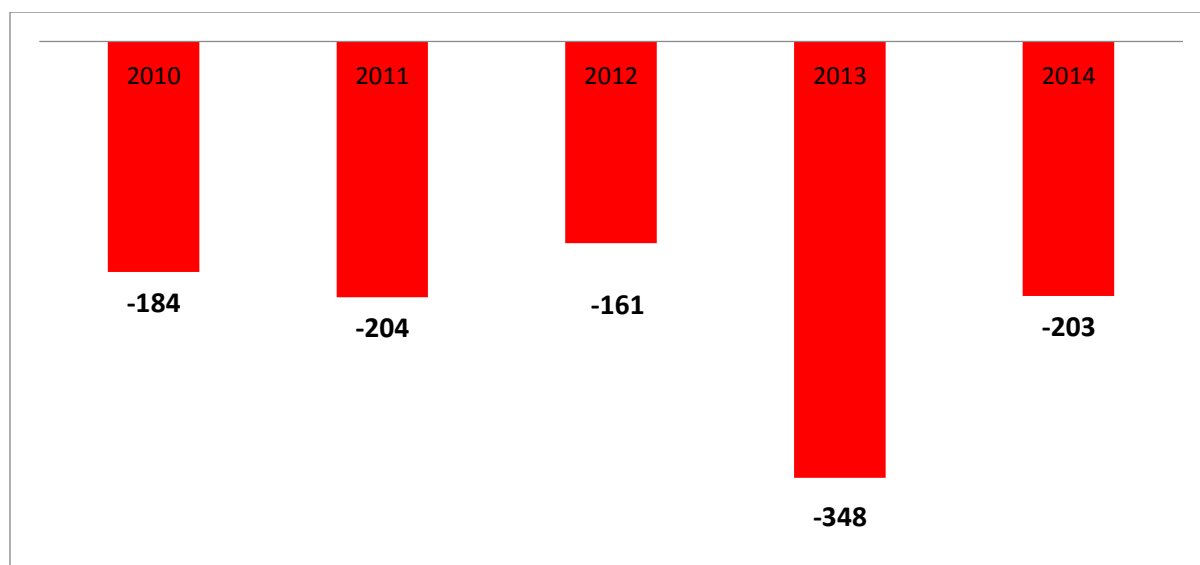
Tabela 14. Przyrost naturalny na 1000 ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	przyrost naturalny na 1000 ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	0,9	0,3	0,0	-0,5	0,0	-0,7
POLSKA - MIASTO	0,6	0,0	-0,4	-0,9	-0,5	-1,1
ŁÓDZKIE	-2,2	-2,7	-3,0	-3,5	-2,8	-3,6
ŁÓDZKIE - MIASTO	-2,4	-3,1	-3,4	-4,0	-3,3	-4,2
Powiat zduńskowolski	1,0	-0,6	-0,3	-0,6	-1,3	-2,6
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	-	0,1	-0,1	-2,0	-3,7
Zduńska Wola	1,6	-0,1	-0,1	-0,2	-2,2	-3,6

Źródło: GUS/BDL

Dane dotyczące **migracji**, tj. zameldowań i wymeldowań, pozwalają stwierdzić, iż ze Zduńskiej Woli więcej osób wyjeżdża niż do niej przyjeżdża. Ujemne saldo migracji występowało przez cały analizowany okres, a dodatkowo w 2013 roku sytuacja pogorszyła się w stosunku do roku poprzedniego, osiągając minimalną wartość, tj. -348 osób. W 2014 roku saldo migracji było niższe niż w 2013 roku, nadal jednak pozostawało ujemne i wynosiło -203 osoby.

Wykres 4. Saldo migracji w Zduńskiej Woli w latach 2010-2014

Źródło: GUS/BDL

W 2014 roku saldo migracji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców Zduńskiej Woli wynosiło -4,7. Choć w porównaniu do poprzedniego roku sytuacja uległa poprawie (-8,0 w 2013 roku), nadal była to wartość znacznie odbiegająca od uzyskiwanej w pozostałych jednostkach. W przypadku kraju saldo migracji na 1000 osób ukształtowało się w 2014 roku na poziomie -0,4 (w tym -1,8 w miastach), w województwie łódzkim było to -0,8 (w tym -2,7 w miastach), a w powiecie zduńskowolskim -1,2 (w tym -4,4 w miastach).

Tabela 15. Saldo migracji na 1000 osób w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	saldo migracji na 1000 osób				
	ogółem				
	2010	2011	2012	2013	2014
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
POLSKA	-0,1	-0,1	-0,2	-0,5	-0,4
POLSKA - MIASTO	-2,1	-1,9	-1,7	-2,2	-1,8
ŁÓDZKIE	-0,7	-0,7	-0,7	-1,1	-0,8
ŁÓDZKIE - MIASTO	-3,1	-2,9	-2,5	-3,5	-2,7
Powiat zduńskowolski	-0,7	-0,9	-0,4	-2,7	-1,2
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	-	-3,5	-8,3	-4,4
Zduńska Wola	-4,2	-4,6	-3,7	-8,0	-4,7

Źródło: GUS/BDL

Co interesujące, pod względem migracji zagranicznych sytuacja w Zduńskiej Woli okazała się korzystniejsza niż w innych jednostkach. Saldo migracji zagranicznych na 1000 osób w 2014 roku w mieście okazało się dodatnie i wynosiło 0,09, podczas gdy w pozostałych jednostkach wskaźnik przyjmował wartości ujemne. W kraju i województwie (również w miastach) saldo migracji zagranicznych na 1000 mieszkańców przez cały okres 2010-2015 było ujemne, natomiast w Zduńskiej Woli dodatnia wartość wystąpiła dwukrotnie: w 2012 roku (0,07) i 2014 roku (0,09).

Tabela 16. Saldo migracji zagranicznych na 1000 osób w latach 2010-2014

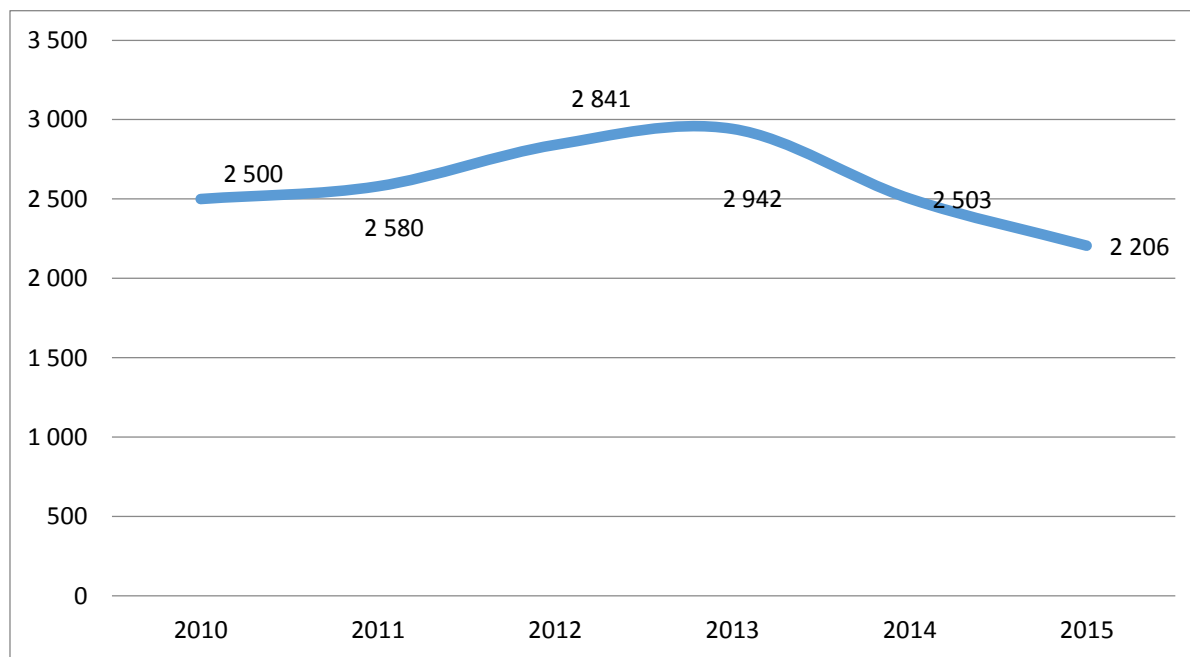
Jednostka terytorialna	saldo migracji zagranicznych na 1000 osób				
	ogółem				
	2010	2011	2012	2013	2014
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
POLSKA	-0,05	-0,11	-0,17	-0,52	-0,41
POLSKA - MIASTO	-0,09	-0,16	-0,22	-0,60	-0,51
ŁÓDZKIE	-0,01	-0,02	-0,07	-0,23	-0,14
ŁÓDZKIE - MIASTO	-0,07	-0,07	-0,11	-0,32	-0,20
Powiat zduńskowolski	-0,06	-0,09	0,04	-0,41	-0,06
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	-	0,07	-0,63	0,09
Zduńska Wola	-0,23	-0,11	0,07	-0,66	0,09

Źródło: GUS/BDL

BEZROBOCIE

W dniu 31.12.2015 roku w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Zduńskiej Woli pozostawało 2 206 mieszkańców miasta. W porównaniu do 2010 roku liczba bezrobotnych w mieście spadła ogółem o 294 osoby, tj. o 11,8%. Należy podkreślić, że poprawa sytuacji następuje rokrocznie od 2013 roku (gdy liczba zarejestrowanych osiągnęła maksimum w całym analizowanym okresie i wynosiła 2 942 osoby), a w latach poprzednich, tj. 2010-2013, bezrobotnych w mieście przybywało.

Wykres 5. Bezrobotni ogółem w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015

Źródło: GUS/BDL

Przedstawiony powyżej spadek liczby bezrobotnych w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015 przyczynił się do spadku udziału tej kategorii ludności w ogólnej liczbie osób w wieku produkcyjnym. W 2010 roku bezrobotni stanowili 8,7% ludności w wieku produkcyjnym, a w kolejnych latach odsetek ten wzrastał, do maksymalnego poziomu 10,7% w 2012 roku. W kolejnych latach udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie osób w wieku produkcyjnym sukcesywnie spadał osiągając wartość 9,3% w 2014 roku i 8,3% w 2015 roku. Mimo przedstawionej poprawy, sytuacja w Zduńskiej Woli pod względem udziału bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym była nadal mniej korzystna niż w kraju, województwie i powiecie. W 2015 roku bezrobotni stanowili 6,5% ludności w wieku produkcyjnym w kraju, większy był ich udział w województwie łódzkim (7,2%), a jeszcze wyższy – w powiecie zduńskowolskim (7,9%).

Tabela 17. Udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	7,9	8,0	8,7	8,8	7,5	6,5
ŁÓDZKIE	8,1	8,6	9,5	9,7	8,1	7,2
Powiat zduńskowolski	8,3	8,7	9,7	10,1	9,0	7,9
Zduńska Wola	8,7	9,1	10,2	10,7	9,3	8,3

Źródło: GUS/BDL

W 2015 roku osoby zarejestrowane jako bezrobotne stanowiły 5% ogółu mieszkańców Zduńskiej Woli. Najniższy udział bezrobotnych wśród mieszkańców występował na obszarze 10, gdzie liczba bezrobotnych wynosiła 45 osób, co stanowiło 3% ludności obszaru. Najwyższy odsetek ludności zarejestrowanej jako osoby bezrobotne występowały z kolei na obszarach 2 i 5 (po 7%).

Warto zwrócić uwagę, że 45% zarejestrowanych bezrobotnych w Zduńskiej Woli to osoby długotrwale bezrobotne, tj. pozostające bez zatrudnienia powyżej 12 miesięcy. W zależności od obszaru ich udział w ogóle bezrobotnych wahał się od 31% (obszar 9) do 50% (obszar 5). Ponadto niemal co czwarta (24%) osoba bezrobotna w mieście posiadała wykształcenie podstawowe. Najniższy udział tej kategorii w ogóle bezrobotnych występował wśród mieszkańców obszarów 3 i K (po 19%), zaś najwyższy – na obszarze 10 (36%).

Tabela 18. Charakterystyka bezrobotnych w 2015 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów

Jednostka terytorialna	bezrobotni zarejestrowani		długotrwale bezrobotni		bezrobotni z wykształceniem podstawowym	
	liczba	% mieszkańców	liczba	% bezrobotnych	liczba	% bezrobotnych
Obszar 1	94	5%	36	38%	21	22%
Obszar 2	327	7%	149	46%	89	27%
Obszar 3	388	5%	175	45%	75	19%
Obszar 4	140	5%	66	47%	33	24%
Obszar 5	344	7%	171	50%	114	33%
Obszar 6	340	5%	147	43%	68	20%
Obszar 7	27	6%	11	41%	7	26%
Obszar 8	316	5%	146	46%	71	22%
Obszar 9	35	5%	11	31%	10	29%
Obszar 10	45	3%	17	38%	16	36%
Obszar K	152	4%	73	48%	29	19%
RAZEM	2208	5%	1002	45%	533	24%

Źródło: dane gminne

Bezrobocie jest również jedną z przyczyn korzystania z pomocy społecznej. W 2015 roku świadczenia z tego powodu uzyskało 1 613 mieszkańców Zduńskiej Woli (3,8% ludności miasta). Beneficjentami pomocy społecznej z powodu bezrobocia najczęściej zostawali mieszkańcy obszaru 5 (347 osób) i 2 (345 osób), a także obszaru 3 (236 osób) i 8 (200 osób). Łącznie stanowili oni 70% ogółu otrzymujących pomoc społeczną z tytułu bezrobocia w Zduńskiej Woli.

Poszczególne obszary okazały się również silnie zróżnicowane odnośnie wskaźnika osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia na 1000 mieszkańców. Wskaźnik ten wykazywał znaczną zmienność, wahał się od 18,21 osób (obszar K) do 68,82 osób (obszar 2) i 69,29 osób (obszar 5).

Tabela 19. Liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu bezrobocia w 2015 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów

Jednostka terytorialna	osoby korzystające z pomocy społecznej z powodu bezrobocia		
	liczba	%	na 1000 mieszkańców
Obszar 1	65	3,2%	31,91
Obszar 2	345	6,9%	68,83
Obszar 3	236	3,3%	32,61
Obszar 4	88	3,3%	33,40
Obszar 5	347	6,9%	69,29
Obszar 6	183	2,5%	25,27
Obszar 7	20	4,5%	45,15
Obszar 8	200	3,0%	29,67
Obszar 9	23	3,6%	35,71
Obszar 10	40	2,8%	27,72
Obszar K	66	1,8%	18,21
RAZEM	1 613	3,8%	38,34

Źródło: dane gminne

POMOC SPOŁECZNA

Głównym realizatorem zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie miasta jest **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli**, ul. Getta Żydowskiego 21b. Głównym zadaniem MOPSCOS jest dążenie do pełnego zdiagnozowania i zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, jak również umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.

W strukturze MOPSCOS funkcjonują:

- Poradnia Prawno-Rodzinna
- Punkt Konsultacyjny ds. Przemocy w Rodzinie (z dyżurami specjalistów: psycholog, psychoterapeuta, prawnik, specjalista ds. uzależnień, specjalista pracy socjalnej, pracownik socjalny)
- Klub Seniora „Uśmiech Seniora”
- Europejski Punkt Informacyjno-Doradczy dla Osób Niepełnosprawnych i ich Rodzin
- Klub Integracji Społecznej
- Punkt Informacji Obywatelskiej
- Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przemocy w Rodzinie

Usługi z zakresu pomocy społecznej dla mieszkańców Zduńskiej Woli świadczone są również przez inne podmioty i jednostki, w tym m.in.:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli, ul. Getta Żydowskiego 4a:
 - Środowiskowy Dom Samopomocy w Zduńskiej Woli, ul. Dąbrowskiego 15,
 - Środowiskowy Dom Samopomocy w Zduńskiej Woli, ul. Łaska 59,

- Dom Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli, ul. Łaska 42
- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej, ul. Dąbrowskiego 15
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ul. Złotnickiego 12
- Świetlice środowiskowe:
 - Świetlica środowiskowa przy Stowarzyszeniu „Uśmiech Dziecka”, ul. Wileńska 3
 - Świetlica środowiskowa przy Komendzie Hufca ZHP, ul. Złotnickiego 23
 - Świetlica środowiskowa „Trampolina” przy Zgromadzeniu Zakonnym Małe Dzieło Boskiej Opatrzności – Orioniści, ul. Łaska 88
 - Świetlica środowiskowa przy Zduńskowolskim Centrum Integracji „Ratusz”, Plac Wolności 26
- Warsztaty Terapii Zajęciowej, ul. Zielona 5
- Właściwe wydziały Urzędu Miasta Zduńska Wola, ul. Złotnickiego 12
- Placówki edukacyjne
- Placówki służby zdrowia
- Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli, ul. Spacerowa 27
- Straż Miejska w Zduńskiej Woli, ul. Złotnickiego 3
- Sąd Rejonowy w Zduńskiej Woli, ul. Żeromskiego 19
- Prokuratura Rejonowa w Zduńskiej Woli, ul. Żeromskiego 19
- Organizacje pozarządowe.

Mieszkańcy miasta mogą skorzystać z programów dla rodzin wielodzietnych (Miejska Karta Rodziny, Wojewódzka Karta Rodziny, Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny), programu 500+ czy programu „Pomoc państwa w zakresie żywienia”.

Główne założenia polityki społecznej władz samorządowych zostały określone w *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zduńska Wola na lata 2010-2020*, przyjętej Uchwałą Nr XLIV/423/09 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 21 grudnia 2009 r. Dokument jest drogowskazem działania władz samorządowych, instytucji sfery pomocy społecznej oraz organizacji pozarządowych. Zintegrowane podejście do problemów sfery społecznej zaprezentowane w strategii, pozwala na przyjęcie nowych rozwiązań w celu ograniczenia niekorzystnych zjawisk. Strategia rozwiązywania problemów społecznych zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w gminie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej jak: oświata, służba zdrowia, sądownictwo i prokuratura, policja oraz urząd pracy. W ujęciu strategicznym pomoc społeczna w Zduńskiej Woli to nie tylko udzielanie wsparcia materialnego, a przede wszystkim szeroko rozumiana praca socjalna, nastawiona na wzmocnienie postaw aktywnych, stworzenie wsparcia psychologicznego, prawnego, wdrożenie modelu pomocy w oparciu o kontrakt socjalny i projekty socjalne oraz ścisła współpraca i powiązanie działań instytucji i organizacji pozarządowych w wypracowaniu lokalnego systemu reintegracji społecznej i zawodowej osób z problemami społecznymi.

Dokument ma stanowić podstawę do realizacji względnie trwałych wzorów interwencji społecznych podejmowanych w celu zmiany (poprawy) tych stanów rzeczy (zjawisk występujących w obrębie danej społeczności), które oceniane są negatywnie. Dokument charakteryzuje w szczególności działania publicznych i niepublicznych instytucji rozwiązujących kwestie społeczne podejmowane dla poprawy warunków zaspokojenia potrzeb przez wybrane kategorie osób i rodzin.

Zgodnie z przedstawioną w *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zduńska Wola na lata 2010-2020* misją priorytetem działań gminy jest dążenie do zapewnienia mieszkańcom jak najwyższego poziomu życia i stworzenia warunków do wszechstronnego rozwoju. Nie można jednak zapominać o tych, którzy z różnych przyczyn nie biorą udziału w postępujących procesach rozwoju. Solidaryzm społeczny nakazuje

pamiętać o tych osobach, zaś standardem powinno być bytowanie osób i rodzin w warunkach szanujących ich godność. Polityka społeczna prowadzona przez samorząd lokalny dąży do zapewnienia mieszkańcom jak najwyższego poziomu życia i stwarza im warunki do wszechstronnego rozwoju, otwarta na aktywne społeczeństwo uczestniczące w życiu społeczno-gospodarczym miasta.

Cel strategiczny I: Wdrażanie aktywnej polityki społecznej.

Cel operacyjny 1 Zwiększanie wiedzy dotyczącej problemów społecznych.

Cel operacyjny 2 Tworzenie korzystnych warunków do realizacji zadań pomocy społecznej.

Cel operacyjny 3 Wprowadzenie i wspieranie innowacyjnych rozwiązań w zakresie polityki społecznej.

Cel strategiczny II: Systemowa pomoc osobom i rodzinom.

Cel operacyjny 1 Rozwój usług socjalnych i opiekuńczych świadczonych przez instytucje pomocy społecznej, organizacje pozarządowe i inne podmioty.

Cel operacyjny 2 Wzmocnienie pozycji rodziny oraz rozwiązań służących harmonijnemu funkcjonowaniu rodziny w środowisku lokalnym.

Cel operacyjny 3 Pomoc w likwidacji przyczyn dysfunkcji rodziny.

Cel operacyjny 4 Kształtowanie pozytywnych postaw w społeczności lokalnej wobec integracji osób starszych i niepełnosprawnych.

Cel strategiczny III: Aktywizacja społeczna grup wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Cel operacyjny 1 Identyfikowanie środowisk dotkniętych wykluczeniem społecznym.

Cel operacyjny 2 Kształtowanie korzystnych warunków dla zaspokojenia potrzeb osób wykluczonych społecznie oraz redukcja zjawiska ubóstwa i wykluczenia społecznego.

Cel operacyjny 3 Wspieranie osób bezrobotnych i poszukujących pracy, zapobieganie sytuacjom kryzysowym wynikającym z długotrwałego pozostawania bez pracy.

Cel operacyjny 4 Zapobieganie sytuacjom kryzysowym związanym z wykluczeniem społecznym.

Cel strategiczny IV: Zapobieganie i przeciwdziałanie problemom uzależnień i przemocy w rodzinie.

Cel operacyjny 1 Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i dla osób uzależnionych od alkoholu.

Cel operacyjny 2 Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Cel operacyjny 3 Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Cel operacyjny 4 Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych².

W 2015 roku z zasiłków pomocy społecznej w Zduńskiej Woli korzystało 1 651 osób, a były one kierowane do 874 rodzin. Łączna suma wypłaconych w tym roku zasiłków pomocy społecznej ukształtowała się na poziomie 417 891,20 zł.

Wśród osób i rodzin korzystających z zasiłków pomocy społecznej najliczniej reprezentowani byli mieszkańcy obszaru 5 (345 osób i 186 rodzin), zaś najrzadziej – obszaru 9 (14 osób i 12 rodzin). Osoby korzystające z

² Za: *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zduńska Wola na lata 2010-2020*

zasiłków pomocy społecznej stanowiły na tych obszarach odpowiednio 6,7% i 1,7% ludności, przy średniej dla całego miasta wynoszącej 3,9%. Natomiast sytuację poszczególnych obszarów w zakresie zasięgu korzystania z zasiłków pomocy społecznej pozwala porównać wskaźnik rodzin korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców. Najniższą wartość (10 rodzin na 1000 mieszkańców) wskaźnik przyjął dla obszaru K, zaś najwyższą (36 rodzin na 1000 mieszkańców) – dla obszaru 5. Średnia dla miasta ukształtowała się na poziomie 20 rodzin korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców. Poszczególne obszary miasta wykazywały ponadto silne zróżnicowanie w zależności od sumy wypłaconych zasiłków pomocy społecznej na 1 korzystającego. Najniższe zasiłki wypłacone zostały osobom zamieszkującym na obszarze 4 (średnio 200,34 zł na 1 korzystającego), a najwyższe – niemal dwukrotnie wyższe – osobom mieszkającym na obszarze 9 (średnio 392,21 zł na 1 korzystającego).

Tabela 20. Liczba osób i rodzin korzystających z zasiłków pomocy społecznej oraz wysokość wypłaconych zasiłków pomocy społecznej w 2015 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów

Jednostka terytorialna	osoby korzystające z zasiłków pomocy społecznej		rodziny korzystające z pomocy społecznej		wypłacone zasiłki pomocy społecznej	
	liczba	% mieszkańców	liczba	na 1000 mieszkańców	łącznie suma	na 1 korzystającego
Obszar 1	63	3,1%	38	19	16 490,64	261,76
Obszar 2	298	5,9%	151	30	75 480,32	253,29
Obszar 3	228	3,1%	123	17	57 843,9	253,70
Obszar 4	108	4,2%	53	20	21 636,53	200,34
Obszar 5	345	6,7%	186	36	86 310,19	250,17
Obszar 6	220	3,0%	116	16	59 676,74	271,26
Obszar 7	20	4,5%	14	31	4 669,91	233,50
Obszar 8	252	3,5%	119	17	61 594,54	244,42
Obszar 9	14	2,2%	12	19	5 490,87	392,21
Obszar 10	42	2,9%	25	17	12 573,67	299,37
Obszar K	61	1,7%	37	10	16 123,93	264,33
RAZEM	1 651	3,9%	874	20	417 891,2	253,11

Źródło: dane gminne

W roku szkolnym 2014/2015 428 uczniów zduńskowolskich szkół otrzymywało stypendia socjalne, a 507 uczniów korzystało z dożywiania. Wskaźnik uczniów otrzymujących stypendia socjalne na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym wynosił w Zduńskiej Woli 5,94, zaś wskaźnik uczniów korzystających z dożywiania na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym ukształtował się na poziomie 7,03. W zależności od obszaru miasta wskaźniki przyjmowały zróżnicowane wartości. Wskaźnik uczniów otrzymujących stypendium socjalne na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym przyjmował wartości z przedziału od 3,49 (obszar 10) do 10,64 (obszar 5), zaś wskaźnik uczniów korzystających z dożywiania na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym – wartości z przedziału od 3,74 (obszar 9) do 11,49 (obszar 2).

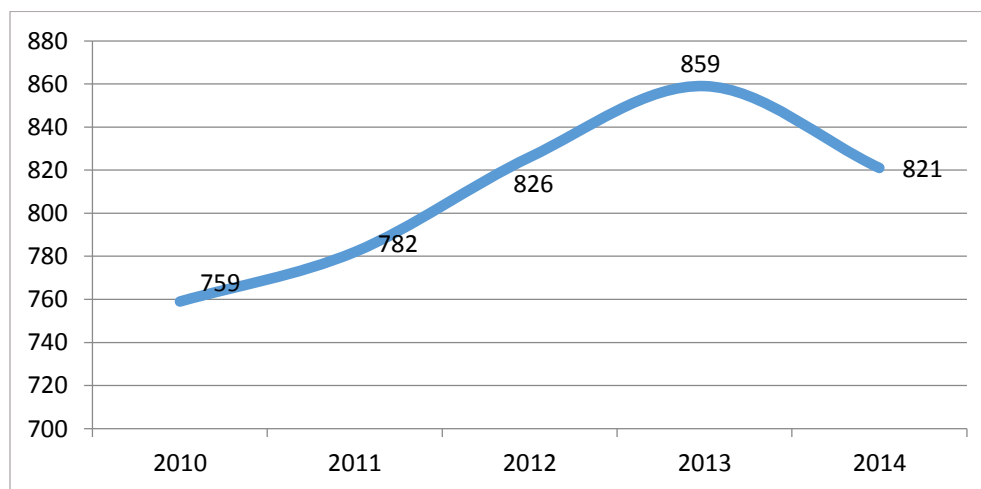
Tabela 21. Uczniowie otrzymujący stypendium socjalne i korzystający z dożywiania w roku szkolnym 2014/2015 w Zduńskiej Woli wg obszarów

Jednostka terytorialna	uczniowie otrzymujący stypendium socjalne		uczniowie korzystający z dożywiania	
	liczba	na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	liczba	na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym
Obszar 1	23	6,32	24	6,59
Obszar 2	69	7,77	102	11,49
Obszar 3	54	4,51	64	5,34
Obszar 4	32	6,04	32	6,04
Obszar 5	86	10,64	86	10,64
Obszar 6	63	5,40	66	5,66
Obszar 7	7	8,14	5	5,81
Obszar 8	52	4,68	80	7,19
Obszar 9	8	7,48	4	3,74
Obszar 10	11	3,49	18	5,71
Obszar K	23	3,62	26	4,09
RAZEM	428	5,94	507	7,03

Źródło: dane gminne

Dane Głównego Urzędu Statystycznego wskazują, że w 2014 roku w Zduńskiej Woli z pomocy społecznej korzystało 821 gospodarstw domowych, liczących łącznie 2 121 osób (wg poniżej kryterium dochodowego). Zarówno liczba gospodarstw domowych, jak i osób korzystających z pomocy społecznej była niższa niż w 2013 roku, co jest tendencją pozytywną, nadal jednak pozostawała na poziomie wyższym niż w 2010 roku. Ogółem liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej w Zduńskiej Woli w latach 2010-2014 zwiększyła się o 8,2%, zaś liczba osób korzystających z pomocy społecznej – o 15,3%.

Wykres 6. Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej w Zduńskiej Woli w latach 2010-2014

Źródło: GUS/BDL

Jak wskazano powyżej w 2014 roku z pomocy społecznej w Zduńskiej Woli korzystało 2 121 osób, co stanowiło 4,9% ludności miasta. Był to najniższy odsetek w porównaniu z innymi jednostkami terytorialnymi. W skali kraju osoby korzystające z pomocy społecznej stanowiły 5,3% ogółu ludności, w skali województwa – 5,4%, a w skali powiatu – 5,3%. Jedynie w miastach kraju udział osób korzystających z pomocy społecznej ukształtował się na poziomie 4%, tj. poniżej średniej dla Zduńskiej Woli.

Porównanie danych z 2010 i 2014 roku pozwala zauważyć, iż zasięg korzystania z pomocy społecznej w mieście zwiększył się. W 2010 roku osoby korzystające z pomocy społecznej stanowiły 4,2% mieszkańców Zduńskiej Woli, ale w kolejnych latach ich udział wzrastał, do maksymalnego poziomu 5% w 2013 roku i 4,9% w 2014 roku.

Tabela 22. Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej do ludności ogółem w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	odsetek osób korzystających z pomocy społecznej do ludności ogółem				
	ogółem				
	2010	2011	2012	2013	2014
	%	%	%	%	%
POLSKA	5,5%	5,0%	5,8%	6,0%	5,3%
POLSKA - MIASTO	-	-	4,3%	4,5%	4,0%
ŁÓDZKIE	5,3%	5,0%	5,8%	6,0%	5,4%
ŁÓDZKIE - MIASTO	-	-	5,1%	5,4%	5,0%
Powiat zduńskowolski	4,6%	4,6%	5,5%	5,7%	5,3%
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	-	4,9%	5,3%	5,1%
Zduńska Wola	4,2%	4,3%	4,8%	5,0%	4,9%

Źródło: GUS/BDL

Również w przypadku udziału ludności korzystającej z pomocy społecznej w ludności w wieku produkcyjnym sytuacja w Zduńskiej Woli okazała się korzystniejsza niż w pozostałych jednostkach terytorialnych. W 2014 roku analizowany odsetek wynosił 7,9% dla miasta, podczas gdy dla kraju – 8,5%, dla województwa – 8,8%, a dla powiatu – 8,5%. Ponownie jedynie w miastach całego kraju odsetek osób korzystających z pomocy społecznej do ludności w wieku produkcyjnym okazał się niższy niż w Zduńskiej Woli i wynosił 6,5%.

Tabela 23. Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej do ludności w wieku produkcyjnym w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	odsetek osób korzystających z pomocy społecznej do ludności w wieku produkcyjnym ogółem				
	2010	2011	2012	2013	2014
	%	%	%	%	%
POLSKA	8,6%	7,9%	9,1%	9,4%	8,5%
POLSKA - MIASTO	-	-	6,7%	7,1%	6,5%
ŁÓDZKIE	8,3%	7,9%	9,2%	9,7%	8,8%
ŁÓDZKIE - MIASTO	-	-	8,0%	8,6%	8,0%
Powiat zduńskowolski	7,1%	7,3%	8,6%	9,0%	8,5%

Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	-	7,8%	8,4%	8,1%
Zduńska Wola	6,4%	6,7%	7,5%	8,0%	7,9%

Źródło: GUS/BDL

UBÓSTWO

Liczba osób, którym MOPS COS w Zduńskiej Woli przyznał świadczenia z powodu ubóstwa, kształtowała się w 2015 roku na poziomie 1 692 osób, tj. 4% ludności miasta. Wśród osób, którym świadczenia zostały przyznane z powodu ubóstwa, największą grupę stanowili mieszkańcy obszaru 2 (352 osoby) i 5 (347 osób) – ludność z tych ulic stanowiła łącznie 41,3% otrzymujących zasiłki z powodu ubóstwa. Najmniej beneficjentów pomocy społecznej z tego tytułu zamieszkiwało na obszarze 7 (18 osób). Silnie zróżnicowany w zależności od obszaru zamieszkania okazał się wskaźnik osób korzystających z pomocy z powodu ubóstwa na 1000 mieszkańców. W 2015 roku wskaźnik wahał się od 24,28 osób (obszar K) do 69,29 (obszar 5) i 70,23 osób (obszar 2), przy średniej dla całego miasta wynoszącej 40,22 osoby.

Tabela 24. Liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu ubóstwa w 2015 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów

Jednostka terytorialna	osoby korzystające z pomocy społecznej z powodu ubóstwa		
	liczba	%	na 1000 mieszkańców
Obszar 1	73	3,6%	35,84
Obszar 2	352	7,0%	70,23
Obszar 3	245	3,4%	33,85
Obszar 4	97	3,7%	36,81
Obszar 5	347	6,9%	69,29
Obszar 6	184	2,5%	25,40
Obszar 7	18	4,1%	40,63
Obszar 8	219	3,2%	32,49
Obszar 9	28	4,3%	43,48
Obszar 10	41	2,8%	28,41
Obszar K	88	2,4%	24,28
RAZEM	1 692	4,0%	40,22

Źródło: dane gminne

UZALEŻNIENIA I PRZEMOC

Uzależnienia i przemoc w rodzinie są jednym z powodów korzystania z pomocy społecznej udzielanej przez MOPS COS w Zduńskiej Woli. W 2015 roku świadczenia z powodu **przemocy w rodzinie** zostały przyznane 38 osobom. Byli to przede wszystkim mieszkańcy obszaru 5 – 15 osób, co stanowiło 39,5% otrzymujących pomoc z tego tytułu. Również na tym obszarze uzyskano bardzo wysoką wartość wskaźnika korzystających z pomocy

społecznej z powodu przemocy w rodzinie na 1000 mieszkańców – w 2015 roku wynosił on 3,00, przy średniej miejskiej na poziomie 0,90. Natomiast najwięcej osób otrzymujących pomoc społeczną z tytułu przemocy w rodzinie w przeliczeniu na 1000 ludności występowało na obszarze 9 (4,66), zaś brak takich osób stwierdzono na obszarach 1 i 7.

Tabela 25. Liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu przemocy w rodzinie w 2015 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów

Jednostka terytorialna	osoby korzystające z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie		
	liczba	%	na 1000 mieszkańców
Obszar 1	0	0,0%	0,00
Obszar 2	8	0,2%	1,60
Obszar 3	3	0,0%	0,41
Obszar 4	1	0,0%	0,38
Obszar 5	15	0,3%	3,00
Obszar 6	1	0,0%	0,14
Obszar 7	0	0,0%	0,00
Obszar 8	3	0,0%	0,45
Obszar 9	3	0,5%	4,66
Obszar 10	1	0,1%	0,69
Obszar K	3	0,1%	0,83
RAZEM	38	0,1%	0,90

Źródło: dane gminne

Zduńska Wola posiada aktualny *Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2010-2020*, przyjęty Uchwałą Nr XLIV/424/09 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 21 grudnia 2009 r. Celem *Programu* jest tworzenie warunków do bardziej skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a w szczególności:

1. przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
2. zmniejszanie skali zjawiska przemocy w rodzinie,
3. zwiększanie dostępności pomocy rodzinom, w których stosowana jest przemoc,
4. zwiększanie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
5. zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych, korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Cele ogólne są realizowane przez: systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie, podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie, szkolenie służb zajmujących się przemocą w rodzinie, udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie oraz oddziaływania na sprawców przemocy w rodzinie.

Działania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie obejmują:

- I. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- II. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- III. Opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
 1. Udzielanie pomocy.

2. Tworzenie miejsc noclegowych dla kobiet z dziećmi.
3. Grupowe formy w systemie wsparcia.
4. Działania korekcyjno-edukacyjne skierowane do sprawców przemocy w rodzinie – ukierunkowane na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie.

IV. Prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia.

Adresatami *Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2010-2020* są: ofiary przemocy w rodzinie (w tym: dzieci, współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych, osoby starsze, osoby niepełnosprawne), sprawcy przemocy w rodzinie, świadkowie przemocy w rodzinie, przedstawiciele instytucji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy oraz społeczność lokalna³.

Alkoholizm niemal dziesięciokrotnie częściej niż przemoc w rodzinie jest przyczyną udzielania pomocy społecznej w Zduńskiej Woli. W 2015 roku świadczenia z tego tytułu przyznano 370 mieszkańcom miasta. Wskaźnik osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu na 1000 ludności wyniósł w 2015 roku 8,80, przy czym jego wartość była silnie zróżnicowana w zależności od obszaru zamieszkania. Największa koncentracja problemu alkoholizmu występowała na obszarach: 5 (19,17 korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu na 1000 mieszkańców), 2 (17,36 osób na 1000 mieszkańców) i 4 (12,90 osób na 1000 mieszkańców). W przypadku pozostałych obszarów wskaźnik nie przekraczał wartości kilku osób, a najniższy, na poziomie 3,86 osób, wystąpił na obszarze K.

Tabela 26. Liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu alkoholizmu w 2015 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów

Jednostka terytorialna	osoby korzystające z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu		
	liczba	%	na 1000 mieszkańców
Obszar 1	10	0,5%	4,91
Obszar 2	87	1,7%	17,36
Obszar 3	46	0,6%	6,36
Obszar 4	34	1,3%	12,90
Obszar 5	96	1,9%	19,17
Obszar 6	25	0,3%	3,45
Obszar 7	2	0,5%	4,51
Obszar 8	40	0,6%	5,93
Obszar 9	5	0,8%	7,76
Obszar 10	11	0,8%	7,62
Obszar K	14	0,4%	3,86
RAZEM	370	0,9%	8,80

Źródło: dane gminne

Na terenie Zduńskiej Woli prowadzony jest *Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 r.*, przyjęty Uchwałą Nr XIV/135/15 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 6 listopada 2015 r.

³ Za: *Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2010-2020*

Do podstawowych celów *Programu* w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych należy w szczególności:

- 1) zmniejszenie populacji osób pijących alkohol w sposób szkodliwy i zagrażający zdrowiu i życiu;
- 2) ograniczanie spożycia napojów alkoholowych oraz zmiana struktury ich spożywania przez dzieci, młodzież oraz podwyższenie wieku inicjacji alkoholowej;
- 3) zwiększenie liczby osób korzystających z profesjonalnej pomocy terapeutycznej w zakresie leczenia uzależnień i współuzależnień;
- 4) zwiększenie wiedzy wśród dzieci i młodzieży poprzez działalność edukacyjno-informacyjną w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz kształtowania właściwych postaw;
- 5) zwiększenie działań ukierunkowanych na zapobieganie i ograniczanie skutków społecznych związanych z nadużywaniem alkoholu dla mieszkańców miasta poprzez prowadzenie działalności edukacyjno-informacyjnej;
- 6) stała współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi, których działalność służy rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 7) zmniejszenie liczby przypadków naruszenia przepisów prawnych regulujących obrót napojami alkoholowymi.

Osiągnięcie powyższych celów następuje poprzez realizację następujących zadań:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i współuzależnionych;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występuje problem uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych, działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych w placówkach wsparcia dziennego, realizacja zadań z zakresu profilaktyki wczesnodziecięcej;
- 4) współpracę i wspomaganie działalności instytucji, organizacji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałaniu przemocy;
- 5) prowadzenie działań ukierunkowanych na zapobieganie i ograniczenie skutków społecznych związanych z nadużywaniem alkoholu i innymi uzależnieniami;
- 6) organizowanie wypoczynku letniego i zimowego w formie kolonii i półkolonii, wycieczek związanych z realizacją programów profilaktycznych;
- 7) udział w ogólnopolskich i lokalnych akcjach oraz kampaniach z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie;
- 8) kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych;
- 9) wspieranie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców na drogach i zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Program jest realizowany przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych zaplanowanych w budżecie Miasta, stanowiących dochody z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Szacowana wysokość wpływów z opłat w 2016 roku wynosi 780 000 zł⁴.

Niezwykle rzadkie były przypadki korzystania przez mieszkańców Zduńskiej Woli z pomocy społecznej z powodu **narkomanii**. W 2015 roku zasiłki z tego tytułu otrzymały jedynie 2 osoby, po jednej z obszaru 1 i obszaru 8.

⁴ Za: *Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 r.*

Tabela 27. Liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu narkomanii w 2015 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów

Jednostka terytorialna	osoby korzystające z pomocy społecznej z powodu narkomanii		
	liczba	%	na 1000 mieszkańców
Obszar 1	1	0,05%	0,49
Obszar 2	0	0,0%	0,00
Obszar 3	0	0,0%	0,00
Obszar 4	0	0,0%	0,00
Obszar 5	0	0,0%	0,00
Obszar 6	0	0,0%	0,00
Obszar 7	0	0,0%	0,00
Obszar 8	1	0,015%	0,15
Obszar 9	0	0,0%	0,00
Obszar 10	0	0,0%	0,00
Obszar K	0	0,0%	0,00
RAZEM	2	0,005%	0,05

Źródło: dane gminne

Na terenie miasta prowadzone są działania wynikające z *Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2012-2016 dla Miasta Zduńska Wola*, przyjętego Uchwałą Nr XV/197/11 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 30 listopada 2011 r.

Celem głównym *Programu* jest ograniczenie używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych, zaś celem ogólnym: wspieranie działań profilaktycznych, edukacyjno-informacyjnych dotyczących zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, działań w obszarze pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej oraz prowadzenie monitoringu i ewaluacji podejmowanych działań. Natomiast cele szczegółowe obejmują:

- 1) Profilaktyka:
 - A. Podnoszenie poziomu wiedzy w zakresie problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku wśród mieszkańców miasta w szczególności wśród dzieci i młodzieży.
 - B. Promowanie zdrowego stylu życia w szczególności wśród dzieci i młodzieży.
 - C. Rozwijanie zintegrowanego systemu profilaktyki obejmującej środowisko szkolne, rodzinne.
 - D. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zaangażowanych w działalność profilaktyczną.
- 2) Pomoc terapeutyczna, rehabilitacyjna oraz psychospołeczna:
 - A. Polepszenie jakości i dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, współuzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
 - B. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej.
 - C. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i osób fizycznych służące rozwiązywaniu problemów narkomanii.

3) Monitoring i ewaluacja programu:

- A. Monitorowanie stanu problemów narkotykowych na terenie Miasta Zduńska Wola.
- B. Ocena stanu zagrożenia problemami uzależnień od narkotyków na terenie miasta.
- C. Doskonalenie systemu informacji i monitorowania działań niezbędnych do prowadzenia skutecznej polityki wobec narkomanii.

Wyznaczone do realizacji zadania w ramach *Programu* prowadzone są w obszarze: profilaktyki, działalności informacyjno-edukacyjnej, terapii i rehabilitacji oraz pomocy psychospołecznej i prawnej. Finansowanie *Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2012-2016 dla Miasta Zduńska Wola* odbywa się z dochodów Miasta uzyskanych z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych⁵.

W 2014 roku 76 osób ze Zduńskiej Woli objętych było procedurą *Niebieskiej Karty*. Najwięcej z nich zamieszkiwało na ulicach tworzących obszar 3 (20 osób, tj. 26,3%), a także obszar 5 i 6 (po 10 osób, tj. 13,2%) oraz 2 (9 osób, tj. 11,8%). Na tle wszystkich obszarów miasta wyróżniał się obszar 9, gdzie nie zamieszkiwała żadna osoba objęta procedurą *Niebieskiej Karty*.

Wskaźnik osób, wobec których wszczęta została procedura *Niebieskiej Karty*, w przeliczeniu na 1000 mieszkańców miasta wynosił w 2014 roku 1,77. W zależności od obszaru zamieszkania wskaźnik wykazywał silne zróżnicowanie, przyjmując wartości z przedziału od 0,70 (obszar 8) do 3,50 (obszar 10).

Tabela 28. Osoby objęte procedurą *Niebieskiej Karty* w 2014 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów

Jednostka terytorialna	osoby objęte procedurą NIEBIESKIEJ KARTY		
	liczba	na 1000 mieszkańców	% mieszkańców
Obszar 1	4	1,95	5,3%
Obszar 2	9	1,78	11,8%
Obszar 3	20	2,74	26,3%
Obszar 4	5	1,93	6,6%
Obszar 5	10	1,94	13,2%
Obszar 6	10	1,36	13,2%
Obszar 7	1	2,24	1,3%
Obszar 8	5	0,70	6,6%
Obszar 9	0	0	0%
Obszar 10	5	3,50	6,6%
Obszar K	7	1,93	9,2%
RAZEM	76	1,77	100,0%

Źródło: dane gminne

⁵ Za: *Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2012-2016 dla Miasta Zduńska Wola*

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ I CHOROBA

Znaczna część świadczeń udzielanych przez MOPS COS w Zduńskiej Woli przyznawana jest z powodu niepełnosprawności oraz długotrwałej i ciężkiej choroby.

Zasiłki z tytułu **niepełnosprawności** otrzymało w 2015 roku 829 mieszkańców miasta, co stanowiło 2% ogółu ludności. W zależności od obszaru zamieszkania wskaźnik osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców wahał się od 7,45 (obszar K) i 9,01 (obszar 10) do 33,55 (obszar 5) i 36,51 (obszar 2). Natomiast średnia dla całego miasta wynosiła 19,71 osób.

Tabela 29. Liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu niepełnosprawności w 2015 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów

Jednostka terytorialna	osoby korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności		
	liczba	% mieszkańców	na 1000 mieszkańców
Obszar 1	39	1,9%	19,15
Obszar 2	183	3,7%	36,51
Obszar 3	111	1,5%	15,34
Obszar 4	45	1,7%	17,08
Obszar 5	168	3,4%	33,55
Obszar 6	92	1,3%	12,70
Obszar 7	11	2,5%	24,83
Obszar 8	132	2,0%	19,58
Obszar 9	8	1,2%	12,42
Obszar 10	13	0,9%	9,01
Obszar K	27	0,7%	7,45
RAZEM	829	2,0%	19,71

Źródło: dane gminne

Z powodu **długotrwałej lub ciężkiej choroby** zasiłki z pomocy społecznej otrzymało w 2015 roku 838 mieszkańców Zduńskiej Woli. Osoby te stanowiły 2,0% ludności miasta, a w zależności od obszaru zamieszkania odsetek wahał się od 1,2% (obszar 9) do 3,1% (obszar 5). W przeliczeniu na 1000 mieszkańców miasta zasiłki z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby otrzymywało 19,92 osoby, przy czym relatywnie najmniej było ich wśród mieszkańców obszaru 9 (12,42 osoby), a najwięcej – ponad dwukrotnie więcej – wśród mieszkańców obszaru 5 (31,15 osób).

Tabela 30. Liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w 2015 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów

Jednostka terytorialna	osoby korzystające z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby		
	liczba	% mieszkańców	na 1000 mieszkańców
Obszar 1	54	2,7%	26,51
Obszar 2	144	2,9%	28,73

Obszar 3	108	1,5%	14,92
Obszar 4	58	2,2%	22,01
Obszar 5	156	3,1%	31,15
Obszar 6	119	1,6%	16,43
Obszar 7	7	1,6%	15,80
Obszar 8	116	1,7%	17,21
Obszar 9	8	1,2%	12,42
Obszar 10	19	1,3%	13,17
Obszar K	49	1,4%	13,52
RAZEM	838	2,0%	19,92

Źródło: dane gminne

BEZPIECZEŃSTWO I PRZESTĘPCZOŚĆ

Nad bezpieczeństwem mieszkańców Zduńskiej Woli czuwają przede wszystkim funkcjonariusze policji, straży miejskiej i straży pożarnej.

Straż miejska jest umundurowaną formacją samorządową, realizującą zadania z zakresu ochrony porządku publicznego. Podstawą prawną działania Straży Miejskiej jest ustawa z dnia 29 sierpnia 199 r. o strażach gminnych (Dz.U. 1997 Nr 123 poz. 779).

W Zduńskiej Woli **Straż Miejska** została powołana 27 sierpnia 1991 roku. Siedziba Straży Miejskiej znajduje się w przy ul. Złotnickiego 3 na parterze budynku. Strażnicy swoją pracę wykonują w godzinach od 7:00 do 22:00, przyjmowane są również zgłoszenia telefoniczne. Obecnie w zduńskowolskiej formacji służy 7 strażników, a oprócz działań związanych z interwencjami w ruchu drogowym, stanem porządkowo-sanitarnym miasta, akcji dotyczących zwierząt, zabezpieczania uroczystości i wydarzeń masowych, szczególną popularnością cieszą się organizowane przez Straż Miejską spotkania prewencyjne „Z nami bezpieczniej”, adresowane do dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym oraz podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Spotkania prewencyjne organizowane są również dla seniorów, w tym słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku⁶.

W Zduńskiej Woli znajduje się **Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli**, z siedzibą przy ul. Spacerowej 27. W strukturze KPP w Zduńskiej Woli znajdują się: Wydział Kryminalny (w tym Zespół do walki z przestępczością narkotykową), Wydział Dochodzeniowo-Śledczy, Wydział Prewencji (w tym Rewir Dzielnicowych), Wydział Ruchu Drogowego oraz komórki organizacyjne w służbie wspomagającej. Pod KPP w Zduńskiej Woli podlega również Posterunek Policji w Szadku.

Obszar miasta został podzielony na osiem rejonów służbowych, stanowiących obszary działania dzielnicowych Rewiru Dzielnicowych KPP w Zduńskiej Woli.

Poziom bezpieczeństwa na wyróżnionych obszarach Zduńskiej Woli można ocenić za pomocą wskaźnika liczby stwierdzonych przestępstw na 1000 mieszkańców. Na tej podstawie za najbardziej niebezpieczne obszary uznano obszar 7 (38,12 przestępstw na 1000 mieszkańców) i obszar 5 (37,40 przestępstw na 1000 mieszkańców). Wysoki wskaźnik stwierdzonych przestępstw na 1000 mieszkańców wystąpił również na

⁶ Za: <http://zdunskawola.pl/pl/menu-straz-miejska> (04.10.2016)

obszarze 1 (29,74), 2 (26,53) i 9 (21,94). Natomiast obszarami o najmniejszym zagrożeniu przestępczością są obszary K (6,33), 10 (7,69), 4 (8,09) i 3 (9,31).

Tabela 31. Liczba stwierdzonych przestępstw na 1000 mieszkańców ogółem w 2014 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów

Jednostka terytorialna	liczba stwierdzonych przestępstw na 1000 mieszkańców
Obszar 1	29,74
Obszar 2	26,53
Obszar 3	9,31
Obszar 4	8,09
Obszar 5	37,40
Obszar 6	15,86
Obszar 7	38,12
Obszar 8	13,95
Obszar 9	21,94
Obszar 10	7,69
Obszar K	6,33

Źródło: dane gminne

Straż pożarną na terenie miasta reprezentują jednostki **Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Zduńskiej Woli**. KP PSP w Zduńskiej Woli ma swoją siedzibę przy ul. Długiej 4. Podstawową jednostką taktyczną KP PSP jest Jednostka Ratownicza-Gaśnicza w Zduńskiej Woli.

W 2015 roku KP PSP w Zduńskiej Woli odnotowała na terenie miasta 452 zdarzenia, w tym 90 pożarów, 334 miejscowe zagrożenia i 28 alarmów fałszywych⁷.

Wsparcie dla jednostek KP PSP w Zduńskiej Woli zapewniają ochotnicy z *Ochotniczej Straży Pożarnej w Zduńskiej Woli* (która w 2013 roku obchodziła 135-lecie powstania) oraz *Zduńskowolskiego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego*.

AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA

Analiza aktywności społecznej mieszkańców Zduńskiej Woli obejmuje dane dotyczące organizacji pozarządowych, udziału w wyborach samorządowych oraz działań realizowanych w ramach budżetu obywatelskiego.

Dane dotyczące frekwencji wyborczej w wyborach samorządowych w 2006, 2010 i 2014 roku w Zduńskiej Woli wskazują na utrzymujące się na zbliżonym poziomie zainteresowanie mieszkańców sferą polityki lokalnej. W 2006 roku w I turze wyborów uczestniczyło 44,2% uprawnionych do głosowania mieszkańców miasta, w 2010 roku frekwencja wyborcza w Zduńskiej Woli okazała się wyższa niż w 2006 roku i wynosiła 46,16%, zaś w

⁷ Za: Informacja o stanie ochrony przeciwpożarowej na terenie powiatu zduńskowolskiego w 2015 r.; <http://www.kppspzdunskawola.pl/index.html> (05.10.2016)

kolejnych wyborach samorządowych w 2014 roku spadła do poziomu 43,91%. Również w II turze frekwencja wyborcza falowała, od 36,87% w 2006 roku przez 40,25 w 2010 roku do 35,71 w 2014 roku.

W porównaniu z innymi jednostkami zainteresowanie mieszkańców Zduńskiej Woli wyborami samorządowymi można ocenić jako niskie. W 2006, 2010 i 2014 roku podczas I tury wyborów samorządowych frekwencja wyborcza w mieście była niższa niż w skali kraju, województwa łódzkiego i powiatu zduńskowolskiego. Podobnie podczas II tury wyborów samorządowych w 2014 roku miasto charakteryzowała najniższa frekwencja wyborcza w porównaniu z pozostałymi jednostkami administracyjnymi. Jedynie w 2006 roku niższa niż w Zduńskiej Woli okazała się frekwencja wyborcza w województwie łódzkim, a w 2010 roku – w skali kraju i województwa.

Tabela 32. Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych w latach 2006, 2010 i 2014

Jednostka terytorialna	I tura			II tura		
	frekwencja wyborcza			frekwencja wyborcza		
	2006	2010	2014*	2006	2010	2014*
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	45,99	47,32	47,34	39,56	35,31	39,97
ŁÓDZKIE	45,69	46,53	48,10	35,46	30,46	43,02
Powiat zduńskowolski	47,20	48,24	46,62	38,50	41,34	37,49
Zduńska Wola	44,20	46,16	43,91	36,87	40,25	35,71

Źródło: PKW

Na terenie Zduńskiej Woli zarejestrowanych jest około 100 **organizacji pozarządowych**. Zdecydowaną większość z nich stanowią stowarzyszenia, w tym licznie występujące stowarzyszenia kultury fizycznej. Obszary działania zduńskowolskich NGO są zróżnicowane, dotyczą głównie kultury fizycznej i sportu, pomocy społecznej, kultury i edukacji, ale występują również podmioty skupiające członków określonych grup społecznych, osoby o podobnych interesach gospodarczych czy hobbystów⁸.

Wśród podmiotów NGO zarejestrowanych w Zduńskiej Woli status OPP (organizacji pożytku publicznego), uprawniający do otrzymania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, posiada sześć jednostek:

1. Fundacja Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „AMI”, ul. Getta Żydowskiego 34
2. Fundacja Społeczno-Charytatywna „Aktywni w Potrzebie, ul. Łaska 41
3. Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych w Zduńskiej Woli, ul. Zielona 59a
4. Stowarzyszenie Opieki Hospicyjnej w Zduńskiej Woli, ul. Królewska 19
5. Stowarzyszenie Rozwoju Kultury Dzieci i Młodzieży, ul. Jana Kilińskiego 17
6. Zduńskowolskie Stowarzyszenie Opieki Hospicyjnej „Pomocna Dłoń”, ul. Osmolińska 20 lok. 15.

Gmina dysponuje *Programem współpracy miasta Zduńska Wola z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2016-2017*, przyjętym Uchwałą Nr XIV/136/15 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 6 listopada 2015 r. Celem *Programu* jest umocnienie lokalnych działań, stworzenie warunków dla powstawania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnych, poprawa jakości życia poprzez pełniejsze zaspokojenie potrzeb społecznych oraz integracja podmiotów polityki lokalnej obejmująca swym zakresem sferę zadań publicznych. Podmiotami realizującymi współpracę są Rada Miasta i jej komisje, Prezydent Miasta, właściwe komórki merytoryczne Urzędu Miasta oraz

⁸ Wykaz organizacji pozarządowych w Zduńskiej Woli znajduje się w Załączniku B

organizacje pozarządowe i inne podmioty bez względu na siedzibę. Współpraca realizowana jest w formie finansowej i pozafinansowej, odbywa się na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji oraz jawności.

Wskazane obszary współpracy miasta z organizacjami pozarządowymi w sferze działań publicznych na lata 2016-2017 obejmują w szczególności:

- 1) w zakresie pomocy społecznej:
 - a) organizacja pomocy w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób, które wymagają pomocy z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn, a są tej pomocy pozbawione,
 - b) w zależności od potrzeb społecznych, zwiększanie liczby placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego (świetlic środowiskowych), zajmujących się zagospodarowaniem czasu wolnego dzieciom i młodzieży,
 - c) usprawnianie systemu pomocy osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, szczególnie poprzez zwiększenie dostępności do Punktu ds. Przemocy w Rodzinie ofiarom przemocy oraz realizację programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy;
- 2) w zakresie ochrony i promocji zdrowia:
 - a) popularyzowanie wiedzy o zachowaniach zdrowotnych oraz profilaktyce chorób, szczególnie zakaźnych i cywilizacyjnych,
 - b) popularyzowanie wiedzy o zagrożeniach zdrowotnych wynikających z uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz o zachowaniach stanowiących zagrożenie dla zdrowia,
 - c) promocja i ochrona zdrowia, szczególnie w tych obszarach, które nie są dostatecznie zabezpieczone w ramach systemu ochrony zdrowia,
 - d) wspieranie działań w zakresie ochrony i promocji zdrowia w ramach realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii;
- 3) w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym:
 - a) realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii,
 - b) wspieranie działań promujących zdrowy styl życia bez nałogów wśród mieszkańców Miasta,
 - c) wspieranie zajęć terapeutycznych skierowanych do osób uzależnionych, abstynentów w procesie zdrowienia oraz ich rodzin,
 - d) działalność na rzecz reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu alkoholizmu i narkomanii;
- 4) w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego:
 - a) upowszechnianie kultury,
 - b) edukacja kulturalna dzieci i młodzieży,
 - c) działania na rzecz kultury, sztuki oraz wspieranie zadań z zakresu ochrony dóbr kultury i tradycji;
- 5) w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu:
 - a) wspieranie działań na rzecz rozwoju kultury fizycznej i sportu mieszkańców Miasta, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży,
 - b) wspieranie działań w zakresie tworzenia i doskonalenia systemu szkolenia sportowego w różnych dyscyplinach sportu, ze szczególnym uwzględnieniem zespołowych gier sportowych,
 - c) wspieranie działań mających na celu rozbudowę i poprawę jakości posiadanej przez Miasto bazy sportowej i rekreacyjnej,
 - d) wspieranie działań mających na celu lepsze i efektywniejsze wykorzystanie posiadanej przez Miasto bazy sportowej i rekreacyjnej,

- e) wspieranie organizacji imprez i widowisk sportowych;
- 6) w zakresie podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
- 7) w zakresie działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych – wspieranie działań realizowanych przez wspólnoty i społeczności lokalne;
- 8) w zakresie ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
- 9) w zakresie promocji i organizacji wolontariatu.

Na realizację *Programu współpracy miasta Zduńska Wola z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2016-2017* zaplanowano środki w wysokości nie mniejszej niż 400 000,00 zł rocznie⁹.

Ocenę aktywności społecznej ludności Zduńskiej Woli na tle mieszkańców innych jednostek administracyjnych umożliwia wskaźnik fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców. Na tej podstawie mieszkańców miasta można uznać za najmniej aktywną społeczność. W 2015 roku na 10 tys. ludności Zduńskiej Woli przypadało 27,9 fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych. Znacznie wyższe okazały się wartości wskaźników dla kraju i województwa: w 2015 roku na 10 tys. mieszkańców Polski przypadało 35,1 podmiotów trzeciego sektora (w miastach aż 39,1 podmiotów), na 10 tys. mieszkańców województwa łódzkiego – 32,9 jednostki (w miastach 33,7), a na 10 tys. mieszkańców powiatu zduńskowolskiego – 31,4 jednostki (w miastach 29,1).

Pozytywnym jest natomiast fakt, że z każdym rokiem podmiotów III sektora przybywa, a wskaźnik fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców wykazuje tendencje rosnące we wszystkich jednostkach administracyjnych. Tempo zmian okazało się jednak zróżnicowane. W latach 2010-2015 wskaźnik dla Zduńskiej Woli wzrósł o 18,8% (z 23,5 do 27,9). Zdecydowanie szybciej rozwijał się sektor pozarządowy w skali kraju (wzrost o 29,4%, w tym o 31,7% w miastach) czy województwa (wzrost o 25,7%, w tym 29,1% w miastach).

Tabela 33. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	27,1	28,4	30,0	31,5	33,1	35,1
POLSKA - MIASTO	29,7	31,1	32,9	34,8	36,8	39,1
ŁÓDZKIE	26,1	27,3	28,8	30,1	31,3	32,9
ŁÓDZKIE - MIASTO	26,1	27,3	28,9	30,4	31,9	33,7
Powiat zduńskowolski	26,4	27,5	28,3	30,0	30,3	31,4
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	-	26,3	27,8	28,2	29,1
Zduńska Wola	23,5	24,7	25,7	26,6	27,0	27,9

Źródło: GUS/BDL

⁹ Za: *Program współpracy miasta Zduńska Wola z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2016-2017*

Mieszkańcy Zduńskiej Woli od 2014 roku mają możliwość współdecydowania o sposobie wydatkowania części środków finansowych miasta, za pośrednictwem **Budżetu Obywatelskiego**. Jest to element partycypacji obywatelskiej, aktywnego uczestnictwa mieszkańców w podejmowaniu decyzji dotyczących miasta. Celem Budżetu Obywatelskiego jest budowanie wzajemnych relacji w działaniu na rzecz społeczności oraz mobilizacja obywatelska mieszkańców mająca na celu poprawę jakości życia społecznego.

Inwestycje zrealizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego w poszczególnych latach obejmowały:

- w 2014 roku:
 - Modernizacja ciągu pieszego na os. Południe, przy ul. Wieniawskiego 5, 8. Wartość zadania: 154 311,83 zł.
 - Zagospodarowanie terenu podwórza kamienicy przy Łaskiej 2. Wartość zadania: 279 776,00 zł.
 - Zagospodarowanie terenu przy ul. Okrzei wraz z funkcją komunikacyjną, wypoczynkową i rekreacyjną. Wartość zadania: 134 676,71 zł.
 - Budowa skateparku w Zduńskiej Woli. Wartość zadania: 241 273,64 zł.
- w 2015 roku:
 - Remont drogi osiedlowej od ul. Zielonej do ulicy Osmolińskiej. Wartość zadania: 254 002,96 zł.
 - Budowa placu zabaw wraz z wyposażeniem, ogrodzeniem i oświetleniem przy Szkole Podstawowej 7 w Zduńskiej Woli. Wartość zadania: 102 552,25 zł.
- w 2016 roku:
 - Remont drogi osiedlowej wzdłuż ul. Łódzkiej (od ulicy Ogrodowej do ulicy Getta Żydowskiego). Planowana wartość zadania: 370 600,00 zł.
 - Zmiana nawierzchni ul. Braterska. Planowana wartość zadania: 240 000,00 zł.
 - Remont drogi osiedlowej biegnącej od ulicy Spacerowej do parku (między blokami przy ul. Spacerowej 86/88, 70 i 72). Planowana wartość zadania: 84 000,00 zł.
 - Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego przy Szkole Podstawowej nr 2 w Zduńskiej Woli. Planowana wartość zadania: 500 000,00 zł.

Natomiast kwota Budżetu Obywatelskiego na 2017 rok w Zduńskiej Woli wynosi 582 000 zł, z podziałem na kategorie:

- Inwestycje lokalne – 465 600 zł (maksymalna kwota dla pojedynczego zadania – 100 000 zł),
- Wydarzenia – 116 400 zł (maksymalna kwota dla pojedynczego zadania – 25 000 zł).

W 2017 roku do Budżetu Obywatelskiego Miasta Zduńska Wola złożono łącznie 24 wnioski, w tym 10 w kategorii inwestycje lokalne i 14 w kategorii wydarzenia. Po weryfikacji formalnej do głosowania zakwalifikowano następujące wnioski:

- w kategorii *inwestycje lokalne*:
 1. Renowacja i modernizacja terenów zielonych przy Szkole Podstawowej nr 7 w Zduńskiej Woli (renowacja boiska trawiastego i budowa bieżni lekkoatletycznej). Kwota: 93 000 zł
 2. Plac zabaw i mini siłownia (przy SP 11). Kwota: 100 000 zł
 3. Oznakowanie stanowisk parkingowych przy ul. Kossaka 1, 3, 4, 7, Staffa 8 i budowa nowych miejsc parkingowych przy ul. Baczyńskiego 10, 12. Kwota: 84 020 zł
 4. Wykonanie nawierzchni z kostki betonowej na drodze dojazdowej do 4 posesji (ul. Jagiełły). Kwota: 71 800 zł.
 5. Remont chodnika i łączników z parkingiem (Chełmońskiego 2). Kwota: 42 200 zł
 6. Ciągi chodnikowe (Wieniawskiego 3). Kwota: 35 000 zł
 7. Ciągi chodnikowe (Wieniawskiego 6, 1, 3A). Kwota: 88 200 zł

- w kategorii *wydarzenia*:
 1. Amatorska liga Siatkówka i Koszykówki. Kwota: 17 700 zł
 2. Festyn rodzinny przy Szkole Podstawowej nr 7 w Zduńskiej Woli. Kwota: 13 000 zł
 3. Bajkowy Dzień Dziecka w Zduńskiej Woli. Kwota: 25 000 zł
 4. Zduńskowolskie Nocne Kino Plenerowe – Osiedle Karsznice, Osiedle Południe, Centrum. Kwota: 25 000 zł
 5. Wydarzenia kulturalne dla Seniora – Noworoczny Spektakl dla seniorów oraz Letni Koncert dla Seniorów. Kwota: 25 000 zł
 6. Żołnierze Wyklęci w Zduńskiej Woli. Rekonstrukcja wydarzeń lat 1945-1947 (rekonstrukcja historyczna). Kwota: 23 720 zł
 7. Zduńskowolski Festiwal Dobrego Humoru „Śmiej się do Woli”. Kwota: 24 700 zł
 8. Poprowadź mnie, Tobie powierzam mą drogę – w hołdzie Janowi Pawłowi II Zduńskowolanie (cykl wydarzeń z zakresu upowszechniania kultury i edukacji). Kwota: 24 970 zł
 9. Tenisowe Lato 2017. Kwota: 8 220 zł
 10. Wystawa poświęcona żołnierzom wyklętym z terenu miasta i okolic. Kwota: 25 000 zł.

Głosowanie na zadania w ramach Budżetu Obywatelskiego na rok 2017 trwało od 12 września 2016 r. do 26 września 2016 r.¹⁰. W wyznaczonym czasie 903 mieszkańców miasta odebrało 1 573 ankiety do głosowania: 773 osób głosowało na projekty w kategorii inwestycje lokalne, a 800 w kategorii wydarzenia. Drogą elektroniczną głosy oddało 5 mieszkańców. Głosami mieszkańców zwyciężyły następujące projekty:

- w kategorii *wydarzenia* (łączna wartość: 112 970 zł):
 - Festyn rodzinny przy Szkole Podstawowej nr 7 w Zduńskiej Woli
 - Wydarzenia kulturalne dla Seniora – Noworoczny Spektakl dla seniorów oraz Letni Koncert dla Seniorów
 - Poprowadź mnie, Tobie powierzam mą drogę – w hołdzie Janowi Pawłowi II. Zduńskowolanie
 - Bajkowy Dzień Dziecka Zduńskiej Woli
 - Zduńskowolskie Nocne Kino Plenerowe – Osiedle Karsznice, Osiedle Południe, Centrum
- w kategorii *inwestycje lokalne Sektor Konsultacyjny nr 1* (łączna wartość: 93 000 zł):
 - Renowacja i modernizacja terenów zielonych przy Szkole Podstawowej nr 7 w Zduńskiej Woli
- w kategorii *inwestycje lokalne Sektor Konsultacyjny nr 2* (łączna wartość: 84 020 zł):
 - Oznakowanie stanowisk parkingowych przy ul. Kossaka 1, 3, 4, 7, Staffa 8 i budowa nowych miejsc parkingowych przy ul. Baczyńskiego 10, 12¹¹.

¹⁰ Za: <http://zdunskawola.pl/pl/menu-mieszkancy/budzet-obywatelski/budzet-2017>, <http://zdunskawola.pl/pl/menu-mieszkancy/budzet-obywatelski/zasady>, <http://zdunskawola.pl/pl/menu-mieszkancy/budzet-obywatelski/inwestycje-zrealizowane> (22.09.2016)

¹¹ Za: <http://www.zdunskawola.pl/pl/informacje/263-budzet-obywatelski-liczenie-glosow> (04.10.2016)

B2. DIAGNOZA ZJAWISK W SFERZE GOSPODARCZEJ

GOSPODARKA I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

W 2015 roku na terenie miasta Zduńska Wola działalność prowadziły 4 332 podmioty zarejestrowane w rejestrze REGON. Liczba przedsiębiorstw w mieście w latach 2010-2015 stopniowo się zmniejszała. Maksimum wystąpiło w 2010 roku (4 472 podmioty), a minimum w 2014 roku (4 309 podmiotów). Mimo nieznacznego wzrostu w 2015 roku, w całym analizowanym okresie liczba podmiotów w rejestrze REGON zmniejszyła się w Zduńskiej Woli o 3,1% (o 140 podmiotów).

Zasoby podmiotów gospodarczych w mieście tworzone są przede wszystkim przez jednoosobowe działalności gospodarcze oraz firmy mikro, tj. podmioty zatrudniające od 0 do 9 pracowników. Stanowiły one ok. 94% wszystkich funkcjonujących przedsiębiorstw. Znacznie mniejsza jest liczba podmiotów gospodarczych zatrudniających więcej niż 10 pracowników. W kategorii 10-49 pracujących mieściło się 179 podmiotów (4,1%), w kategorii 50-249 zatrudnionych – 45 podmiotów (1%), a ponadto na terenie miasta działalność prowadziło 6 jednostek zatrudniających od 250 do 999 pracowników oraz 1 podmiot zatrudniający więcej niż 1000 osób.

Jak wskazano powyżej, liczba podmiotów gospodarczych w Zduńskiej Woli w 2015 roku była o 3,1% niższa niż w 2010 roku. Szczególnie wysoki procentowo ubytek dotknął kategorię przedsiębiorców zatrudniających 10-49 pracowników (-18,6%) oraz 50-249 osób (-15,1%). W niewielkim stopniu zmniejszyła się liczba podmiotów o liczbie pracowników 0-9 osób (-2,2%), zaś na takim samym poziomie pozostała liczba przedsiębiorstw, w których zatrudnienie wynosiło 250 i więcej pracowników.

Tabela 34. Podmioty gospodarcze według liczby pracowników w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	ogółem					
Zduńska Wola	4 472	4 378	4 372	4 361	4 309	4 332
0-9 pracowników						
Zduńska Wola	4 192	4 099	4 126	4 125	4 074	4 101
10-49 pracowników						
Zduńska Wola	220	220	191	182	181	179
50-249 pracowników						
Zduńska Wola	53	52	49	47	47	45
250-999 pracowników						
Zduńska Wola	6	6	5	6	6	6
1000 i więcej pracowników						
Zduńska Wola	1	1	1	1	1	1

Źródło: GUS/BDL

Wśród podmiotów gospodarczych w Zduńskiej Woli zdecydowanie dominują jednostki sektora prywatnego. Prywatne firmy stanowią ok. 97% wszystkich przedsiębiorstw zarejestrowanych w REGON. Ich liczba w 2015 roku wynosiła 4 200, tj. o 3,4% mniej niż w 2010 roku. Natomiast sektor publiczny w Zduńskiej Woli w 2015 roku tworzyło 126 podmiotów, co oznacza, że ich liczba była o 2,4% wyższa niż w 2010 roku.

Tabela 35. Podmioty gospodarcze wg sektora własności w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	ogółem					
Zduńska Wola	4 472	4 378	4 372	4 361	4 309	4 332
sektor publiczny						
Zduńska Wola	123	123	130	132	125	126
sektor prywatny						
Zduńska Wola	4 349	4 255	4 242	4 229	4 184	4 200

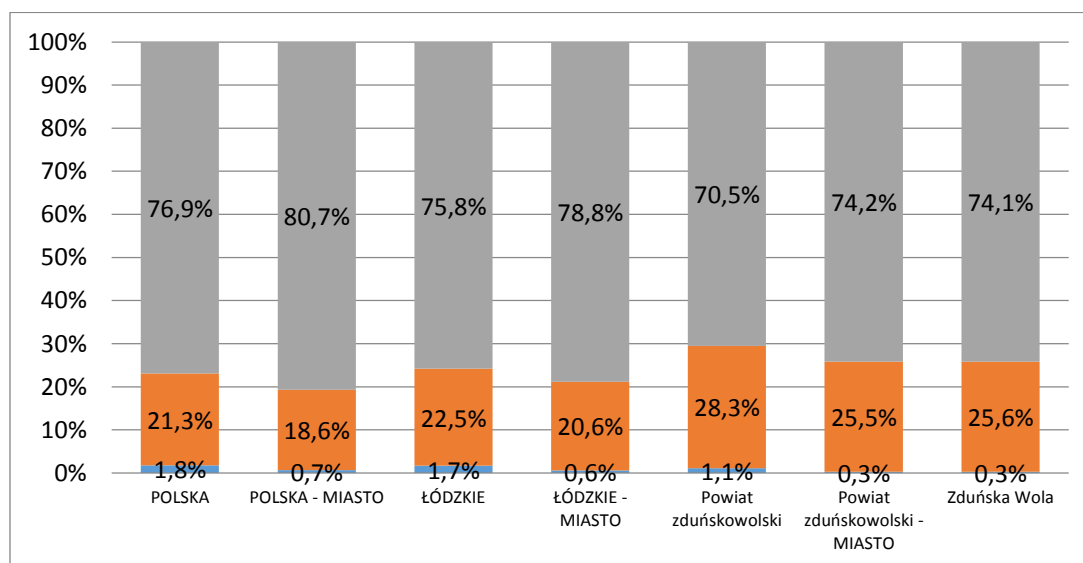
Źródło: GUS/BDL

Struktura podmiotów gospodarczych pod względem podstawowych profili działalności wykazuje podobieństwa we wszystkich jednostkach administracyjnych. Rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem w Zduńskiej Woli zajmowało się w 2015 roku jedynie 12 podmiotów, co stanowiło wartość bliską 0% ogólnej liczby firm. Niewielkie odsetki dla tego rodzaju działalności stwierdzono na obszarach województwa i kraju, gdzie odsetek firm zajmujących się rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem oscylował wokół 2%, a w miastach – ok. 1%.

Zduńska Wola cechuje się relatywnie wysokim wśród analizowanych jednostek odsetkiem przedsiębiorstw działających w sferze przemysłu i budownictwa. W 2015 roku w sekcjach B-H działalność prowadziła więcej niż co czwarta firma w mieście (25,6%), podczas gdy średnia dla kraju kształtowała się na poziomie 21,3% (w tym 18,6% w miastach), a dla województwa łódzkiego – 22,5% (w tym 20,6% w miastach). Natomiast najwyższy udział podmiotów z przemysłu i budownictwa wystąpił w powiecie zduńskowolskim (28,3%).

We wszystkich jednostkach przeważają podmioty prowadzące pozostałą działalność (sekcje G-U PKD 2007), choć ich udział jest nieznacznie zróżnicowany. W Zduńskiej Woli pozostałą działalność prowadziło 74,1% podmiotów gospodarczych, tj. więcej niż wynosiła średnia powiatowa (70,5%), ale mniej niż średnia krajowa i wojewódzka (odpowiednio 76,9% i 75,8%). Również w miastach tych obszarów odsetek firm z sekcji G-U okazał się wyższy niż w Zduńskiej Woli, wynosząc odpowiednio 80,7% i 78,8%.

Wykres 7. Podmioty gospodarcze według podstawowych profili działalności – stan na 31.XII.2015

Źródło: GUS/BDL

Wśród podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Zduńskiej Woli najliczniej reprezentowane są jednostki działające w sekcji G, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – w 2015 roku handlem i naprawą pojazdów zajmowały się 1 224 podmioty gospodarcze, co stanowiło 28,3% ogółu przedsiębiorstw. Na kolejnych miejscach pod względem liczebności znalazły się sekcje: F – budownictwo (572 podmioty, 13,2%) i C – przetwórstwo przemysłowe (505 podmiotów, 11,7%). Mniej podmiotów prowadzi działalność w sekcjach M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (382 podmioty, 8,8%), S i T – pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby (312 podmiotów, 7,2%) oraz H – transport i gospodarka magazynowa (285 podmiotów, 6,6%).

Z kolei najrzadziej zduńskowolskie firmy prowadziły działalność w sekcji U – organizacje i zespoły eksterytorialne (w mieście nie było ani jednego podmiotu prowadzącego działalność w tej sekcji), a także B – górnictwo i wydobywanie (4 podmioty).

Liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w Zduńskiej Woli w poszczególnych sekcjach podlegała fluktuacjom w latach 2010-2015, ale możliwe jest wskazanie sekcji z tendencją wzrostową oraz malejącą. Największą dynamiką wzrostu w analizowanym okresie cechowały się sekcje D (o 71,4%), B (o 33,3%), Q (o 22,7%), P (o 20,2%), J (o 11,6%), M (o 10,1%) oraz F (o 10%). Natomiast spadek liczby przedsiębiorstw w latach 2010-2015 dotknął przede wszystkim sekcje O (-15,8%), I (-14,5%), C (-13,2%), G (-11,9%) oraz K (-11,7%).

Tabela 36. Podmioty gospodarcze wg sekcji PKD¹² w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015

Sekcje wg PKD 2007	podmioty gospodarcze wg sekcji					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Sekcja A	13	9	9	9	10	12
Sekcja B	3	4	0	1	4	4
Sekcja C	582	563	546	547	528	505
Sekcja D	7	8	10	9	11	12
Sekcja E	16	14	15	15	16	15
Sekcja F	520	541	539	529	541	572
Sekcja G	1 390	1 314	1295	1293	1257	1224

¹² Sekcja A rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, Sekcja B górnictwo i wydobywanie, Sekcja C przetwórstwo przemysłowe, Sekcja D wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych, Sekcja E dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją, Sekcja F budownictwo, Sekcja G handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, Sekcja H transport i gospodarka magazynowa, Sekcja I działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, Sekcja J informacja i komunikacja, Sekcja K działalność finansowa i ubezpieczeniowa, Sekcja L działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, Sekcja M działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, Sekcja N działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca, Sekcja O administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, Sekcja P edukacja, Sekcja Q opieka zdrowotna i pomoc społeczna, Sekcja R działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją, Sekcja S, T pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby, Sekcja U organizacje i zespoły eksterytorialne

Sekcja H	302	280	272	268	271	285
Sekcja I	124	122	117	115	107	106
Sekcja J	86	94	94	91	98	96
Sekcja K	163	161	159	152	140	144
Sekcja L	128	127	124	124	127	125
Sekcja M	347	355	358	366	367	382
Sekcja N	86	70	69	75	71	86
Sekcja O	19	19	18	17	17	16
Sekcja P	129	134	154	154	147	155
Sekcja Q	163	172	178	184	192	200
Sekcja R	79	82	82	77	80	81
Sekcje S, T	315	309	333	335	325	312
Sekcje U	0	0	0	0	0	0
Suma	4 472	4 378	4 372	4 361	4 309	4 332

Źródło: GUS/BDL

Struktura podmiotów gospodarczych wg sekcji PKD 2007 wskazuje na podobieństwo profili działalności przedsiębiorstw ze wszystkich jednostkach administracyjnych. Największy jest udział podmiotów z sekcji G (na poziomie 25-28%), a następnie F (9-13%), M (9-11%) i C (8-12%).

Zduńska Wola wyróżnia się na tle kraju relatywnie wyższym udziałem podmiotów z sekcji G, F i C, a mniejszym odsetkiem jednostek z sekcji L i M. Działalność związaną z handlem hurtowym i detalicznym; naprawą pojazdów samochodowych, włączając motocykle (sekcja G) prowadziło 28% podmiotów zarejestrowanych w REGON w Zduńskiej Woli, podczas gdy w kraju odsetek ten wynosił 25%. Podmioty z sekcji F stanowiły w 2015 roku 13% zduńskowolskich przedsiębiorstw, a niższe odsetki uzyskano w kraju (10%) i w województwie łódzkim (9%). Z kolei udział podmiotów z sekcji C w Zduńskiej Woli w 2015 roku wynosił 12%, podczas gdy w skali kraju ukształtował się na poziomie 8%.

Znacząca różnica między Zduńską Wolą a krajem ujawnia się natomiast w sekcji L, tj. działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości. W tym obszarze działalność prowadziło jedynie 3% firm z miasta i aż 7% w skali kraju. Natomiast w sekcji M działalność prowadziło 9% firm zarejestrowanych w Zduńskiej Woli, podczas gdy w kraju było to 11%. W przypadku pozostałych sekcji różnice między Zduńską Wolą a innymi jednostkami nie są istotne statystycznie.

Tabela 37. Struktura podmiotów gospodarczych według sekcji PKD 2007 w latach 2010-2015

Sekcje wg PKD 2006	2010				2015			
	struktura sekcji podmiotów gospodarczych				struktura sekcji podmiotów gospodarczych			
	POLSKA	ŁÓDZKIE	Powiat zduńskowo lski	Zduńska Wola	POLSKA	ŁÓDZKIE	Powiat zduńskowo lski	Zduńska Wola
Sekcja A	1%	1%	1%	0%	1%	1%	0%	0%
Sekcja B	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Sekcja C	8%	12%	14%	13%	8%	11%	12%	12%

Sekcja D	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Sekcja E	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Sekcja F	11%	9%	13%	12%	10%	9%	13%	13%
Sekcja G	28%	30%	31%	31%	25%	28%	28%	28%
Sekcja H	7%	6%	7%	7%	6%	6%	6%	7%
Sekcja I	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	2%
Sekcja J	3%	2%	2%	2%	4%	3%	2%	2%
Sekcja K	4%	4%	3%	4%	3%	3%	3%	3%
Sekcja L	6%	4%	2%	3%	7%	5%	3%	3%
Sekcja M	10%	9%	7%	8%	11%	10%	9%	9%
Sekcja N	3%	2%	2%	2%	3%	3%	2%	2%
Sekcja O	0%	0%	1%	0%	0%	0%	0%	0%
Sekcja P	3%	3%	3%	3%	4%	4%	4%	4%
Sekcja Q	5%	5%	4%	4%	6%	6%	5%	5%
Sekcja R	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%
Sekcje S, T	6%	7%	7%	7%	7%	7%	7%	7%
Sekcje U	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Źródło: GUS/BDL

Analiza wskaźników dotyczących podmiotów gospodarczych wskazuje, że miasto Zduńska Wola charakteryzuje się przeciętnym poziomem aktywności gospodarczej. W 2015 roku na 10 tys. mieszkańców miasta przypadało 1 027 podmiotów wpisanych do rejestru REGON i była to wartość niższa od średniej krajowej (1 089 podmiotów), lecz równocześnie wyższa od średniej wojewódzkiej (968 przedsiębiorstw) i powiatowej (922 jednostki). Mniej korzystnie przedstawiała się sytuacja Zduńskiej Woli na tle obszarów miejskich kraju i województwa, gdzie wskaźniki podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności przyjmowały wartości wyższe – odpowiednio 1 318 i 1 141.

W Zduńskiej Woli utrzymuje się stosunkowo stała wielkość wskaźnika podmiotów wpisanych do REGON na 10 tys. ludności. W analizowanym, pięcioletnim okresie wskaźnik przyjmował wartości w zakresie od 993 (w 2011 roku) do 1 010 (w 2010 roku). Po spadkach w 2011 roku, we wszystkich jednostkach terytorialnych wartość wskaźnika stopniowo rośnie, ale tempo tego procesu jest zróżnicowane. W przypadku Zduńskiej Woli wartość wskaźnika podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności niemal się nie zmieniła na przestrzeni lat 2010-2015 (spadek o 0,2%), podczas gdy w skali kraju wzrost wyniósł 7,3% (w tym 6% w miastach), w skali województwa – 6,6% (w tym 5,5% w miastach), a w skali powiatu – 2,3%.

Tabela 38. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
POLSKA	1 015	1 004	1 032	1 057	1 071	1 089
POLSKA - MIASTO	1 244	1 225	1 257	1 285	1 297	1 318

ŁÓDZKIE	908	902	927	947	957	968
ŁÓDZKIE - MIASTO	1 081	1 069	1 099	1 120	1 129	1 141
Powiat zduńskowolski	902	891	900	908	907	922
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	-	990	995	991	1 004
Zduńska Wola	1 010	993	995	1 000	995	1 007

Źródło: GUS/BDL

Wskaźnik jednostek nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w 2015 roku ukształtował się w Zduńskiej Woli na poziomie 92 i mimo że była to wartość wyższa niż w latach 2012-2014, nadal pozostawała poniżej wartości z 2010 roku (115 nowych podmiotów). Choć pogorszenie sytuacji nastąpiło we wszystkich jednostkach, można zauważyć, iż w skali kraju rejestrowanych było relatywnie więcej nowych podmiotów niż w Zduńskiej Woli, zaś w skali województwa i powiatu – mniej. Wskaźnik dla Polski w 2015 roku wynosił bowiem 94 (w tym 108 w miastach), natomiast w województwie łódzkim – 81 (w tym 94 w miastach), a w powiecie zduńskowolskim – 87 (w tym 91 w miastach). Należy zauważyć, że w analizowanym okresie (2010-2015) spadek wskaźnika ilości rejestrowanych w REGON jednostek na 10 tys. ludności wyniósł w Zduńskiej Woli -19,7%, w powiecie -18,2%, w województwie -17,7% (w tym -19,1% w miastach), zaś w skali całego kraju -10,3% (w tym -11,2% w miastach).

Tabela 39. Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	104	90	93	95	93	94
POLSKA - MIASTO	122	104	109	110	106	108
ŁÓDZKIE	99	83	86	86	85	81
ŁÓDZKIE - MIASTO	116	97	102	100	98	94
Powiat zduńskowolski	106	85	81	81	84	87
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	-	81	82	85	91
Zduńska Wola	115	92	81	83	87	92

Źródło: GUS/BDL

W przypadku wskaźnika jednostek wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. ludności w Zduńskiej Woli w 2015 roku osiągnięto wartość wyższą niż w kraju, województwie i powiecie. Oznacza to, że na terenie miasta likwidowanych było relatywnie więcej przedsiębiorstw niż w innych jednostkach administracyjnych. W 2015 roku na 10 tys. ludności miasta przypadły 82 wykreślone firmy, podczas gdy w kraju było to 76 podmiotów, w województwie – 72 podmioty, a w powiecie – 75 podmiotów. Należy podkreślić jednak, że w miastach kraju i województwa łódzkiego wskaźnik jednostek wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. ludności przyjmował wartości wyższe niż w Zduńskiej Woli i wynosił odpowiednio 88 i 85. Analizowany wskaźnik podlegał w latach 2010-2015 licznym fluktuacjom, przyjmując wartości niższe i wyższe – wyraźnie widoczne jest jednak maksimum przypadające na 2011 rok, w którym we wszystkich jednostkach nastąpiło najwięcej wykreśleń jednostek z rejestru REGON w przeliczeniu na 10 tys. ludności.

Tabela 40. Jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	62	100	65	70	79	76
POLSKA - MIASTO	74	121	77	83	94	88
ŁÓDZKIE	60	91	63	69	77	72
ŁÓDZKIE - MIASTO	73	110	74	84	92	85
Powiat zduńskowolski	67	94	71	75	84	75
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	-	76	80	92	81
Zduńska Wola	78	107	77	81	93	82

Źródło: GUS/BDL

Na podstawie powyższych danych określono saldo jednostek nowych i wykreślonych na 10 tys. ludności. Krytycznym był 2011 rok, gdy we wszystkich jednostkach saldo było ujemne: najtrudniejszą sytuację stwierdzono wówczas w Zduńskiej Woli (-15), korzystniej przedstawiała się ona w powiecie (-10), województwie (-8) i kraju (-10). W 2015 roku saldo jednostek nowych i wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców Zduńskiej Woli wynosiło 10 i był to wynik najlepszy od 2011 roku. Identyczne saldo wystąpiło w 2015 roku w województwie łódzkim, zaś wyższe okazało się w kraju (18, w tym 20 w miastach) oraz powiecie (12, w tym 10 w miastach).

Tabela 41. Saldo jednostek nowych i wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	saldo jednostek nowych i wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	43	-10	28	25	14	18
POLSKA - MIASTO	48	-16	32	27	12	20
ŁÓDZKIE	39	-8	23	17	8	10
ŁÓDZKIE - MIASTO	43	-14	27	17	6	9
Powiat zduńskowolski	39	-10	10	7	0	12
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	-	5	3	-7	10
Zduńska Wola	37	-15	4	2	-6	10

Źródło: GUS/BDL

Wskaźnik osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym wskazuje na relatywnie wyższy poziom przedsiębiorczości mieszkańców miasta na tle mieszkańców innych jednostek. W 2015 roku na 100 ludności Zduńskiej Woli w wieku produkcyjnym przypadało 12,6 osób prowadzących działalność gospodarczą. W skali kraju wskaźnik przyjął wartość minimalnie niższą (12,4), zaś w województwie łódzkim (11,8) i powiecie zduńskowolskim (11,6) – znacznie niższą. Istotny jest natomiast fakt, że na tereny

miejskie kraju i województwa charakteryzowały się wyższym poziomem przedsiębiorczości niż Zduńska Wola – na 100 mieszkańców miast w kraju w wieku produkcyjnym przypadało 14,4 osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaś na 100 mieszkańców miast województwa – 13,6 osób.

Analiza wartości wskaźnika osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015 nie wskazuje na rozwój przedsiębiorczości w Zduńskiej Woli – wskaźnik przyjmował rokrocznie wartości minimalnie wyższe i niższe, oscylując przez cały analizowany okres wokół poziomu 12,2-12,6 osób.

Tabela 42. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	11,9	11,6	11,9	12,1	12,2	12,4
POLSKA – MIASTO	13,9	13,6	13,8	14,1	14,2	14,4
ŁÓDZKIE	11,1	11,0	11,3	11,5	11,6	11,8
ŁÓDZKIE – MIASTO	12,8	12,6	13,0	13,3	13,4	13,6
Powiat zduńskowolski	11,3	11,2	11,3	11,4	11,4	11,6
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	-	12,2	12,3	12,2	12,5
Zduńska Wola	12,5	12,2	12,3	12,4	12,3	12,6

Źródło: GUS/BDL

W 2014 roku w Zduńskiej Woli funkcjonowało 2 635 zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej. Najwięcej podmiotów swoją siedzibę miało na ulicach znajdujących się w obszarze 9 (510 podmiotów, 19,4%), ale licznie występowały one również na obszarze 5 (465 podmiotów, 17,6%), obszarze 6 (366 podmiotów, 13,9%), obszarze 2 (322 podmiotów, 12,2%) i obszarze 3 (300 podmiotów, 11,4%). Z kolei najmniej zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej znajdowało się na obszarach: 7 (46 podmiotów), 9 (49 podmiotów) i 10 (76 podmiotów).

Wskaźnik zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym w Zduńskiej Woli wynosił 10,18. W zależności od obszaru wartości wskaźnika wahały się od 7,58 (obszar 6) do 15,86 (obszar 7).

Tabela 43. Zarejestrowane podmioty gospodarki narodowej w 2014 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów

Jednostka terytorialna	zarejestrowane podmioty gospodarki narodowej		
	liczba	na 100 osób w wieku produkcyjnym	%
Obszar 1	169	12,82	6,4%
Obszar 2	322	9,17	12,2%
Obszar 3	300	5,48	11,4%
Obszar 4	211	12,17	8,0%
Obszar 5	465	15,11	17,6%

Obszar 6	366	7,58	13,9%
Obszar 7	46	15,86	1,7%
Obszar 8	510	12,17	19,4%
Obszar 9	49	11,56	1,9%
Obszar 10	76	8,24	2,9%
Obszar K	121	5,01	4,6%
RAZEM	2635	10,18	100,0%

Źródło: dane gminne

Liczba osób **pracujących**¹³ w Zduńskiej Woli wynosiła w 2015 roku 11 496 osób. Po osiągnięciu maksimum w 2012 roku (na poziomie 12 513 pracujących), ich liczba sukcesywnie malała. Minimum wystąpiło w 2014 roku, gdy liczba pracujących wynosiła 11 375 osób. Mimo wzrostu w kolejnym, 2015 roku, liczba pracujących w mieście pozostawała na poziomie o 7,6% niższym niż w 2010 roku.

Wśród pracujących w Zduńskiej Woli nieznaczną przewagę miały kobiety, których liczba wynosiła 6 031, co stanowiło 52,5% ogółu pracujących w mieście. Zarówno w przypadku mężczyzn, jak i kobiet, liczba osób pracujących w całym analizowanym okresie zmniejszyła się, jednak należy zauważyć, że tempo tego procesu było zróżnicowane w zależności od płci. Liczba pracujących mężczyzn w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015 zmniejszyła się o 4,2%, zaś liczba pracujących kobiet o 10,5%. Oznacza to, że spadek zatrudnienia dotknął w większym stopniu kobiety niż mężczyzn. Ponadto w wyniku przedstawionych zjawisk, mimo że kobiety ciągle stanowią większość pracujących, ich udział w ogóle pracujących w mieście zmniejszył się z 54,2% w 2010 roku do 52,5% w 2015 roku.

Tabela 44. Liczba pracujących w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
pracujący ogółem						
Zduńska Wola	12 445	12 513	11 819	11 619	11 375	11 496
pracujący mężczyźni						
Zduńska Wola	5 704	5 867	5 459	5 664	5 373	5 465
pracujący kobiety						
Zduńska Wola	6 741	6 646	6 360	5 955	6 002	6 031

Źródło: GUS/BDL

Wskaźnik pracujących na 1000 ludności pozwala porównać sytuację w Zduńskiej Woli oraz innych jednostkach administracyjnych. W 2015 roku na 1000 mieszkańców miasta przypadało 267 osób pracujących. Średnie ogólne dla kraju (232 pracujących na 1000 mieszkańców), województwa (230 pracujących na 1000

¹³ Bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez zakładów osób fizycznych o liczbie pracujących do 5 osób, (dla lat 1995-1998); bez zakładów osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą o liczbie pracujących do 9 osób (dla 1999 r.); bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób (od 2000 r.). W 2004 i 2005 r. dla gmin miejsko-wiejskich sporządzane jest jedno sprawozdanie, brak informacji dla części miejskiej i części wiejskiej. Wg faktycznego miejsca pracy (dla lat 1995-2003); wg faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności (od 2004 r.) – wyjaśnienie GUS.

mieszkańców) i powiatu (221 pracujących na 1000 mieszkańców) pozostawały na poziomie niższym niż w Zduńskiej Woli. Natomiast w miastach tych jednostek wskaźnik przyjmował wartości wyższe niż w gminie będącej przedmiotem analizy: na 1000 mieszkańców miast kraju przypadało 313 osób pracujących, a na 1000 mieszkańców miast województwa łódzkiego – 294 pracujących.

Wskaźnik pracujących ogółem na 1000 mieszkańców wykazywał się w latach 2010-2015 zmiennością, przyjmując wartości minimalnie wyższe lub niższe. Należy jednak podkreślić, że w przypadku Zduńskiej Woli analizowany wskaźnik w latach 2012-2015 osiągał poziom znacznie niższy niż w latach 2010-2011 (281-284 osoby). Dynamika spadku wskaźnika dla miasta w latach 2010-2015 wyniosła -4,9%, a jedyną jednostką, w której wskaźnik w 2015 roku również okazał się niższy niż w 2010 roku, był powiat zduńskowolski, gdzie spadek wyniósł -1,7%. W skali kraju wskaźnik pracujących na 1000 ludności w latach 2010-2015 wzrósł o 4% (z 223 do 232 osób), a w województwie łódzkim – o 2,6%. W miastach tych obszarów wzrosty wyniosły odpowiednio 3% i 2,4%.

Tabela 45. Pracujący na 1000 ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	pracujący ogółem na 1000 mieszkańców					
	2010 osoba	2011 osoba	2012 osoba	2013 osoba	2014 osoba	2015 osoba
POLSKA	223	224	223	226	230	232
POLSKA - MIASTO	304	304	302	304	310	313
ŁÓDZKIE	224	222	220	223	228	230
ŁÓDZKIE - MIASTO	287	283	281	285	292	294
Powiat zduńskowolski	225	228	218	216	218	221
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	-	270	268	263	268
Zduńska Wola	281	284	269	266	263	267

Źródło: GUS/BDL

Władze miasta Zduńska Wola oferują zróżnicowane formy **wsparcia dla przedsiębiorców**. W Urzędzie Miasta Zduńska Wola znajduje się *Stanowisko ds. ewidencji działalności gospodarczej*, oferujące kompleksową pomoc w wypełnieniu wniosku CEiDG, oraz *Punkt Informacji Gospodarczej*, zajmujący się obsługą przedsiębiorców i inwestorów zewnętrznych oraz promocją wolnych terenów inwestycyjnych. Działania z zakresu obsługi inwestora prowadzi *Biuro Rozwoju i Inwestycji* Urzędu Miasta Zduńska Wola.

Przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą na terenie miasta przysługują ulgi podatkowe dotyczące zwolnień w podatku od nieruchomości. Ulgi przeznaczone są dla przedsiębiorców decydujących się na inwestowanie na terenie miasta i utworzenie miejsc pracy w następstwie realizacji inwestycji początkowej. Zwolnienia mogą przysługiwać nawet na 4 lata, a długość okresu zwolnienia jest uzależniona od wartości inwestycji lub ilości utworzonych miejsc pracy. Ulgi w podatku są elementem regionalnej pomocy inwestycyjnej, która ma służyć rozwojowi regionów i jest kierowana na realizację nowych inwestycji i nowych miejsc pracy. Docelowo powinny skutkować zwiększeniem wpływów do budżetu miasta¹⁴.

¹⁴ Za: <http://zdunskawola.pl/pl/menu-biznes/dla-inwestora/ulgi-podatkowe>,
<http://www.zdunskawola.pl/pl/aktualnosci/33-inwestowanie-w-zdunskiej-woli-z-ulgami-w-podatku>,
 (04.10.2016)

Przedsiębiorcy chcący realizować swoje inwestycje w Zduńskiej Woli, mogą skorzystać z oferty miasta w zakresie wolnych terenów inwestycyjnych. Miasto Zduńska Wola wraz z samorządami: powiatem zduńskowolskim oraz gminami: Zduńska Wola, Zapolice, Szadek, Sędziejowice, Złoczew, Sieradz, Łask i Brzeźnio prowadzi wspólną bazę wolnych terenów inwestycyjnych. Wolne tereny inwestycyjne w Zduńskiej Woli obejmują:

- Teren inwestycyjny Moniuszki/Lipowa (ul. Moniuszki 22-34, ul. Lipowa 37a-55) o powierzchni ok. 6,5 ha – przeznaczenie: teren zabudowy produkcyjnej, dla którego określa się funkcję podstawową: produkcyjną, funkcję dopuszczalną: składowo-magazynową; tereny urządzeń elektroenergetycznych, dla których określa się przeznaczenie służące działaniom polegającym na realizacji stacji transformatorowej SN/NN z możliwością modernizacji, rozbudowy i przebudowy (teren objęty Łódzką Specjalną Strefą Ekonomiczną);
- Teren inwestycyjny Karsznicka (ul. Karsznicka 39) o powierzchni 20,95 ha – przeznaczenie: tereny produkcyjno-składowo-magazynowe;
- Teren inwestycyjny Opiesińska 1 (ul. Opiesińska 17/19) o powierzchni ok. 1,92 ha;
- Teren inwestycyjny Opiesińska 2 (ul. Opiesińska 30c, ul. Agrestowa 21, ul. Agrestowa 36) o powierzchni 0,5539 ha;
- Teren inwestycyjny Spacerowa (ul. Spacerowa 19 i 19a) o powierzchni ok. 2,2 ha;
- Teren inwestycyjny Zielonogórska (ul. Przemysłowa 29a, ul. Zielonogórska 19-21) o powierzchni ok. 1,25 ha¹⁵.

Ponadto każdego roku Miasto Zduńska Wola przyznaje nagrodę „Laur Przedsiębiorczości” dla firm i organizacji, które mają największy wpływ na rozwój miasta, w tym w szczególności rozwój gospodarczy. „Laur Przedsiębiorczości” jest nagrodą o charakterze honorowym, niewiążącą się z korzyściami finansowymi. Jej celem jest promocja wyróżnionych przedsiębiorców i osób, prezentacja ich działalności oraz dróg prowadzących do osiągania sukcesów gospodarczych. Przy wyborze laureatów uwzględniane są następujące kryteria: wkład w unowocześnienie i rozwój gospodarki na terenie Miasta, budowanie pozytywnego wizerunku Miasta na rynkach krajowych i zagranicznych, wdrażanie innowacyjnych rozwiązań, wysoka jakość produktów poparta zdobytymi certyfikatami, tworzenie nowych miejsc pracy oraz wkład w rozwój Miasta Zduńska Wola. Oprócz „Lauru Przedsiębiorczości” przyznawany jest również tytuł „Laur Prezydenta Miasta” oraz tytuł „Ambasador Kultury”.

W latach 2016-2017 na terenie miasta realizowany będzie projekt „Zduńska Wola aktywuje – promocja gospodarcza regionu”, realizowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa II. Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka, Działanie II.2 Internacjonalizacja przedsiębiorstw, Poddziałanie II.2.2 Promocja gospodarcza regionu. Projekt „Zduńska Wola aktywuje – promocja gospodarcza regionu” polega na realizacji działań promocyjnych obejmujących promocję miasta Zduńska Wola i terenów inwestycyjnych tworzących Miejski Obszar Funkcjonalny oraz z drugiej strony promocję lokalnego zduńskowolskiego biznesu ze szczególnym uwzględnieniem regionalnych specjalizacji województwa łódzkiego takich jak przemysł włókienniczy i mody oraz zaawansowane materiały budowlane. Założeniem projektu jest realizacja przedsięwzięć ukierunkowanych na stworzenie lepszych warunków do rozwoju MŚP, zwiększenie poziomu handlu zagranicznego poprzez internacjonalizację działalności, zwiększenie dynamiki rozwoju przedsiębiorstw, przyciąganie inwestorów zewnętrznych. Celem projektu jest stworzenie lepszych warunków do rozwoju MŚP, zwiększenie poziomu handlu zagranicznego poprzez internacjonalizację działalności, zwiększenie dynamiki rozwoju przedsiębiorstw oraz przyciąganie inwestorów zewnętrznych. Planowane efekty projektu obejmują: poprawę promocji przedsiębiorców z regionu zduńskowolskiego, zwiększenie wiedzy o ofercie handlowej, inwestycyjnej, współpracy, większą rozpoznawalność firm, produktów, regionu, przez mieszkańców Europy, Polski oraz tworzenie powiązań gospodarczych, w tym rozwój sieci kontaktów i współpracy także o charakterze

¹⁵ Za: <http://zdunskawola.pl/pl/menu-biznes/dla-inwestora/wolne-tereny-inwestycyjne> (05.10.2016)

międzynarodowym. Zakres działań będzie obejmował: opracowanie programu promocji gospodarczej, utworzenie systemu informacji gospodarczej, udział w targach międzynarodowych, organizację forum gospodarczego oraz realizację kampanii promocyjnej¹⁶.

Obszarami o szczególnych warunkach dla rozwoju przedsiębiorczości w Zduńskiej Woli są *Zduńskowolski Inkubator Przedsiębiorczości* oraz *Podstrefa Zduńska Wola Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej*.

Zduńskowolski Inkubator Przedsiębiorczości przy ul. Szadkowskiej 6c został utworzony przez ŁARR S.A. ZIP jest przedsięwzięciem, którego głównym celem jest wsparcie przedsiębiorczości, innowacyjności i konkurencyjności lokalnych przedsiębiorstw poprzez preferencyjne warunki najmu pomieszczeń biurowych. Oferta ZIP obejmuje:

- wyposażone, indywidualne stanowiska pracy
- sala konferencyjna z pełnym wyposażeniem
- asysta w tworzeniu nowych firm
- szkolenia i doradztwo, w tym proinnowacyjne i proeksportowe
- dostęp do lokalnych i globalnych sieci biznesowych
- pomoc w uzyskaniu finansowania
- wsparcie w transferze innowacji
- 500 m² przeznaczone pod inkubację.

Oferta Zduńskowolskiego Inkubatora Przedsiębiorczości skierowana jest do osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz podmiotów działających na rynku nie dłużej niż 3 lata, w szczególności o charakterze innowacyjnym, bez względu na formę prawną planowanej/prowadzonej działalności¹⁷.

Podstrefa Zduńska Wola jest jedną z 44 podstref Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. W SSE przedsiębiorcy mogą rozpocząć działalność na preferencyjnych warunkach i korzystać z pomocy publicznej. Regionalna pomocy publicznej na nowe inwestycje przyznawana jest w formie zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych lub osób fizycznych. Przedsiębiorcy zainteresowani rozpoczęciem działalności w ŁSSE mogą skorzystać z pomocy publicznej sięgającej nawet 55% kwalifikowanych kosztów inwestycji lub dwuletnich kosztów pracy. Podstrefa Zduńska Wola dysponuje wolnymi terenami inwestycyjnymi o powierzchni ponad 6 ha zlokalizowanymi przy ul. Lipowej i Moniuszki. Dotychczas w Podstrefie zainwestował jeden przedsiębiorca:

- FERAX Sp. z o.o. (branża odzieżowa)¹⁸.

Uchwałą Nr XI/87/15 z dnia 21 sierpnia 2015 r. Rada Miasta Zduńska Wola wyraziła zgodę na powiększenie obszaru Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w ramach Podstrefy położonej na terenie Miasta Zduńska Wola. Podstrefa Zduńska Wola powiększy się o nieruchomości oznaczoną, jako działki gruntu o numerach: 1/5, 1/7, 1/8, 1/9, 1/10, 1/15, 1/16, 1/26, 1/56, 1/57, obręb 18, o łącznej powierzchni 10 037 ha, położone przy ul. Kolejowej 1, 5, 7, 11-15, 17 i 25.

¹⁶ Za: <http://zdunskawola.pl/pl/menu-samorzad/projekty-miasta/promocja-gospodarcza> (05.10.2016)

¹⁷ Za: <http://larr.pl/inkubatory/zip-nasze-firmy/> (05.10.2016)

¹⁸ Za: <http://zdunskawola.pl/pl/menu-biznes/zdunska-wola-gospodarcza/lodzka-specjalna-strefa-ekonomiczna,http://sse.lodz.pl/> (05.10.2016)

WARUNKI NATURALNE I ŚRODOWISKO

UKSZTAŁTOWANIE POWIERZCHNI, RZEŻBA TERENU I BUDOWA GEOLOGICZNA¹⁹

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Polski wg J. Kondrackiego miasto Zduńska Wola należy do następujących jednostek: Prowincja Niż środkowoeuropejski, Podprowincja Niziny Środkowopolskie, Makroregion Nizina Południow Wielkopolska oraz Mezoregion Wysoczyzna Łaska. Wysoczyzna Łaska jest zdenudowaną peryglacialnie równiną morenową, która sąsiaduje od zachodu z Kotliną Sieradzką, od wschodu z Wzniesieniami Łódzkimi, od północy z Kotliną Kolską, a od południa z Kotliną Szczercowską. Jej powierzchnia wynosi około 2330 km². Wysoczyzna porożciniana jest przez doliny Grabi, Pichny k. Zduńskiej Woli, Neru i górnej Bzury. W obrębie Wysoczyzny Łaskiej zostały wydzielone następujące jednostki morfologiczne: Równina Poddębicka, Pagórki Niemysłowskie, Równina Szadkowska, Równina Łaska, Równina Pabianicka, Pagórki Lutomierskie i Pagórki Ozorkowskie. Rzeźba terenu Wysoczyzny Łaskiej jest urozmaicona przez pagóry kemowe, porożdzielane obniżeniami wytopiskowymi po bryłach martwego lodu.

Rzeźba terenu na obszarze Zduńskiej Wola została ukształtowana w wyniku procesów morfologicznych związanych ze zlodowaceniem Warty. W późniejszym okresie na charakter terenu wpłynęły procesy erozji i akumulacji rzecznej oraz eolicznej w czasie glacialów północnopolskich i w holocenie. Zlodowacenie Warty charakteryzowały trzy stadiały. W maksymalnym stadiale (Pilicy) lądolód dotarł aż do Doliny Dolnej Pilicy. Z ruchem lądolodu wiąże się transport materiału skalnego i tworzenie się nowych form takich jak pasy moren czołowych oraz pola sandrowe.

Obszar Zduńskiej Woli położony jest w całości na Wysoczyźnie Łaskiej. Charakteryzuje się on mało urozmaiconą rzeźbą terenu. Wysoczyzna Łaska jest zdenudowaną peryglacialnie równiną morenową. Jej powierzchnia może mieć charakter falisty lub równinny, a także być urozmaicona przez niecki denudacyjne po bryłach martwego lodu o różnych kształtach i wielkościach. Niecki te charakteryzuje to, że mają wyloty na niższym poziomie wysoczyznowym, a nie tworzą sieci z dolinami cieków stałych lub okresowych. Współczesne formy dolin rzecznych często nawiązują do form kopalnych, które zostały stwierdzone w podłożu czwartorzędowym. Ma to miejsce w przypadku m. in. rzeki Pichny k. Zduńskiej Woli, ale także dolin Warty i Widawki, które biegną już poza granicami omawianego miasta. Na terenie Zduńskiej Woli występują także młode formy dolin bezimiennych dopływów rzeki Pichny k. Zduńskiej Woli, powstałe pod wpływem intensywnych procesów erozyjnych u schyłku zlodowaceń północnopolskich i w holocenie. Doliny te są formami prostymi, często bardzo głębokimi.

W południowo-zachodniej części miasta można spotkać niewielkie wydmy i równiny piasków przewianych pochodzenia eolicznego. Formy te związane są z okresem schyłkowym zlodowaceń północnopolskich i z holocenem. Znacznie większe ich pokłady występują na zachód od omawianego obszaru, między miejscowościami Czechy i Zapolice.

Tereny miejskie charakteryzują się powstawaniem form antropogenicznych w rzeźbie terenu. Nie inaczej jest w przypadku Zduńskiej Woli, na terenie której występują nasypy kolejowe i drogowe, rowy melioracyjne i sztuczne zbiorniki wodne, a także przekształcenia związane z budownictwem mieszkaniowym i przemysłowym.

¹⁹ Cyt. za: *Program Ochrony Środowiska dla miasta Zduńska Wola na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023 r.*

Na obszarze miasta Zduńska Wola występuje sześć rodzajów form rzeźby terenu w ujęciu genetycznym: formy pochodzenia lodowcowego (wysoczyzna morenowa płaska, wysoczyzna morenowa falista, misa końcowa), formy pochodzenia wodnolodowcowego (równiny sandrowe i wodnolodowcowe, kemy, stoliwa kemowe), formy pochodzenia eolicznego (wydmy, równiny piasków przewianych), formy pochodzenia rzecznoego (dna dolin rzecznych, tarasy akumulacyjne w dolinach rzecznych, dolinki, parowy, młode rozcięcia erozyjne), formy pochodzenia denudacyjnego (suche doliny, niecki i dolinki denudacyjne, długie stoki) oraz formy antropogeniczne (nasypy, rowy melioracyjne).

Obszar miasta Zduńska Wola stanowi element południowo-zachodniego skrzydła niecki mogileńsko- łódzkiej, zbudowanej z osadów mezozoicznych. Osady kredowe są obecne na całym analizowanym obszarze. Mogą one występować bezpośrednio pod utworami czwartorzędowymi, ale także (choć rzadko) pod utworami czwartorzędowymi i trzeciorzędowymi

Teren miasta nie jest bogaty w surowce naturalne – nie występują udokumentowane złoża kopalin. W granicach administracyjnych Zduńskiej Woli znajdowało się złożo kruszywa naturalnego (piaski) Mostki II o powierzchni 0,4688 ha, jednak zostało ono skreślone z bilansu zasobów²⁰.

GLEBY²¹

Geneza gleb jest ściśle powiązana z budową geologiczną, rzeźbą terenu, warunkami wodnymi i roślinnością. Procesy glebotwórcze na terenie Zduńskiej Woli kształtowały się przede wszystkim na utworach rzeźby polodowcowej.

Na omawianym obszarze rozwinęły się gleby należące do następujących jednostek systematycznych: gleby autogeniczne, semihydrogeniczne i hydrogeniczne. Wśród gleb autogenicznych dominują gleby bielcowe, powstałe na piaskach (gleby luźne i słabo gliniaste) oraz wytworzone z glin zwałowych (lekkie i średnie). Występują one głównie w północnej części miasta. Gleby tego typu charakteryzują się najczęściej kwaśnym odczynem, niską zdolnością do retencji wody oraz małą zawartością próchnicy, co sprawia, że są one mało urodzajne.

Do gleb semihydrogenicznych zaliczane są m. in. czarne ziemie, występujące w południowej części miasta. Zostały one wytworzone z piasków lekkich. Do gleb hydrogenicznych należą gleby bagienne i mułkowo-bagienne, występujące w południowo-wschodniej części miasta. Ten typ wytworzył się w dolinach rzecznych, obniżeniach wytopiskowych, zagłębieniach powstałych po martwym lodzie oraz na obszarach podmokłych. Są to gleby silnie nasycone wodą i z wysoką zawartością węgla wapnia.

Na terenie Miasta Zduńska Wola występują także gleby przekształcone antropogeniczne. Ich degradacja związana jest z rozwojem budownictwa mieszkaniowego (26% terenu miasta), przemysłu (6% terenu miasta), a także transportu samochodowego i kolejowego (15% obszaru miasta).

Obszary zurbanizowane zajmują prawie połowę powierzchni Miasta Zduńska Wola. Niewielki fragment stanowią natomiast lasy z gruntami leśnymi oraz łąki – po około 5% w południowej części. Na pozostałym obszarze miasta przeważają grunty orne. Gleby dobrych klas bonitacyjnych (IIIa-IVa) występują głównie na południowym wschodzie, natomiast w części północnej i zachodniej gleby charakteryzują się silnym zawodnieniem.

²⁰ Za: <http://igs.pgi.gov.pl/zloza.asp> (03.10.2016)

²¹ Cyt. za: *Program Ochrony Środowiska dla miasta Zduńska Wola na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023 r.*

Gleby na terenie Miasta Zduńska Wola powstały głównie z glin zwałowych lekkich i piasków leżących na glinach. Są one klasyfikowane jako gleby brunatne lub bielcowe, rzadziej jako czarne ziemie. W obniżeniach terenu powstały gleby hydrogeniczne torfowe i murszowe, które są obecnie wykorzystywane jako użytki zielone.

Na terenie miasta przeważają gleby zaliczane do IV klasy bonitacyjnej. Najlepsze niezabudowane kompleksy gleb (III i IV klasy bonitacyjnej) znajdują się w północnej i południowo-wschodniej części miasta. Najpoważniejszym problemem jest utrudniona ochrona gleb wysokich klas bonitacyjnych z uwagi na presję ze strony budownictwa mieszkaniowego. Udział klas bonitacyjnych w ogólnej powierzchni miasta przedstawia się następująco:

- klasa I – 0%
- klasa II – 0,2%
- klasa IIIa – 2,4%
- klasa IIIb – 4,5%
- klasa IVa – 10,21%
- klasa IVb – 10,15%
- klasa IV – 6,74%
- klasa V – 19,59%
- klasa VI – 9,92%
- grunty nieklasyfikowane – 37,29%.

WODY PODZIEMNE

Na terenie miasta Zduńska Wola stwierdzono występowanie trzech podstawowych poziomów wodonośnych:

- czwartorzędowe poziomy wodonośne – są to poziomy płytkie, występują przeważnie do kilkunastu metrów głębokości. Wody gruntowe tego poziomu są zależne od rzeźby terenu, budowy geologicznej oraz przepuszczalności utworów.
 - I poziom czwartorzędowy – poziom ten jest związany z terenami o podłożu zbudowanym z piasków i mułków podścielonych gliną. Woda występuje najczęściej na głębokości 1,5-2,0 m p.p.t.
 - II poziom czwartorzędowy – warstwę wodonośną stanowią piaski drobnoziarniste i pylaste zalegające pod gliną morenową na głębokości około 20 m p.p.t.
- górnokredowy poziom wodonośny – jest to główny poziom użytkowy, eksploatowany przez ujęcia komunalne. Cechuje się zmienną wodonośnością oraz zależną od szczelinowatości skał zbiornikowych. Wydajność jednostkowa waha się w zakresie od 0,25 m³/h do 54 m³/h²².

Miasto Zduńska Wola nie znajduje się w zasięgu GZWP (Główny Zbiornik Wód Podziemnych). Obowiązujący w latach 2016-2021 roku podział kraju na jednolite części wód podziemnych wskazuje, że obszar miasta należy do jednostek nr 82 i 83. Według podziału JCWPd obowiązującego do 2015 roku Zduńska Wola znajdowała się w obrębie dwóch jednostek: JCWPd nr 79 i JCWPd nr 96.

W ramach prowadzonego monitoringu jakości wód podziemnych stan chemiczny i ilościowy JCWPd nr 79 został uznany za dobry (2010, 2012 r.). W przypadku JCWPd nr 96 stan chemiczny uznawany był za dobry (2010, 2012, 2013, 2014 r.), zaś ilościowy – słaby (2010, 2012 r.)²³.

²² Cyt. za: *Program Ochrony Środowiska dla miasta Zduńska Wola na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023 r.*

²³ Za: <http://mjwp.gios.gov.pl/mapa/> (03.10.2016)

WODY POWIERZCHNIOWE²⁴

Głównym ciekim wodnym Zduńskiej Woli jest rzeka Pichna, prawobrzeżny dopływ Warty. Tym samym obszar miast jest położony w zlewni Warty, prawostronnego dopływu rzeki Odry. Pichna uchodzi do Warty w granicach zbiornika Jeziorsko. Długość rzeki wynosi 28,80 km. Średnia szerokość koryta sięga 5 m, przy wahaniami mieszczących się w zakresie od 2 do 10 m. Pichna jest płytką rzeką o średniej głębokości 0,40 m, która zmienia się od 0,20 do 0,80 m. Prąd wody w rzece jest umiarkowany i wynosi około 0,50 m/s. Wielkość średniego wieloletniego przepływu mierzona w dolnym biegu kształtuje się na poziomie około 2,0 m³ /s. Rzeka płynie w miarę prostym korytem, silnie porośniętym przy brzegach twardą roślinnością. Dno jest piaszczyste, piaszczysto-muliste i muliste.

Pod względem hydrograficznym Miasto Zduńska Wola usytuowane jest w dorzeczu rzeki Warty, na działce wodnym dwóch zlewni: rzeki Pichny (bezpośredni dopływ rzeki Warty) oraz Tymianki (dopływu rzeki Grabi), przebiegającym wzdłuż ulic Marmurowej i Świerkowej. Ponad 80% powierzchni miasta (część zachodnia, północna oraz środkowa) położone jest w zlewni rzeki Pichny. Rzeka Pichna zbiera wodę głównie z terenu Zduńskiej Woli i stanowi odbiornik oczyszczonych ścieków z Miejskiej Oczyszczalni Ścieków dla Miasta Zduńska Wola. W granicach administracyjnych miasta do rzeki Pichny wpływają następujące ciek:

- lewobrzeżny – w rejonie ulicy Jasnej;
- prawobrzeżny – rów melioracyjny płynący wzdłuż ulicy Klonowej i Stawowej;
- prawobrzeżny – płynący od dzielnicy przemysłowej (wzdłuż ulicy Łódzkiej) do skrzyżowania z ulicą Sieradzką, prowadzi on wody opadowe z północnej i zachodniej części Miasta Zduńska Wola.

Natomiast rzeka Tymianka płynie poza granicami miasta przez tereny gminy Zduńska Wola i jest zasilana przez dwa rowy, które odwadniają południowo-wschodnią część miasta.

Wody powierzchniowe na terenie Miasta Zduńska Wola reprezentowane są również przez zbiorniki wodne:

- Zbiornik retencyjno-upustowy Kępina zlokalizowany w pobliżu ulic Paprockiej, Zduńskiej i Głównej o powierzchni lustra wody 7,4 ha i pojemności 128 090 m³ – podstawowym zadaniem jest retencjonowanie wód deszczowych zbieranych z terenu położonego pomiędzy ulicami Widawską, Zduńską i Paprocką oraz ograniczenie przepływu rzeki Pichny za pomocą przepustu usytuowanego po wschodniej części zbiornika.
- Stawy usytuowane w parku miejskim pełniące funkcję retencyjną wód deszczowych, buforową dla wód powierzchniowych płynących korytem rzeki oraz rekreacyjną.

Monitoring jakości wód powierzchniowych prowadzony jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi. Na obszarze Zduńskiej Woli w 2015 roku monitorowano JCW (jednolita część wód) *Pichna do Urszulinki* o kodzie PLRW60001718317889. Analizowana JCW posiada status rzeki silnie zmienionej, a w 2015 roku uzyskała następujące klasy:

- elementy biologiczne – IV klasa (stan/potencjał słaby)
- elementy hydromorfologiczne – II klasa (stan/potencjał dobry)
- elementy fizykochemiczne – klasa PPD (poniżej stanu/potencjału dobrego)
- elementy fizykochemiczne – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne – II klasa (stan/potencjał dobry)
- stan/potencjał ekologiczny – słaby

²⁴ Cyt. za: *Program Ochrony Środowiska dla miasta Zduńska Wola na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023 r.*

- stan chemiczny – poniżej stanu dobrego (przekroczone stężenia średnioroczne)
- stan – zły²⁵.

KLIMAT²⁶

Pod względem klimatycznym obszar Zduńskiej Woli położony jest głównie w obrębie regionu śródkowopolskiego (XVII). Region ten charakteryzuje się przejściowym typem klimatu, o dużej zmienności pogodowej, zarówno w stosunku dobowym, jak i rocznym. Ścierają się tutaj masy powietrza morskiego (zachodnioeuropejskiego) i kontynentalnego (wschodnioeuropejskiego). Mało urozmaicona rzeźba terenu nie ma większego wpływu na modyfikację klimatu.

Główne cechy klimatu obszaru miasta przedstawiają się następująco:

- średnia roczna temperatura powietrza od 8 do 8,5°C;
- średnia temperatura powietrza w styczniu od -2 do -1,5°C;
- średnia temperatura powietrza w lipcu od 17,5 do 18°C;
- średnia roczna liczba dni z przymrozkiem i temperaturą minimalną poniżej 0°C wynosi od 90 do 110;
- średnia roczna liczba dni mroźnych z temperaturą maksymalną poniżej 0°C wynosi od 30 do 35;
- średnia liczba dni gorących w roku z temperaturą maksymalną $\geq 25^{\circ}\text{C}$ waha się w przedziale od 30 do 40
- średnie sumy roczne opadów atmosferycznych zawierają się w przedziale 550-600 mm;
- pokrywa śnieżna zalega średnio przez 45-55 dni w roku, a opady śniegu występują średnio 50-55 dni;
- średnia roczna liczba dni, w których odnotowano burzę wynosi 22-25, natomiast grad do 2 dni;
- deficyt opadów w bilansie wodnym mieści się w granicy od 0 do 50 mm;
- średnia roczna wilgotność względna powietrza waha się w przedziale 80-82 %;
- średnia roczna zachmurzenia mieści się w przedziale od 5,2 do 5,4 (w skali 0-8, gdzie 0 oznacza dni pogodne, a 8 dni pochmurne);
- średnia roczna liczba dni pogodnych (zachmurzenie nie większe niż 2) wynosi od 45 do 50, a pochmurnych (zachmurzenie nie mniejsze niż 7) od 155 do 165;
- średnia roczna suma usłonecznienia na omawianym terenie wynosi 1650-1700 godzin;
- przeważają wiatry zachodnie i północno-zachodnie, a średnia dziesięciminutowa prędkość wiatru na terenie otwartym i wysokości 10 m n.p.t. wynosi 3,5-4,0 m/s;
- średnie roczne ciśnienie atmosferyczne na poziomie morza zawiera się w przedziale 1015-1016 hPa;
- okres wegetacji trwa od 211 do 240 dni.

POWIETRZE

Ocena jakości powietrza na terenie województwa łódzkiego prowadzona jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi w oparciu o kryteria ustanowione ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin. Pod względem stref, dla których dokonuje się oceny jakości powietrza w województwie łódzkim, miasto Zduńska Wola należy do strefy łódzkiej, o kodzie PL1002. W mieście, przy ul. Królewskiej 10, znajduje się stacja pomiarowa (pomiar manualny) monitoringu powietrza w województwie łódzkim.

²⁵ Za: *Stan jakości wód powierzchniowych w 2015 r., Ocena JCWP w 2015 roku*, http://www.wios.lodz.pl/Stan_jakosci_wod_powierzchniowych_w_2015_r,256 (03.10.2016)

²⁶ Cyt. za: *Program Ochrony Środowiska dla miasta Zduńska Wola na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023 r.*

W odniesieniu do kryterium ochrony zdrowia strefa łódzka wykazała w 2015 roku następujące klasy:

- klasa A: SO₂, NO₂, CO, benzen, As, Cd, Ni, Pb (dla klasy A poziom stężeń nie przekracza wartości dopuszczalnej/docelowej; nie jest wymagane prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza);
- klasa C: pył PM₁₀, pył PM_{2,5}, benzo(a)piren (dla klasy C poziom stężeń przekracza wartość dopuszczalną/docelową; należy określić obszary przekroczeń oraz dążyć do osiągnięcia wartości kryterialnych, niezbędne jest opracowanie programu ochrony powietrza, POP);
- klasa D2: ozon (dla klasy D2 poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziomu celu długoterminowego).

Natomiast w odniesieniu do kryterium ochrony roślin strefa łódzka wykazała następujące klasy:

- klasa A: SO₂, NO_x,
- klasa D2: ozon.

W 2015 roku ze względu na przekroczenie średniej rocznej wartości poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀, przekroczenie 24 godzinnej wartości poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀, znaczne przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀, przekroczenie rocznej wartości poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz przekroczeń wartości celu długoterminowego stężenia ozonu miasto Zduńska Wola znalazło się wśród obszarów, w których konieczne jest przeprowadzenie działań naprawczych²⁷.

Poprawie jakości powietrza w mieście będzie służyła realizacja zadań wynikających z *Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla miasta Zduńska Wola*. Cel strategiczny *Planu* został sformułowany następująco: *transformacja Miasta Zduńska Wola w miasto niskoemisyjne, czyli takie, którego rozwój społeczno-gospodarczy nie wiąże się ze wzrostem konsumpcji energii pierwotnej i końcowej ani wzrostem emisji gazów cieplarnianych*. Natomiast celami szczegółowymi *Planu* są:

- Cel szczegółowy 1: redukcja emisji gazów cieplarnianych do 2020 r. o 4,1% w stosunku do 2014 r.;
- Cel szczegółowy 2: zmniejszenie zużycia energii końcowej do 2020 r. o 4,8% w stosunku do 2014 r.;
- Cel szczegółowy 3: zwiększenie udziału energii pochodzącej z OZE do 2020 r. do poziomu 10,4%.

Osiągnięcie powyższych celów możliwe będzie dzięki realizacji krótko i średnioterminowych działań i zadań:

Oś priorytetowa 1 Efektywność energetyczna budynków:

Zadanie 1.1. Termomodernizacja budynków publicznych

Zadanie 1.2. Termomodernizacja mieszkalnych budynków komunalnych

Zadanie 1.3. Termomodernizacja mieszkalnych budynków wielorodzinnych

Zadanie 1.4. Wdrożenie programu zarządzania energią elektryczną w budynkach użyteczności publicznej zapewniającego efektywność energetyczną

Zadanie 1.5. Promocja systemów grzewczych przyjaznych dla środowiska

Oś priorytetowa 2. Produkcja energii ze źródeł odnawialnych

Zadanie 2.1. Instalacje OZE w budynkach publicznych

Zadanie 2.2. Wspieranie działań na rzecz wykorzystywania odnawialnych źródeł energii

²⁷ Za: *Ocena roczna jakości powietrza w województwie łódzkim w 2015 r.*, http://www.wios.lodz.pl/Roczne_ocen_y_jakosci_powietrza,141 (03.10.2016)

Oś priorytetowa 3. Transport niskoemisyjny

Zadanie 3.1. Rozbudowa systemu ścieżek rowerowych

Zadanie 3.2. Modernizacja taboru autobusowego na ekologiczny

Zadanie 3.3. Wprowadzanie rozwiązań w zakresie organizacji ruchu

Oś priorytetowa 4. Efektywne wykorzystanie energii

Zadanie 4.1. Modernizacja oświetlenia ulic

Zadanie 4.2. Modernizacja sieci ciepłowniczych

Oś priorytetowa 5. Działania miękkie

Zadanie 5.1. Edukacja ekologiczna mieszkańców miasta

Zadanie 5.2. Planowanie przestrzenne – lokowanie obiektów o zwiększonych emisjach na dedykowanych terenach

Zadanie 5.3. Zielone zamówienia publiczne²⁸.

HAŁAS KOMUNIKACYJNY

Hałas jest jednym z czynników zanieczyszczających środowisko. Do oceny akustycznej stosuje się wskaźniki: długookresowy średni poziom dźwięku (L_{DWN} i L_N) oraz równoważny poziom dźwięku (L_{Aeq}). Dopuszczalny poziom hałasu uzależniony jest od źródła hałasu, pory dnia i przeznaczenia terenu²⁹.

Oceny poziomu hałasu komunikacyjnego są jednym z elementów monitoringu środowiska prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi. Ostatnie pomiary hałasu drogowego na terenie Zduńskiej Woli przeprowadzone zostały w 2011 roku w czterech punktach pomiarowo-kontrolnych:

- ul. Łaska (na wysokości nr 33) – punkt pomiaru dla określenia wskaźnika długookresowego (ZD 1). Ulica ta jest jednym z fragmentów drogi powiatowej nr 4929 E na terenie miasta Zduńska Wola, wzdłuż ulicy znajduje się głównie zabudowa mieszkalno-usługowa oraz handlowa. Pomiarami objęty został odcinek ulicy o długości ok. 200 metrów pomiędzy ulicami Kilińskiego a Szkolną. W trakcie badania wykonano 8 pomiarów dobowych. Wynik pomiaru długookresowego średniego poziomu dźwięku w ciągu doby (L_{DWN}) wynosił 67,2 dB, co oznaczało *przekroczenie normy o 7,2 dB*. Wynik pomiaru długookresowego średniego poziomu dźwięku w porze nocnej (L_N) wynosił 57,8 dB, co oznaczało *przekroczenie normy o 7,8 dB*.
- ul. Kilińskiego – pomiar jednodobowy (ZD 2). Pomiarami objęto odcinek ulicy długości 300 metrów leżący pomiędzy ulicami Łaską a Srebrną. W otoczeniu punktu pomiarowego znajdowała się zabudowa mieszkalno-usługowa. Wynik pomiaru równoważnego poziomu dźwięku dla pory dnia (L_{AeqD}) wynosił 60,1 dB, co oznaczało *przekroczenie normy o 0,1 dB*. Wynik pomiaru równoważnego poziomu dźwięku dla pory nocy (L_{AeqN}) wynosił 56,4 dB, co oznaczało *przekroczenie normy o 6,4 dB*.
- ul. Kościelna (na wysokości nr 44) – pomiar jednodobowy (ZD 3). Badany 300 metrowy odcinek ulicy (pomiędzy ulicami Targową i Dolną) jest kolejnym fragmentem drogi powiatowej nr 4929 E. W otoczeniu punktu znajduje się zabudowa mieszkalno-usługowa. Wynik pomiaru równoważnego poziomu dźwięku dla pory dnia (L_{AeqD}) wynosił 64,5 dB, co oznaczało *przekroczenie normy o 4,5 dB*.

²⁸ Za: *Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla miasta Zduńska Wola*

²⁹ Za: *Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*, Dz.U. z dnia 22 stycznia 2014 r., poz. 112.

Wynik pomiaru równoważnego poziomu dźwięku dla pory nocy (L_{AeqN}) wyniósł 53,1 dB, co oznaczało *przekroczenie normy o 3,1 dB*.

- ul. Sieradzka (na wysokości nr 38 na parkingu) – pomiar jednodobowy (ZD 4). Ulica ta, podobnie jak ulice Łaska i Kościelna, stanowi kolejny fragment przebiegu przez Zduńską Wolę drogi powiatowej nr 4929 E. Pomiarami został objęty odcinek ulicy o długości 300 metrów z zabudową mieszkaniowo-usługową od ulicy Wileńskiej do Placu Wolności. Wynik pomiaru równoważnego poziomu dźwięku dla pory dnia (L_{AeqD}) wyniósł 62,8 dB, co oznaczało *przekroczenie normy o 2,8 dB*. Wynik pomiaru równoważnego poziomu dźwięku dla pory nocy (L_{AeqN}) wyniósł 51,8 dB, co oznaczało *przekroczenie normy o 1,8 dB*³⁰.

PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

W rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.), pola elektromagnetyczne są to pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz. Głównym źródłem pól elektromagnetycznych występujących w środowisku są elektromagnetyczne linie wysokiego napięcia i instalacje radiokomunikacyjne, takie jak: stacje bazowe radiokomunikacji (w tym telefonii komórkowej) i stacje nadające programy radiowe i telewizyjne.

Badanie poziomu pól elektromagnetycznych prowadzone jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi. W 2015 roku badanie PEM realizowane było w 45 punktach na terenie województwa łódzkiego, w tym 2 zlokalizowanych w Zduńskiej Woli:

- Plac Wolności – średnie wartości z dwóch godzin pomiarów składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego wyniosły $<0,3$ V/m (poniżej poziomu oznaczalności sondy), a dla gęstości mocy – $<0,0002$ W/m²;
- ul. Szkolna/ul. Zielona – średnie wartości z dwóch godzin pomiarów składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego wyniosły $<0,3$ V/m (poniżej poziomu oznaczalności sondy), a dla gęstości mocy – $<0,0002$ W/m².

Na podstawie wyników pomiarów promieniowania elektromagnetycznego w 2015 roku można stwierdzić, iż normy środowiskowe dla PEM w Zduńskiej Woli (podobnie jak w całym województwie łódzkim) zostały dotrzymane – w żadnym z punktów nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku dla składowej elektrycznej ($E=7$ V/m) i gęstości mocy ($S=0,1$ W/m²)³¹.

ODPADY

Od 1 lipca 2013 roku w Zduńskiej Woli, podobnie jak w całej Polsce, wprowadzono nowy system gospodarki odpadami komunalnymi. Na jego podstawie gminy przejęły obowiązki właścicieli nieruchomości w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, natomiast właściciele nieruchomości wnoszą na rzecz gminy opłaty związane z gospodarowaniem tymi odpadami.

Zgodnie z Uchwałą Nr XXVI/481/12 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie przyjęcia *Planu gospodarki odpadami województwa łódzkiego 2012* miasto Zduńska Wola należy do *Regionu II*.

³⁰ Za: *Pomiary hałasu w roku 2011*, http://www.wios.lodz.pl/Pomiary_halasu_komunikacyjnego,163 (03.10.2016)

³¹ Za: *Monitoring promieniowania elektromagnetycznego w woj. łódzkim w 2015 r.*, http://www.wios.lodz.pl/Wyniki_pomiarow_PEM,162 (03.10.2016)

Na podstawie Uchwały Nr XXII/278/16 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 kwietnia 2016 r. zmieniająca Uchwałę Nr XXVI/482/12 w sprawie wykonania *Planu gospodarki odpadami województwa łódzkiego 2012* określono następujące regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych w *Regionie II*:

- instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielenia ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku – EKO REGION Sp. z o.o. w Bełchatowie, instalacja Dylów A, gm. Pajęczno (instalacje zastępcze: Wola Kruszyńska, gm. Bełchatów, Bełchatów, ul. Przemysłowa 14 i 16, Mostki, gm. Zduńska Wola, Ruda, gm. Wieluń);
- instalacja do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz wytwarzane z nich produktu o właściwościach nawozowych lub środków wspomagających uprawę roślin, spełniających wymagania określone w przepisach odrębnych lub materiału po procesie kompostowania lub fermentacji dopuszczonego do odzysku w procesie odzysku R10, spełniającego wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 30 ust. 4 ustawy o odpadach – Przedsiębiorstwo Komunalne SANIKOM w Bełchatowie, instalacje w Woli Kruszyńskiej, gm. Bełchatów (instalacje zastępcze: Dylów A, gm. Pajęczno, Teklinów, gm. Wieruszów, Ruda, gm. Wieluń)
- instalacja do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych o pojemności pozwalającej na przyjmowanie przez okres niż 15 lat odpadów w ilości nie mniejszej niż powstająca w instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów – instalacje zastępcze do czasu uruchomienia regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych: Dylów A, gm. Pajęczno, Wola Kruszyńska, gm. Bełchatów, Mostki, gm. Zduńska Wola, Marzęże, gm. Skomlin, Teklinów, gm. Wieruszów, Ruda, gm. Wieluń.

Usługi z zakresu odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w Zduńskiej Woli świadczy Remondis Sp. z o.o., ul. Zawodzie 16, Warszawa, Oddział Zduńska Wola, ul. Zielonogórska 14/16 (w okresie od 1 lipca 2015 r. do 30 czerwca 2017 r.). W przypadku nieruchomości niezamieszkałych odbiorem odpadów zajmują się firmy wywozowe wpisane do Rejestru Działalności Regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Miasta Zduńska Wola.

W 2015 roku z terenu miasta z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych odebrano łącznie 14 722,80 Mg odpadów komunalnych, w tym 10 676,7 Mg niesegregowanych zmieszanych odpadów komunalnych. Całość zmieszanych odpadów komunalnych została poddana innym niż składowanie procesom przetwarzania.

Zasady gospodarowania odpadami w Zduńskiej Woli określa *Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Zduńska Wola*, przyjęty Uchwałą Nr V/35/15 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 20 lutego 2015 r. Na jego podstawie właściciele nieruchomości obowiązani są do prowadzenia selektywnego zbierania następujących rodzajów odpadów:

- 1) papieru;
- 2) metali;
- 3) tworzyw sztucznych;
- 4) szkła bezbarwnego;
- 5) szkła kolorowego;
- 6) innych odpadów opakowaniowych, w tym opakowań wielomateriałowych;
- 7) odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów opakowaniowych ulegających biodegradacji i odpadów zielonych;
- 8) popiołów;
- 9) przeterminowanych leków;
- 10) strzykawek, igieł, itp.;

- 11) termometrów;
- 12) przeterminowanych chemikaliów i opakowań po chemikaliach, zużytych olejach, rozpuszczalnikach, farbach, lakierach, itp.;
- 13) świetlówek, lamp fluorescencyjnych, żarówek;
- 14) zużytych baterii i akumulatorów;
- 15) zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego;
- 16) gruzu betonowego;
- 17) odpadów budowlanych i rozbiórkowych (bez odpadów niebezpiecznych), w tym drzwi, okien i szyb;
- 18) zużytych opon;
- 19) odpadów wielkogabarytowych.

Dopuszcza się zbieranie odpadów komunalnych, o których mowa w ust. 2 pkt 1-8 w sposób nieselektywny z zachowaniem warunków nieoddziaływania tych odpadów na środowisko, z uwzględnieniem zasad zbierania odpadów niebezpiecznych.

Selektywne zbieranie i odbieranie odpadów komunalnych prowadzone jest poprzez:

- 1) punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych dla nieruchomości zamieszkałej;
- 2) punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych poza nieruchomością zamieszkałą w postaci:
 - punktów wyposażonych w pojemniki do zbierania strzykawek, igieł, itp., zlokalizowanych w wyznaczonych aptekach,
 - punktów wyposażonych w pojemniki do zbierania przeterminowanych leków, zlokalizowanych w aptekach i przychodniach,
 - M-PORT (miejski punkt odbioru selektywnie zebranych odpadów komunalnych),
 - co najmniej jednego punktu zastępczego, do czasu utworzenia M-PORT – punkt zastępczy selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) funkcjonuje na terenie bazy Remondisu przy ul. Zielonogórskiej 14/16. PSZOK działa cztery razy w miesiącu, w pierwszą i trzecią sobotę miesiąca (od 9:00 do 15:00) oraz w najbliższe środy następujące po danej sobocie (od 10:00 do 18:00). Mieszkańcy miasta mogą nieodpłatnie zawieźć: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło bezbarwne, szkło kolorowe, inne odpady opakowaniowe, w tym opakowania wielomateriałowe, odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji i odpady zielone, popioły, przeterminowane leki, przeterminowane chemikalia i opakowania po chemikaliach, zużytych olejach, rozpuszczalnikach, farbach, lakierach, itp., świetlówki, lampy fluorescencyjne, żarówki, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, gruz betonowy, odpady budowlane i rozbiórkowe (bez odpadów niebezpiecznych), w tym drzwi, okna i szyby, zużyte opony, meble i inne odpady wielkogabarytowe i termometry.
- 3) punkty odbioru zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego;
- 4) akcje odbioru odpadów wielkogabarytowych;
- 5) akcje dodatkowych odbiorów odpadów komunalnych (z wyłączeniem odpadów wielkogabarytowych) w okresie świątecznym.

Odpady komunalne powstające na terenie miasta są zbierane w pojemnikach odpowiadających wymaganiom określonym w *Regulaminie*, przy czym na obszarach zabudowy jednorodzinnej dopuszcza się selektywne zbieranie papieru, szkła bezbarwnego i kolorowego, tworzyw sztucznych, metali i innych odpadów opakowaniowych, w tym opakowań wielomateriałowych, w workach. Pojemniki do selektywnego zbierania odpadów komunalnych oznaczane są odpowiednim dla danego rodzaju odpadu opisem lub kolorem:

- niebieskim – pojemniki przeznaczone na papier;
- zielonym – pojemniki przeznaczone na szkło bezbarwne i kolorowe;

- żółtym – pojemniki przeznaczone na tworzywa sztuczne, metale i inne odpady opakowaniowe, w tym opakowania wielomateriałowe³².

W mieście prowadzony jest również *Program usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie Miasta Zduńska Wola na lata 2015-2032*, przyjęty Uchwałą Nr VIII/62/15 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 22 maja 2015 r. Celem *Programu* jest stopniowa eliminacja wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Zduńska Wola oraz ich bezpieczne unieszkodliwienie, zgodnie z przepisami prawa. Spowoduje to sukcesywną likwidację oddziaływania azbestu na środowisko, doprowadzi do spełnienia wymogów ochrony środowiska oraz wyeliminuje negatywne skutki zdrowotne dla mieszkańców Miasta spowodowane oddziaływaniem azbestu.

Suma pokryć zawierających azbest na terenie Miasta Zduńska Wola wynosiła 1258,97 Mg, co daje 114 451 m² wyrobów zawierających azbest. Biorąc pod uwagę rodzaj wyrobów zawierających azbest zdecydowanie przeważały płyty faliste azbestowo-cementowe stosowane w budownictwie (75,4%), a następnie płyty azbestowo-cementowe płaskie (20,6%). Pozostałe 4% wyrobów stanowiły wyroby zawierające azbest, np. natryski zawierające azbest, itd.

Całość wyrobów zawierających azbest na terenie Miasta Zduńska Wola zaliczono do III stopnia pilności. W konsekwencji oznacza to dla właścicieli posesji, na której znajdują się wyroby zawierające azbest zaliczane do III stopnia pilności, że będą musieli wykonać ponowną ocenę swoich wyrobów w ciągu najbliższych 5 lat. Miasto w ramach monitoringu będzie aktualizować bazę danych na podstawie zgłoszeń wymiany wyrobów zawierających azbest przez właścicieli posesji, oraz służyć pomocą w pozyskiwaniu funduszy na zdjęcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest.

Celem opracowania przedstawionego dokumentu jest fakt, że Miasto ubiegać się będzie o 99% dofinansowania na demontaż i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. Mieszkańcy Miasta będą mieli możliwość składania wniosku do Urzędu Miasta o zdjęcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest³³.

ZASOBY PRZYRODNICZE³⁴

Szatę roślinną miasta tworzą głównie pola uprawne, łąki, sady i ogrody działkowe. Lesistość Miasta Zduńska Wola jest nieznaczna. Największym zwartym kompleksem jest Las Paprocki o powierzchni 68 ha. Pozostałe tereny to rozproszone kompleksy, które grupują się w południowej części miasta.

Las Paprocki przedstawia najwyższą wartość przyrodniczą w mieście. Jest on znacznie zróżnicowany pod względem siedliskowym i drzewostanowym. Dzięki położeniu w strefie zasilania rzeki Pichny duży udział mają siedliska wilgotne olsu i olsu jesionowego oraz lasu mieszanego. W południowej i środkowej części lasu przeważają siedliska boru świeżego i mieszanego świeżego o drzewostanie sosnowo-brzozowo-dębowym. Te siedliska są najbardziej przydatne do celów rekreacyjnych. Są one miejscem spacerów i wycieczek rowerowych dla wielu mieszkańców miasta. Atrakcyjność podnosi bliskie sąsiedztwo zbiornika Kępina. Stan zdrowotny i sanitarny lasów na terenie miasta jest zadowalający. W sąsiedztwie Lasu Paprockiego znajduje się Kępina, czyli największy w mieście sztuczny zbiornik wodny. Powierzchnia jego lustra to 7,4 ha. Na obszarze miasta występują również niewielkie zbiorniki wód stojących, m.in. dwa stawy w parku miejskim.

³² Za: *Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Zduńska Wola, Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta Zduńska Wola za rok 2015*, <http://www.czystaqmina.pl/zdunskawola> (03.10.2016)

³³ Za: *Program usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie Miasta Zduńska Wola na lata 2015-2032*

³⁴ Cyt. za: *Program Ochrony Środowiska dla miasta Zduńska Wola na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023 r.*

Ważną rolę w lokalnym ekosystemie pełni Park miejski im. Stefana Żółtńskiego, położony w centrum miasta, pomiędzy ulicami Kościelną, Dolną i Piwną. Obecnie park zajmuje powierzchnię 8,8 ha. Na jego terenie znajduje się głównie drzewostan liściasty. Wśród drzew są również okazy unikatowe, m.in. klon srebrzysty, dęby szypułkowe, wiąz. Część drzew została uznana za pomniki przyrody. Są to: dąb szypułkowy, wiąz szypułkowy, wiąz pospolity, lipa drobnolistna.

Park miejski został założony na przełomie XIX i XX wieku przez Zenona Anstadta, przedstawiciela znanej łódzkiej rodziny piwowarów. Współcześnie, park położony jest pomiędzy ulicami: stara część parku – od ulicy Stefana Żółtńskiego do rzeki Pichny i od ulicy Parkowej do ulicy Kościelnej, oraz nowa część założona w latach 70. XX wieku, położona pomiędzy ulicami Piwną, Dolną, Kościelną i rzeką Pichną. Park miejski nosi imię założyciela miasta Stefana Żółtńskiego. Park został wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków. Ochronie podlega istniejąca zieleń, w tym starodrzew, układ przestrzenny, walory krajobrazowe, warunki ekspozycji obiektów architektonicznych. W centralnej części parku, w dolinie Pichny położone są dwa stawy, zasilane wodą z rzeki, większy z wyspą, na której rosną wierzby odmiany płaczącej oraz mniejszy, przy którym rosną wierzby białe. W najmłodszej części parku znajduje się plac zabaw dla dzieci. Drzewostan, głównie liściasty jest jeszcze młody. Park od strony ulicy Kościelnej ograniczony jest murkiem, zaś od strony ulicy Dolnej i Piwnej ogrodzony. Park wraz z sąsiednimi terenami sportowymi i cmentarzem stanowi ciąg ekologiczny przewietrzania miasta.

Według podziału przyrodniczo-leśnego, uwzględniającego ekologiczne i fizjograficzne elementy przyrody i krajobrazu (Trampler i in. 1990), obszar zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Kolumna, do którego należy Miasto Zduńska Wola położony jest w:

- Krainie Małopolskiej (VI),
- Dzielnicy Niecki Sieradzkiej,
- Mezoregionie Sieradzko-Łódzkim,
- Obrębnie Zduńska Wola.

Lasy Nadleśnictwa Kolumna znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie aglomeracji łódzkiej oraz dużych miast: Pabianic, Łasku, Sieradza i Zduńskiej Woli co wpływa na dużą penetrację lasów przez ludność. W samej Zduńskiej Woli, jak wskazano powyżej, wchodzącej w zasięg Nadleśnictwa Kolumna występują następujące gatunki drzew:

- Brzoza brodawkowata,
- Buk pospolity,
- Dąb szypułkowy,
- Dąb bezszypułkowy,
- Dąb czerwony,
- Grab pospolity,
- Jesion wyniosły,
- Jodła pospolita,
- Klony,
- Lipa drobnolistna,
- Modrzew europejski,
- Olsza szara,
- Olsza czarna,
- Sosna zwyczajna,
- Robinia akacjowa.

Obszar miasta Zduńska Wola nie został włączony w system obszarów prawnie chronionych województwa łódzkiego. Natomiast w bezpośrednim sąsiedztwie miasta, na terenie powiatu zduńskowolskiego znajdują się cenne przyrodniczo obszary: *rezerваты przyrody Jabłecznik, Wojstawice, Jamno i Korzeń, Park Krajobrazowy Międzyrzeczka Warty i Widawki i Nadwarciański Obszar Chronionego Krajobrazu.*

Wśród istniejących w Polsce **form ochrony przyrody** na terenie Zduńskiej Woli występują wyłącznie pomniki przyrody. Na terenie miasta ustanowiono 10 pomników przyrody – wszystkie są pomnikami przyrody ożywionej. Należą do nich:

- klon jawor (obwód pnia na wys. 1,3 m: 350 cm), ul. Kościelna 20
- lipa drobnolistna (obwód pnia na wys. 1,3 m: 185 cm), ul. Juliusza
- wiąz szypułkowy (obwód pnia na wys. 1,3 m: 315 cm), Park Miejski
- dąb szypułkowy (obwód pnia na wys. 1,3 m: 340 cm), Park Miejski
- lipa drobnolistna (obwód pnia na wys. 1,3 m: 290 cm), ul. Złotnickiego, skwer przed Urzędem Miasta
- wiąz pospolicity (obwód pnia na wys. 1,3 m: 630 cm), skwer przed Urzędem Miasta
- dąb szypułkowy (obwód pnia na wys. 1,3 m: 310 cm), ul. Pasaż Powstańców Śląskich
- kasztanowiec (obwód pnia na wys. 1,3 m: 260 cm), ul. Lipowa 41
- jesion wyniosły (obwód pnia na wys. 1,3 m: 290 cm), Plac Żelazny, zieleniec przed Dworcem PKP
- orzech czarny (obwód pnia na wys. 1,3 m: 225 cm), ul. Dąbrowskiego 6, boisko szkolne I LO³⁵.

UWARUNKOWANIA PRZESTRZENNO-ŚRODOWISKOWE: WYBRANE WSKAŹNIKI

Powierzchnia miasta Zduńska Wola wynosi 2 457 ha, tj. 25 km². Stanowi to 6,7% powierzchni powiatu zduńskowolskiego i 0,1% powierzchni województwa łódzkiego.

Grunty zabudowane i zurbanizowane w 2014 roku zajmowały w Zduńskiej Woli obszar o powierzchni 764 ha, stanowiąc 31,1% ogólnej powierzchni miasta. Odsetek gruntów zabudowanych i zurbanizowanych w mieście był znacznie wyższy niż wynosiła ogólna średnia krajowa (5,2%), wojewódzka (5,5%) i powiatowa (5,3%). Natomiast w porównaniu do obszarów miejskich kraju i województwa przewaga Zduńskiej Woli nie jest tak znaczna – w przypadku miast w kraju udział gruntów zabudowanych i zurbanizowanych w powierzchni ogółem kształtował się na poziomie 27,8%, zaś w przypadku miast województwa łódzkiego – 33,3%. Należy dodać, iż w porównaniu do 2012 roku powierzchnia gruntów zabudowanych i zurbanizowanych Zduńskiej Woli zwiększyła się o 30 ha, co oznacza wzrost na poziomie 4,1%.

Tabela 46. Grunty zabudowane i zurbanizowane ogółem – udział w powierzchni ogółem w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	grunty zabudowane i zurbanizowane ogółem - udział w powierzchni ogółem				
	2010	2011	2012	2013	2014
	%	%	%	%	%
POLSKA	5,0%	5,0%	5,1%	5,2%	5,2%
POLSKA - MIASTO					27,8%
ŁÓDZKIE	5,1%	5,1%	5,2%	5,4%	5,5%

³⁵ Za: *Rejestr Form Ochrony Przyrody prowadzony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi – stan na 16.09.2016 r. (29.09.2016)*

ŁÓDZKIE - MIASTO			33,3%
Powiat zduńskowolski	4,8%	5,2%	5,3%
Powiat zduńskowolski - MIASTO	19,5%	20,0%	20,3%
Zduńska Wola	29,9%	30,6%	31,1%

Źródło: GUS/BDL

Tereny mieszkaniowe w Zduńskiej Woli zajmowały w 2014 roku obszar o powierzchni 113 ha, tj. o 14 ha więcej niż w 2013 roku (wzrost na poziomie 14,1%). W wyniku tego zjawiska udział terenów mieszkaniowych w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych w mieście zwiększył się z 13,5% w 2012 roku do 14,8% w 2014 roku. Była to nadal wartość wyraźnie niższa niż w kraju (19,3%) i województwie (20,2%), szczególnie na obszarach miejskich tych jednostek, gdzie tereny mieszkaniowe stanowiły odpowiednio 30,7% i 34% gruntów zabudowanych i zurbanizowanych.

Tabela 47. Odsetek terenów mieszkaniowych – udział w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych ogółem w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	grunty zabudowane i zurbanizowane - odsetek terenów mieszkaniowych				
	2010	2011	2012	2013	2014
	%	%	%	%	%
POLSKA	18,0%	18,3%	18,7%	19,0%	19,3%
POLSKA - MIASTO					30,7%
ŁÓDZKIE	19,7%	19,6%	19,9%	20,1%	20,2%
ŁÓDZKIE - MIASTO					34,0%
Powiat zduńskowolski			8,1%	10,1%	10,9%
Powiat zduńskowolski - MIASTO			12,9%	13,5%	14,2%
Zduńska Wola			13,5%	14,2%	14,8%

Źródło: GUS/BDL

Tym, co wyróżnia Zduńską Wolę na tle innych jednostek jest udział terenów przemysłowych w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych. W 2014 roku powierzchnia obszarów przemysłowych w mieście wynosiła 137 ha i było to o 1 ha mniej (1,2%) niż w latach 2012-2013. Tym samym udział terenów przemysłowych w ogóle gruntów zabudowanych i zurbanizowanych zmniejszył się w analizowanym okresie z 18,8% do 17,9%.

Mimo przedstawionego powyżej spadku powierzchni terenów przemysłowych i ich udziału w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych, Zduńska Wola nadal charakteryzowała się wyższym odsetkiem takich terenów w porównaniu z pozostałymi jednostkami. W skali kraju tereny przemysłowe stanowiły 7,1% powierzchni gruntów zabudowanych i zurbanizowanych, w skali województwa – 6,4%, a w skali powiatu – 7,8%. Natomiast w miastach tych jednostek udział terenów przemysłowych wzrastał (13,5%, 11,1% i 16,4%), nadal jednak pozostawał na poziomie niższym niż w Zduńskiej Woli.

Tabela 48. Odsetek terenów przemysłowych – udział w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych ogółem w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	grunty zabudowane i zurbanizowane - odsetek terenów przemysłowych				
	2010	2011	2012	2013	2014
	%	%	%	%	%
POLSKA	7,2%	7,2%	7,2%	7,2%	7,1%
POLSKA - MIASTO					13,5%
ŁÓDZKIE	6,5%	6,4%	6,4%	6,5%	6,4%
ŁÓDZKIE - MIASTO					11,1%
Powiat zduńskowski			8,4%	7,8%	7,8%
Powiat zduńskowski - MIASTO			17,1%	16,7%	16,4%
Zduńska Wola			18,8%	18,3%	17,9%

Źródło: GUS/BDL

W przypadku udziału terenów rekreacji i wypoczynku w powierzchni gruntów zabudowanych i zurbanizowanych sytuacja w Zduńskiej Woli nie odbiegała od sytuacji w pozostałych jednostkach. Tereny rekreacji i wypoczynku w mieście w 2014 roku zlokalizowane były na obszarze 32 ha (o 1 ha więcej niż w latach poprzednich), co stanowiło 4,2% gruntów zabudowanych i zurbanizowanych miasta. Była to wartość minimalnie wyższa niż w kraju (4%), województwie łódzkim (2,9%) i powiecie zduńskowskim (2,2%). W porównaniu jednak z obszarami miejskimi sytuacja Zduńskiej Woli okazała się mniej korzystna. W 2014 roku tereny rekreacji i wypoczynku stanowiły 6,1% gruntów zabudowanych i zurbanizowanych w polskich miastach, zaś w miastach województwa łódzkiego udział ten wynosił 5,4%.

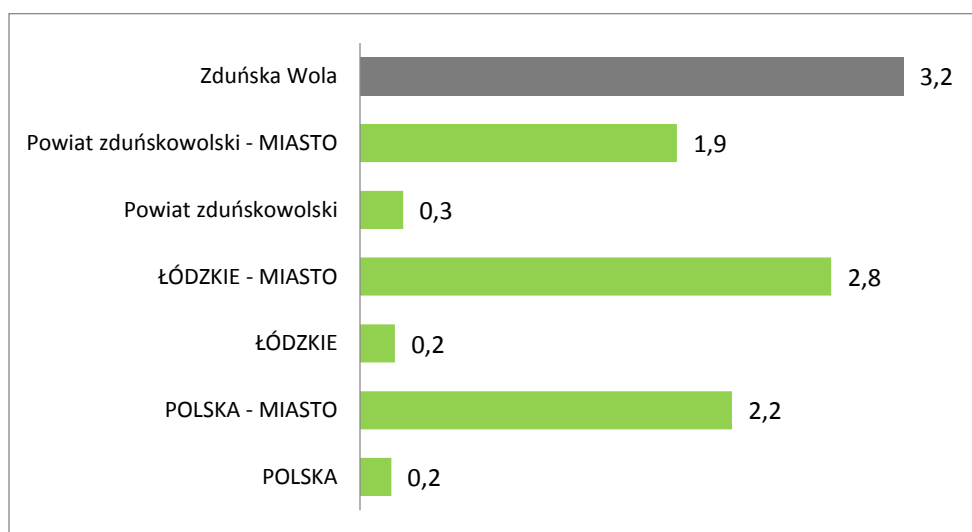
Tabela 49. Odsetek terenów rekreacji i wypoczynku – udział w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych ogółem w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	grunty zabudowane i zurbanizowane - odsetek terenów rekreacji i wypoczynku				
	2010	2011	2012	2013	2014
	%	%	%	%	%
POLSKA	4,2%	4,2%	4,1%	4,0%	4,0%
POLSKA - MIASTO					6,1%
ŁÓDZKIE	3,0%	3,0%	2,9%	3,0%	2,9%
ŁÓDZKIE - MIASTO					5,4%
Powiat zduńskowski			2,3%	2,1%	2,2%
Powiat zduńskowski - MIASTO			4,2%	4,1%	4,3%
Zduńska Wola			4,2%	4,1%	4,2%

Źródło: GUS/BDL

Tereny zieleni stanowiły w 2015 roku 3,2% powierzchni miasta Zduńska Wola. Miasto wyróżniało się pod tym względem pozytywnie na tle kraju, województwa i powiatu, gdzie tereny zieleni zajmowały odpowiednio 0,18%, 0,21% i 0,25% powierzchni. Podobnie przedstawiała się sytuacja w przypadku obszarów miejskich, co oznacza, że udział terenów zieleni w powierzchni miast kraju (2,19%), województwa (2,78%) i powiatu (1,87%) ukształtował się na poziomie niższym niż w Zduńskiej Woli.

Wykres 8. Udział terenów zieleni w powierzchni ogółem w 2015 roku

Źródło: GUS/BDL

Tereny zielone zajmowały w 2015 roku 142,79 ha powierzchni Zduńskiej Woli. Znajdowało się wśród nich 14,6 ha parków, 48,79 ha zieleni osiedlowej, 19,3 ha cmentarzy, 15,3 ha zieleńców i 44,8 ha zieleni ulicznej. Na tle pozostałych jednostek administracyjnych miasto wyróżniało się relatywnie wyższymi udziałami poszczególnych terenów zielonych w powierzchni ogółem. Parki stanowiły 0,59% powierzchni miasta (0,08% w kraju i w województwie, 0,05% w powiecie), zieleń osiedlowa – 1,99% (0,08% w kraju, 0,1% w województwie, 0,15% w powiecie), cmentarze – 0,79% (0,06% w kraju i w województwie, 0,07% w powiecie), zieleńce – 0,62% (0,03% w kraju, 0,02% w województwie, 0,05% w powiecie), a zieleń uliczna – 1,82% (0,05% w kraju i w województwie, 0,12% w powiecie).

Tabela 50. Tereny zielone – udział w powierzchni ogółem wg stanu na 31.12.2015 roku

Jednostka terytorialna	tereny zielone wg stanu na 31.12.2015				
	udział do powierzchni ogółem				
	parki	zieleńce	zieleń uliczna	zieleń osiedlowa	cmentarze
	%	%	%	%	%
POLSKA	0,08%	0,03%	0,05%	0,08%	0,06%
POLSKA - MIASTO	0,83%	0,35%	0,63%	1,02%	0,38%
ŁÓDZKIE	0,08%	0,02%	0,05%	0,10%	0,06%
ŁÓDZKIE - MIASTO	1,00%	0,26%	0,77%	1,52%	0,50%
Powiat zduńskowolski	0,05%	0,05%	0,12%	0,15%	0,07%
Powiat zduńskowolski - MIASTO	0,34%	0,36%	1,08%	1,16%	0,45%
Zduńska Wola	0,59%	0,62%	1,82%	1,99%	0,79%

Źródło: GUS/BDL

INFRASTRUKTURA OPIEKI ZDROWOTNEJ

Opiekę zdrowotną dla mieszkańców Zduńskiej Woli zabezpieczają placówki medyczne (publiczne i niepubliczne) oraz apteki. Na terenie miasta świadczone są usługi z zakresu podstawowej i specjalistycznej opieki medycznej, a także rehabilitacji, opieki psychiatrycznej i terapii uzależnień oraz leczenia szpitalnego. Podmiotami leczniczymi świadczącymi usługi z zakresu ochrony zdrowia w Zduńskiej Woli są³⁶:

- Zduńskowolski Szpital Powiatowy Sp. z o.o., ul. Królewska 29:
 - Szpital, ul. Królewska 29: Oddział Wewnętrzny (z salą intensywnego nadzoru kardiologicznego), Oddział Ginekologiczno-Położniczy, Oddział Chirurgii Ogólnej z salą Intensywnego Nadzoru Medycznego, Oddział Dziecięcy, Oddział Noworodków i Wcześnieaków, Oddział Opieki Paliatywnej, Oddział Rehabilitacji, Dział Anestezjologii i Intensywnego Nadzoru Medycznego, Apteka Szpitalna, Izba Przyjęć, Blok Operacyjny,
 - Pozostałe świadczenia: Regionalny Ośrodek Profilaktyki Choroby Nowotworowej, Ośrodek Rehabilitacji Diennej, Dział Fizjoterapii, Dział Diagnostyki Laboratoryjnej, Dział Wielodiagnostyczny, Pracownia Tomografii Komputerowej, Dział Patomorfologii, Sterylizatornia, Zespół Transportu Sanitarnego, Dyspozytornia, Zespół Wyjazdowy „R” – Specjalistyczny, Zespół Wyjazdowy „W” – Podstawowy,
 - Zespół poradni, ul. Osmolińska 6: Poradnia Dermatologiczna, Poradnia Okulistyczna, Poradnia Laryngologiczna, Poradnia Zdrowia Psychicznego, Poradnia Diabetologiczna, Poradnia Medycyny Pracy, Poradnia medycyny sportowej, Poradnia Psychologiczna, Gabinet diagnostyczno-zabiegowy,
 - Zespół poradni, ul. Królewska 29: Poradnia Kardiologiczna, Poradnia Chirurgiczna, Poradnia Ortopedyczna, Poradnia Urologiczna, Poradnia Patologii Noworodka, Poradnia Gruźlicy i Chorób Płuc, Poradnia Onkologiczna, Poradnia Leczenia Bólu, Poradnia Alergologiczna, Poradnia Ginekologiczno-Położnicza, Poradnia Rehabilitacyjna, Poradnia Leczenia Uzależnień, Gabinet diagnostyczno-zabiegowy,
 - Poradnie POZ, ul. Królewska 29: Poradnia Podstawowej Opieki Zdrowotnej, Gabinet Pielęgniarki Środowiskowej i Rodzinnej, Gabinet Położnej Środowiskowej i Rodzinnej, Gabinet diagnostyczno-zabiegowy;
- Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli, ul. Szadkowska 2:
 - Przychodnia Podstawowej Opieki Zdrowotnej, ul. Szadkowska 2: Gabinet lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, Gabinet pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej, Gabinet położnej środowiskowo-rodzinnej, Poradnia ginekologiczno-położnicza, Poradnia diabetologiczna, Poradnia zdrowia psychicznego, Poradnia psychologiczna, Pracownia diagnostyki obrazowej, Poradnia medycyny pracy, Poradnia leczenia i terapii uzależnień, Poradnia dermatologiczna, Poradnia logopedyczna, Zespół długoterminowej opieki domowej, Zespół transportu sanitarnego, Gabinet diagnostyczno-zabiegowy, Punkt szczepień
 - Przychodnia Podstawowej Opieki Zdrowotnej, ul. Srebrna 11: Gabinet lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, Gabinet lekarza podstawowej opieki zdrowotnej dla dzieci, Poradnia ginekologiczno-położnicza, Poradnia otolaryngologiczna, Poradnia okulistyczna, Poradnia neurologiczna, Poradnia alergologiczna, Poradnia rehabilitacyjna w tym gabinet fizjoterapii, Poradnia medycyny pracy, Poradnia reumatologiczna, Pracownia diagnostyki laboratoryjnej, Gabinet diagnostyczno-zabiegowy, Punkt szczepień,

³⁶ Za: <https://rpwdl.csioz.gov.pl/RPM/Search>, <https://zip.nfz.gov.pl/GSL/> (stan na 22.09.2016)

- Przychodnia Podstawowej Opieki Zdrowotnej, ul. Adama Mickiewicza 4: Gabinet lekarza podstawowej opieki zdrowotnej dla dzieci, Gabinet lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, Gabinet diagnostyczno-zabiegowy, Punkt szczepień,
- Laboratorium Analityczne, ul. Srebrna 11
- Gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej: przy Zespole Szkół Zawodowych Nr 1, ul. Stefana Żeromskiego 10, przy Publicznym Gimnazjum Nr 2, ul. Łaska 84, przy Szkole Podstawowej Nr 2, ul. Spacerowa 90, przy Szkole Podstawowej Nr 7, ul. Wodna 32, przy II Liceum Ogólnokształcącym, ul. Komisji Edukacji Narodowej 6, przy Szkole Podstawowej Nr 11, ul. Stefana Żeromskiego 2/4, przy Publicznym Gimnazjum Nr 5, ul. Wileńska 3, przy Zespole Szkół Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi, ul. Jana Kilińskiego 27, przy Zespole szkół Specjalnych, ul. Zielona 59A, przy Szkole Podstawowej Nr 6, ul. Złota 67, przy Szkole Podstawowej Nr 10, ul. Zielona 46A, przy I Liceum Ogólnokształcącym, ul. Jarosława Dąbrowskiego 6, przy Liceum Plastycznym, ul. Sieradzka 29, przy Zespole Szkół Elektronicznych, ul. Łaska 61, przy Zasadniczej Szkole Zawodowej Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Łodzi, ul. Komisji Edukacji Narodowej 3/5;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Specjalistyczna „MEDMAR” w Zduńskiej Woli, ul. Jarosława Iwaskiewicza 4f: Poradnia Medycyny Rodzinnej, Poradnia Internistyczna, Poradnia Pediatryczna, Poradnia Reumatologiczna, Dział Fizjoterapii, Gabinet Pielęgniarki Środowiskowo-Rodzinnej, Gabinet Położnej Środowiskowo-Rodzinnej, Gabinet Zabiegowy, Punkt pobrań materiałów do badań laboratoryjnych, Zespół transportu sanitarnego;
- Zakład Opieki Zdrowotnej „Centrum Stomatologii”:
 - ul. Getta Żydowskiego 3: Poradnia stomatologii ogólnej, Poradnia stomatologii dziecięcej, Poradnia ortodontji, Poradnia protetyki stomatologicznej, Poradnia chirurgii stomatologicznej,
 - ul. Komisji Edukacji Narodowej 6: Poradnia stomatologiczna,
 - ul. Złota 67: Poradnia stomatologiczna,
 - ul. Stefana Żeromskiego 10: Poradnia stomatologiczna,
 - ul. Wileńska 3: Poradnia stomatologiczna;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Centrum Medyczne” Sp. z o.o., ul. Getta Żydowskiego 11: Gabinet medycyny rodzinnej, Poradnia chorób wewnętrznych, Poradnia pediatryczna, Poradnia laryngologiczna, Poradnia laryngologii dziecięcej, Poradnia medycyny pracy, Gabinet zabiegowy, Punkt szczepień, Punkt badań kierowców, Gabinet pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej, Gabinet położnej środowiskowo-rodzinnej, Pracownia EKG, Zespół transportu sanitarnego;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ZDUMED” Sp. z o.o., ul. Fryderyka Chopina 22b: Poradnia lekarza POZ z nocną i świąteczną opieką medyczną, Poradnia endokrynologiczna, Poradnia medycyny pracy, Poradnia diabetologiczna, Poradnia kardiologiczna, Poradnia neurologiczna, Poradnia reumatologiczna, Poradnia dermatologiczna, Poradnia chorób płuc, Poradnia chirurgii urazowo ortopedycznej, Poradnia otolaryngologiczna, Poradnia ginekologiczna, Poradnia chirurgiczna, Gabinet pielęgniarki POZ, Gabinet pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej, Gabinet położnej środowiskowej, Punkt szczepień, Zespół transportu sanitarnego, Pracownia RTG, Gabinet diagnostyczno-zabiegowy;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „REMEDI”, ul. Fryderyka Chopina 22a: Lekarska Ambulatoryjna Opieka Rehabilitacyjna, Fizjoterapia Ambulatoryjna, Rehabilitacja Ogólnoustrojowa w Ośrodku/Oddziale Dziennym, Rehabilitacja Dzieci z Zaburzeniami Wieków Rozwojowych w Ośrodku/Oddziale Dziennym, Poradnia Zaopatrzenia Ortopedycznego, Gabinet Neurologiczny, Gabinet Neurologii Dziecięcej, Gabinet Reumatologiczny, Fizjoterapia Ambulatoryjna dla Dzieci, Fizjoterapia Domowa, Rehabilitacja Kardiologiczna w Ośrodku/Oddziale Dziennym, Gabinet Ortopedyczny;
- Niepubliczny Zakład Usług Pielęgniarskich, ul. Jarosława Dąbrowskiego 25: Poradnia (gabinet) pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej, Poradnia (gabinet) położnej środowiskowo-rodzinnej, Poradnia

pielęgniarki opieki długoterminowej, Zespół długoterminowej domowej opieki w zakresie pielęgniarstwa;

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „EUROMED”, ul. Stanisława Żółkiewskiego 4:
 - ul. Stanisława Żółkiewskiego 4: Gabinet stomatologii ogólnej, Gabinet stomatologii zachowawczej, Gabinet periodontologii, Gabinet chirurgii stomatologicznej, Gabinet protetyki, Gabinet ortodoncji, Gabinet stomatologii dziecięcej,
 - ul. Łaska 23: Gabinet stomatologii ogólnej, Gabinet stomatologii zachowawczej, Gabinet ortodoncji, Gabinet pedodoncji, Gabinet periodontologii, Gabinet protetyki, Gabinet chirurgii stomatologicznej, Poradnia rehabilitacji ruchowej – porady, Gabinet kardiologii, Gabinet okulistyki, Gabinet laryngologii, Gabinet ortopedii, Gabinet chirurgii – porady, Gabinet neurologii, Gabinet urologii, Gabinet endokrynologii, Gabinet diabetologii, Gabinet ginekologii i położnictwa, Gabinet alergologii, Gabinet interny, Gabinet pulmonologii, Gabinet psychiatrii, Gabinet psychologii, Poradnia kardiologii dziecięcej, Poradnia dermatologiczna, Poradnia reumatologiczna, Poradnia gastroenterologiczna, Poradnia nefrologii, Poradnia medycyny pracy, Poradnia chorób piersi, Poradnia chorób naczyń, Poradnia otolaryngologiczna, Poradnia leczenia niepłodności, Poradnia laryngologii dziecięcej, Poradnia leczenia osteoporozy, Poradnia neurologii dziecięcej, Gabinet logopedii, Gabinet dietetyki, Poradnia leczenia jaskry, Poradnia diagnostyki obrazowej, Gabinet zabiegowy, Gabinet diagnostyczno-zabiegowy;
- Stowarzyszenie Opieki Hospicyjnej w Zduńskiej Woli, Zakład Opieki Paliatywnej, ul. Królewska 19: Hospicja domowe, Poradnia medycyny paliatywnej;
- NZOZ ARS-MED Centrum Usług Pielęgniarsko-Lekarskich, ul. Jacka Malczewskiego 5/3:
 - ul. Jacka Malczewskiego 5/3: Zespół leczenia środowiskowego w zakresie leczenia pediatrycznego, Zespół leczenia środowiskowego w zakresie medycyny ogólnej, Pielęgniarska opieka długoterminowa,
 - ul. Złota 10: Pielęgniarska opieka długoterminowa, Hospicjum domowe, Zespół rehabilitacji domowej,
 - ul. Królewska 29: Poradnia pielęgniarki środowiskowej-rodzinnej;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Stomatologiczna Katarzyna Stobiecka, ul. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego 5I: Poradnia stomatologii zachowawczej z endodoncją, Poradnia profilaktyki i diagnostyki chorób jamy ustnej;
- Przychodnia Rehabilitacyjno-Lekarska „BONEX”, ul. Zielona 5: Poradnia internistyczna, Poradnia neurologiczna, Poradnia stomatologiczna, Poradnia rehabilitacyjna, Gabinet fizjoterapii, Gabinet zabiegowy;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Mgr Rehabilitacji Jerzy Kowalski, ul. Królewska 6: Poradnia rehabilitacji, Pracownia fizjoterapii, Zaopatrzenie ortopedyczne, Poradnia rehabilitacji narządu ruchu, Poradnia wad postawy, Ośrodek Rehabilitacji Diennej, Ośrodek Rehabilitacji Diennej dla Dzieci, Poradnia rehabilitacji dla dzieci, Poradnia zaopatrzenia ortopedycznego dla dzieci, Poradnia neurologiczna dla dzieci, Dział fizjoterapii dla dzieci, Dział kinezyterapii, Dział kinezyterapii dla dzieci, Dział masażu leczniczego, Poradnia Leczenia obrzęku limfatycznego, Poradnia ortopedyczna;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej KRISTA-MED Krystyna Stępień, ul. Getta Żydowskiego 64: Poradnia rehabilitacyjna, Pracownia fizjoterapii, Poradnia wad postawy, Poradnia ortopedyczna, Poradnia neurologiczna;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „WIMED-BIS”, ul. Szadkowska 25: Poradnia ginekologiczna, Poradnia chirurgii ogólnej, Poradnia chirurgii naczyniowej, Poradnia internistyczna, Poradnia endokrynologiczna, Poradnia laryngologiczna, Poradnia onkologiczna, Poradnia ortopedyczna, Poradnia psychiatryczna, Poradnia seksuologiczna, Poradnia neurologiczna, Poradnia kardiologiczna, Poradnia badań okresowych, Pracownia USG, Pracownia EKG, Gabinet zabiegowy, Gabinet pielęgniarki, Gabinet pielęgniarki środowiskowej;

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej MEDICUS Sp. z o.o., Przychodnia Lekarska MEDICUS, ul. Spacerowa 1: Poradnia lekarza POZ, Gabinet pielęgniarstwa środowiskowej, Poradnia medycyny pracy, Poradnia chorób wewnętrznych, Poradnia ginekologiczna, Poradnia neurologiczna, Poradnia urologiczna, Poradnia proktologiczna, Poradnia okulistyka, Poradnia kardiologiczna, Poradnia endokrynologiczna, Poradnia diabetologiczna, Gabinet EKG, Pracownia USG, Ambulatoryjny gabinet zabiegowy, Transport sanitarny;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „AR-VITA”, ul. Osmolińska 20A: Poradnia ginekologiczno-położnicza;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „PRZYCHODNIA LEKARSKA”, ul. Kacza 2: Poradnia podstawowej opieki zdrowotnej, Poradnia chorób wewnętrznych, Poradnia medycyny pracy, Poradnia medycyny sportowej, Poradnia psychologiczna, Poradnia pielęgniarstwa podstawowej opieki zdrowotnej, Poradnia położnej podstawowej opieki zdrowotnej, Zespół transportu sanitarnego;
- Zduńskowolskie Stowarzyszenie Opieki Hospicyjnej „Pomocna Dłoń”, Zakład Opieki Paliatywnej, ul. Dąbrowskiego 3: Hospicjum domowe;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Medyk”, ul. Władysława Jagiełły 23: Poradnia ginekologiczna, Poradnia urologiczna, Gabinet zabiegowy;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Lekoptica M. Kucharczyk E. Wojdan, ul. Sieradzka 12: Poradnia dermatologiczna, Poradnia chirurgiczna, Poradnia neurologiczna, Poradnia okulistyka, Poradnia internistyczna, Poradnia laryngologiczna, Pracownia diagnostyczna, Pracownia zaopatrzenia w środki optyczne i pomoce dla słabowidzących, Gabinet diagnostyczno-zabiegowy;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „EB-MED”, ul. Karsznicka 124: Gabinet lekarza poz, Gabinet pielęgniarstwa środowiskowo-rodzinnej, Gabinet położnej środowiskowo-rodzinnej, Gabinet medycyny szkolnej, Punkt szczepień, Gabinet zabiegowy, Punkt pobrań materiałów do badań, Poradnia kardiologiczna, Poradnia ginekologiczna, Poradnia okulistyka, Poradnia laryngologiczna, Poradnia neurologiczna, Poradnia medycyny pracy, Poradnia Rehabilitacyjna, Fizjoterapia, Transport sanitarny;
- Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjny AMI, ul. Getta Żydowskiego 34: Ośrodek rehabilitacji dziennej dla dzieci i młodzieży, Ośrodek diagnozy i terapii dla dzieci z autyzmem i chorobami psychicznymi;
- Centrum Rehabilitacji FIZIOLEK, ul. Łaska 23:
 - Zakład Rehabilitacji Leczniczej, ul. Łaska 23: Dział (pracownia) fizjoterapii, Dział (pracownia) fizjoterapii dla dzieci, Dział (pracownia) fizykoterapii, Dział (pracownia) fizykoterapii dla dzieci, Dział (pracownia) kinezyterapii, Dział (pracownia) kinezyterapii dla dzieci, Dział (pracownia) hydroterapii, Dział (pracownia) hydroterapii dla dzieci, Dział (pracownia) krioterapii, Dział (pracownia) krioterapii dla dzieci, Dział (pracownia) masażu leczniczego, Dział (pracownia) masażu leczniczego dla dzieci,
 - Zakład Rehabilitacji Leczniczej, ul. Getta Żydowskiego 18/20: Dział (pracownia) fizjoterapii, Dział (pracownia) fizjoterapii dla dzieci, Dział (pracownia) fizykoterapii, Dział (pracownia) fizykoterapii dla dzieci, Dział (pracownia) kinezyterapii, Dział (pracownia) kinezyterapii dla dzieci, Dział (pracownia) hydroterapii, Dział (pracownia) hydroterapii dla dzieci, Dział (pracownia) krioterapii, Dział (pracownia) krioterapii dla dzieci, Dział (pracownia) masażu leczniczego, Dział (pracownia) masażu leczniczego dla dzieci, Poradnia rehabilitacji, Poradnia ortopedyczna, Poradnia reumatologiczna, Poradnia neurologiczna, Poradnia chirurgii-konsultacje lekarskie, Poradnia zaopatrzenie ortopedyczne, Ośrodek Rehabilitacji Kardiologicznej;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ARS-MED Centrum Usług Pielęgniarsko-Lekarskich Sp. z o.o., ul. Królewska 29: Pielęgniarska opieka długoterminowa domowa, Pielęgniarska opieka długoterminowa domowa dla dzieci, Poradnia pielęgniarstwa podstawowej opieki zdrowotnej, Gabinet diagnostyczno-zabiegowy, Zespół rehabilitacji domowej, Zespół rehabilitacji Domowej dla dzieci, Opieka domowa rodzinna;
- Centrum Rehabilitacji FIZJOCOMA, ul. Wspólna 4: Dział fizjoterapii, Poradnia rehabilitacyjna;

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „VALIDUS” s.c., ul. Wojska Polskiego 144, Łódź:
 - Przychodnia (filia), ul. Łaska 29, Zduńska Wola: Poradnia lekarza poz, Poradnia kardiologiczna, Poradnia neurologiczna, Poradnia laryngologiczna, Poradnia alergologiczna, Poradnia urologiczna, Poradnia okulistyczna, Poradnia chirurgii ogólnej, Poradnia ortopedyczna, Poradnia stomatologiczna, Poradnia pielęgniarki środowiskowej, Poradnia położnej środowiskowej, Punkt pobrań, Pracownia diagnostyki obrazowej (USG), Pracownia (EKG), Punkt szczepień, Gabinet zabiegowy, Zespół transportu sanitarnego;
- Zespół Poradni „ZDROWIE” Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Sieradzu, ul. Aleja Pokoju 7, Sieradz:
 - Przychodnia – Filia, ul. Jarosława Dąbrowskiego 10, Zduńska Wola: Poradnia lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, Gabinet pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, Gabinet położnej podstawowej opieki zdrowotnej, Punkt pobrań materiałów do badań, poradnia położniczo-ginekologiczna, Poradnia chirurgii urazowo- ortopedycznej, Poradnia chirurgii ogólnej, poradnia onkologiczna, Poradnia urologiczna, Poradnia otolaryngologiczna, Poradnia kardiologiczna, Poradnia medycyny pracy, Poradnia neurologiczna, Poradnia dermatologiczna, Poradnia chorób wewnętrznych, Poradnia zdrowia psychicznego, Poradnia endokrynologiczna, Poradnia wad postawy, Poradnia proktologiczna, Poradnia reumatologiczna, Poradnia wenerologiczna, Zespół transportu sanitarnego,
 - Pracownia diagnostyczna, ul. Jarosława Dąbrowskiego 10, Zduńska Wola: Pracownia USG, Gabinet diagnostyczno-zabiegowy, Punkt szczepień, Gabinet diagnostyczno-zabiegowy (dermatologia), Gabinet diagnostyczno-zabiegowy (neurologia), Gabinet diagnostyczno-zabiegowy (położnictwo i ginekologia), Gabinet diagnostyczno-zabiegowy (chirurgia ogólna), Gabinet diagnostyczno-zabiegowy (chirurgia urazowo - ortopedyczna), Gabinet diagnostyczno-zabiegowy (otolaryngologia), Gabinet diagnostyczno-zabiegowy (proktologia), Gabinet diagnostyczno-zabiegowy (urologia),
 - Zakład Rehabilitacji, ul. Jarosława Dąbrowskiego 10, Zduńska Wola: Poradnia rehabilitacji narządu ruchu, Poradnia rehabilitacyjna, Dział fizykoterapii, Dział kinezyterapii, Dział krioterapii, Dział masażu leczniczego, Dział fizjoterapii,
- Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Aldona Kowalik, ul. Dąbrowskiego 10: Poradnia alergologiczna.
- EDUMED Medycyna, ul. Juliusza Kossaka 4/39: Gabinet medycyny szkolnej przy PG nr 1 (ul. Parkowa 5), Gabinet medycyny szkolnej przy PG nr 3 (ul. 1 Maja 27), Gabinet medycyny szkolnej przy SP nr 6 (ul. Złota 67), Gabinet medycyny szkolnej przy SP nr 13 (ul. 1 Maja 27).

Ofertę opieki medycznej na terenie Zduńskiej Woli uzupełniają jednostki prowadzące leczenie w warunkach domowych (opieka długoterminowa, hospicyjna i paliatywna), a także lekarze i lekarze dentyści w ramach indywidualnych praktyk specjalistycznych.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego 2015 roku w Zduńskiej Woli znajdowało się 29 przychodni. W porównaniu do 2010 roku liczba przychodni zwiększyła się w mieście o 4 podmioty, tj. o 16%. Na podstawie danych dla pozostałych jednostek terytorialnych można stwierdzić szybszy rozwój infrastruktury podmiotów medycznych – w skali kraju w latach 2010-2015 przybyło 22,9% przychodni (w tym 26,7% w miastach), a w skali województwa łódzkiego – 22,1% (w tym 26,7% w miastach).

Natomiast wartości wskaźnika przychodni na 10 tys. mieszkańców pozwalają stwierdzić, że sytuacja w Zduńskiej Woli jest korzystniejsza niż w kraju, województwie i powiecie, ale trudniejsza niż na obszarach miejskich tych jednostek. W 2015 roku na 10 tys. mieszkańców Zduńskiej Woli przypadło 6,7 przychodni, podczas gdy w kraju było to 5,3 przychodni, w województwie – 6,3 przychodni, a w powiecie – 5 przychodni. Natomiast w miastach

kraju wskaźnik wzrastał do 6,8 przychodni na 10 tys. ludności, w miastach województwa łódzkiego – 8,0 przychodni, a w miastach powiatu zduńskowolskiego – 6,9 przychodni.

Wraz z rozwojem sieci przychodni obserwowany był wzrost wskaźnika przychodni na 10 tys. mieszkańców. Tempo wzrostu wskaźnika w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015 wyniosło 19,5%, szybciej zaś postępował ten proces w kraju (23,2%, w tym 28,1% w miastach) i województwie (24,5%, w tym 30,8% w miastach).

Tabela 51. Liczba przychodni na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	przychodnie na 10 tys. mieszkańców					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	ob.	ob.	ob.	ob.	ob.	ob.
POLSKA	4,3	5,0	5,0	5,1	5,2	5,3
POLSKA - MIASTO	5,3	6,3	6,4	6,4	6,6	6,8
ŁÓDZKIE	5,0	6,0	6,0	5,9	6,2	6,3
ŁÓDZKIE - MIASTO	6,1	7,6	7,6	7,5	7,9	8,0
Powiat zduńskowolski	4,4	5,0	5,1	5,2	5,0	5,0
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	-	7,0	7,0	6,8	6,9
Zduńska Wola	5,6	6,6	6,8	6,9	6,7	6,7

Źródło: GUS/BDL

W placówkach medycznych zlokalizowanych w Zduńskiej Woli udzielono w 2015 roku łącznie 253 727 porad lekarskich. Liczba udzielanych porad lekarskich podlegała fluktuacjom w latach 2010-2015, przyjmując wartość minimalną w 2010 roku (242 483 porad), a maksymalną w 2012 roku (252 065 porad). Ogółem liczba porad lekarskich udzielonych w mieście w 2015 roku okazała się o 4,6% wyższa niż w 2010 roku.

W przeliczeniu na 1000 mieszkańców miasta w 2015 roku udzielono 5 901 porad lekarskich, tj. więcej niż miało to miejsce w powiecie zduńskowolskim (4 414 porady), województwie łódzkim (4 841 porad) oraz całym kraju (4 294 porady). Wskaźnik porad lekarskich na 1000 mieszkańców Zduńskiej Woli okazał się jednak niższy niż średnia dla obszarów miejskich województwa (5 992 porady) i powiatu (6 354 porady).

Tabela 52. Porady lekarskie na 1000 mieszkańców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	porady lekarskie na 1000 mieszkańców					
	ogółem					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	3 951	4 073	4 005	4 104	4 151	4 294
POLSKA - MIASTO	4 865	5 024	4 989	5 117	5 202	5 395
ŁÓDZKIE	4 497	4 672	4 476	4 620	4 675	4 841
ŁÓDZKIE - MIASTO	5 443	5 701	5 487	5 681	5 785	5 992
Powiat zduńskowolski	4 186	4 252	4 281	4 192	4 292	4 414
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	-	6 103	5 989	6 158	6 354
Zduńska Wola	5 476	5 561	5 739	5 586	5 731	5 901

Źródło: GUS/BDL

Sieć placówek **aptecznych** na terenie Zduńskiej Woli tworzą apteki ogólnodostępne oraz apteka szpitalna:

- apteki ogólnodostępne:
 - Apteka Dr. Max, pl. Wolności 20
 - Apteka Aloes 3, ul. Jana Kilińskiego 6
 - Centrum Farmaceutyczne Apteka Słoneczna, ul. Łaska 26
 - Apteka Galmed, ul. Jana Kilińskiego 1c
 - Apteka Aloes, ul. Getta Żydowskiego 29
 - Apteka Siódemka, ul. Getta Żydowskiego 3
 - Apteka Hellenica, ul. Szadkowska 25
 - Apteka DOZ, ul. Osmolińska 17
 - Apteka, ul. Zielona 7
 - Apteka Aspirynka, ul. Dąbrowskiego 10
 - Apteka Duo-Pharm, ul. Szadkowska 26
 - Apteka, ul. Jarosława Iwaszkiewicza 4a
 - Apteka Dr. Max, ul. Opiesińska 6
 - Apteka, ul. Łaska 63
 - Apteka Karsznicka, ul. Karsznicka 112
 - Apteka Aloes 3, ul. Kościelna 3

- Apteka szpitalna:
 - Apteka szpitalna – Zduńskowolski Szpital Powiatowy Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, ul. Królewska 29³⁷.

W 2015 roku na 1 aptekę ogólnodostępną przypadało 3 071 mieszkańców Zduńskiej Woli. Wyższą wartość wskaźnika (3 749 osób) uzyskano jedynie w powiecie zduńskowolskim. Natomiast w skali kraju na 1 aptekę ogólnodostępną i punkt apteczny przypadało 2 738 mieszkańców, a w skali województwa łódzkiego – 2 494 osoby, co oznacza, że sytuacja pod względem dostępu do placówek aptecznych była korzystniejsza niż w Zduńskiej Woli. Również w miastach tych obszarów wskaźnik ludności na aptekę ogólnodostępną i punkt apteczny przyjmował wartości niższe niż w Zduńskiej Woli, wynosząc 2 167 w miastach kraju i 2 043 w miastach województwa.

Tabela 53. Ludność na aptekę ogólnodostępną i punkt apteczny w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	ludność na aptekę ogólnodostępną i punkt apteczny					
	2010 osoba	2011 osoba	2012 osoba	2013 osoba	2014 osoba	2015 osoba
POLSKA	3 093	2 988	2 915	2 850	2 799	2 738
POLSKA - MIASTO	2 471	2 373	2 315	2 267	2 227	2 167
ŁÓDZKIE	2 665	2 607	2 683	2 659	2 661	2 494
ŁÓDZKIE - MIASTO	2 175	2 134	2 212	2 191	2 193	2 043
Powiat zduńskowolski	4 013	4 007	4 542	4 246	4 517	3 749

³⁷ Za: <http://ra.rejestrymedyczne.csioz.gov.pl/layouts/15/RA/glowna.aspx> (stan na 22.09.2016)

Powiat zduńskowolski - MIASTO			3 283	3 042	3 238	2 647
Zduńska Wola	2 952	2 755	3 378	3 355	3 609	3 071

Źródło: GUS/BDL

INFRASTRUKTURA EDUKACYJNA

Infrastrukturę edukacyjną na terenie Zduńskiej Woli tworzą: placówki przedszkolne, szkoły podstawowe, gimnazja oraz szkoły ponadgimnazjalne. W zależności od jednostki organem prowadzącym jest gmina, powiat, osoby prywatne lub inne podmioty.

Opieka instytucjonalna nad dziećmi w wieku do lat 3 w Zduńskiej Woli realizowana jest obecnie w trzech placówkach, w tym dwóch żłobkach i jednym klubie dziecięcym:

1. Żłobek Niepubliczny „Do-Re-Mi” S.C. ul. Zielona 2
2. Niepubliczny Żłobek „Maluskowo” S.C., ul. Jodłowa 26
3. Klub Małej Pszczółki, ul. Łaska 144 (klub dziecięcy)³⁸.

Zduńska Wola wyróżnia się na tle innych jednostek relatywnie niższym odsetkiem dzieci objętych opieką w żłobkach. W 2015 roku dotyczyła ona 4,9% dzieci w wieku do 3 lat mieszkających w mieście. Wyższe odsetki dzieci objętych opieką w żłobkach odnotowano zarówno w województwie (6,4%), jak i w kraju (6,8%). Warto podkreślić, że w miastach kraju do żłobków uczęszczało 10,7% dzieci w wieku do 3 lat, zaś w miastach województwa łódzkiego odsetek wynosił 10,7%. Jedynie w powiecie zduńskowolskim opieką żłobkową objętych zostało stosunkowo mniej dzieci niż w samej Zduńskiej Woli – w powiecie do żłobków uczęszczało 3,1% dzieci w wieku do 3 lat.

Analiza danych dotyczących opieki żłobkowej w latach 2010-2015 wskazuje na szybki rozwój infrastruktury i wzrost zainteresowania instytucjonalnymi formami opieki nad dziećmi do lat 3. Obrazuje je rosnący systematycznie odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach. Zjawisko to występowało we wszystkich jednostkach, niezależnie od typu obszaru. Dynamika zmian odsetka dzieci objętych opieką w żłobku wśród analizowanych jednostek była najwyższa w przypadku Zduńskiej Woli. W latach 2010-2015 odsetek dzieci objętych opieką wzrósł w mieście z 1,8% w 2010 roku do 4,9% w 2015 roku (wzrost o 173,3%). W analogicznym okresie wzrost odsetka dzieci objętych opieką żłobkową wyniósł w skali kraju 156,6% (na obszarach miejskich 137%), w skali województwa łódzkiego 62,3% (w tym 60,3% na obszarach miejskich), a w skali powiatu zduńskowolskiego – 169,9%.

Tabela 54. Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach					
	ogółem					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	2,6	3,0	3,8	4,8	5,9	6,8
POLSKA - MIASTO	4,5	5,1	6,4	7,8	9,5	10,7

³⁸ Za: <https://empatia.mpips.gov.pl/dla-swiaadczeniobiorcow/rodzina/d3/rejestr-zlobkow-i-klubow> (stan na 22.09.2016)

ŁÓDZKIE	3,9	4,2	4,8	5,2	5,8	6,4
ŁÓDZKIE - MIASTO	6,5	6,9	7,9	8,5	9,4	10,4
Powiat zduńskowolski	1,2	1,2	1,1	2,4	2,4	3,1
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	-	1,7	3,5	3,6	4,7
Zduńska Wola	1,8	1,8	1,8	3,7	3,8	4,9

Źródło: GUS/BDL

Wychowanie **przedszkolne** w Zduńskiej Woli realizowane jest głównie w przedszkolach publicznych, których liczba wynosi dziesięć, w tym jedno przedszkole specjalne. Ponadto na terenie miasta działalność prowadzi sześć jednostek niepublicznych: jedno przedszkole i pięć punktów przedszkolnych. Ogółem opiekę przedszkolną w mieście świadczy szesnaście placówek:

Publiczne:

1. Publiczne Przedszkole Nr 2 „Tęczowe Przedszkole”, ul. Getta Żydowskiego 17a
2. Publiczne Przedszkole Nr 3, ul. Szadkowska 22a
3. Publiczne Przedszkole Nr 4 „Zaczarowana kraina”, ul. Stefana Żeromskiego 6
4. Publiczne Przedszkole Nr 5, ul. Zielona 12
5. Publiczne Przedszkole Nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi, ul. Żytunia 19/23
6. Publiczne Przedszkole Nr 7 „Pod Zielonym Semaforem”, ul. Kazimierza Kałużewskiego 1d
7. Publiczne Przedszkole nr 9, ul. Złota 67
8. Publiczne Przedszkole Nr 10 „Pod Słoneczkiem”, ul. Zielona 49
9. Publiczne Przedszkole Nr 11, ul. Sieradzka 7/9
10. Przedszkole Specjalne im. Marii Grzegorzewskiej, ul. Zielona 59A (organ prowadzący: powiat ziemski)

Niepubliczne:

11. Przedszkole „Radosny Maluszek”, ul. Podleśna 17
12. Niepubliczny Punkt Przedszkolny, ul. Gierymskiego 4/37
13. Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Akademia Malucha”, ul. Złota 2
14. Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Maluskowo”, ul. Jasna 25A
15. Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Junior”, ul. Gierymskiego 4/37
16. Niepubliczny Specjalistyczny Punkt Terapeutyczno-Przedszkolny Amiś, ul. Getta Żydowskiego 34.

W 2015 roku odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w Zduńskiej Woli wynosił 90%, tj. najwięcej w analizowanym okresie. Sytuacja w mieście okazała się korzystniejsza niż w kraju i województwie, gdzie odsetki dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym wynosiły odpowiednio 84,2% i 84,7%. Natomiast w miastach kraju i województwa łódzkiego odsetki te wzrastały do 98,1% i 96,7%, tj. wartości wyższych niż w Zduńskiej Woli. Warto zauważyć, iż dostęp do placówek wychowania przedszkolnego systematycznie się poprawia, gdyż coraz więcej dzieci w wieku 3-5 lat korzysta z oferty placówek przedszkolnych. Zjawisko to występuje we wszystkich jednostkach administracyjnych.

Tabela 55. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w wieku 3-5 lat	
	ogółem	
	dzieci w wieku 3 - 5 lat	

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	62,6	69,2	69,7	74,1	79,4	84,2
POLSKA - MIASTO	78,8	84,0	83,7	87,6	92,9	98,1
ŁÓDZKIE	64,3	70,5	70,9	75,4	80,8	84,7
ŁÓDZKIE - MIASTO	78,6	83,8	83,4	87,5	92,7	96,7
Powiat zduńskowolski	64,3	70,8	70,0	72,6	82,6	83,3
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	-	75,9	78,1	91,0	95,4
Zduńska Wola	65,7	73,6	71,9	73,2	85,8	90,0

Źródło: GUS/BDL

Na 1 miejsce w placówkach wychowania przedszkolnego w Zduńskiej Woli przypadało w 2015 roku 1,03 dzieci w wieku 3-5 lat, co oznacza, że liczba miejsc była minimalnie mniejsza niż liczba dzieci w tym wieku. Średnia dla miasta okazała się wartością niższą od średniej krajowej (1,12 dzieci na 1 miejsce), wojewódzkiej (1,15 dziecka na 1 miejsce) i powiatowej (1,29 dziecka na 1 miejsce). Natomiast w miastach kraju i województwa łódzkiego wskaźnik dzieci w wieku 3-5 lat przypadających na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego okazał się niższy niż w Zduńskiej Woli i wynosił odpowiednio 0,87 (Polska) i 0,88 (łódzkie).

Analizowany wskaźnik w latach 2010-2015 wykazywał się pewnymi fluktuacjami, przyjmując wartości nieznacznie niższe lub wyższe, jednak we wszystkich jednostkach w 2015 roku na 1 miejsce w placówce przedszkolnej przypadało mniej dzieci niż w 2010 roku.

Tabela 56. Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
POLSKA	1,35	1,34	1,31	1,24	1,17	1,12
POLSKA - MIASTO	1,01	1,01	1,00	0,95	0,91	0,87
ŁÓDZKIE	1,33	1,34	1,31	1,25	1,18	1,15
ŁÓDZKIE - MIASTO	1,00	1,00	0,98	0,95	0,91	0,88
Powiat zduńskowolski	1,30	1,31	1,27	1,30	1,15	1,29
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	-	1,05	1,10	0,94	0,99
Zduńska Wola	1,14	1,16	1,09	1,14	0,97	1,03

Źródło: GUS/BDL

Edukacja na etapie **szkoły podstawowej** w Zduńskiej Woli realizowana jest w ośmiu placówkach. Są to szkoły publiczne, dla których organem prowadzącym jest gmina, ale działalność prowadzi także szkoła specjalna nadzorowana przez władze powiatowe.

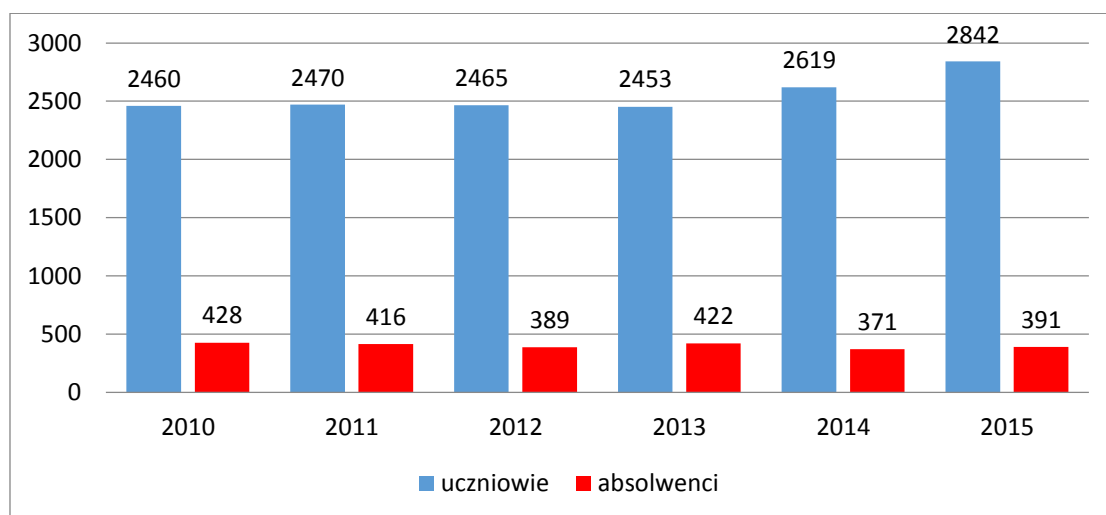
Publiczne:

1. Szkoła Podstawowa nr 2, ul. Spacerowa 90

2. Szkoła Podstawowa nr 6 im. Mikołaja Kopernika, ul. Żłota 67
3. Szkoła Podstawowa nr 7 im. Władysława Broniewskiego, ul. Wodna 32
4. Szkoła Podstawowa nr 9 im. Jana Pawła II, ul. Jana Kilińskiego 27
5. Szkoła Podstawowa nr 10 im. Marii Skłodowskiej-Curie, ul. Zielona 46a
6. Szkoła Podstawowa nr 11 im. Stefana Żeromskiego, ul. Stefana Żeromskiego 2/4
7. Szkoła Podstawowa nr 13 im. Kolejarzy Polskich, ul. 1 Maja 27
8. Szkoła Podstawowa nr 14 im. Marii Grzegorzewskiej, ul. Zielona 59A (organ prowadzący: powiat ziemski).

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego do **szkół podstawowych** w Zduńskiej Woli w 2015 roku uczęszczało łącznie 2 842 uczniów, zaś ukończyło je 391 absolwentów. W latach 2010-2015 liczba uczniów zduńskowolskich szkół podstawowych zwiększała się. Mimo nieznacznych spadków w latach 2012-2013 (w 2013 roku osiągnięto minimum na poziomie 2 453 uczniów), liczba uczniów szkół podstawowych w mieście zwiększyła się o 15,5%. Natomiast liczba absolwentów szkół podstawowych w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015 zmniejszyła się o 8,6%.

Wykres 9. Uczniowie i absolwenci szkół podstawowych w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015

Źródło: GUS/BDL

Na jeden oddział w szkole podstawowej w Zduńskiej Woli w 2015 roku przypadało 21,9 uczniów i była to wartość zbliżona do uzyskiwanej w poprzednich latach. Porównywalne pod względem liczbowym są klasy w szkołach podstawowych w miastach kraju (21,4 uczniów), województwa łódzkiego (21,7 uczniów) i powiatu zduńskowolskiego (21,8 uczniów). Średnie ogólne dla tych jednostek pozostawały jednak na niższym poziomie – na 1 oddział w szkołach podstawowych w całym kraju przypadało 18,7 uczniów, w województwie – 18,8 uczniów, a w powiecie – 19,6 uczniów.

Tabela 57. Uczniowie szkoły podstawowej przypadający na 1 oddział (klasę) w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	uczniowie szkoły podstawowe przypadający na 1 oddział (klasę)					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
POLSKA	18,3	18,4	18,5	18,5	18,5	18,7
POLSKA - MIASTO	21,7	21,7	21,8	21,8	21,5	21,4

ŁÓDZKIE	18,5	18,5	18,5	18,5	18,6	18,8
ŁÓDZKIE - MIASTO	22,4	22,3	22,2	22,0	21,8	21,7
Powiat zduńskowolski	19,2	19,5	19,5	19,4	19,7	19,6
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	-	22,0	21,9	21,8	21,8
Zduńska Wola	21,9	22,1	22,1	21,9	21,8	21,9

Źródło: GUS/BDL

Edukacja gimnazjalna w Zduńskiej Woli prowadzona jest w ośmiu placówkach, w tym sześciu dla dzieci i młodzieży (w tym jedna specjalna) oraz dwóch dla osób dorosłych:

Publiczne:

1. Publiczne Gimnazjum nr 1 im. Tadeusza Kościuszki, ul. Parkowa 5
2. Publiczne Gimnazjum nr 2 im. św. Alojzego Orione, ul. Łaska 84
3. Publiczne Gimnazjum nr 3 im. św. Maksymiliana Marii Kolbego, ul. 1 Maja 27
4. Publiczne Gimnazjum nr 4 im. Stefana Żółtnickiego, ul. Jana Kilińskiego 27
5. Publiczne Gimnazjum nr 5, ul. Wileńska 3
6. Gimnazjum nr 6 im. Marii Grzegorzewskiej, ul. Zielona 59A (organ prowadzący: powiat ziemski)

Publiczne dla dorosłych:

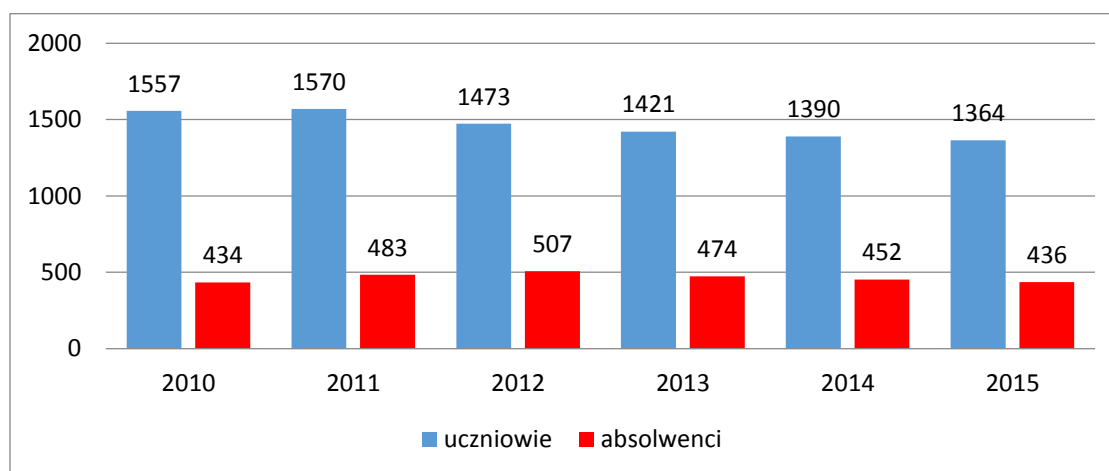
7. Gimnazjum dla Dorosłych, ul. Żeromskiego 10 (w Zespole Szkół Zawodowych nr 1 im. Obrońców Westerplatte w Zduńskiej Woli; organ prowadzący: powiat ziemski)

Niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej dla dorosłych:

8. Gimnazjum dla Dorosłych, ul. Komisji Edukacji Narodowej 3/5 (w Zespole Szkół DR PIONTEK w Zduńskiej Woli; organ prowadzący: osoba prywatna).

W 2015 roku do zduńskowolskich szkół **gimnazjalnych** uczęszczało 1 364 uczniów, zaś edukację na tym poziomie ukończyło 436 osób. W latach 2010-2015 liczba uczniów gimnazjów w mieście stale się zmniejszała. Spadek liczby uczniów w analizowanym okresie wyniósł 12,4%. Natomiast liczba absolwentów gimnazjów fluktuowała: maksymalną wartość osiągnięto w 2012 roku (507 absolwentów), zaś minimalną – w 2010 roku (434 absolwentów) i 2015 roku (436 absolwentów).

Wykres 10. Uczniowie i absolwenci szkół gimnazjalnych w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015

Źródło: GUS/BDL

Zduńskowolskie gimnazja cechują się przeciętną liczebnością klas, na takim samym poziomie jak w miastach kraju, województwa i powiatu. W 2015 roku na 1 oddział gimnazjalny w Zduńskiej Woli oraz w miastach kraju przypadało 23,2 uczniów, zaś w miastach województwa łódzkiego i powiatu zduńskowolskiego – 23,3 uczniów. Średnie ogólne dla poszczególnych jednostek terytorialnych okazały się nieznacznie niższe niż dla obszarów miejskich, gdyż przeciętny oddział gimnazjalny liczył od 22 do 22,6 uczniów. Warto dodać, że w analizowanym okresie (2010-2015) we wszystkich jednostkach zaobserwowano niewielką tendencję spadkową w zakresie liczby uczniów przypadających na 1 oddział gimnazjalny.

Tabela 58. Uczniowie gimnazjum przypadający na 1 oddział (klasę) w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	uczniowie gimnazjum przypadający na 1 oddział (klasę)					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
POLSKA	22,5	22,4	22,4	22,3	22,1	22,0
POLSKA - MIASTO	23,6	23,5	23,5	23,5	23,3	23,2
ŁÓDZKIE	23,0	22,7	22,5	22,4	22,4	22,2
ŁÓDZKIE - MIASTO	24,0	23,8	23,5	23,5	23,4	23,3
Powiat zduńskowolski	23,3	24,2	22,7	23,2	22,5	22,6
Powiat zduńskowolski - MIASTO			23,7	23,9	23,2	23,3
Zduńska Wola	24,0	25,4	23,3	23,5	23,1	23,2

Źródło: GUS/BDL

W Zduńskiej Woli dostępna jest szeroka oferta edukacji na **etapie ponadgimnazjalnym**. Obejmuje ona zasadnicze szkoły zawodowe, licea ogólnokształcące, technika oraz szkoły policealne. Występują placówki zarówno dla młodzieży, jak i osób dorosłych.

Młodzież chcąc kontynuować naukę w **liceum ogólnokształcącym** w Zduńskiej Woli może to uczynić w jednej z pięciu placówek, w tym czterech publicznych (w tym jednej artystycznej) i jednej niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej (prowadzonej przez Zakład Doskonalenia Zawodowego w Łodzi). Natomiast dla osób

dorosłych dostępna jest oferta trzech liceów ogólnokształcących, w tym jednego publicznego i dwóch niepublicznych o uprawnieniach szkoły publicznej:

Publiczne dla młodzieży:

1. Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Wielkiego w Zduńskiej Woli, ul. Dąbrowskiego 6
2. II liceum Ogólnokształcące im. Jana Pawła II w Zduńskiej Woli, ul. Komisji Edukacji Narodowej 6
3. III Liceum Ogólnokształcące w Zduńskiej Woli, ul. Okrzei 11 (w Zespole Szkół im. Kazimierza Kałużewskiego i Juliusza Sylli)
4. Liceum Plastyczne im. Katarzyny Kobro w Zduńskiej Woli, ul. Sieradzka 29 (organ prowadzący: minister ds. kultury i dziedzictwa narodowego)

Publiczne dla dorosłych:

5. II Liceum Ogólnokształcące Dla Dorosłych, ul. Komisji Edukacji Narodowej 6 (w Centrum Kształcenia Ustawicznego w Zduńskiej Woli)

Niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej dla młodzieży:

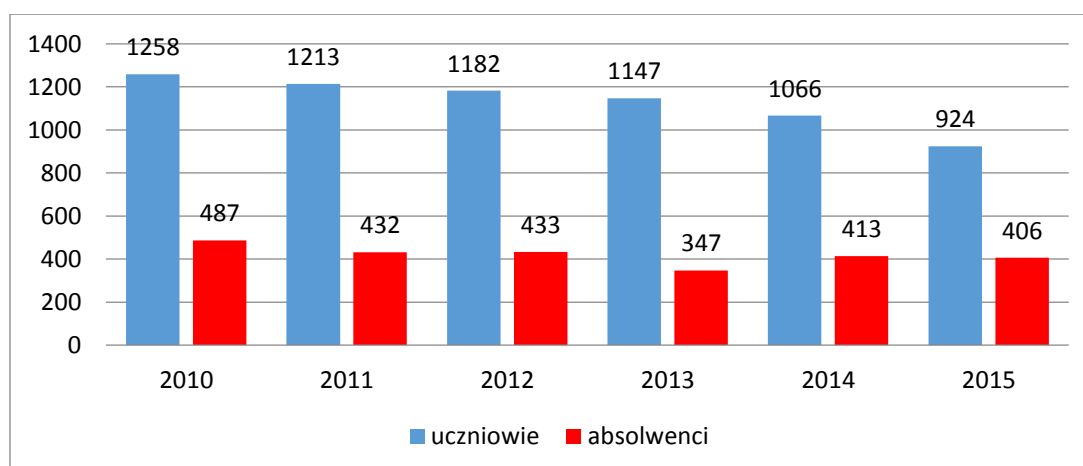
6. Liceum Ogólnokształcące ZDZ w Łodzi z/s w Zduńskiej Woli, ul. Komisji Edukacji Narodowej 3/5

Niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej dla dorosłych:

7. Trzyletnie Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Żak”, ul. Królewska 6
8. Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Żak”, ul. Królewska 6.

W latach 2010-2015 o 26,6% zmniejszyła się liczba uczniów uczęszczających do liceów ogólnokształcących w Zduńskiej Woli. W 2010 roku naukę w placówkach tego rodzaju kontynuowało 1 258 osób, zaś w 2015 roku – 934 osoby. W analizowanym okresie zmniejszyła się również liczba absolwentów liceów ogólnokształcących dla młodzieży. W 2015 roku licea w Zduńskiej Woli ukończyło o 16,6% mniej absolwentów niż w 2010 roku. Warto zaznaczyć, że tendencja spadkowa w ilości absolwentów liceów ogólnokształcących była obserwowana we wszystkich analizowanych jednostkach administracyjnych.

Wykres 11. Uczniowie i absolwenci liceów ogólnokształcących (dla młodzieży, bez specjalnych) w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015

Źródło: GUS/BDL

Liczebność oddziałów w liceach ogólnokształcących w Zduńskiej Woli kształtowała się na poziomie zbliżonym do średniej dla innych jednostek. W 2015 roku 1 oddział licealny w mieście liczył przeciętnie 26 uczniów (o 4 osoby mniej niż w 2010 roku), tj. tyle samo ile w powiecie zduńskowolskim i województwie łódzkim. W skali kraju

(również w mieście) liczebność oddziałów w liceach ogólnokształcących utrzymywała się na minimalnie wyższym poziomie, 27 osób. Warto odnotować, że we wszystkich jednostkach przeciętna liczba uczniów przypadających na 1 klasę w liceach dla młodzieży podlegała w latach 2010-2015 stopniowemu zmniejszaniu.

Tabela 59. Uczniowie szkół ogólnokształcących (dla młodzieży, bez specjalnych) przypadający na 1 oddział (klasę) w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	uczniowie liceów ogólnokształcących przypadający na 1 oddział (klasę)					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	28	27	27	27	27	27
POLSKA - MIASTO	28	28	27	27	27	27
ŁÓDZKIE	27	27	27	27	26	26
ŁÓDZKIE - MIASTO	27	26	27	27	26	26
Powiat zduńskowolski	30	29	28	29	28	26
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	-	29	29	28	26
Zduńska Wola	30	30	29	29	28	26

Źródło: GUS/BDL

W Zduńskiej Woli kształcenie na poziomie **zasadniczym zawodowym** dla młodzieży realizują cztery placówki. Trzy z nich są szkołami publicznymi (w tym jedna specjalna), zaś jedna – szkołą niepubliczną o uprawnieniach szkoły publicznej (prowadzoną przez Zakład Doskonalenia Zawodowego w Łodzi):

Publiczne:

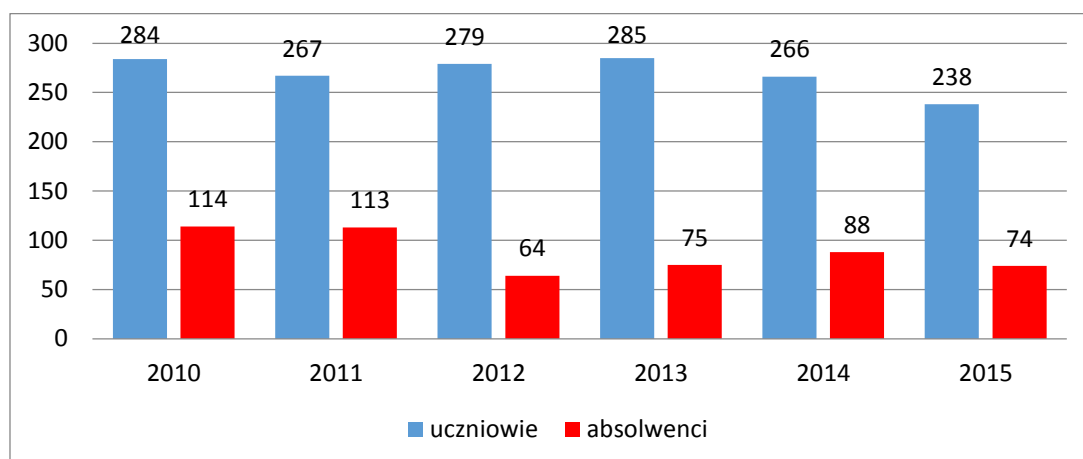
1. Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 1, ul. Stefana Żeromskiego 10 (w Zespole Szkół Zawodowych nr 1 im. Obrońców Westerplatte)
2. Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 2, ul. Łaska 61 (w Zespole Szkół Elektronicznych im. Stanisława Staszica)
3. Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 5 im. Marii Grzegorzewskiej, ul. Zielona 59A (szkoła specjalna)

Niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej:

4. Zasadnicza Szkoła Wielozawodowa ZDZ w Łodzi z/s w Zduńskiej Woli, ul. Komisji Edukacji Narodowej 3/5.

Do zasadniczych szkół zawodowych w Zduńskiej Woli w 2015 roku uczęszczało 238 uczniów. W analizowanym okresie widoczny jest spadek liczby uczniów zasadniczych szkół zawodowych (mimo niewielkiego wzrostu w latach 2012-2013). W 2015 roku w porównaniu do 2010 roku naukę w zasadniczych szkołach zawodowych w Zduńskiej Woli pobierało o 16,2% osób mniej. W latach 2010-2015 znacząco zmniejszyła się również liczba absolwentów zasadniczych szkół zawodowych w mieście – w 2015 roku ZSZ ukończyło o 35% mniej osób niż w 2010 roku.

Wykres 12. Uczniowie i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych (dla młodzieży, bez specjalnych) w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015

Źródło: GUS/BDL

Oddziały w zasadniczych szkołach zawodowych w Zduńskiej Woli okazały się bardziej liczne niż w pozostałych jednostkach administracyjnych. W 2015 roku na 1 oddział w szkołach w mieście przypadało 24 uczniów, co było wartością wyższą od średniej krajowej (21 uczniów) i wojewódzkiej (20 uczniów), także na obszarach miejskich (odpowiednio 21 i 20 uczniów). Należy dodać, że w analizowanym okresie widoczna jest wyraźna tendencja do zmniejszania się ilości uczniów na 1 oddział we wszystkich analizowanych jednostkach administracyjnych.

Tabela 60. Uczniowie zasadniczych szkół zawodowych (dla młodzieży, bez specjalnych) przypadający na 1 oddział (klasę) w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	uczniowie zasadniczych szkół zawodowych przypadający na 1 oddział (klasę)					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
POLSKA	24	23	23	22	22	21
POLSKA - MIASTO	25	24	23	22	22	21
ŁÓDZKIE	24	22	23	22	20	20
ŁÓDZKIE - MIASTO	24	22	23	22	20	20
Powiat zduńskowolski	28	26	25	23	19	24
Powiat zduńskowolski - MIASTO			25	24	19	24
Zduńska Wola	28	27	25	24	19	24

Źródło: GUS/BDL

Kształcenie zawodowe na poziomie szkoły średniej dla młodzieży realizowane jest w Zduńskiej Woli w pięciu **technikach**, w tym trzech publicznych i dwóch niepublicznych o uprawnieniach szkoły publicznej (prowadzonych przez Zakład Doskonalenia Zawodowego w Łodzi):

Publiczne dla młodzieży:

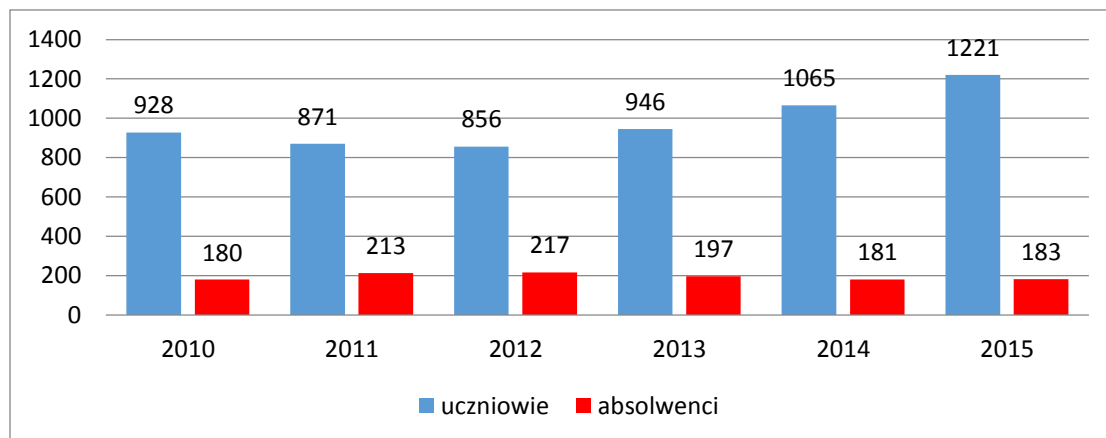
1. Technikum Nr 1, ul. Stefana Żeromskiego 10 (w Zespole Szkół Zawodowych nr 1 im. Obrońców Westerplatte)
2. Technikum Nr 2, ul. Łaska 61 (w Zespole Szkół Elektronicznych im. Stanisława Staszica)
3. Technikum Nr 3 w Zduńskiej Woli, ul. Okrzei 11 (w Zespole Szkół im. Kazimierza Kałużewskiego i Juliusza Sylli)

Niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej dla młodzieży:

4. Technikum Budowlane Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Łodzi z/s w Zduńskiej Woli, ul. Komisji Edukacji Narodowej 3/5
5. Technikum Fryzjerskie ZDZ w Łodzi z/s w Zduńskiej Woli, ul. Komisji Edukacji Narodowej 3/5.

Technika to jedyny typ szkoły, w której liczba uczniów w latach 2010-2015 uległa zwiększeniu. W 2015 roku do techników w Zduńskiej Woli uczęszczało 1 221 osób, tj. o 31,6% więcej niż w 2010 roku. Natomiast liczba absolwentów techników ulegała w analizowanym okresie zmianom – maksymalną wartość osiągnięto w 2012 roku (217 absolwentów), a minimalną – w 2010 roku (180 absolwentów). W 2015 roku technika ukończyły 183 osoby, tj. o 1,7% więcej niż w 2010 roku.

Wykres 13. Uczniowie i absolwenci techników (dla młodzieży, bez specjalnych) w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015

Źródło: GUS/BDL

Oddziały w technikach, niezależnie od jednostki administracyjnej, cechowały się niewielką rozpiętością liczebności klas. W 2015 roku w kraju do 1 klasy technikum uczęszczało przeciętnie 24 uczniów, w województwie – 23 uczniów, w powiecie zduńskowolskim – 26 uczniów, zaś w Zduńskiej Woli – 25 uczniów. Warto dodać, że w Zduńskiej Woli, podobnie jak w innych jednostkach, liczba uczniów przypadających na 1 oddział w technikum w 2015 roku była zbliżona do wartości osiągniętych w latach poprzednich.

Tabela 61. Uczniowie technikum (dla młodzieży, bez specjalnych) przypadający na 1 oddział (klasę) w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	uczniowie technikum przypadający na 1 oddział (klasę)					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
POLSKA	24	24	24	24	24	24
POLSKA - MIASTO	25	25	25	25	25	24
ŁÓDZKIE	24	23	24	24	23	23
ŁÓDZKIE - MIASTO	24	24	24	24	24	24

Powiat zduńskowolski	25	25	25	25	25	26
Powiat zduńskowolski - MIASTO			26	25	25	25
Zduńska Wola	26	26	26	25	25	25

Źródło: GUS/BDL

Ponadto w Zduńskiej Woli zarejestrowane są cztery **szkoły policealne dla osób dorosłych**, w tym jedna publiczna i trzy niepubliczne:

Publiczne dla dorosłych:

1. Szkoła Policealna Dla Dorosłych nr 4, ul. Komisji Edukacji Narodowej 6 (w Centrum Kształcenia Ustawicznego w Zduńskiej Woli)

Niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej dla dorosłych:

2. Policealna Szkoła Centrum Nauki i Biznesu „Żak”, ul. Królewska 6
3. Policealna Szkoła Opieki Medycznej „Żak”, ul. Królewska 6
4. Policealna Szkoła Opieki Medycznej „Żak”, ul. Królewska 6.

W Zduńskiej Woli istnieją również możliwości uzyskania wykształcenia na **poziomie wyższym**. Placówką kształcenia wyższego jest **Spółeczna Akademia Nauki Wydział w Zduńskiej Woli**, ul. Wileńska 3. Oferta szkoły obejmuje:

- Studia licencjackie/inżynierskie:
 - Informatyka ze specjalizacjami: Sieci i systemy komputerowe, Grafika komputerowa i aplikacje internetowe, Technologie programowania, Technologie społeczeństwa informacyjnego
 - Zarządzenie ze specjalnościami: Zarządzanie służbami mundurowymi, Zarządzanie w Bezpieczeństwie Narodowym, Zarządzanie Organizacjami, Zarządzanie Zasobami Ludzkimi, Marketing i Zarządzanie Logistyczne, Rachunkowość i Finanse w Zarządzaniu
 - Pedagogika ze specjalnościami: Pedagogika opiekuńczo – wychowawcza, Edukacja wczesnoszkolna z wychowaniem przedszkolnym, Pedagogika resocjalizacyjna z socjoterapią, Prewencja patologii i zagrożeń społecznych, Pedagogika terapeutyczna z rehabilitacją ruchową
 - Administracja ze specjalnościami: Prawna obsługa biznesu, Prawo pracy i kadr, Administracja porządku publicznego, Specjalność samorządowa, Profil socjokryminalistyczny
 - Bezpieczeństwo narodowe ze specjalizacjami: Bezpieczeństwo publiczne, Zarządzanie kryzysowe, Zarządzanie bezpieczeństwem, Ochrona informacji niejawnych, osobowych i biznesowych
 - Logistyka ze specjalizacjami: E-logistyka, Logistyka handlu i dystrybucji, Transport-Spedycja-Logistyka (TSL), Zarządzanie jakością w systemach produkcyjnych.
- Studia magisterskie:
 - Pedagogika ze specjalizacjami: Pedagogika opiekuńczo – wychowawcza, Wychowanie przedszkolne i edukacja wczesnoszkolna, Pedagogika resocjalizacyjna z terapią pedagogiczną, Doradztwo zawodowe i personalne, Psychopedagogika, Profilaktyka społeczna z prewencją kryminalną, Pedagogika psychomotoryczna, Andragogika z elementami pedagogiki pracy.
 - Zarządzenie z modułami profilowymi: E-biznes i Marketing Communication, Logistyka, Rachunkowość i Finanse w Zarządzaniu, Zarządzanie Organizacjami, Zarządzanie Zasobami Ludzkimi, Administracja i zarządzanie publiczne

- Studia podyplomowe: Prawo pracy, kadr, płac i administrator bezpieczeństwa informacji, Zarządzanie Bezpieczeństwem i Higieną Pracy, Przygotowanie pedagogiczne³⁹.

Sieć placówek **oświatowych** w Zduńskiej Woli uzupełniają:

- Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy im. Marii Grzegorzewskiej, ul. Zielona 59A
- Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia, Al. Kościuszki 3
- Państwowa Szkoła Muzyczna II stopnia, Al. Kościuszki 3
- Niepubliczne Pomaturalne Studium Kształcenia Animatorów Kultury i Bibliotekarzy w Zduńskiej Woli, ul. Królewska 6
- Powiatowy Międzyszkolny Ośrodek Sportowy, ul. Dolna 41
- Powiatowy Młodzieżowy Dom Kultury, ul. Kilińskiego 17
- Szkolne schronisko młodzieżowe:
 - Szkolne Schronisko Młodzieżowe, ul. Dolna 41
 - Szkolne Schronisko Młodzieżowe nr 2 w Zduńskiej Woli, ul. Okrzei 11
- Centrum Kształcenia Ustawicznego, ul. Komisji Edukacji Narodowej 6
- Ośrodek dokształcania i doskonalenia zawodowego:
 - Ośrodek Kształcenia Kursowego „GLOB”, ul. Królewska 8
 - Ośrodek szkoleniowy dla dorosłych przy PHSI Bonex, ul. Zielona 5
- Poradnia psychologiczno-pedagogiczna:
 - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zduńskiej Woli, ul. Stefana Żeromskiego 3A
 - Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjny AMI Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, ul. Getta Żydowskiego 34
- Bursa Szkolna w Zduńskiej Woli, ul. Okrzei 11
- Filia Biblioteki Pedagogicznej w Zduńskiej Woli, ul. Stefana Żeromskiego 10a
- Niepubliczna placówka kształcenia ustawicznego i praktycznego:
 - Centrum Fizjoterapii OLDMED, ul. Maciejów 9c
 - Ośrodek Kształcenia Zawodowego, ul. Komisji Edukacji Narodowej 3/5
 - Ośrodek Szkoleniowy Centrum Nauki i Biznesu „Żak”, ul. Królewska 6
 - Przedsiębiorstwo Szkoleniowo-Uslugowo-Handlowe UNIVERSUM, ul. Juliusza Słowackiego 7

INFRASTRUKTURA CZASU WOLNEGO (KULTURA, SPORT, REKREACJA)

³⁹ Za: <http://www.zdunskawola.spoleczna.pl/index.php> (22.09.2016)

Głównym organizatorem życia kulturalnego na terenie miasta jest **Miejski Dom Kultury Zduńskowolskie Centrum Integracji Ratusz**. Siedziba MDK znajduje się przy ul. Łaskiej 12, zaś Filii w Karsznicach – przy ul. 1-go Maja 5-7.

MDK realizuje zadania w dziedzinie upowszechniania kultury, wychowania, edukacji oraz promocji dorobku kulturalnego. Zadania realizowane są poprzez organizację: zespołowego uczestnictwa w kulturze, różnorodnych form edukacji kulturalnej, form indywidualnej aktywności kulturalnej, imprez kulturalnych, obchodów świąt narodowych oraz uroczystości ogólnomiejskich czy różnorodnych form aktywizujących promocję miasta.

W ofercie MDK znajdują się zajęcia: taneczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych, wokalne dla dzieci i młodzieży, językowe dla dzieci, teatralne dla dzieci i młodzieży, fotograficzne dla dzieci, młodzieży i seniorów, plastyczne dla dzieci i młodzieży czy nauki gry na gitarze. Ponadto istnieje możliwość udziału w zajęciach i spotkaniach Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Miejskiej Orkiestry Dętej, klubów i stowarzyszeń (Klub Literacki „Topola”, Stowarzyszenie Miłośników Kolei w Zduńskiej Woli Karsznicach, Klub Podróżnika), Otwartych Warsztatach Fotografii Plenerowej oraz innych projektach i imprezach organizowanych czy współorganizowanych przez MDK.

W Zduńskiej Woli funkcjonuje również mieszczące 341 osób kino Ratusz, znajdujące się w *Zduńskowolskim Centrum Integracji Ratusz*, kulturalnym centrum miasta. Nowoczesny obiekt powstał w 2014 roku (funkcjonujący od II poł. XVIII wieku ratusz, będący centrum handlowym, spłonął w 1928 roku) i stał się ośrodkiem wielu inicjatyw kulturalnych, mieszczącym m.in. galerię wystawienniczą, biuro informacji turystyczno-kulturalnej, kawiarnię literacką, świetlicę środowiskową czy kino⁴⁰.

Do jednostek miejskich należy również **Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola**, mieszczące się przy ul. Stefana Prawdzic Złotnickiego 7. Muzeum ma charakter historyczny. Gromadzone są w nim głównie archiwalia związane z dziewiętnastowiecznym, przemysłowym i rzemieślniczym rodowodem Zduńskiej Woli. Muzeum dysponuje szeregiem eksponatów związanych z szeroko pojętą kulturą materialną. Zbiory gromadzone są do działów: etnografii, sztuki, techniki, przemysłu, rzemiosła i handlu oraz militariów, archeologii i numizmatów. Muzeum zgromadziło ponad dziesięć tysięcy eksponatów. Większość to dary i znaleziska. Około dwóch tysięcy spośród nich eksponowanych jest w Muzeum – Domu Urodzin św. Maksymiliana, jako depozyt. Stanowią prawie całość ekspozycji⁴¹. Oprócz gromadzenia, inwentaryzacji i konserwacji zbiorów w muzeum prowadzona jest działalność popularyzatorska, wystawiennicza, oświatowa, wychowawcza i badawcza.

Filią Muzeum Historii Miasta jest **Skansen Lokomotyw i Urządzeń Technicznych** przy ul. Kolejowej 6. Na terenie skansenu zgromadzonych jest kilkanaście lokomotyw parowych, spalinowych i elektrycznych z pierwszej połowy XX w. Znajdują się tam również zabytkowe wagony oraz urządzenia kolejowe⁴².

Dane statystyczne pozwalają stwierdzić, że na 1 placówkę kulturalną w Zduńskiej Woli w 2015 roku przypadało 14 333 osoby. Była to wartość najwyższa wśród porównywanych jednostek terytorialnych. W tym samym roku w powiecie zduńskowolskim na 1 dom, ośrodek kultury, klub i świetlicę przypadało 11 247 osób, w województwie łódzkim – 13 335 mieszkańców, zaś w całym kraju – 9 444 osób. Wyższe wartości dotyczyły jednak obszarów miejskich kraju (15,5 tys. osób na 1 placówkę kultury) oraz województwa (niemal 19,5 tys. osób).

⁴⁰ Za: <http://www.mdk-zdunskawola.pl/bip/>, <http://kinoratusz.com/ratusz.php> (04.10.2016)

⁴¹ Za: <http://zdunskawola.pl/pl/menu-samorzad/jednostki-organizacyjne/muzeum-historii-miasta> (04.10.2016)

⁴² Za: *Strategia Rozwoju Miasta Zduńska Wola do roku 2020*

Tabela 62. Liczba mieszkańców na 1 dom, ośrodek kultury, klub i świetlicę w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	liczba mieszkańców na 1 dom, ośrodek kultury, klub i świetlicę				
	2011	2012	2013	2014	2015
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
POLSKA	10 393	9 957	9 868	9 574	9 444
POLSKA - MIASTO	15 887	15 694	15 704	15 592	15 475
ŁÓDZKIE	12 927	12 751	12 888	13 320	13 335
ŁÓDZKIE - MIASTO	19 943	19 586	19 913	19 792	19 418
Powiat zduńskowolski	5 240	5 240	5 661	11 291	11 247
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	11 490	11 409	11 334	11 248
Zduńska Wola	14 691	14 640	14 538	14 437	14 333

Źródło: GUS/BDL

Dane Głównego Urzędu Statystycznego wskazują, iż w 2015 roku na terenie Zduńskiej Woli działalność prowadziło 31 grup artystycznych. W poprzednich latach liczba zespołów artystycznych w mieście była silnie zróżnicowana i wahała się od 30 (2014 rok) do 81 (2012 rok).

Zmiany liczby działających grup artystycznych w Zduńskiej Woli warunkowały zmiany wartości wskaźnika grup artystycznych na 10 tys. mieszkańców. W 2012 roku na 10 tys. ludności miasta przypadało aż 18,4 grup artystycznych. W latach kolejnych wskaźnik spadał, do minimalnego poziomu 6,9 w 2014 roku. W 2015 roku wynosił 7,2 grup artystycznych na 10 tys. mieszkańców. Nadal jednak miasto charakteryzowało się relatywnie wysokim poziomem wskaźnika na tle innych jednostek. W 2015 roku na 10 tys. mieszkańców powiatu zduńskowolskiego przypadało 6,2 grup artystycznych (w tym 8,2 w miastach), na 10 tys. mieszkańców województwa łódzkiego – 3,9 grup artystycznych (identyczna wartość dotyczyła miast), a na 10 tys. mieszkańców kraju – 4,4 grup artystycznych.

Tabela 63. Grupy artystyczne na 10 tys. mieszkańców w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	grupy artystyczne na 10 tys. mieszkańców				
	2011	2012	2013	2014	2015
	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.
POLSKA	3,7	4,0	4,0	4,1	4,4
POLSKA - MIASTO	3,8	4,1	4,1	4,1	4,4
ŁÓDZKIE	3,4	3,8	3,8	3,6	3,9
ŁÓDZKIE - MIASTO	3,5	4,1	4,0	3,7	3,9
Powiat zduńskowolski	7,5	13,8	8,8	6,2	6,2
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	19,8	12,7	8,8	8,2
Zduńska Wola	9,1	18,4	10,8	6,9	7,2

Źródło: GUS/BDL

Liczba imprez artystycznych odbywających się na terenie Zduńskiej Woli wykazywała od 2012 roku stałą tendencję rosnącą. W tym okresie ich liczba w mieście zwiększyła się z 155 imprez artystycznych w 2012 roku do 1 997 imprez w 2015 roku (wzrost o 956,6%).

W związku z dynamicznym wzrostem liczby imprez, jakie odbywały się w Zduńskiej Woli, wzrósł również wskaźnik imprez artystycznych na 10 tys. mieszkańców. W 2012 roku na 10 tys. ludności miasta przypadało 35,3 imprez artystycznych, podczas gdy w 2015 roku było to 46,4 imprez. Dzięki temu na tle pozostałych jednostek terytorialnych Zduńska Wola wyróżniała się bardzo wysoką wartością wskaźnika. Wskaźnik imprez artystycznych na 10 tys. mieszkańców kraju wynosił w 2015 roku 56,6 (w tym 62,3 w miastach), a na 10 tys. mieszkańców województwa – 58,8 (w tym 66,9 w miastach). Warto odnotować, że w latach 2011-2015 wskaźnik imprez artystycznych na 10 tys. mieszkańców rósł we wszystkich analizowanych jednostkach administracyjnych, jednak w Zduńskiej Woli dynamika zmian okazała się najwyższa.

Tabela 64. Imprezy artystyczne na 10 tys. mieszkańców w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	imprezy artystyczne na 10 tys. mieszkańców				
	2011 szt.	2012 szt.	2013 szt.	2014 szt.	2015 szt.
POLSKA	48,2	50,6	53,5	57,5	56,6
POLSKA - MIASTO	53,4	55,9	57,6	62,3	62,3
ŁÓDZKIE	38,8	43,9	49,1	61,1	58,8
ŁÓDZKIE - MIASTO	42,3	49,5	55,7	73,4	66,9
Powiat zduńskowolski	56,2	54,9	54,0	49,9	304,4
Powiat zduńskowolski - MIASTO		54,2	58,5	61,1	446,1
Zduńska Wola	42,9	35,3	46,3	48,0	464,4

Źródło: GUS/BDL

Nad rozwojem czytelnictwa na terenie miasta czuwa jednostka organizacyjna, **Miejska Biblioteka Publiczna im. Jerzego Szaniawskiego**, ul. Łaska 12. Na podstawie porozumień między władzami miasta i władzami powiatu MBP pełni również zadania biblioteki powiatowej. Sieć placówek bibliotecznych na terenie miasta tworzą:

- Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Łaska 12: wypożyczalnia, czytelnia,
- Filia dla Dzieci i Młodzieży, ul. Łaska 12
- Filia nr 1, ul. Szkolna 22b
- Filia nr 2, ul. 1-go Maja 5-7⁴³.

Dane statystyczne pozwalają stwierdzić, że na 1 placówkę biblioteczną w Zduńskiej Woli w 2015 roku przypadało 8 600 osób. Była to wartość najwyższa wśród porównywanych jednostek terytorialnych. W tym samym roku w powiecie zduńskowolskim na 1 placówkę biblioteczną przypadało 4 218 osób, w województwie

⁴³ Za: <http://zdunskawola.pl/pl/menu-samorzad/jednostki-organizacyjne/miejska-biblioteka-publiczna> (04.10.2016)

łódzkim – 4 226 mieszkańców, zaś w całym kraju – 4 113 osób. Wartości wyższe od średnich ogólnych (nadal jednak niższe od wartości dla Zduńskiej Woli) uzyskiwano na obszarach miejskich tych jednostek. W miastach kraju na 1 placówkę biblioteczną przypadało 6,7 tys. osób, w miastach województwa – 6,8 tys., zaś w miastach powiatu – 7,5 tys.

W przypadku Zduńskiej Woli warto zauważyć, iż w 2010 roku na 1 placówkę biblioteczną przypadało 7 381 osób (tj. najmniej w całym analizowanym okresie). W kolejnym, 2011 roku, w wyniku zmniejszenia liczby placówek bibliotecznych, wskaźnik wzrósł do maksymalnego poziomu, 8 815 osób. Natomiast od 2012 roku następuje stopniowy spadek wartości wskaźnika, co jest wynikiem ubytku liczby ludności miasta.

Tabela 65. Ludność na 1 placówkę biblioteczną w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	ludność na 1 placówkę biblioteczną (łącznie z punktami bibliotecznymi ujętymi zgodnie z siedzibą jednostki macierzystej)					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
POLSKA	3 940	3 990	4 072	4 103	4 100	4 113
POLSKA - MIASTO	7 000	7 061	7 139	6 801	6 733	6 725
ŁÓDZKIE	4 094	4 120	4 132	4 154	4 209	4 226
ŁÓDZKIE - MIASTO	7 056	7 024	6 923	6 837	6 884	6 839
Powiat zduńskowolski	4 013	4 258	4 258	4 246	4 234	4 218
Powiat zduńskowolski - MIASTO			7 660	7 606	7 556	7 499
Zduńska Wola	7 381	8 815	8 784	8 723	8 662	8 600

Źródło: GUS/BDL

Biblioteki publiczne w Zduńskiej Woli dysponują relatywnie najmniejszym księgozbiorem w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. W 2015 roku na 1000 mieszkańców miasta przypadało jedynie 2 042 woluminy, tj. znacznie mniej niż w kraju (3 380 woluminów) i województwie (3 416 woluminów), a nawet powiecie (2 707 woluminów). Również w miastach tych jednostek wskaźnik księgozbioru bibliotek na 1000 ludności przyjmował wartości znacznie wyższe niż w Zduńskiej Woli: 3 392 woluminy na 1000 mieszkańców miast całego kraju i 3 273 woluminy na 1000 mieszkańców miast województwa łódzkiego. Negatywną tendencją jest ponadto zmniejszający się księgozbiór bibliotek publicznych – choć zjawisko to występowało we wszystkich jednostkach, tempo zmian w Zduńskiej Woli (spadek wartości wskaźnika o 9,4%) i powiecie zduńskowolskim (-11%) okazało się znacznie szybsze niż w województwie (-2,9%) i kraju (-2,3%).

Tabela 66. Księgozbiór bibliotek na 1000 ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	księgozbiór bibliotek na 1000 ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015

	wol.	wol.	wol.	wol.	wol.	wol.
POLSKA	3 458	3 439	3 416	3 402	3 398	3 380
POLSKA - MIASTO	3 385	3 379	3 378	3 378	3 396	3 392
ŁÓDZKIE	3 520	3 507	3 472	3 471	3 461	3 416
ŁÓDZKIE - MIASTO	3 276	3 277	3 244	3 257	3 268	3 273
Powiat zduńskowolski	3 043	2 978	2 933	2 875	2 783	2 707
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	-	2 514	2 538	2 469	2 414
Zduńska Wola	2 253	2 199	2 177	2 199	2 112	2 042

Źródło: GUS/BDL

Wśród mieszkańców Zduńskiej Woli znajduje się relatywnie niewielu czytelników bibliotek publicznych. Wskaźnik czytelników bibliotek na 1000 mieszkańców miasta podlegał ponadto w latach 2010-2015 stałemu spadkowi, z 157 w 2010 roku do 134 w 2015 roku (spadek o 14,5%). Szybciej ubywało czytelników bibliotek publicznych jedynie w powiecie zduńskowolskim (-20,5%), znacznie wolniej proces ten postępował w kraju (-4%) i województwie łódzkim (-5%).

W 2015 roku na 1000 mieszkańców Zduńskiej Woli przypadało 134 czytelników bibliotek publicznych, podczas gdy w skali kraju było to 162 czytelników, a w skali województwa – 154 czytelników. Należy dodać, że na obszarach miejskich tych jednostek wskaźnik wzrastał do poziomu 200 i 186 czytelników na 1000 ludności. Najtrudniejsza sytuacja dotyczyła powiatu zduńskowolskiego, gdzie w 2015 roku na 1000 mieszkańców znajdowało się jedynie 120 czytelników bibliotek publicznych.

Tabela 67. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
POLSKA	169	168	168	167	164	162
POLSKA - MIASTO	207	206	207	207	202	200
ŁÓDZKIE	162	162	160	158	156	154
ŁÓDZKIE - MIASTO	193	193	191	188	188	186
Powiat zduńskowolski	151	136	135	130	127	120
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	-	156	153	150	142
Zduńska Wola	157	148	146	143	140	134

Źródło: GUS/BDL

Pozytywnym jest natomiast fakt, że czytelnicy bibliotek publicznych w Zduńskiej Woli dokonują relatywnie największej liczby wypożyczeń księgozbioru. W latach 2010-2015 przeciętny czytelnik w mieście wypożyczał średnio 21-22 woluminy, podczas gdy w kraju i województwie wskaźnik przyjmował niższe wartości: 18 woluminów na 1 czytelnika w kraju i 20-21 woluminów na 1 czytelnika w województwie łódzkim.

Tabela 68. Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
------------------------	--

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	wol.	wol.	wol.	wol.	wol.	wol.
POLSKA	18,4	18,6	18,9	18,5	18,3	18,0
POLSKA - MIASTO	18,0	18,2	18,6	18,2	18,0	17,8
ŁÓDZKIE	19,2	19,8	20,3	20,5	20,4	20,1
ŁÓDZKIE - MIASTO	19,8	20,4	21,0	21,2	20,8	20,8
Powiat zduńskowolski	19,0	21,6	20,4	20,6	21,1	22,0
Powiat zduńskowolski - MIASTO			21,5	21,6	22,1	22,8
Zduńska Wola	21,0	23,1	20,9	21,0	21,5	21,9

Źródło: GUS/BDL

Działalność w obszarze kultury w Zduńskiej Woli realizowana jest również przez placówki niebędące jednostkami miasta. Oprócz ww. miejskich placówek kulturalnych w mieście funkcjonują:

- *Powiatowy Młodzieżowy Dom Kultury „Na Pięterku”*, ul. Kilińskiego 17 (w strukturach Powiatowego Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Zduńskiej Woli) – prowadzący zajęcia taneczne, wokalne, plastyczne, teatralne, naukowe (koło turystyczno-krajoznawcze, koło historii regionu, koło europejskie) i inne;
- *Dom Kultury „Lokator”*, ul. Łaska 46 – w placówce odbywają się zróżnicowane zajęcia: Szkółka Szachowa, zumba, strefa Lego, Klub Literacki „Lokator-Kreator”, Klub Miłośników Wiedzy Teatralnej i Filmowej, teatr, brydż, Osiedlowy Klub Seniora, Klub Seniora „Lokator II”, Klub Piosenki, filatelistyka, Klub Kolekcjonera, Koło wędkarskie;
- *Muzeum Pamięci św. Maksymiliana Marii Kolbego* – znajdujące się w domu urodzin św. Maksymiliana, patrona Zduńskiej Woli. W muzeum prezentowane są zbiory dokumentujące życie i związki świętego z miastem.
- *Muzeum Zgromadzenia Księża Orionistów* – muzeum znajdujące się przy parafii św. Antoniego w budynku Wyższego Seminarium Duchownego Księża Orionistów.

Infrastrukturą sportową, stanowiącą własność gminy, zarządza **Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „Relaks” Spółka z o.o. w likwidacji**, ul. Kobusiewicza 2-36. Wśród obiektów administrowanych przez MOSiR znajdują się:

- obiekt rekreacyjno-sportowy przy ul. Kobusiewicza 2-3, w tym:
 - zespół sezonowych basenów kąpielowych
 - korty tenisowe ceglane i asfaltowe (zimą korty asfaltowe przekształcane są w lodowisko)
 - boisko wielozadaniowe
 - 2 boiska do siatkowej piłki plażowej
 - pole namiotowe
 - kawiarnia „Color”
 - wypożyczalnia sprzętu sportowo rekreacyjnego
 - skatepark
- stadion przy ul. Łaskiej 90, w tym:
 - stadion sportowy z boiskiem trawiastym do piłki nożnej, z tartanową bieżnią okólną o długości 400 m i z miejscami siedzącymi dla 750 osób
 - budynek administracyjno-szatniowy

- boisko z urządzeniami lekkoatletycznymi (skocznia w wzwyż w dal – 2 sztuki, skocznia w wzwyż, rzutnia kulą i rzutnia młotem
- boisko boczne w trakcie modernizacji,
- 2 siłownie, w tym jedna ogólnodostępna na wolnym powietrzu
- plac zabaw dla dzieci
- stadion sportowy „Olimpia” przy ul. Okrzei 1-5, w tym:
 - stadion sportowy z boiskiem trawiastym do piłki nożnej, z żuźlową bieżnią okólną o długości 400 m
 - budynek administracyjno-szatniowy
 - boisko do siatkowej piłki plażowej⁴⁴.

Ponadto funkcjonują obiekty sportowe przy placówkach edukacyjnych, w tym basen kryty przy Zespole Szkół nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi (ul. Kilińskiego 27) czy wielofunkcyjna hala sportowa przy Szkole Podstawowej nr 6 (ul. Złota 67), a także boiska sportowe tzw. orliki (Al. Komisji Edukacji Narodowej 6 przy II LO, ul. Zielona 46a przy Szkole Podstawowej nr 10, ul. Okrzei 5 przy stadionie „Olimpia”).

Na początku 2017 roku powinna rozpocząć się inwestycja związana z budową krytej pływalni miejskiej w Zduńskiej Woli. Basen o całkowitej powierzchni 3 tys. m² zostanie wybudowany przy ul. Kobusiewicza, w miejscu kortów tenisowych, które zostaną przeniesione w głąb MOSiRu. Na pływalnię będą składały się trzy niecki: basen o długości 25 m i szerokości 16 m, basen o długości 12 m i szerokości 6 m (z ruchomym dnem, możliwością opuszczenia do 2 m głębokości i podniesienia do 5 cm) oraz basen dla dzieci razem z parkiem wodnym⁴⁵.

W Zduńskiej Woli funkcjonuje *Zduńskowolska Rada Sportu*, będąca organem o charakterze opiniodawczym i konsultacyjnym. Do jej zadań należą w szczególności: opiniowanie strategii rozwoju Miasta Zduńska Wola w zakresie kultury fizycznej, opiniowanie projektów budżetu w części dotyczącej kultury fizycznej, opiniowanie programów rozwoju bazy sportowej na danym terenie, w tym w szczególności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie dotyczącym terenów wykorzystywanych na cele kultury fizycznej, przyznawanie stypendiów sportowych dla zawodników osiągających szczególne wyniki oraz opiniowanie ofert złożonych w otwartym konkursie na realizację zadań zleconych z zakresu rozwoju sportu przez miasto Zduńska Wola⁴⁶.

Zasięgiem ponadgminnym charakteryzuje się z kolei *Powiatowy Międzyszkolny Ośrodek Sportowy*, ul. Dolna 41 (w strukturach Powiatowego Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Zduńskiej Woli). Ośrodek jest oświatową placówką pracy pozaszkolnej. Odbývają się w nim zajęcia sportowe w piłce nożnej, siatkówce i lekkiej atletyce. Ośrodek spełnia również funkcje rekreacyjne dla dorosłych. Na obszarze zajmowanym przez PMOS znajdują się:

- dwa pełnowymiarowe boiska do piłki nożnej, w tym jedno z lekkoatletyczną bieżnią okólną;
- budynek administracyjny;
- budynek socjalny z szatniami i natryskami dla uczestników zajęć sportowych;
- schronisko młodzieżowe (Szkolne Schronisko Młodzieżowe „Czekay”);

⁴⁴ Za: <http://zdunskawola.pl/pl/menu-samorzad/spolki-komunalne/miejski-osrodek-sportu-i-rekreacji-relaks> (04.10.2016)

⁴⁵ Za: <http://www.zdunskawola.pl/pl/aktualnosci/214-budowa-basenu-krytego-w-zdunskiej-woli> (04.10.2016)

⁴⁶ Za: <http://zdunskawola.pl/pl/menu-sport/zdunskowolska-rada-sportu> (04.10.2016)

- tereny zielone⁴⁷.

W 2014 roku w Zduńskiej Woli działalność prowadziło 17 **klubów sportowych**, liczących 669 członków i 646 osób ćwiczących (w tym 526 osób do 18 lat). Maksymalna liczba klubów sportowych wystąpiła w 2012 roku, wówczas do klubów sportowych w mieście należało 945 osób, zaś liczba ćwiczących wynosiła 932 osoby (w tym 630 osób do 18 lat). Warto zauważyć, że większość osób ćwiczących w klubach sportowych w Zduńskiej Woli stanowią osoby w wieku do lat 18. Odsetek tej kategorii w ogóle ćwiczących wynosił w 2010 roku 70,1%, zaś w 2014 roku wzrósł do 81,4%.

Tabela 69. Kluby sportowe, członkowie oraz ćwiczący w Zduńskiej Woli w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	2010	2012	2014
	kluby sportowe		
Zduńska Wola	17	18	17
członkowie klubów sportowych			
Zduńska Wola	641	945	669
ćwiczący w klubach sportowych			
Zduńska Wola	655	932	646
ćwiczący do lat 18 w klubach sportowych			
Zduńska Wola	459	630	526

Źródło: GUS/BDL

Zmiany liczby klubów sportowych w Zduńskiej Woli w okresie 2010-2014 przyczyniły się do wahań wartości wskaźnika klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców. W 2014 roku wynosił on dla miasta 3,9, w 2012 roku – 4,1, zaś w 2010 roku – 3,8. Niższe niż w Zduńskiej Woli wartości wskaźnika klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców występowały w skali kraju (3,6 klubu) i województwa (3,4 klubu), szczególnie na obszarach miejskich (odpowiednio 3,3 i 3,1). Najkorzystniejszą sytuacją cechował się powiat zduńskowolski, gdzie w 2014 roku na 10 tys. mieszkańców przypadało 4,1 klubów sportowych, w tym 4,4 na obszarach miejskich powiatu.

Tabela 70. Kluby sportowe na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	kluby sportowe na 10 tys. mieszkańców		
	2010	2012	2014
	szt.	szt.	szt.
POLSKA	3,4	3,7	3,6
POLSKA - MIASTO	3,1	3,3	3,3
ŁÓDZKIE	3,1	3,4	3,4

⁴⁷ <http://www.pieterko.nasze.pl/?strona=pmos&menu=pmos> (04.10.2016)

ŁÓDZKIE - MIASTO	2,8	3,1	3,1
Powiat zduńskowolski	4,4	4,4	4,1
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	4,6	4,4
Zduńska Wola	3,8	4,1	3,9

Źródło: GUS/BDL

Podobna sytuacja dotyczyła wskaźnika członków klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców. W latach 2010-2014 jego wartość dla Zduńskiej Woli fluktuowała, przyjmując maksymalną wartość (215) w 2012 roku. W 2014 roku wskaźnik członków klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców miasta ukształtował się na poziomie 154 osób. Była to wartość znacznie niższa niż średnia krajowa (245 osób) i wojewódzka (225 osób), także na obszarach miejskich tych jednostek (odpowiednio 273 i 241 osób).

Tabela 71. Członkowie klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	członkowie klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców		
	2010	2012	2014
	osoba	osoba	osoba
POLSKA	232	239	245
POLSKA - MIASTO	251	262	273
ŁÓDZKIE	210	232	225
ŁÓDZKIE - MIASTO	214	248	241
Powiat zduńskowolski	180	217	161
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	264	185
Zduńska Wola	145	215	154

Źródło: GUS/BDL

Również w przypadku wskaźnika ćwiczących w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców wartości osiągnięte w Zduńskiej Woli są niższe niż w pozostałych jednostkach. Na 10 tys. mieszkańców miasta w 2014 roku przypadało 149 osób ćwiczących w klubach sportowych. Ponownie wskaźnik dla miasta pozostawał na poziomie niższym niż średnia krajowa (239 osób ćwiczących na 10 tys. mieszkańców) i wojewódzkim (223 osoby ćwiczące na 10 tys. mieszkańców). Jeszcze wyższe wskaźniki ćwiczących w klubach sportowych na 10 tys. ludności osiągnięte były w miastach. W skali kraju ilość ćwiczących w klubach sportowych na terenach miejskich wynosiła średnio 269 ćwiczących na 10 tys. mieszkańców, zaś w miastach województwa łódzkiego – 244 osoby.

Tabela 72. Ćwiczący w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	ćwiczący w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców		
	2010	2012	2014
	osoba	osoba	osoba
POLSKA	223	235	239
POLSKA - MIASTO	244	259	269
ŁÓDZKIE	195	212	223

ŁÓDZKIE - MIASTO	205	231	244
Powiat zduńskowolski	179	206	156
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	255	178
Zduńska Wola	148	212	149

Źródło: GUS/BDL

Wskaźnik osób ćwiczących w wieku do 18 lat na 10 tys. mieszkańców Zduńskiej Woli wynosił w 2014 roku 121 osób. Minimalnie niższy, 120 osób, okazał się jedynie w powiecie zduńskowolskim, natomiast w pozostałych jednostkach przyjmował znacznie wyższe wartości. Na 10 tys. mieszkańców kraju przypadało 167 osób ćwiczących w wieku do 18 lat, zaś w województwie łódzkim – 155 osób. W miastach tych jednostek analizowany wskaźnik wzrastał do poziomu 195 i 178 ćwiczących do lat 18 na 10 tys. mieszkańców.

Tabela 73. Ćwiczący do 18 lat w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	ćwiczący do 18 lat w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców		
	2010	2012	2014
	osoba	osoba	osoba
POLSKA	160	166	167
POLSKA - MIASTO	179	190	195
ŁÓDZKIE	134	150	155
ŁÓDZKIE - MIASTO	148	171	178
Powiat zduńskowolski	117	138	120
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	169	142
Zduńska Wola	104	143	121

Źródło: GUS/BDL

ZABYTKI I DZIEDZICTWO KULTUROWE, TURYSTYKA

Miasto Zduńska Wola z racji swojej historii o niezbyt odległym rodowodzie nie posiada zbyt wielu zabytków, nie mniej jednak w mieście znajdują się obiekty wpisane na listę zabytków dziedzictwa narodowego⁴⁸.

Zduńska Wola prawa miejskie otrzymała w 1825 roku, ale pierwsze wzmianki o osadnictwie na tym terenie pochodzą z końca XIV wieku i zostały zawarte w „Tekach Pstrokońskiego”. Przez Zduńską Wolę przebiegał szlak handlowy kalisko-piotrowski i pełniła ona funkcję głównego ośrodka dóbr szlacheckich. Rozwój osady w XIX wieku jest nieodłącznie związany z rozwojem przemysłu włókienniczego – dzięki staraniom ówczesnego dziedzica Stefana Prawdzic Złotnickiego od 1817 roku wzrastała liczba tkaczy przybywających do Zduńskiej Woli ze Śląska, Niemiec i Czech. W latach kolejnych nadal przybywało majstrów sukienniczych, warsztatów, fabryk płótna i zakładów przemysłowych, a miasto dynamicznie się rozwijało. W 1903 roku Zduńska Wola uzyskała połączenie kolejowe z Łodzią i Kaliszem, a w dwudziestoleciu międzywojennym stała się ważnym węzłem kolejowym będącym częścią magistrali węglowej. Ponadto, oprócz przemysłu włókienniczego, rozwijała się

⁴⁸ Za: *Strategia Rozwoju Miasta Zduńska Wola do roku 2020*

branża metalowa i maszynowa, powstały młyny, rzeźnia, pierwsza elektrownia, szkoły podstawowe, gimnazjum, szpital miejski czy ochotnicza straż pożarna. Tuż przed wybuchem II wojny światowej Zduńska Wola była największym miastem w zachodniej części województwa łódzkiego. We wrześniu 1939 roku tereny miasta zostały włączone do Kraju Warty Rzeszy Niemieckiej, a ono samo otrzymało nazwę Freihaus. Zduńska Wola została wyzwolona spod okupacji niemieckiej 21 stycznia 1945 roku. Po II wojnie światowej miasto dynamicznie się rozwijało, zarówno pod względem ludnościowym, jak i przemysłowym – do miasta włączano okoliczne wsie, zwiększała się liczba ludności, przybywało zakładów pracy (m.in. Zwoltex, Wola, Fadom, Izolacja, Pamotex). Okres transformacji ustrojowej spowodował kryzys, szczególnie w branży włókienniczej – część zakładów upadła, część została sprywatyzowana. W latach kolejnych sytuacja stopniowo się poprawiała, na przełomie XX i XXI wieku w Zduńskiej Woli zaczęły powstawać nowe zakłady z branży odzieżowej, ale także stolarki okiennej i motoryzacyjnej⁴⁹.

Ochroną prawną na podstawie wpisu do rejestru **zabytków nieruchomych** objęte zostały najcenniejsze obiekty usytuowane na terenie Zduńskiej Woli. Dotyczy ona następujących obiektów:

- kościół par. pw. Wniebowzięcia MB, ul. Kościelna, 1891, nr rej.: 382/A z 23.08.1991
- kościół ewangelicko-augsburski, 1926, nr rej.: 295 z 17.05.1976
- d. plebania ewangelicko-augsburska, 1895, nr rej.: 384/89 z 17.10.1989
- cmentarz żydowski, ul. Kacza 18, 1828, nr rej.: A/101 z 27.12.2010
- ogrodzenie z bramami, mur/met., j.w.
- dom św. Maksymiliana Kolbego (dom tkacki), ul. św. M. Kolbego 9, drewn., XIX, nr rej.: 388/A z 2.05.1991
- dom, ul. Kościelna 13, 1825, nr rej.: 301 z 30.12.1967 oraz 960-XIII-77
- dom, ul. Kościuszki 9, 1 poł. XIX, nr rej.: 992 z 30.12.1967
- dom, ul. Kościuszki 11, 1 poł. XIX, nr rej.: 993 z 30.12.1967
- budynek liceum sztuk plastycznych, ul. Sieradzka 29, pocz. XX, nr rej.: 318 z 22.02.1985
- dom, ul. Złotnickiego 6, 1 poł. XIX, nr rej.: 995 z 30.12.1967⁵⁰.

Do rejestru zabytków wpisane są ponadto nieliczne **zabytki ruchome** znajdujące się na terenie miasta. Należą do nich:

- wyposażenie Bazyliki Mniejszej pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny
- kolekcja pojazdów szynowych – lokomotyw w Karsznicach.

Oprócz wskazanych powyżej obiektów ujętych w rejestrze zabytków, należy wskazać, że miasto Zduńska Wola posiada *Gminną Ewidencję Zabytków*. GEZ została sporządzona w 2010 roku i liczyła 293 obiekty, w tym wpisane do rejestru zabytków. Gminna Ewidencja Zabytków jest opracowywana w formie zbioru kart ewidencyjnych, zawierających m.in. opis obiektu, ocenę stanu zachowania, wnioski konserwatorskie i rodzaje zagrożeń. Ewidencja podlega modyfikacjom, jest systematycznie uzupełniana i weryfikowana w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem obiektów.

Ponadto na terenie miasta wyznaczono strefę ochrony archeologicznej, tj. obszar o domniemanej zawartości ważnych relikwów archeologicznych, rejon osadnictwa pradziejowego i historycznego. Obejmuje teren położony wzdłuż rzeki Pichny k. Zduńskiej Woli, a mający początek w obrębie miasta, na północ od torów kolejowych, poprzez osiedle Wodna, część osiedla Zachód i dalej na południowy wschód w pasie szerokości po około 0,5 km

⁴⁹ Na podstawie: <http://zdunskawola.pl/pl/naszemiasto/informacje/historia> (04.10.2016)

⁵⁰ Za: http://www.nid.pl/pl/Informacje_ogolne/Zabytki_w_Polsce/rejestr-zabytkow/zestawienia-zabytkow-nieruchomych/ (22.09.2016)

po obydwu stronach rzeki Pichny oraz osiedla Złota i Południe. Na terenie miasta zlokalizowanych jest 11 obiektów archeologicznych w tym:

- a) 3 stanowiska archiwalne, zweryfikowane o pewnej lokalizacji:
 - Zduńska Wola 1 – ślad osadnictwa kultury amfor kulistych, neolit (siekierka krzemieniowa),
 - Zduńska Wola 2 – osada episznurowego przykarpackiego kręgu kulturowego, wczesna EB,
 - Osmolin 1 – osada kultury przeworskiej, Rzym;
- b) 4 punkty osadnicze i stanowiska o pow. do 1 ara:
 - Swędzieniejowice 1 – ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, epoka kamienia (krzemień),
 - Swędzieniejowice 2 – osada kultury polskiej, nowożytność (ceramika),
 - Nowe Miasto 1 – osada kultury pucharów lejkowatych, neolit,
 - Nowe Miasto 2 – osada kultury pucharów lejkowatych, neolit;
- c) 4 stanowiska o pow. powyżej 1 ara:
 - Zduny 2 – ślad osadnictwa kultury nieokreślonej, chronologia nieokreślona,
 - Zduny 3 – osada kultury polskiej, nowożytność,
 - Zduny 4 – osada kultury polskiej, nowożytność,
 - Zduny 5 – osada kultury polskiej, nowożytność,
- d) jedno stanowisko archiwalne o nieustalonej lokalizacji.

Gmina posiada *Program opieki na zabytkami dla miasta Zduńska Wola na lata 2013-2016*, przyjęty Uchwałą Nr XXX/375/12 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 20 grudnia 2012 r. Cele główne *Programu* wynikają z art. 87 ustawy o ochronie zabytków i obejmują:

- 1) włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju;
- 2) uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;
- 3) zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- 4) wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
- 5) podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
- 6) określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków;
- 7) podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

W oparciu o ustawowe cele programu opieki nad zabytkami, informacje o zasobach dziedzictwa kulturowego Zduńskiej Woli oraz o możliwościach i perspektywach rozwoju miasta, sformułowano cele programu opieki nad zabytkami Zduńskiej Woli:

- systematyczne realizowanie zadań kompetencyjnych samorządu dotyczących opieki nad zabytkami,
- zahamowanie procesów degradacji zabytków i trwała poprawa stanu ich zachowania,
- uwzględnienie ochrony zabytków, krajobrazu kulturowego oraz dziedzictwa archeologicznego w dokumentach planistycznych i strategicznych miasta,
- wykreowanie atrakcyjnego wizerunku miasta oraz budowanie tożsamości, a także podnoszenie atrakcyjności miasta i wykorzystanie zabytków dla potrzeb społecznych i turystycznych,
- powszechna edukacja w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego w środowisku mieszkańców miasta,
- wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami,

- wykorzystanie funduszy krajowych i funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w działaniach samorządu w zakresie opieki nad zabytkami i ochrony zabytków.

Rozwinięciem celów programu opieki nad zabytkami są określone przez *Program* priorytety:

- Priorytet I Realizowanie zadań kompetencyjnych samorządu dotyczących opieki nad zabytkami.
- Priorytet II Zahamowanie procesów degradacji zabytków i trwała poprawa stanu ich zachowania.
- Priorytet III Uwzględnienie ochrony zabytków, krajobrazu kulturowego oraz dziedzictwa archeologicznego w dokumentach planistycznych i strategicznych miasta.
- Priorytet IV Kreowanie wizerunku miasta oraz budowanie tożsamości, a także podnoszenie atrakcyjności zabytków miasta dla potrzeb społecznych i turystycznych.
- Priorytet V Powszechna edukacja w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego w środowisku mieszkańców miasta.
- Priorytet VI Wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami.
- Priorytet VII Wykorzystanie krajowych i strukturalnych funduszy Unii Europejskiej w działaniach samorządu zmierzających w zakresie opieki nad zabytkami i ochrony zabytków⁵¹.

Infrastruktura noclegowa na terenie Zduńskiej Woli nie jest bardzo rozbudowana. Dane statystyki publicznej wskazują, że w 2015 roku w mieście dostępnych było 9 turystycznych obiektów noclegowych (w tym 8 całorocznych), dysponujących 460 miejscami noclegowymi (w tym 310 w obiektach całorocznych). Infrastrukturę noclegową tworzyły: dwa hotele, dwa inne obiekty noclegowe, jedno schronisko, dwa szkolne schroniska młodzieżowe, jedno pole biwakowe i jeden obiekt oferujący pokoje gościnne/kwatery prywatne. W 2015 roku z noclegów w mieście skorzystało 8 197 turystów, którym udzielono łącznie 14 788 noclegów.

Za istotne uwarunkowania rozwoju turystyki w Zduńskiej Woli należy uznać przedstawione powyżej zabytki, zarówno wpisane do rejestru zabytków, jak i figurujące w gminnej ewidencji zabytków, będące świadectwem wielokulturowości i wielonarodowości miasta na przestrzeni dziejów. Specyficzną formą turystyki w Zduńskiej Woli jest turystyka pielgrzymkowa, związana z miejscem urodzenia świętego Maksymiliana Marii Kolbego. Ten XX-wieczny święty, symbol losów Europy, jest patronem Zduńskiej Woli, a w domu tkackim, miejscu urodzenia świętego Maksymiliana Marii Kolbego, znajduje się muzeum poświęcone jego osobie.

Szczególne znaczenie dla rozwoju turystyki mają również walory przyrodnicze miasta i znaczny udział terenów zielonych w powierzchni. Należy wskazać przede wszystkim na Las Paprocki i Park Miejski. Las Paprocki o powierzchni 68 ha jest największym kompleksem leśnym znajdującym się w granicach miasta, w jego południowej części nad brzegami zbiornika wodnego Kępina. W centrum miasta znajduje się natomiast Park Miejski o powierzchni 8,8 ha. Początkowo park, wzorowany na podłódzkim Helenowie, był prywatnym ogrodem właściciela browaru, Zenona Anstadta. Z czasem został udostępniony mieszkańcom. W br. rozpocznie się realizacja projektu „*Rewaloryzacja Parku Miejskiego w Zduńskiej Woli*”, w ramach którego park zostanie gruntownie przebudowany. Zakres prac obejmuje m.in. ustawienie elementów małej architektury (nowe ławki, altany, pawilony piknikowe), zmianę nawierzchni alejek (m.in. z kostki i granitu), zmianę podłoża placów zabaw dla dzieci, montaż 73 latarni parkowych, generalny remont obu stawów (wyłożenie dna żwirem, umocnienie linii brzegowych, uszczelnienie i zamontowanie filtrów mineralno-roślinnych, wybudowanie pompowni, obsadzenie roślinami wodnymi, umieszczenie fontanny wielostrumieniowej wraz z oświetleniem w głównym stawie), wybudowanie drewnianych pomostów nad stawami, pergoli, stojaków na rowery, domku dla łabędzi

⁵¹ Za: *Program opieki na zabytkami dla miasta Zduńska Wola na lata 2013-2016*

czy montaż kamer monitoringu⁵². Celem projektu „Rewaloryzacja Parku Miejskiego w Zduńskiej Woli” jest zachowanie i ochrona bogactwa przyrodniczego województwa łódzkiego i Miasta Zduńska Wola oraz zachowanie i ochrona istniejących walorów historyczno-kulturowych i przyrodniczych parku miejskiego.

Zgodnie z zapisami dokumentu strategicznego miasta, elementem rozwoju Zduńskiej Woli jest również turystyka weekendowa. Mieszkańcom i przyjezdnym miasto oferuje ciekawe szlaki turystyczne, na piesze lub rowerowe wycieczki:

- szlak „Uroczysk i rezerwatów” (długość 16 km),
- szlak „Wokół Zduńskiej Woli” (długość 22 km),
- szlak „W środku Polski ziemia znana i nieznaną” (długość 61 km)
- szlak „Walk nad Wartą we wrześniu 1939 roku” (długość 54,6 km)⁵³.

Od br. do dyspozycji mieszkańców i turystów w Zduńskiej Woli jest miejska aplikacja na urządzenia mobilne. Aplikacja *Odkryj dla Siebie Zduńską Wolę* jest zbiorem informacji o mieście, ale też przewodnikiem, książką kontaktową i miejskim nawigatorem. Oprócz typowo użytkowych rozwiązań mających posiadaczom aplikacji ułatwić funkcjonowanie w Zduńskiej Woli, jest ona kolejnym narzędziem do przekazywania informacji o tym, co się dzieje w mieście⁵⁴.

SYSTEM DROGOWY I KOLEJOWY, KOMUNIKACJA

Zduńska Wola jest dobrze skomunikowana z innymi obszarami kraju. Przez teren miasta przebiega droga ekspresowa S8 oraz dwie ważne magistrale kolejowe: Warszawa-Łódź-Wrocław oraz Śląsk-Gdynia.

Sieć **drogową** Zduńskiej Woli stanowią fragmenty dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych, gminnych i wewnętrznych. W granicach administracyjnych miasta pozostają:

- Drogi krajowe:
 - S8 przebiegająca od Wrocławia do Białegostoku;
- Drogi wojewódzkie:
 - DW 482 relacji Łódź/granica miasta/ – Łask – Zduńska Wola – Sieradz – Złoczew – Wieruszów – granica województwa. W granicach miasta DW 482 obejmuje: ul. Łaska (od ulicy Łódzkiej do granic miasta), ul. Łódzka, Rondo Polskiej Macierzy Szkolnej, Rondo Solidarności, ul. Sieradzka (odcinek od granic miasta do Ronda Macierzy Szkolnej);
- Drogi powiatowe – przez miasto przebiega 25 dróg powiatowych (ul. Jarostawa Dąbrowskiego, ul. Getta Żydowskiego, ul. Henrykowska, ul. Jodłowa, ul. Juliusza, ul. Karsznicka, ul. Jana Kilińskiego, ul. Kolejowa, ul. Kościelna, ul. Łaska (odcinek od Placu Wolności do ul. Łódzkiej), ul. Opiesińska, ul. Paprocka, ul. Piwna, Plac Wolności, ul. Sieradzka (odcinek od Ronda Macierzy Szkolnej do Placu Wolności), ul. Spacerowa, ul. Spółdzielcza, ul. Stanisława Staszica, ul. Szadkowska, ul. Szkolna, ul. Świerkowa, ul. Tymienicka, ul. Widawska, ul. Wiejska, ul. Złota);

⁵² Za: <http://www.zdunskawola.pl/pl/informacje/136-projekt-rewaloryzacji-parku-miejskiego-w-zdunskiej-woli-z-kolejnym-dofinansowaniem> (04.10.2016)

⁵³ Za: *Strategia Rozwoju Miasta Zduńska Wola do roku 2020*

⁵⁴ Za: <http://www.zdunskawola.pl/pl/aktualnosci/175-odkryj-dla-siebie-zdunskawole> (04.10.2016)

- Drogi gminne – w granicach miasta znajduje się 285 dróg gminnych.

Miasto Zduńska Wola posiada **autobusową komunikację zbiorową**. Komunikacja samochodowa w mieście jest obsługiwana przez *Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji Sp. z o.o.*, ul. Sieradzka 68/70. Na terenie Zduńskiej Woli wyznaczono dziesięć linii komunikacyjnych:

- Linia nr 1 (Długa) Dworzec PKP – Plac Wolności – Łaska – Jodłowa – Leśmiana
- Linia nr 2 Długa – Dworzec PKP – Kilińskiego – Kościelna – Widawska
- Linia nr 3 (Długa) – Dworzec PKP – Plac Wolności – Łaska – Łąkowa – Malczewskiego – Złota – Zduńska – Paprocka
- Linia nr 5 (Długa) Dworzec PKP – Plac Wolności – Łaska – Karsznicka – Leśmiana
- Linia nr 6 Widawska – Kościelna – Łaska – Karsznicka – Leśmiana
- Linia nr 7 Sieradzka – Kilińskiego – Dworzec PKP
- Linia nr 10 (Długa) Dworzec PKP – Plac Wolności – Tymienicka
- Linia nr 11 (Długa) Dworzec PKP – Spacerowa – Łaska – Plac Wolności – Sieradzka
- Linia Z Leśmiana – Karsznicka – Łaska – Plac Wolności – Sieradzka
- Linia E Szkolna – Łaska – Plac Wolności – Sieradzka⁵⁵.

Przewozy autokarowe w ruchu lokalnym i regionalnym ze Zduńskiej Woli organizowane są przez PKS Zduńska Wola oraz innych przewoźników. Obecnie realizowane są połączenia w kierunku m.in.:

- miejscowości w powiecie zduńskowolskim – m.in. Branica, Górna Wola, Janiszewice, Szadek, Wojsławice, Zapolice;
- innych miejscowości w województwie łódzkim – m.in. Bełchatów, Błaszki, Gruszczycy, Lichawa, Lututów, Łask, Łódź, Pabianice, Poddębice, Prusinowice, Sieradz, Szczerców, Widawa, Wieluń, Wróblew, Złoczew, Zygry;
- miejscowości poza województwem łódzkim – m.in. Częstochowa, Inowrocław, Jelenia Góra, Katowice, Kruszwica, Kłodzko, Kudowa-Zdrój, Świeradów-Zdrój, Opole, Wrocław⁵⁶.

Jak wskazano powyżej Zduńska Wola jest położona na przecięciu dwóch ważnych magistrali **kolejowych**: Warszawa-Łódź-Wrocław oraz Śląsk-Gdynia. Miasto jest jednym z ważniejszych węzłów kolejowych w kraju.

Ruch kolejowy ze Zduńskiej Woli obsługiwany jest przez trzech przewoźników: Łódzka Kolej Aglomeracyjna, Przewozy Regionalne i PKP Intercity. Zgodnie z aktualnie obowiązującym rozkładem jazdy ze stacji Zduńska Wola mieszkańcy mogą bezpośrednio podróżować koleją w kierunku następujących miejscowości:

- Sieradz (przez Męcką Wolę)
- Łódź (przez Borszewice, Łask, Kolumnę, Dobroń, Chechło, Pabianice, Lublinek)
- Wrocław (przez Męcką Wolę, Sieradz, Ostrów Wielkopolski, Oleśnicę)
- Warszawa (przez Pabianice, Łódź, Skierniewice, Żyrardów)
- Jelenia Góra (przez Sieradz, Kalisz, Ostrów Wielkopolski, Wrocław, Jaworzynę Śląską, Wałbrzych)
- Poznań (przez Męcką Wolę, Sieradz, Ostrów Wielkopolski, Pleszew, Jarocin, Środę Wielkopolską)
- Lublin (przez Pabianice, Łódź, Skierniewice, Warszawę)
- Białystok (przez Pabianice, Łódź, Warszawę, Tłuszcz)
- Ostrów Wielkopolski (przez Męcką Wolę, Sieradz, Kalisz, Nowe Skalmierzyce, Ocięż)⁵⁷.

⁵⁵ Za: <http://www.mpk.zdunskawola.net/rozklad.php?i=2> (29.09.2016)

⁵⁶ Za: <http://www.e-podroznik.pl/> (29.09.2016)

⁵⁷ Za: <http://www.rozklad-pkp.pl/> (29.09.2016)

Infrastrukturę komunikacyjną Zduńskiej Woli uzupełniają **ścieżki i trasy rowerowe**. Na terenie miasta ścieżki rowerowe wyznaczono na następujących odcinkach:

- ul. Orione i Łąkowa (1 040 m)
- ul. Osmolińska (750 m)
- ul. Dojazd (1 410 m)
- ul. Drzewieckiego (420 m)
- ul. Grabowa (380 m)
- ul. A. Struga (650 m)
- ul. Obywatelska (170 m)
- ul. Boczna i Sokola (575 m)
- ul. Zielona (1 156,54 m)
- ul. Kanałowa i Lipowa (512,08 m)
- ul. Łódzka (3 239 m)
- ul. Widawska (1 140 m)
- ul. Kościelna (702 m)
- ul. Złota (1 231 m)
- Plac Wolności (122 m)
- ul. Juliusza (475 m)
- ul. Szadkowska (1 916 m)
- ul. Boczna i Sokola (575 m)
- ul. Klonowa (801 m)⁵⁸.

Miasto Zduńska Wola wyróżnia się na tle pozostałych jednostek administracyjnych wysokimi wartościami wskaźników ścieżek rowerowych na 10 tys. km² i na 10 tys. ludności. W 2015 roku w przeliczeniu na 10 tys. m² miasta przypadało niemal 7,5 tys. km ścieżek rowerowych, tj. wielokrotnie więcej niż wynosiła średnia krajowa (345,3 km) i wojewódzka (324,8 km). Również wskaźnik ścieżek rowerowych na 10 tys. ludności osiągał w Zduńskiej Woli wysoką wartość (4,3 km na 10 tys. ludności), choć w tym przypadku powiat zduńskowski charakteryzował się korzystniejszą sytuacją (6,5 km ścieżek rowerowych na 10 tys. mieszkańców). Natomiast w skali kraju na 10 tys. ludności przypadało 2,8 km ścieżek rowerowych, zaś w skali województwa łódzkiego – 2,4 km.

Tabela 74. Ścieżki rowerowe na 10 tys. km² i na 10 tys. ludności w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	ścieżki rowerowe na 10 tys. km ²				
	2011 km	2012 km	2013 km	2014 km	2015 km
POLSKA	184,9	222,4	247,1	298,9	345,3
ŁÓDZKIE	157,7	205,8	259,0	298,5	324,8
Powiat zduńskowski	801,7	864,0	945,2	1 189,0	1 180,8
Zduńska Wola	4 761,9	5 698,0	5 942,2	6 227,1	7 448,1
Jednostka terytorialna	ścieżki rowerowe na 10 tys. ludności				
	2011 km	2012 km	2013 km	2014 km	2015 km

⁵⁸ Za: Program Ochrony Środowiska dla miasta Zduńska Wola na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023 r.

POLSKA	1,5	1,8	2,0	2,4	2,8
ŁÓDZKIE	1,1	1,5	1,9	2,2	2,4
Powiat zduńskowolski	4,3	4,7	5,1	6,5	6,5
Zduńska Wola	2,7	3,2	3,3	3,5	4,3

Źródło: GUS/BDL

SIEĆ WODOCIĄGOWA I KANALIZACYJNA

Usługi z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków dla mieszkańców miasta Zduńska Wola świadczy przedsiębiorstwo **Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Zduńskiej Woli Sp. z o.o.**, ul. Królewska 15. W strukturze spółki znajduje się m.in.: Dział Techniczny i Sieci Wodociągowo-Kanalizacyjnych, Dział Informatyki i Obsługi Klienta, Wydział Ujęć Wody, Wydział Oczyszczalni Ścieków, Dział Ekonomiczno-Finansowy oraz Laboratorium. MPWiK w Zduńskiej Woli eksploatuje dwa Ujęcia Wody wraz ze studniami położone na terenie wsi Opiesin oraz Przepompownię Wody w Karsznicach, a także oczyszczalnię ścieków.

Źródłem wody dla mieszkańców Zduńskiej Woli są wody podziemne pochodzące ze studni głębinowych zlokalizowanych w miejscowości Opiesin. Są to wody czwartorzędowe, czwartorzędowo-kredowe i kredowe. Woda pitna dla potrzeb mieszkańców Zduńskiej Woli jest pozyskiwana w 6 studniach głębinowych o łącznej wydajności eksploatacyjnej 955 m³/h. Ze względu na ponadnormatywną zawartość związków żelaza i manganu oraz barwę woda surowa poddawana jest uzdatnieniu w 2 stacjach uzdatniania wody zlokalizowanych w miejscowości Opiesin (ujęcie nr I i ujęcie nr II) o łącznej wydajności 21 480 m³/d. Po uzdatnieniu woda grawitacyjnie spływa do zbiorników wyrównawczych, skąd za pomocą pomp II stopnia podawana jest do sieci wodociągowej i odprowadzana do odbiorców siecią rozdzielczą. Jakość wody dostarczanej wodociągami podlega stałej kontroli laboratoryjnej⁵⁹.

Długość rozdzielczej czynnej sieci wodociągowej na terenie Zduńskiej Woli wynosiła w 2015 roku 121,5 km. Od 2010 roku zwiększyła się o 7,8 km, tj. o 6,9%. Wzrosła również liczba przyłączy wodociągowych prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania – z 4 672 w 2010 roku do 4 903 w 2015 roku, tj. o 4,9%. Ogółem z sieci wodociągowej w Zduńskiej Woli korzystało w 2014 roku 41 746 osób, co było wartością o 2,1% niższą niż w 2010 roku. Minimalnie zmniejszyła się również na przestrzeni lat 2010-2015 wielkość wody dostarczanej zduńskowolskim gospodarstwom domowym. W 2010 roku doprowadzono 1 220 dam³ wody, zaś w 2015 roku – 1 204,5 dam³. Oznacza to spadek na poziomie 1,3%.

Tabela 75. Charakterystyka sieci wodociągowej w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
długość czynnej sieci rozdzielczej (km)						
Zduńska Wola	113,7	116,3	117,3	119,2	120,6	121,5
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (szt.)						
Zduńska Wola	4 672	4 744	4 801	4 843	4 888	4 903
woda dostarczona gospodarstwom domowym (dam³)						
Zduńska Wola	1 220,0	1 219,1	1 205,4	1 198,1	1 177,5	1 204,5
ludność korzystająca z sieci wodociągowej						
Zduńska Wola	42 631	42 436	42 307	42 026	41 746	-

Źródło: GUS/BDL

⁵⁹ Za: http://www.mpwikzdw.com.pl/o_firmie.php?zakladka=woda (29.09.2016)

Zduńska Wola jest obszarem niemal w pełni zwodociągowanym – w 2014 roku z sieci wodociągowej korzystało 96,4% mieszkańców miasta. W pozostałych analizowanych jednostkach administracyjnych dostęp do sieci wodociągowej również był powszechny, chociaż przez cały okres między 2010 a 2014 rokiem pozostawał na poziomie minimalnie niższym niż w Zduńskiej Woli. W 2014 roku z wodociągów korzystało 91,6% mieszkańców kraju (96,4% w miastach), 94,1% mieszkańców województwa łódzkiego (95,1% w miastach) i 96,5% mieszkańców powiatu zduńskowolskiego.

Tabela 76. Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej				
	2010	2011	2012	2013	2014
	%	%	%	%	%
POLSKA	87,4	87,6	87,9	88,0	91,6
POLSKA - MIASTO	95,3	95,4	95,4	95,5	96,4
ŁÓDZKIE	89,6	89,7	89,9	89,9	94,1
ŁÓDZKIE - MIASTO	94,3	94,4	94,5	94,5	95,1
Powiat zduńskowolski	93,4	93,5	93,5	93,6	96,5
Powiat zduńskowolski - MIASTO			96,0	96,1	96,5
Zduńska Wola	96,3	96,3	96,3	96,4	96,4

Źródło: GUS/BDL

Miasto Zduńska Wola posiada dwa systemy **kanalizacji**: ogólnospławny i rozdzielczy. W najstarszej części miasta funkcjonuje kanalizacja ogólnospławna, a w osiedlach mieszkaniowych funkcjonuje kanalizacja rozdzielcza. Większość mieszkańców korzysta z urządzeń kanalizacyjnych, a jedynie niektóre ulice peryferyjne nie są wyposażone w kanalizację⁶⁰.

Sieć kanalizacyjną na terenie Zduńskiej Woli tworzyło w 2015 roku 124,9 km czynnej sieci kanalizacyjnej i 3 088 przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Inwestycje wykonane w latach 2010-2015 sprawiły, że długość czynnej sieci kanalizacyjnej w Zduńskiej Woli wzrosła o 16%, zaś liczba przyłączy kanalizacyjnych o 15,2%. W tym samym okresie liczba ludności korzystającej w mieście z sieci kanalizacyjnej zmniejszyła się minimalnie, z 40 293 osób w 2010 roku do 39 666 osób w 2014 roku, co oznacza spadek o 1,6%.

Tabela 77. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
długość czynnej sieci kanalizacyjnej (km)						
Zduńska Wola	107,7	109,9	118,7	118,8	123,6	124,9
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (szt.)						
Zduńska Wola	2 680	2 789	2 890	2 943	3 029	3 088
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej						

⁶⁰ Za: http://www.mpwikzdw.com.pl/o_firmie.php?zakladka=scieki (29.09.2016)

Zduńska Wola	40 293	40 129	40 068	39 850	39 666	-
--------------	--------	--------	--------	--------	--------	---

Źródło: GUS/BDL

Również dostęp do sieci kanalizacyjnej w Zduńskiej Woli jest powszechny. Odsetek ludności korzystającej z kanalizacji w mieście utrzymywał się przez cały analizowany okres na wysokim poziomie – w 2014 roku sieć kanalizacyjna dostępna była dla 91,6% mieszkańców miasta. Nieznacznie niższe odsetki korzystających z sieci kanalizacyjnej stwierdzono w miastach całego kraju (89,3%), województwa łódzkiego (85,9%) i powiatu zduńskowolskiego (89,9%). Natomiast średnie ogólne dla kraju, województwa i powiatu pozostawały na poziomie ok. 20% niższym od średniej dla Zduńskiej Woli.

Tabela 78. Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej				
	2010	2011	2012	2013	2014
	%	%	%	%	%
POLSKA	62,0	63,5	64,3	65,1	68,7
POLSKA - MIASTO	86,1	86,7	87,0	87,4	89,3
ŁÓDZKIE	58,8	59,8	60,4	60,9	62,6
ŁÓDZKIE - MIASTO	83,6	84,2	84,7	85,1	85,9
Powiat zduńskowolski	70,1	70,6	70,6	71,2	71,4
Powiat zduńskowolski - MIASTO			89,5	89,7	89,9
Zduńska Wola	91,0	91,1	91,2	91,4	91,6

Źródło: GUS/BDL

Na terenie miasta, przy ul. Tymienickiej, znajduje się **Miejska Oczyszczalnia Ścieków**, obiekt przystosowany do oczyszczania mechaniczno-biologicznego o maksymalnej przepustowości 38 641 m³/d. Większość ścieków dopływa do oczyszczalni przez przepompownie, jedynie z niewielkiej części miasta ścieki podawane są grawitacyjnie. Do oczyszczalni kierowane są ścieki z całego miasta i gminy (poprzez rozbudowaną sieć kolektorów ściekowych i lokalnych przepompowni ścieków do oczyszczalni dopływa ok. 10 tys. m³ ścieków na dobę) oraz dowożone są ścieki ze zbiorników bezodpływowych. W latach 2011-2015 została przeprowadzona modernizacja obiektu. Oczyszczalnia ścieków jest administrowana przez przedsiębiorstwo Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Zduńskiej Woli Spółka z o.o., a odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest rzeka Pichna⁶¹.

W 2015 roku z oczyszczalni ścieków korzystało 40 349 mieszkańców Zduńskiej Woli. Była to liczba o 2,6% wyższa niż w 2010 roku, gdy zbiorowy odbiór ścieków obejmował 39 463 mieszkańców miasta. W latach 2010-2015 zmniejszyła się natomiast wielkość ścieków odprowadzanych z terenu miasta – z 1 961 dam³ w 2010 roku do 1 706 dam³ w 2015 roku (spadek na poziomie -13%).

⁶¹ Jw.

Tabela 79. Oczyszczalnie ścieków w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	ścieki odprowadzone (dam ³)					
Zduńska Wola	1 961	1 912	1 808	1 715	1 726	1 706
ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków						
Zduńska Wola	39 463	39 707	40 010	40 169	40 474	40 349

Źródło: GUS/BDL

Zdecydowana większość mieszkańców Zduńskiej Woli korzysta z oczyszczalni ścieków. Odsetek ludności miasta posiadającej dostęp do oczyszczalni ścieków wyniósł w 2015 roku 94% i był wyższy niż średnia dla kraju (71%), województwa (68%) i powiatu (71%). Natomiast odsetek ludności miast poszczególnych jednostek korzystających z oczyszczalni ścieków ukształtował się na zbliżonym do zduńskowolskiego poziomu (92%-95%).

Tabela 80. Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	odsetek ludności korzystający z oczyszczalni ścieków					
	ogółem					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	65%	66%	69%	70%	71%	73%
POLSKA - MIASTO	88%	88%	92%	93%	94%	95%
ŁÓDZKIE	66%	67%	67%	68%	68%	68%
ŁÓDZKIE - MIASTO	94%	96%	95%	95%	93%	94%
Powiat zduńskowolski	66%	68%	68%	70%	71%	71%
Powiat zduńskowolski - MIASTO			90%	91%	92%	92%
Zduńska Wola	89%	90%	91%	92%	93%	94%

Źródło: GUS/BDL

SYSTEM CIEPŁOWNICZY

Działalność gospodarczą w zakresie dystrybucji ciepła na terenie Zduńskiej Woli prowadzi przedsiębiorstwo **Miejskie Sieci Ciepłe w Zduńskiej Woli Sp. z o.o.**, ul. Żeromskiego 7/9. Obszary działalności spółki MSC obejmują m.in.: przesyłanie, przetwarzanie i sprzedaż zakupionej energii cieplnej, eksploatację, konserwację i remonty urządzeń ciepłowniczych, budowę sieci, przyłączy i węzłów cieplnych oraz koordynację rozwoju miejskiego systemu ciepłowniczego.

Ciepło do sieci jest dostarczane przez przedsiębiorstwo Elektrociepłownia Zduńska Wola Sp. z o.o. Elektrociepłownia eksploatuje trzy kotły parowe OR 32/80 i jeden kocioł wodny WR 25, a do produkcji ciepła wykorzystuje węgiel kamienny. Roczna produkcja ciepła wynosi 633 776 GJ, z czego 545 715 GJ jest dostarczane

do sieci. Roczna produkcja energii elektrycznej wynosi 19 645 MWh, z czego do sieci oddawane jest 16 503 MWh. Roczne zużycie węgla kamiennego wynosi 34 145 Mg⁶².

W 2015 roku na terenie miasta znajdowało się 42 635,68 m.b. sieci ciepłej, w tym 22 323,98 m.b. preizolowanych pojedynczych i 3 292,36 m.b. preizolowanych podwójnych. Do systemu ciepłowniczego miasta podłączonych jest 433 wymiennikowych węzłów. Energia ciepła rozliczana jest według wskazań 541 liczników energii ciepłej. Na węzłach pracuje łącznie 744 pomp obiegowych centralnego ogrzewania i cyrkulacyjnych ciepłej wody użytkowej. Wszystkie węzły ciepłe wyposażone są w układy regulujące dostawę energii ciepłej w zależności od warunków atmosferycznych.

W 2015 roku kontynuowano rozpoczęte w poprzednich latach prace związane z rozbudową systemu monitoringu i wizualizacji pracy węzłów ciepłych i systemu kontroli stanu instalacji alarmowej sieci preizolowanej. Na koniec roku do systemu włączonych było 258 węzłów ciepłych, przy czym na 158 węzłach do transmisji danych wykorzystywano sieć telewizji kablowej, a na 100 sieć telefonii komórkowej GPRS. Dzięki temu możliwe jest na bieżąco śledzenie pracy urządzeń i dostarczanych do odbiorcy parametrów ciepłej wody użytkowej i wody instalacyjnej centralnego ogrzewania⁶³.

Ciepłociągami objęty jest niemal cały obszar Zduńskiej Woli, z wyłączeniem obszarów:

- między ul. Złotą, Proszą, Wilczą i Topolową
- między ul. Piwną, Paprocką do granic miasta
- osiedla Nowe Miasto⁶⁴.

SYSTEM GAZOWNICZY

Sieć gazowa w Zduńskiej Woli jest zasilana ze stacji redukcyjno-pomiarowej I stopnia, zlokalizowanej przy ul. Getta Żydowskiego⁶⁵. Sieć **gazową** na terenie miasta w 2014 roku tworzyło ponad 25,5 km czynnej sieci ogółem, w tym 0,8 km sieci przesyłowej i 24,6 km sieci rozdzielczej. Długość sieci gazowej w mieście zwiększała się w latach 2010-2014, ostatecznie w 2014 roku była o 3,5 km dłuższa niż w 2010 roku (wzrost o 16,2%). Zmiany te wywołane zostały zmianami długości czynnej rozdzielczej – długość sieci przesyłowej w latach 2010-2014 nie uległa zmianie i wynosiła 870 m. W latach 2010-2014 zwiększyła się również znacząco liczba czynnych przyłączy gazowych do budynków – w 2010 roku było ich 173, zaś w 2014 roku – 284, co oznacza wzrost na poziomie 64,2%.

Tabela 81. Charakterystyka sieci gazowej w Zduńskiej Woli w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014
	długość czynnej sieci ogółem (m)				
Zduńska Wola	21 994	22 998	24 121	24 428	25 560
długość czynnej sieci przesyłowej (m)					
Zduńska Wola	870	870	870	870	870

⁶² Za: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla miasta Zduńska Wola

⁶³ Za: <http://www.msc-zw.pl/inwestycje/> (29.09.2016)

⁶⁴ Za: Program Ochrony Środowiska dla miasta Zduńska Wola na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023 r.

⁶⁵ Za: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla miasta Zduńska Wola

długość czynnej sieci rozdzielczej (m)					
Zduńska Wola	21 124	22 128	23 251	23 558	24 690
czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych (szt.)					
Zduńska Wola	173	193	221	244	284

Źródło: GUS/BDL

W 2014 roku gaz sieciowy dostarczany był do 226 zduńskowolskich gospodarstw domowych. Wśród nich znajdowało się 97, tj. 42,9%, odbiorców ogrzewających gazem mieszkania. Zużycie gazu w mieście ukształtowało się w 2014 roku na poziomie 372,2 tys. m³, z czego 152,3 tys. m³ (40,9%) przeznaczono na ogrzewanie mieszkań. W latach 2010-2014 w Zduńskiej Woli nastąpił znaczny wzrost liczby odbiorców gazu (o 72,5%), a ponadto zwiększyło się zużycie gazu (o 29,3%). Procesowi temu towarzyszył spadek odbiorców gazu ogrzewających mieszkania gazem (-23,6%) i zmniejszenie zużycia gazu na ogrzewanie mieszkań (-45,7%).

Znacząco zmieniła się również struktura zużycia gazu w mieście – w 2010 roku gaz przeznaczony na ogrzewanie mieszkań stanowił 97,4% gazu zużytego w tym roku, zaś w 2014 roku odsetek ten spadł do wskazanych powyżej 40,9%.

Tabela 82. Korzystanie z sieci gazowej w Zduńskiej Woli w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014
	odbiorcy gazu (gosp. dom.)				
Zduńska Wola	131	144	166	190	226
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem (gosp. dom.)					
Zduńska Wola	127	140	162	69	97
zużycie gazu (tys. m ³)					
Zduńska Wola	287,9	250,8	312,2	398,5	372,2
zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań (tys. m ³)					
Zduńska Wola	280,4	243,9	304,9	160,1	152,3
ludność korzystająca z sieci gazowej					
Zduńska Wola	359	390	445	504	594

Źródło: GUS/BDL

Na tle pozostałych jednostek administracyjnych Zduńska Wola wyróżnia się bardzo niskim odsetkiem ludności korzystającej z sieci gazowej. W 2014 roku dostęp do gazu z sieci posiadało jedynie 1,4% mieszkańców miasta, podczas gdy średnia krajowa wynosiła 52,2%, zaś wojewódzka – 39,8%. Warto wskazać, że w miastach kraju dostęp do gazu sieciowego posiadało 71,7% mieszkańców, natomiast w miastach województwa łódzkiego – 60,2% ludności.

Tabela 83. Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej				
	2010	2011	2012	2013	2014
	%	%	%	%	%
POLSKA	52,5	52,5	52,4	52,4	52,2
POLSKA - MIASTO	72,9	72,7	72,4	72,3	71,7
ŁÓDZKIE	39,3	39,3	39,7	39,8	39,8
ŁÓDZKIE - MIASTO	59,3	59,3	60,0	60,2	60,2
Powiat zduńskowolski	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9
Powiat zduńskowolski - MIASTO			1,0	1,1	1,3
Zduńska Wola	0,8	0,9	1,0	1,2	1,4

Źródło: GUS/BDL

SYSTEM ELEKTROENERGETYCZNY

Na obszarze miasta Zduńska Wola znajduje się rozbudowana napowietrzna sieć średniego napięcia 15 kV. Dostawa energii realizowana jest z krajowego systemu energetycznego poprzez główne punkty zasilające (GPZ) 110/15 kV przy ulicach Przemysłowej i Złotej. Stacje połączone są ze sobą oraz z systemem elektroenergetycznym liniami napowietrznymi 110 kV. Indywidualni odbiorcy zasilani są poprzez stacje transformatorowe 15/0,4 kV – wewnętrzne i słupowe. Operatorem Sieci Dystrybucyjnej na terenie gminy jest spółka PGE Dystrybucja S.A. Oddział Łódź-Teren.

Do sieci przyłączonych jest 20 867 odbiorców, z czego prawie 19 tys. stanowią odbiorcy z grupy taryfowej G, a więc głównie gospodarstwa domowe i małe firmy. Najwięcej energii zużywają łącznie odbiorcy z grupy taryfowej B (duże firmy) – do grupy tej należy 30 odbiorców, odpowiadających za zużycie 41% energii elektrycznej⁶⁶.

W 2014 roku liczba odbiorców energii elektrycznej na niskim napięciu w Zduńskiej Woli wynosiła 16 672, zaś zużycie energii 27 252 MWh. W obu przypadkach na przestrzeni lat 2010-2014 nastąpił spadek. Liczba odbiorców energii zmniejszyła się o 3,8%, zaś użycie energii elektrycznej na niskim napięciu o 11,6%.

Przeciętny mieszkaniec Zduńskiej Woli zużył w 2014 roku 627,5 kWh energii elektrycznej. W porównaniu do 2010 roku średnie zużycie zmniejszyło się w mieście o 9,8%. Przez cały analizowany okres wskaźnik zużycia energii elektrycznej w miastach na 1 mieszkańca przyjmował w Zduńskiej Woli wartości wyraźnie niższe niż w pozostałych analizowanych jednostkach. W 2014 roku przeciętny mieszkaniec polskich miast zużył 735 kWh energii elektrycznej, a mieszkaniec miast województwa łódzkiego – 739,8 kWh.

⁶⁶Cyt. za: *Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla miasta Zduńska Wola, Strategia Rozwoju Miasta Zduńska Wola do roku 2020*

Tabela 84. Zużycie energii elektrycznej w miastach na 1 mieszkańca miast w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	energia elektryczna w miastach				
	na 1 mieszkańca				
	2010	2011	2012	2013	2014
	kWh	kWh	kWh	kWh	kWh
POLSKA - MIASTO	785,4	773,7	768,6	761,4	735,0
ŁÓDZKIE - MIASTO	806,2	791,7	772,9	770,5	739,8
Powiat zduńskowolski - MIASTO	715,6	691,2	684,6	657,4	636,3
Zduńska Wola	695,6	672,5	667,2	644,5	627,5

Źródło: GUS/BDL

STAN ZASOBÓW MIESZKANIOWYCH

Na terenie miasta Zduńska Wola znajdują się zasoby mieszkaniowe należące do:

- zasobu gminnego (stanowiące własność miasta Zduńska Wola),
- zasobu spółdzielni mieszkaniowych,
- zasobu товариств budownictwa społecznego (Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Złotnicki” Sp. z o.o.),
- zasobu prywatnego (budownictwo indywidualne).

Ogólna koncepcja działań miasta Zduńska Wola w zakresie wypełniania obowiązków w zakresie gospodarowania zasobem mieszkaniowym gminy zawarta została w *Wieloletnim programie gospodarowania mieszkaniowym zasobem miasta Zduńska Wola na lata 2014-2018*, przyjętym Uchwałą Nr XLI/514/13 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 24 października 2013 r. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 266 ze zm.) tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej należy do zadań własnych Miasta. Jednym z priorytetowych celów działań podejmowanych przez miasto powinno być dążenie do jak najpełniejszej realizacji zadania związanego z tworzeniem warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej. Natomiast celem *Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem miasta Zduńska Wola na lata 2014-2018* jest usprawnienie systemu gospodarowania mieszkaniowym zasobem poprzez określenie głównych założeń i zasad gospodarowania tym zasobem w latach 2014-2018. Program będzie wykorzystywany przy planowaniu działań zmierzających do racjonalizacji gospodarowania mieszkaniowym zasobem, rozwoju tego zasobu, a także zapobiegania jego degradacji. W *Programie* przedstawione zostały m.in.:

- prognoza dotycząca wielkości oraz stanu technicznego mieszkaniowego zasobu w poszczególnych latach, z podziałem na lokale socjalne, pomieszczenia tymczasowe i pozostałe lokale mieszkalne;
- analiza potrzeb oraz plan remontów i modernizacji wynikający ze stanu technicznego budynków i lokali, z podziałem na kolejne lata; Planowana sprzedaż lokali w kolejnych latach;
- zasady polityki czynszowej oraz warunki obniżania czynszu;
- sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu oraz przewidywane zmiany w zakresie zarządzania mieszkaniowym zasobem w kolejnych latach;
- źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej w kolejnych latach. Wysokość wydatków w kolejnych latach, z podziałem na koszty bieżącej eksploatacji, koszty remontów oraz koszty modernizacji lokali i

budynków wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu, koszty zarządu nieruchomościami wspólnymi, których Miasto jest jednym ze współwłaścicieli, a także wydatki inwestycyjne;

- opis innych działań mających na celu poprawę wykorzystania i racjonalizację gospodarowania mieszkaniowym zasobem⁶⁷.

W 2014 roku na obszarze Zduńskiej Woli znajdowało się 5 147 budynków mieszkalnych, a zasoby mieszkaniowe w mieście tworzyło 16 455 mieszkań, składających się z 59 304 izb o łącznej powierzchni 1 053 159 m². Analiza danych dotyczących liczebności zasobów mieszkaniowych w latach 2010-2014 wskazuje, że miasto rozwija się w tym zakresie. We wskazanym okresie liczba budynków mieszkalnych w Zduńskiej Woli zwiększyła się o 7,2%, natomiast wzrost liczby mieszkań wyniósł 0,8%, a izb 1,2%. W latach 2010-2014 całkowita powierzchnia użytkowa mieszkań w mieście zwiększyła się z kolei o 1,8%.

Tabela 85. Budynki mieszkalne i zasoby mieszkaniowe w Zduńskiej Woli w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014
budynki mieszkalne					
Zduńska Wola	4 801	5 061	5 092	5 131	5 147
mieszkania					
Zduńska Wola	16 330	16 358	16 391	16 440	16 455
izby					
Zduńska Wola	58 577	58 737	58 927	59 188	59 304
powierzchnia użytkowa mieszkań (m²)					
Zduńska Wola	1 034 600	1 038 432	1 043 147	1 049 694	1 053 159

Źródło: GUS/BDL

W przeliczeniu na 1000 mieszkańców w 2014 roku w Zduńskiej Woli znajdowało się 379,9 mieszkania, co było wartością przewyższającą średnią krajową (364,4 mieszkania na 1000 ludności) i powiatową (358 mieszkań na 1000 mieszkańców), ale niższą niż w skali województwa (398,4 mieszkania na 1000 ludności). Jednak na terenach miejskich poszczególnych jednostek dostępnych jest relatywnie więcej mieszkań niż w Zduńskiej Woli – w miastach kraju na 1000 mieszkańców w 2014 roku przypadało 405,9 mieszkania, zaś w miastach województwa łódzkiego – aż 439,9 mieszkania.

Sytuacja w zakresie mieszkalnictwa stopniowo się poprawia we wszystkich jednostkach, czego wyrazem są rosnące wskaźniki mieszkań przypadających na 1000 mieszkańców. W przypadku kraju wzrost wskaźnika wyniósł 3,9% (w tym 4,6% w miastach), w przypadku województwa – 3,8% (w tym 4,5% w miastach), w przypadku powiatu – 2,2%, zaś w przypadku Zduńskiej Woli – 3%.

⁶⁷ Za: *Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem miasta Zduńska Wola na lata 2014-2018*

Tabela 86. Mieszkania na 1000 mieszkańców w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	mieszkania na 1000 mieszkańców				
	2010	2011	2012	2013	2014
	-	-	-	-	-
POLSKA	349,6	352,6	356,1	359,9	363,4
POLSKA - MIASTO	388,1	391,9	396,5	401,4	405,9
ŁÓDZKIE	383,9	387,1	391,2	394,9	398,4
ŁÓDZKIE - MIASTO	420,9	425,0	430,3	435,3	439,9
Powiat zduńskowolski	350,4	352,3	353,3	355,9	358,0
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	-	373,0	376,8	379,7
Zduńska Wola	368,8	371,2	373,2	376,9	379,9

Źródło: GUS/BDL

W Zduńskiej Woli znajdują się statystycznie mniejsze mieszkania niż w pozostałych analizowanych jednostkach administracyjnych. W 2014 roku przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w mieście kształtowała się na poziomie 64 m², podczas gdy w skali kraju było to 73,4 m², w województwie – 68,4 m², a w powiecie – 70,8 m². Jednak w przypadku obszarów miejskich różnica w stosunku do Zduńskiej Woli okazała się znacznie mniejsza. Przeciętne mieszkanie w miastach całego kraju w 2014 roku miało powierzchnię 64,2 m², w miastach województwa – 59,1 m², a w miastach powiatu – 64,4 m². Warto również dodać, iż przeciętne mieszkania są coraz większe – ich powierzchnia, niezależnie od lokalizacji, wzrasta z każdym rokiem. Dynamika wzrostu nie była jednak znaczna i wahała się od 0,9% w miastach kraju do 1,6% w kraju, województwie i powiecie.

Tabela 87. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania				
	2010	2011	2012	2013	2014
	m ²	m ²	m ²	m ²	m ²
POLSKA	72,3	72,6	72,8	73,1	73,4
POLSKA - MIASTO	63,6	63,8	63,9	64,1	64,2
ŁÓDZKIE	67,3	67,6	67,8	68,1	68,4
ŁÓDZKIE - MIASTO	58,4	58,6	58,8	58,9	59,1
Powiat zduńskowolski	69,7	69,9	70,2	70,5	70,8
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	-	64,0	64,3	64,4
Zduńska Wola	63,4	63,5	63,6	63,9	64,0

Źródło: GUS/BDL

Podobnie, choć rokrocznie zwiększa się przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę, nadal relatywnie najmniej powierzchni w mieszkaniach mają do swojej dyspozycji mieszkańcy Zduńskiej Woli. W 2014 roku w mieście na 1 osobę przypadało 24,3 m² powierzchni mieszkania, więcej wynosiła średnia dla kraju (26,7 m²), województwa (27,3 m²) i powiatu (25,3 m²), także w miastach całego kraju (26,1 m²) i województwa (26 m²).

Tabela 88. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę				
	2010	2011	2012	2013	2014
	m ²	m ²	m ²	m ²	m ²
POLSKA	25,3	25,6	25,9	26,3	26,7
POLSKA - MIASTO	24,7	25,0	25,4	25,7	26,1
ŁÓDZKIE	25,8	26,2	26,5	26,9	27,3
ŁÓDZKIE - MIASTO	24,6	24,9	25,3	25,7	26,0
Powiat zduńskowolski	24,4	24,6	24,8	25,1	25,3
Powiat zduńskowolski - MIASTO	-	-	23,9	24,2	24,5
Zduńska Wola	23,4	23,6	23,8	24,1	24,3

Źródło: GUS/BDL

Według danych Urzędu Miasta Zduńska Wola w 2014 roku na obszarze miasta znajdowały się 5 334 budynki mieszkalne. Relatywnie najwięcej z nich zlokalizowanych było na obszarze 4 (794 budynki, 14,9%), a najmniej na obszarze 9 (151 budynków, 2,8%).

Natomiast wskaźnik budynków mieszkalnych na 1000 mieszkańców ukazuje silnie zróżnicowaną sytuację pod względem zasobów mieszkaniowych w zależności od obszaru miasta. Najniższe wskaźniki budynków mieszkalnych na 1000 mieszkańców dotyczyły obszaru 6 (76,99) i 5 (77,89), a także 2 (85,35), 8 (92,76) i 3 (93,88). Z kolei najwięcej budynków mieszkalnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców znajdowało się na obszarze 7 (412,56). Wysokie wartości wskaźnika odnotowano również na obszarach 4 (305,74) i 10 (303,50), a także 9 (236,68), 1 (235,01) i K (147,69). Średnia dla całego miasta ukształtowała się w 2014 roku na poziomie 124,44 budynków mieszkalnych na 1000 mieszkańców.

Tabela 89. Budynki mieszkalne w 2014 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów

Jednostka terytorialna	Budynki mieszkalne		
	liczba	na 1000 mieszkańców	%
Obszar 1	482	235,01	9,0%
Obszar 2	431	85,35	8,1%
Obszar 3	686	93,88	12,9%
Obszar 4	794	305,74	14,9%
Obszar 5	402	77,89	7,5%
Obszar 6	568	76,99	10,6%
Obszar 7	184	412,56	3,4%
Obszar 8	665	92,76	12,5%
Obszar 9	151	236,68	2,8%
Obszar 10	434	303,50	8,1%
Obszar K	537	147,69	10,1%

RAZEM	5334	124,44	100,0%
-------	------	--------	--------

Źródło: dane gminne

Większość, bo aż 96,53% budynków komunalnych wybudowanych zostało przed 1950 r., niespełna 1% wybudowany został w okresie od 1951 r. do 1970 r., 2,46% powstało w latach 1971-1995. Inna pod względem struktury wieku budynków jest sytuacja w zasobach wspólnot mieszkaniowych z udziałem miasta, gdyż 38,10% stanowią budynki wybudowane w okresie lat 1951-1970, 34,52% to budynki, których rok budowy datuje się przed rokiem 1950, a 27,38% to budynki wybudowane w okresie od 1971 r. do 1995 r. Na ogólny stopień wyposażenia niewątpliwym wpływ ma dość wysoki standard wyposażenia w instalacje techniczne budynków wspólnot mieszkaniowych. Istniejący standard lokali w mieszkaniowym zasobie miasta, oceniany z punktu widzenia zainstalowanego wyposażenia technicznego, jest stosunkowo niski: 9,11% lokali mieszkalnych nie posiada żadnych urządzeń, kanalizacja znajduje się w 86,24% lokali, w centralne ogrzewanie nie jest wyposażona ponad połowa ogólnej liczby lokali, natomiast ciepła woda użytkowa znajduje się tylko w 33,11% lokali.

Potrzeby remontów i modernizacji zasobów mieszkaniowych miasta Zduńska Wola obejmują w większości budynki wykonane w starych technologiach o nie najlepszym stanie technicznym i długim okresie użytkowania. Celem remontów i modernizacji zasobu miasta jest:

- utrzymanie stanu technicznego budynków na poziomie zapewniającym bezpieczeństwo ludzi i mienia, ochronę zdrowia i życia ludzi w pomieszczeniach,
- zapewnienie użytkowania budynków, pomieszczeń i urządzeń zgodnie z przeznaczeniem,
- utrzymanie właściwego stanu estetycznego budynków.

Na zły stan techniczny budynków składał się przez lata cały szereg przyczyn, z których najważniejszym elementem były zbyt niskie czynsze, uniemożliwiające przeprowadzanie remontów i modernizacji budynków we właściwym stopniu. Aby zapobiec dalszej dekapitalizacji zasobów konieczna jest racjonalizacja gospodarowania istniejącymi zasobami mieszkaniowymi, obejmująca odpowiednią politykę czynszową i szersze stosowanie dodatków mieszkaniowych.

Analiza ujawnionych potrzeb remontowych w budynkach i w lokalach obrazuje ogromną skalę potrzeb w tym zakresie. Łączny, szacunkowy koszt wykonania ujawnionych potrzeb remontowych i modernizacyjnych mieszkaniowego zasobu Miasta Zduńska Wola wynosi 36.717.500,00 zł Nadrobienie wieloletnich zaległości w remontach mieszkaniowego zasobu Miasta Zduńska Wola jest zadaniem bardzo trudnym ze względu na ograniczone środki, które mogą zostać na ten cel przeznaczone. Przy wykonywaniu prac remontowych, ważne jest pozyskiwanie partnerów wśród osób fizycznych, co ma obecnie miejsce w budynkach wspólnot mieszkaniowych z udziałem Miasta Zduńska Wola. Koszty remontów części wspólnych tych budynków ponosi każdy z właścicieli proporcjonalnie do posiadanej wielkości udziału w nieruchomości wspólnej.⁶⁸

⁶⁸ *Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem miasta Zduńska Wola na lata 2014-2018*

B6. PROBLEMY MIASTA ZDUŃSKA WOLA W OPINI MIESZKANCÓW

Badanie opinii mieszkańców dotyczące lokalnego programu rewitalizacji Zduńskiej Woli zostało zrealizowane w październiku 2016 roku. Zastosowano technikę CAWI – wywiadu kwestionariuszowego, realizowanego za pośrednictwem Internetu (ang. *Computer Assisted Web Interview*).

W badaniu udział wzięły 52 osoby – mieszkańcy Zduńskiej Woli.

Kwestionariusz badawczy skoncentrowany był na zagadnieniach związanych z planowaną rewitalizacją Zduńskiej Woli. Badani mieszkańcy proszeni byli o wskazanie obszarów, które w ich odczuciu jako pierwsze powinny być objęte tym procesem. Omówione zostały najważniejsze problemy, dotyczące miasta. Poruszono także kwestie jego słabych i silnych stron oraz scenariuszy rozwoju Zduńskiej Woli w nadchodzących latach.

SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWE PROBLEMY MIASTA

Pierwsza część badania skupiała się na problemach szczególnie dotkliwych dla Zduńskiej Woli. Omówiony został obszar społeczny, gospodarczy, infrastrukturalny, środowiskowy oraz przestrzenno-funkcjonalny.

Wykres 14. Najważniejsze problemy społeczne Zduńskiej Woli. N=52

Głównym problemem społecznym miasta jest – w opinii respondentów – niska aktywność społeczna i obywatelska jej mieszkańców; odpowiedź tę wskazało niemal dwie trzecie wszystkich ankietowanych (62%). W drugiej kolejności uczestnicy badania wskazywali na problem wysokiego poziomu bezrobocia w mieście oraz związanego z nim ubóstwa (odpowiednio 44% oraz 42% wskazań).

Poza kafeterią odpowiedzi badani wskazywali na duże znaczenie problemów takich jak wyuczona bezradność osób bezrobotnych, rozpowszechnianie się alkoholizmu i szkodliwych zjawisk społecznych, małe zaangażowanie Policji i Straży Miejskiej w zwalczanie drobnej przestępczości i zapewnianie bezpieczeństwa mieszkańców. Badani zwracali również uwagę na niską estetykę centrum miasta, wynikającą z zaniedbania budynków i zbyt dużej liczby reklam w przestrzeni publicznej.

Wykres 15. Najważniejsze problemy gospodarcze Zduńskiej Woli. N=52

Najliczniejsza grupa uczestników badania (44%) jest zdania, że najistotniejszym problemem gospodarczym miasta jest stagnacja w istniejących przedsiębiorstwach – nie tworzą one nowych miejsc pracy. Nieznacznie mniejszy odsetek respondentów (40%) uważa, że gospodarka Zduńskiej Woli jest mało innowacyjna. Badani zwracają również uwagę, że w mieście powstaje zbyt mało nowych inwestycji gospodarczych (39% ankietowanych).

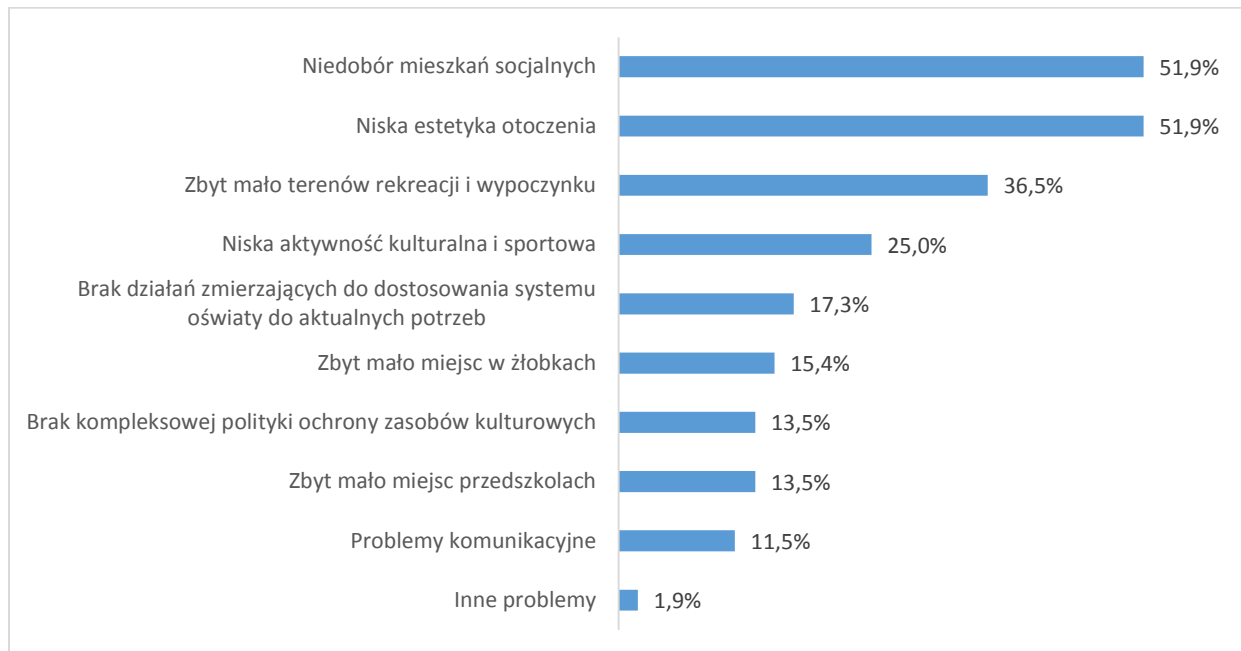
Wykres 16. Najważniejsze problemy środowiskowe Zduńskiej Woli. N=52

Niemal dwie trzecie badanych w Zduńskiej Woli (65%) uważa, że najistotniejszym problemem ich miejsca zamieszkania jest spalanie odpadów w piecach i kotłach grzewczych – zjawisko to w sezonie jesienno-zimowym

jest szczególnie uciążliwe. Ponad połowa ankietowanych deklaruje, że mieszkańcy miasta mają niewystarczającą świadomość ekologiczną (54%), a średnio co trzeci stwierdza natomiast, że poważnym problemem jest niska emisja, wywołwana przez indywidualne źródła ciepła oraz transport (42%).

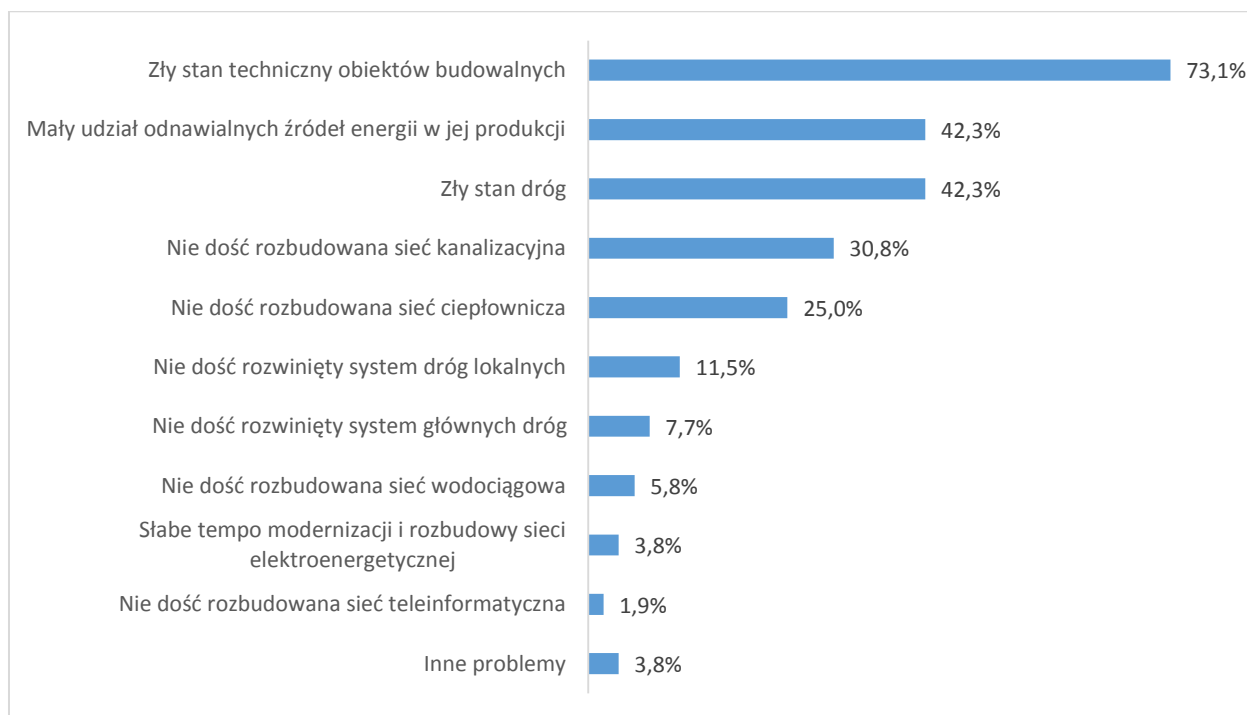
Wykres 17. Najważniejsze problemy przestrzenno-funkcjonalne Zduńskiej Woli. N=52

Podzielone są opinie mieszkańców Zduńskiej Woli w kwestii problemów przestrzenno-funkcjonalnych: ponad połowa ankietowanych (52%) uznaje, że najistotniejszy z nich to niska estetyka otoczenia, które zamieszkują; jednocześnie jednak równoliczna grupa jako najważniejszy problem wskazuje brak wystarczającej liczby mieszkań socjalnych w mieście. W drugiej kolejności badani przyznają, że w Zduńskiej Woli brak jest terenów rekreacyjnych i wypoczynkowych (37% wskazań). Mieszkańcy zwracają również uwagę na swoją niską aktywność kulturalną i sportową (25%).

Poza kafeterią odpowiedzi badani jako problem przestrzenno-funkcjonalny wskazywali zawłaszczanie przestrzeni publicznej przez osoby permanentnie pozostające pod wpływem alkoholu i zakłócające porządek; w opinii badanych służby miejskie nie potrafią skutecznie poradzić sobie z tym zagadnieniem. Mieszkańcom Zduńskiej Woli doskwiera także brak wystarczającej liczby miejsc parkingowych.

Wykres 18. Najważniejsze problemy techniczne Zduńskiej Woli. N=52

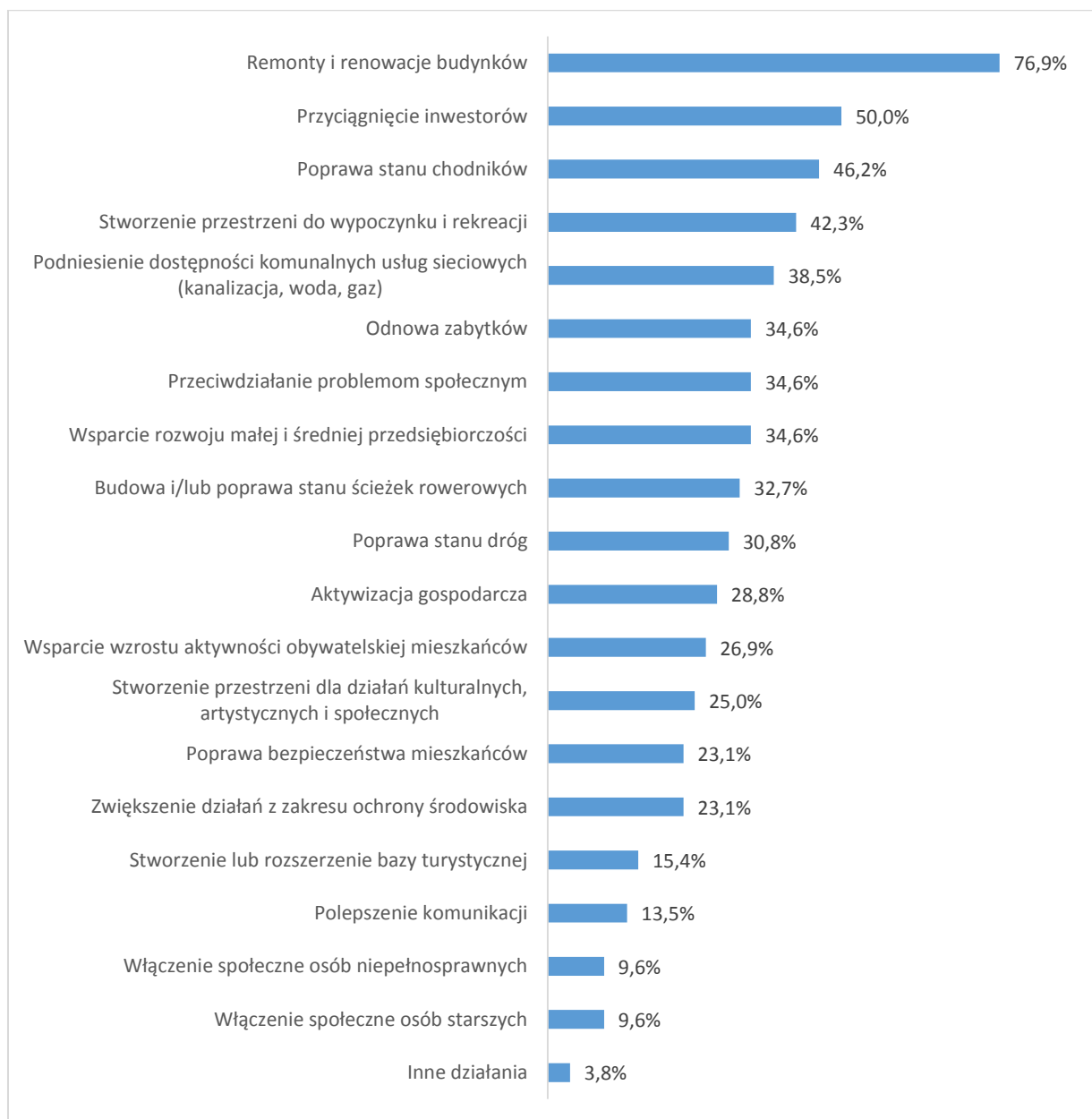

Niespełna trzy czwarte (73%) mieszkańców Zduńskiej Woli jest zdania, że podstawowym problemem technicznym tego rejonu jest zły stan obiektów budowlanych. Liczna grupa respondentów za dotkliwy problem uważa również zły stan dróg oraz mały udział odnawialnych źródeł energii w jej całościowej produkcji (po 42%). Poza problemami wymienionymi w kafeterii odpowiedzi, respondenci zwracają uwagę także na brak bezpiecznych chodników dla pieszych, niewystarczającą liczbę miejsc parkingowych oraz zbyt słabo rozwiniętą sieć dystrybucji gazu ziemnego.

NIEZBĘDNE DZIAŁANIA REWITALIZACYJNE

W kolejnej części kwestionariusza respondenci proszeni byli o określenie, jakie działania rewitalizacyjne powinny zostać w pierwszej kolejności podjęte w Zduńskiej Woli przez władze lokalne.

Wykres 19. Najistotniejsze działania w procesie rewitalizacji. N=52

Ponad trzy czwarte uczestników badania (77%) twierdzi, że najważniejszym działaniem, jakie władze lokalne powinny podjąć w procesie rewitalizacji jest wyremontowanie budynków w Zduńskiej Woli. Połowa grupa ankietowanych jest zdania, że najpilniejszym działaniem jest przyciągnięcie do miasta inwestorów. Kolejne 46% respondentów wskazuje, iż najpilniej procesom rewitalizacyjnym poddane powinny zostać chodniki w mieście. Liczni mieszkańcy uważają również, że uwagę władz lokalnych powinny zwrócić zaniedbane tereny rekreacyjne i wypoczynkowe (42% wskazań).

Poza kafeterią odpowiedzi badani wskazywali na konieczność poprawy bezpieczeństwa dzieci bawiących się na terenie Przedszkola Publicznego nr 2 poprzez remont ogrodzenia. Postulowano również budowę kolejnych urządzeń do zabawy dla dzieci na tym obszarze.

ZDUŃSKA WOLA W PERSPEKTYWIE NAJBLIŻSZYCH LAT

W ostatniej części badania respondenci proszeni byli o opisanie, jak Zduńska Wola zmieni się ich zdaniem w kolejnych pięciu, dziesięciu latach.

Dominowały wizje pozytywne: Zduńska Wola zmieni się na lepsze. Remont budynków należących do miasta poprawi zarówno jakość życia ich mieszkańców, jak i ogólną estetykę śródmieścia. Władze miejskie zadbają o infrastrukturę drogową – ulic będzie więcej, a już istniejące zostaną wyremontowane; zadba się również o bezpieczeństwo pieszych poprzez budowę i remonty istniejących chodników. Miasto zwiększy areał terenów rekreacyjnych oraz zieleni. Powstaną deptaki i aleje spacerowe, dobrze oświetlone, bezpieczne i wyposażone w ławeczki. Poprawa warunków życia pozytywnie wpłynie na mieszkańców miasta: wzrośnie ich świadomość społeczna, zaczną wspólnie dbać o dobro publiczne i współpracować na rzecz lokalnych społeczności. W efekcie powstawania nowych miejsc pracy poprawi się sytuacja ekonomiczna ludności; tym samym zmniejszy się skala negatywnych zjawisk społecznych oraz ograniczona zostanie przestępczość.

C. OBSZAR ZDEGRADOWANY I OBSZAR REWITALIZACJI

C1. STANY KRYSYSOWE

Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, **można wyznaczyć jako obszar zdegradowany** w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz нефункционowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.⁶⁹

Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych polegała na przeanalizowaniu sytuacji społeczno-gospodarczej oraz przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej w oparciu o możliwe i dostępne dane źródłowe. Istotny wkład w definiowanie stanów kryzysowych miały badania ankietowe z mieszkańcami.

Szczegółowa diagnoza pozwoliła na określenie stanów kryzysowych występujących na obszarze Zduńskiej Woli:

Tabela 90. Stan kryzysowe występujące w Zduńskiej Woli

Stan kryzysowy	Charakter i skala zjawisk
Spadek liczby mieszkańców miasta	<p>Miasto Zduńska Wola, według danych Głównego Urzędu Statystycznego, na dzień 31.12.2015 roku zamieszkiwane było przez 42 998 osób. Dane statystyczne wskazują na występowanie w mieście zjawiska depopulacji – na przestrzeni ostatnich lat rysuje się wyraźna tendencja spadkowa w zakresie liczby ludności. Ogółem w latach 2010-2015 w mieście ubyło 1 285 mieszkańców, co oznacza spadek na poziomie 2,9%.</p> <p>Wskazywana powyżej przewaga zgonów nad urodzeniami sprawiła, że od 2011 roku w Zduńskiej Woli rejestrowany jest ujemny przyrost naturalny, a problem ten pogłębia się z każdym rokiem. W 2010 roku przyrost naturalny na 1000 mieszkańców miasta wynosił 1,6, w kolejnym roku spadł do -0,1, w 2014 roku ukształtował się już na poziomie -2,2, a w 2015 roku wyniósł -3,6.</p>

⁶⁹ Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2015 poz. 1777)

	<p>Taką samą wartość w 2015 roku uzyskano w województwie łódzkim (-3,6), choć w miastach województwa wskaźnik przyjął jeszcze niższą wartość i wynosił -4,2. W powiecie zduńskowolskim wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 ludności ukształtował się na poziomie -2,6. Województwo, powiat i Zduńska Wola wyróżniały się negatywnie na tle kraju, gdzie analizowany wskaźnik wynosił w 2015 roku -0,7, a w miastach -1,1. Oznacza to, że jednostki należące do województwa łódzkiego cechowała trudniejsza sytuacja demograficzna niż miało to miejsce w przypadku całego kraju.</p> <p>Dane dotyczące migracji, tj. zameldowań i wymeldowań, pozwalają stwierdzić, iż ze Zduńskiej Woli więcej osób wyjeżdża niż do niej przyjeżdża. Ujemne saldo migracji występowało przez cały analizowany okres, a dodatkowo w 2013 roku sytuacja pogorszyła się w stosunku do roku poprzedniego, osiągając minimalną wartość, tj. -348 osób. W 2014 roku saldo migracji było niższe niż w 2013 roku, nadal jednak pozostawało ujemne i wynosiło -203 osoby.</p>
<p>Starzenie się społeczeństwa, współwystępujące z innymi negatywnymi zjawiskami demograficznymi</p>	<p>Oprócz wykazanego we wcześniejszych analizach ubytku ludności, dane statystyczne wskazują, że Zduńska Wola doświadcza również zjawiska starzenia się społeczeństwa. Na przestrzeni lat 2010-2015 wystąpiły jednocześnie trzy procesy, warunkujące negatywne zmiany struktury społeczności lokalnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (do 17 lat włącznie) – liczba ludności w tym wieku zmniejszyła się z 7 994 osób w 2010 roku do 7 463 osób w 2015 roku, co oznacza spadek na poziomie 6,6%. W tym samym okresie udział tej grupy w ogóle ludności miasta zmniejszył się z 18,1% do 17,4%. • Spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym (18-60/65 lat) – w latach 2010-2015 liczba ludności w wieku produkcyjnym zmniejszyła się z 28 660 do 26 546 osób, co oznacza spadek na poziomie 7,4%. Udział tej grupy w ogóle ludności miasta zmniejszył się z 64,7% do 61,7%. • Wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym – w analizowanym okresie liczba ludności w tym wieku zwiększyła się z 7 629 do 8 989 osób, co oznacza wzrost na poziomie 17,8%. Udział tej grupy w ogóle ludności miasta wzrósł z 17,2% do 20,9%.
<p>Zjawisko bezrobocia, w tym długotrwałe bezrobocie</p>	<p>Spadek liczby bezrobotnych w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015 przyczynił się do spadku udziału tej kategorii ludności w ogólnej liczbie osób w wieku produkcyjnym. W 2010 roku bezrobotni stanowili 8,7% ludności w wieku produkcyjnym, a w kolejnych latach odsetek ten wzrastał, do maksymalnego poziomu 10,7% w 2012 roku. W kolejnych latach udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie osób w wieku produkcyjnym sukcesywnie spadał osiągając wartość 9,3% w 2014 roku i 8,3% w 2015 roku. Nadal jest to wartość przekraczająca wyraźnie średnią krajową i wojewódzką.</p> <p>45% zarejestrowanych bezrobotnych w Zduńskiej Woli to osoby długotrwałe bezrobotne, tj. pozostające bez zatrudnienia powyżej 12 miesięcy. W zależności od obszaru ich udział w ogóle bezrobotnych wahał się od 31% (obszar 9) do 50% (obszar 5). Ponadto niemal co czwarta (24%) osoba bezrobotna w mieście posiadała wykształcenie podstawowe. Najniższy udział tej kategorii w ogóle bezrobotnych występował wśród mieszkańców obszarów 3 i K (po 19%), zaś najwyższy – na obszarze 10 (36%).</p> <p>Bezrobocie jest również jedną z przyczyn korzystania z pomocy społecznej. W 2015 roku świadczenia z tego powodu uzyskało 1 613 mieszkańców Zduńskiej Woli (3,8% ludności miasta). Beneficjentami pomocy społecznej z</p>

	<p>powodu bezrobocia najczęściej zostawali mieszkańcy obszaru 5 (347 osób) i 2 (345 osób), a także obszaru 3 (236 osób) i 8 (200 osób). Łącznie stanowili oni 70% ogółu otrzymujących pomoc społeczną z tytułu bezrobocia w Zduńskiej Woli.</p>
<p>Znaczna skala pomocy społecznej, powodem której jest przede wszystkim bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, długa choroba oraz alkoholizm.</p>	<p>W 2015 roku z zasiłków pomocy społecznej w Zduńskiej Woli korzystało 1 651 osób, a były one kierowane do 874 rodzin. Łączna suma wypłaconych w tym roku zasiłków pomocy społecznej ukształtowała się na poziomie 417 891,20 zł.</p> <p>Dane Głównego Urzędu Statystycznego wskazują, że w 2014 roku w Zduńskiej Woli z pomocy społecznej korzystało 821 gospodarstw domowych, liczących łącznie 2 121 osób (wg poniżej kryterium dochodowego). Zarówno liczba gospodarstw domowych, jak i osób korzystających z pomocy społecznej była niższa niż w 2013 roku, co jest tendencją pozytywną, nadal jednak pozostawała na poziomie wyższym niż w 2010 roku. Ogółem liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej w Zduńskiej Woli w latach 2010-2014 zwiększyła się o 8,2%, zaś liczba osób korzystających z pomocy społecznej – o 15,3%.</p> <p>Liczba osób, którym MOPS COS w Zduńskiej Woli przyznał świadczenia z powodu ubóstwa, kształtowała się w 2015 roku na poziomie 1 692 osób, tj. 4% ludności miasta.</p> <p>W 2015 roku świadczenia z powodu przemocy w rodzinie zostały przyznane 38 osobom. W 2014 roku 76 osób ze Zduńskiej Woli objętych było procedurą <i>Niebieskiej Karty</i>.</p> <p>W 2015 roku świadczenia z tego tytułu przyznano 370 mieszkańcom miasta.</p> <p>Zasiłki z tytułu niepełnosprawności otrzymało w 2015 roku 829 mieszkańców miasta, co stanowiło 2% ogółu ludności.</p> <p>Z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby zasiłki z pomocy społecznej otrzymało w 2015 roku 838 mieszkańców Zduńskiej Woli.</p> <p>W roku szkolnym 2014/2015 428 uczniów zduńskowolskich szkół otrzymywało stypendia socjalne, a 507 uczniów korzystało z dożywiania.</p>
<p>Przestępczość, która koncentruje się na wybranych obszarach miasta</p>	<p>Poziom bezpieczeństwa na wyróżnionych obszarach Zduńskiej Woli można ocenić za pomocą wskaźnika liczby stwierdzonych przestępstw na 1000 mieszkańców. Na tej podstawie za najbardziej niebezpieczne obszary uznano obszar 7 (38,12 przestępstw na 1000 mieszkańców) i obszar 5 (37,40 przestępstw na 1000 mieszkańców). Wysoki wskaźnik stwierdzonych przestępstw na 1000 mieszkańców wystąpił również na obszarze 1 (29,74), 2 (26,53) i 9 (21,94). Natomiast obszarami o najmniejszym zagrożeniu przestępczością są obszary K (6,33), 10 (7,69), 4 (8,09) i 3 (9,31).</p>
<p>Niska aktywność społeczna</p>	<p>W porównaniu z innymi jednostkami zainteresowanie mieszkańców Zduńskiej Woli wyborami samorządowymi można ocenić jako niskie. W 2006, 2010 i 2014 roku podczas I tury wyborów samorządowych frekwencja wyborcza w mieście była niższa niż w skali kraju, województwa łódzkiego i powiatu zduńskowolskiego. Podobnie podczas II tury wyborów samorządowych w 2014 roku miasto charakteryzowała najniższa frekwencja wyborcza w porównaniu z pozostałymi jednostkami administracyjnymi. Jedynie w 2006 roku niższa niż w Zduńskiej Woli okazała się frekwencja wyborcza w województwie łódzkim, a w 2010 roku – w skali kraju i województwa.</p> <p>Ocenę aktywności społecznej ludności Zduńskiej Woli na tle mieszkańców innych jednostek administracyjnych umożliwia wskaźnik fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców. Na tej podstawie mieszkańców miasta można uznać za najmniej aktywną</p>

	<p>społeczność. W 2015 roku na 10 tys. ludności Zduńskiej Woli przypadało 27,9 fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych. Znacznie wyższe okazały się wartości wskaźników dla kraju i województwa: w 2015 roku na 10 tys. mieszkańców Polski przypadało 35,1 podmiotów trzeciego sektora (w miastach aż 39,1 podmiotów), na 10 tys. mieszkańców województwa łódzkiego – 32,9 jednostki (w miastach 33,7), a na 10 tys. mieszkańców powiatu zduńskowolskiego – 31,4 jednostki (w miastach 29,1).</p>
<p>Brak dynamiki wzrostu gospodarczego na obszarze miasta – w tym regres w odniesieniu do małych oraz średnich firm</p>	<p>W 2015 roku na terenie miasta Zduńska Wola działalność prowadziły 4 332 podmioty zarejestrowane w rejestrze REGON. Liczba przedsiębiorstw w mieście w latach 2010-2015 stopniowo się zmniejszała. Maksimum wystąpiło w 2010 roku (4 472 podmioty), a minimum w 2014 roku (4 309 podmiotów). Mimo nieznacznego wzrostu w 2015 roku, w całym analizowanym okresie liczba podmiotów w rejestrze REGON zmniejszyła się w Zduńskiej Woli o 3,1% (o 140 podmiotów).</p> <p>Szczególnie wysoki procentowo ubytek dotknął kategorię przedsiębiorców zatrudniających 10-49 pracowników (-18,6%) oraz 50-249 osób (-15,1%). W niewielkim stopniu zmniejszyła się liczba podmiotów o liczbie pracowników 0-9 osób (-2,2%), zaś na takim samym poziomie pozostała liczba przedsiębiorstw, w których zatrudnienie wynosiło 250 i więcej pracowników.</p> <p>Analiza wskaźników dotyczących podmiotów gospodarczych wskazuje, że miasto Zduńska Wola charakteryzuje się przeciętnym poziomem aktywności gospodarczej. W 2015 roku na 10 tys. mieszkańców miasta przypadało 1 027 podmiotów wpisanych do rejestru REGON i była to wartość niższa od średniej krajowej (1 089 podmiotów), lecz równocześnie wyższa od średniej wojewódzkiej (968 przedsiębiorstw) i powiatowej (922 jednostki). Mniej korzystnie przedstawiała się sytuacja Zduńskiej Woli na tle obszarów miejskich kraju i województwa, gdzie wskaźniki podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności przyjmowały wartości wyższe – odpowiednio 1 318 i 1 141.</p> <p>W Zduńskiej Woli utrzymuje się stosunkowo stała wielkość wskaźnika podmiotów wpisanych do REGON na 10 tys. ludności. W analizowanym, pięcioletnim okresie wskaźnik przyjmował wartości w zakresie od 993 (w 2011 roku) do 1 010 (w 2010 roku). Po spadkach w 2011 roku, we wszystkich jednostkach terytorialnych wartość wskaźnika stopniowo rośnie, ale tempo tego procesu jest zróżnicowane. W przypadku Zduńskiej Woli wartość wskaźnika podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności niemal się nie zmieniła na przestrzeni lat 2010-2015 (spadek o 0,2%), podczas gdy w skali kraju wzrost wyniósł 7,3% (w tym 6% w miastach), w skali województwa – 6,6% (w tym 5,5% w miastach), a w skali powiatu – 2,3%.</p> <p>W przypadku wskaźnika jednostek wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. ludności w Zduńskiej Woli w 2015 roku osiągnięto wartość wyższą niż w kraju, województwie i powiecie. Oznacza to, że na terenie miasta likwidowanych było relatywnie więcej przedsiębiorstw niż w innych jednostkach administracyjnych. W 2015 roku na 10 tys. ludności miasta przypadały 82 wykreślone firmy, podczas gdy w kraju było to 76 podmiotów, w województwie – 72 podmioty, a w powiecie – 75 podmiotów. Należy podkreślić jednak, że w miastach kraju i województwa łódzkiego wskaźnik jednostek wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. ludności przyjmował wartości wyższe niż w Zduńskiej Woli i wynosił</p>

	<p>odpowiednio 88 i 85.</p> <p>Liczba osób pracujących⁷⁰ W Zduńskiej Woli wynosiła w 2015 roku 11 496 osób. Po osiągnięciu maksimum w 2012 roku (na poziomie 12 513 pracujących), ich liczba sukcesywnie malała. Minimum wystąpiło w 2014 roku, gdy liczba pracujących wynosiła 11 375 osób. Mimo wzrostu w kolejnym, 2015 roku, liczba pracujących w mieście pozostawała na poziomie o 7,6% niższym niż w 2010 roku.</p>
<p>Występowanie negatywnych zjawisk środowiskowych, w tym złego stanu jakości powietrza atmosferycznego oraz ponadnormatywnego natężenia hałasu, wyrobów zawierających azbest</p>	<p>W 2015 roku ze względu na przekroczenie średniej rocznej wartości poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu zawieszonego PM10, przekroczenie 24 godzinnej wartości poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu zawieszonego PM10, znaczne przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe PM10, przekroczenie rocznej wartości poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu zawieszonego PM2,5 oraz przekroczeń wartości celu długoterminowego stężenia ozonu miasto Zduńska Wola znalazło się wśród obszarów, w których konieczne jest przeprowadzenie działań naprawczych.</p> <p>Ostatnie pomiary hałasu drogowego na terenie Zduńskiej Woli przeprowadzone zostały w 2011 roku w czterech punktach pomiarowo-kontrolnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ul. Łaska (na wysokości nr 33) – Wynik pomiaru długookresowego średniego poziomu dźwięku w ciągu doby (L_{DWN}) wyniósł 67,2 dB, co oznaczało <i>przekroczenie normy o 7,2 dB</i>. Wynik pomiaru długookresowego średniego poziomu dźwięku w porze nocnej (L_N) wyniósł 57,8 dB, co oznaczało <i>przekroczenie normy o 7,8 dB</i>. • ul. Kilińskiego – Wynik pomiaru równoważnego poziomu dźwięku dla pory dnia (L_{AeqD}) wyniósł 60,1 dB, co oznaczało <i>przekroczenie normy o 0,1 dB</i>. Wynik pomiaru równoważnego poziomu dźwięku dla pory nocy (L_{AeqN}) wyniósł 56,4 dB, co oznaczało <i>przekroczenie normy o 6,4 dB</i>. • ul. Kościelna (na wysokości nr 44) - Wynik pomiaru równoważnego poziomu dźwięku dla pory dnia (L_{AeqD}) wyniósł 64,5 dB, co oznaczało <i>przekroczenie normy o 4,5 dB</i>. Wynik pomiaru równoważnego poziomu dźwięku dla pory nocy (L_{AeqN}) wyniósł 53,1 dB, co oznaczało <i>przekroczenie normy o 3,1 dB</i>. • ul. Sieradzka (na wysokości nr 38 na parkingu) - Wynik pomiaru równoważnego poziomu dźwięku dla pory dnia (L_{AeqD}) wyniósł 62,8 dB, co oznaczało <i>przekroczenie normy o 2,8 dB</i>. Wynik pomiaru równoważnego poziomu dźwięku dla pory nocy (L_{AeqN}) wyniósł 51,8 dB, co oznaczało <i>przekroczenie normy o 1,8 dB</i> <p>Suma pokryć zawierających azbest na terenie Miasta Zduńska Wola wynosiła 1258,97 Mg, co daje 114 451 m² wyrobów zawierających azbest. Biorąc pod uwagę rodzaj wyrobów zawierających azbest zdecydowanie przeważały płyty faliste azbestowo-cementowe stosowane w budownictwie (75,4%), a następnie płyty azbestowo-cementowe płaskie (20,6%).</p>

⁷⁰ Bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez zakładów osób fizycznych o liczbie pracujących do 5 osób, (dla lat 1995-1998); bez zakładów osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą o liczbie pracujących do 9 osób (dla 1999 r.); bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób (od 2000 r.). W 2004 i 2005 r. dla gmin miejsko-wiejskich sporządzane jest jedno sprawozdanie, brak informacji dla części miejskiej i części wiejskiej. Wg faktycznego miejsca pracy (dla lat 1995-2003); wg faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności (od 2004 r.) – wyjaśnienie GUS.

	Pozostałe 4% wyrobów stanowiły wyroby zawierające azbest, np. natryski zawierające azbest, itd.
<p>Niski poziom uczestnictwa mieszkańców miasta w ofercie kulturalnej, rekreacyjnej, sportowej miasta</p>	<p>Wśród mieszkańców Zduńskiej Woli znajduje się relatywnie niewielu czytelników bibliotek publicznych. Wskaźnik czytelników bibliotek na 1000 mieszkańców miasta podlegał ponadto w latach 2010-2015 stałemu spadkowi, z 157 w 2010 roku do 134 w 2015 roku (spadek o 14,5%). Szybciej ubywało czytelników bibliotek publicznych jedynie w powiecie zduńskowolskim (-20,5%), znacznie wolniej proces ten postępował w kraju (-4%) i województwie łódzkim (-5%).</p> <p>W 2015 roku na 1000 mieszkańców Zduńskiej Woli przypadało 134 czytelników bibliotek publicznych, podczas gdy w skali kraju było to 162 czytelników, a w skali województwa – 154 czytelników. Należy dodać, że na obszarach miejskich tych jednostek wskaźnik wzrastał do poziomu 200 i 186 czytelników na 1000 ludności.</p> <p>W przypadku wskaźnika ćwiczących w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców wartości osiągnięte w Zduńskiej Woli są niższe niż w pozostałych jednostkach. Na 10 tys. mieszkańców miasta w 2014 roku przypadało 149 osób ćwiczących w klubach sportowych. Ponownie wskaźnik dla miasta pozostawał na poziomie niższym niż średnia krajowa (239 osób ćwiczących na 10 tys. mieszkańców) i wojewódzkim (223 osoby ćwiczące na 10 tys. mieszkańców). Jeszcze wyższe wskaźniki ćwiczących w klubach sportowych na 10 tys. ludności osiągnięte były w miastach. W skali kraju ilość ćwiczących w klubach sportowych na terenach miejskich wynosiła średnio 269 ćwiczących na 10 tys. mieszkańców, zaś w miastach województwa łódzkiego – 244 osoby.</p>
<p>Niski na tle miast kraju odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach</p>	<p>Zduńska Wola wyróżnia się na tle innych jednostek relatywnie niższym odsetkiem dzieci objętych opieką w żłobkach. W 2015 roku dotyczyła ona 4,9% dzieci w wieku do 3 lat mieszkających w mieście. Wyższe odsetki dzieci objętych opieką w żłobkach odnotowano zarówno w województwie (6,4%), jak i w kraju (6,8%). Warto podkreślić, że w miastach kraju do żłobków uczęszczało 10,7% dzieci w wieku do 3 lat, zaś w miastach województwa łódzkiego odsetek wynosił 10,7%.</p>
<p>Niska dostępność mieszkańców miasta do sieci gazowej</p>	<p>Na tle pozostałych jednostek administracyjnych Zduńska Wola wyróżnia się bardzo niskim odsetkiem ludności korzystającej z sieci gazowej. W 2014 roku dostęp do gazu z sieci posiadało jedynie 1,4% mieszkańców miasta, podczas gdy średnia krajowa wynosiła 52,2%, zaś wojewódzka – 39,8%. Warto wskazać, że w miastach kraju dostęp do gazu sieciowego posiadało 71,7% mieszkańców, natomiast w miastach województwa łódzkiego – 60,2% ludności.</p>
<p>Zły stan techniczny obiektów mieszkalnych, wpływający również na niską estetykę przestrzeni miejskiej</p>	<p>Większość, bo aż 96,53% budynków komunalnych wybudowanych zostało przed 1950 r., niespełna 1% wybudowany został w okresie od 1951 r. do 1970 r., 2,46% powstało w latach 1971-1995. Inna pod względem struktury wieku budynków jest sytuacja w zasobach wspólnot mieszkaniowych z udziałem miasta, gdyż 38,10% stanowią budynki wybudowane w okresie lat 1951-1970, 34,52% to budynki, których rok budowy datuje się przed rokiem 1950, a 27,38% to budynki wybudowane w okresie od 1971 r. do 1995 r. Na ogólny stopień wyposażenia niewątpliwym wpływ ma dość wysoki standard wyposażenia w instalacje techniczne budynków wspólnot mieszkaniowych. Istniejący standard lokali w mieszkaniowym zasobie miasta, oceniany z punktu widzenia zainstalowanego wyposażenia technicznego, jest stosunkowo niski: 9,11% lokali mieszkalnych nie posiada żadnych urządzeń, kanalizacja znajduje się w 86,24% lokali, w centralne ogrzewanie nie jest wyposażona ponad połowa ogólnej liczby lokali, natomiast ciepła woda</p>

użytkowa znajduje się tylko w 33,11% lokali.

Analiza ujawnionych potrzeb remontowych w budynkach i w lokalach obrazuje ogromną skalę potrzeb w tym zakresie. Łączny, szacunkowy koszt wykonania ujawnionych potrzeb remontowych i modernizacyjnych mieszkaniowego zasobu Miasta Zduńska Wola wynosi 36.717.500,00 zł

C2. KONCENTRACJA NEGATYWNYCH ZJAWISK – OBSZAR ZDEGRADOWANY

Wytyczne w zakresie rewitalizacji wskazują, że obszar zdegradowany można wyznaczyć dla miejsc koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami ze sfer gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Obszar można uznać za zdegradowany w przypadku współwystępowania minimum jednego problemu ze sfery społecznej oraz problemów z pozostałych sfer. Uznanie danego zjawiska za stan kryzysowy ma miejsce, jeśli dane negatywne zjawisko charakteryzuje się wartością wskaźników je oceniających, przekraczających średnią wartość notowaną w skali gminy. Istotne jest także obiektywne stwierdzenie, czy dane zjawisko ma charakter zjawiska kryzysowego (np. poprzez odniesienie poziomu zjawiska do średnich notowanych na innych poziomach statystycznych).

Mając na uwadze to, że program rewitalizacji wymaga koncentracji sił i środków na obszarze gdzie koncentrują się stany kryzysowe – w szczególności w sferze społecznej, przeprowadzono delimitację wybranych zjawisk kryzysowych w przestrzeni miasta Zduńska Wola.

Procedura wyznaczania obszarów zdegradowanych opierała się na następujących założeniach:

Krok 1. Podział miasta na jednostki delimitacyjne. Na wstępnym etapie prac diagnostycznych zaproponowano, aby do celów agregacji danych opisujących stany kryzysowe dokonać podziału miasta na spójne przestrzenno-funkcjonalnie jednostki delimitacyjne. Założono wstępnie, że działania rewitalizacyjne powinny rozwiązywać komplementarnie problemy takich obszarów.

Krok 2. Delimitacja koncentracji problemów społecznych. W celu ustalenia koncentracji negatywnych zjawisk społecznych wybrane wskaźniki opisujące stany kryzysowe w sferze społecznej (ze względu na skalę jak również natężenie zjawiska) zostały poddane transformacji liniowej w przedziale 0-1. Następnie wyniki te zostały zsumowane i ponownie poddane transformacji liniowej. Uzyskano w ten sposób sumaryczny wskaźnik wystandaryzowany opisujący koncentrację negatywnych zjawisk społecznych na poszczególnych obszarach.

Normalizacja wskaźników przeprowadzona została w oparciu o wzór:

$$W = \frac{x - \min}{\max - \min}$$

gdzie:

- W – wystandaryzowana wartość wskaźnika
- X – wyjściowa wartość wskaźnika
- Min – minimalna wartość wskaźnika
- Max – maksymalna wartość wskaźnika

Cząstkowy wskaźnik wystandaryzowany – wynik liczbowy związany z normalizacją pierwotnej danej statystycznej za pomocą liniowej transformacji danych typu min-max. W efekcie normalizacji wartości wszystkich wskaźników początkowych sprowadzone zostają do przedziału od 0 do 1, gdzie wartość 0 została przypisana danej o najmniejszej wartości, a wartość 1 została przypisana danej o największej wartości.

Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany – wynik liczbowy stanowiący średnią arytmetyczną wskaźników cząstkowych dla poszczególnych sfer problemowych, ujętych w postaci wskaźników wystandaryzowanych cząstkowych.

W celu określenie koncentracji negatywnych zjawisk społecznych występujących w Zduńskiej Woli przeanalizowano dostępne wskaźniki je opisujące:

1. Ludność w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem 2015
2. Obciążenie demograficzne - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015
3. Obciążenie demograficzne - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015
4. Ludność korzystająca z pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem 2014
5. Liczba rodzin korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców 2014
6. Kwota wypłaconych zasiłków z pomocy społecznej na 1 korzystającego z pomocy społecznej 2014
7. Liczba uczniów otrzymujących stypendium socjalne na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015
8. Liczba uczniów korzystających z dożywiania na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015
9. Liczba osób objętych procedurą NIEBIESKIEJ KARTY na 1000 mieszkańców 2014
10. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu na 1000 mieszkańców 2015
11. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia na 1000 mieszkańców 2015
12. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1000 mieszkańców 2015
13. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców 2015
14. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu przemocy w rodzinie na 1000 mieszkańców 2015
15. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa na 1000 mieszkańców 2015
16. Liczba osób bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015
17. Odsetek osób długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem 2015
18. Odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w liczbie bezrobotnych ogółem 2015

Krok 3. Poszukiwanie problemów gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych, które występują na obszarze koncentracji problemów społecznych.

W celu uzupełnienia opisu problemów, jakie współwystępują na obszarach, gdzie koncentrują się problemy społeczne w mieście Zduńska Wola – przeanalizowano również wybrane dostępne wskaźniki opisujące zjawiska w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

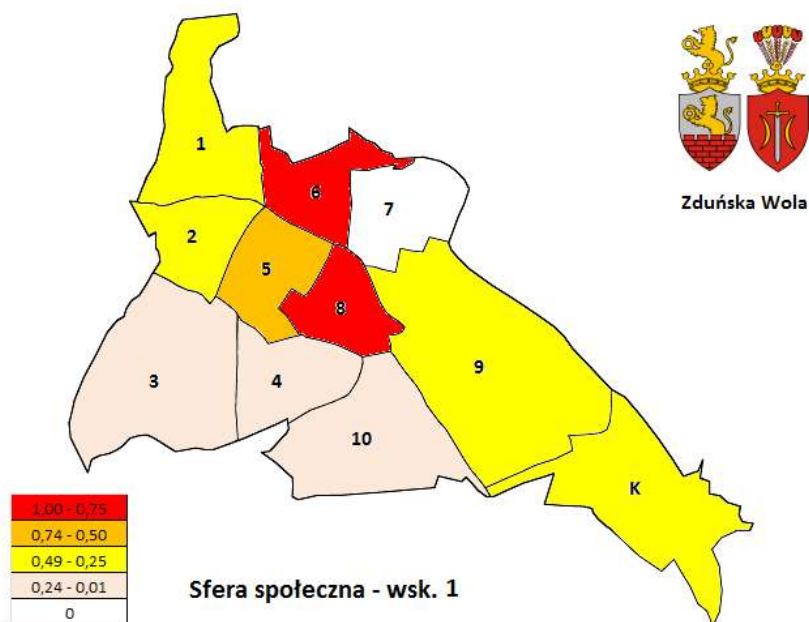
Poniżej w tabelach oraz na mapach zaprezentowano wyniki delimitacji wybranych wskaźników opisujących zjawiska w społecznej.

Tabela 91. Ludność w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem 2015

Jednostka delimitacyjna	Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
Obszar 8	27,01%	1,00	1 821	1,00	2,00	1,00
Obszar 6	24,44%	0,82	1 770	0,97	1,79	0,87
Obszar 5	25,46%	0,89	1 275	0,69	1,58	0,74
Obszar 2	20,59%	0,56	1 032	0,55	1,11	0,46
Obszar K	21,35%	0,61	774	0,40	1,01	0,40
Obszar 1	23,27%	0,74	474	0,23	0,97	0,37
Obszar 9	23,76%	0,78	153	0,04	0,82	0,28
Obszar 4	17,69%	0,36	466	0,22	0,58	0,14
Obszar 3	12,45%	0,00	901	0,47	0,47	0,07
Obszar 10	16,42%	0,27	237	0,09	0,36	0,01
Obszar 7	17,61%	0,35	78	0,00	0,35	0,00

Uwaga: Średnia gminna 21,35%

Mapa 5. Ludność w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem 2015

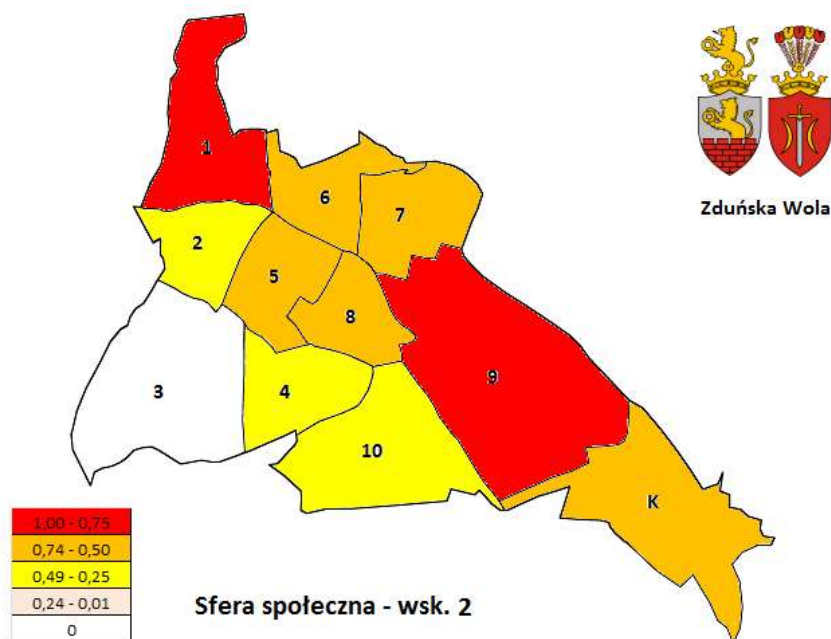
Źródło: opracowanie własne

Tabela 92. Obciążenie demograficzne – ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015

Jednostka delimitacyjna	Wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015	STANDARYZA CJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób w wieku przedprodukcyjnym)	STANDARYZA CJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali	STANDARYZA CJA koncentracji problemu (0-1)
Obszar 9	142,99	0,77	107	0,98	1,75	1,00
Obszar 1	130,22	0,62	364	0,75	1,37	0,79
Obszar 5	157,80	0,93	808	0,35	1,28	0,73
Obszar 7	90,70	0,17	86	1,00	1,17	0,67
Obszar 8	163,76	1,00	1 112	0,08	1,08	0,62
Obszar K	121,70	0,53	636	0,51	1,03	0,59
Obszar 6	151,67	0,86	1 167	0,03	0,89	0,51
Obszar 10	75,24	0,00	315	0,79	0,79	0,45
Obszar 4	87,92	0,14	530	0,60	0,74	0,43
Obszar 2	116,22	0,46	888	0,28	0,74	0,42
Obszar 3	75,21	0,00	1 198	0,00	0,00	0,00

Średnia gminna 124,55

Mapa 6. Obciążenie demograficzne – ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015

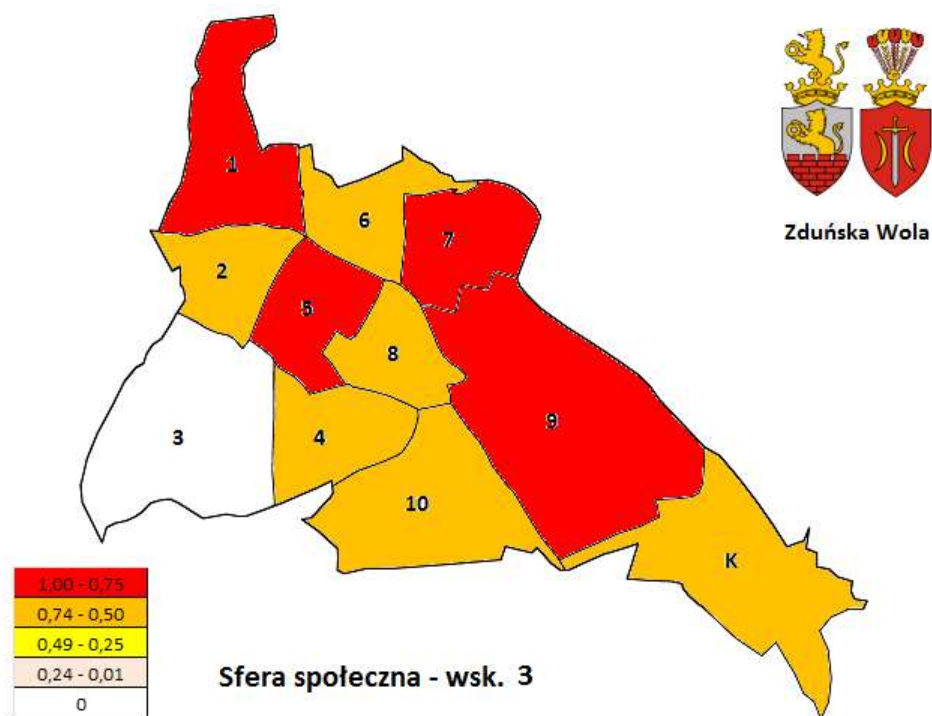
Źródło: opracowanie własne

Tabela 93. Obciążenie demograficzne - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015

Jednostka delimitacyjna	Wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób w wieku produkcyjnym)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
Obszar 9	39,84	0,74	384	0,98	1,72	1,00
Obszar 1	39,70	0,73	1 194	0,81	1,54	0,90
Obszar 7	27,96	0,34	279	1,00	1,34	0,78
Obszar 5	43,57	0,86	2 926	0,45	1,32	0,77
Obszar 8	47,77	1,00	3 812	0,27	1,27	0,74
Obszar K	34,91	0,57	2 217	0,60	1,18	0,68
Obszar 10	26,30	0,29	901	0,87	1,16	0,68
Obszar 4	28,59	0,37	1 630	0,72	1,09	0,63
Obszar 6	41,11	0,78	4 305	0,17	0,95	0,55
Obszar 2	33,37	0,52	3 093	0,42	0,94	0,55
Obszar 3	17,55	0,00	5 135	0,00	0,00	0,00

Średnia gminna 34,71

Mapa 7. Obciążenie demograficzne - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015

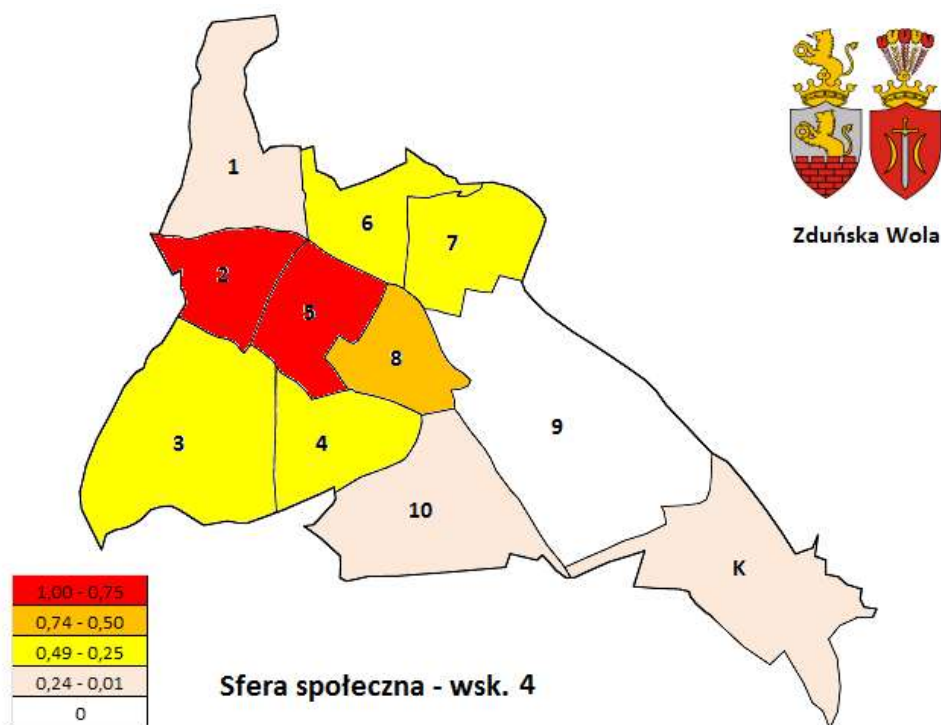

Źródło: opracowanie własne

Tabela 94. Ludność korzystająca z pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem 2014

Jednostka delimitacyjna	Odsetek ludności korzystający z pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem 2014	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób korzystających z pomocy społecznej)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
Obszar 5	6,68%	1,00	345	1,00	2,00	1,00
Obszar 2	5,90%	0,84	298	0,86	1,70	0,84
Obszar 8	3,52%	0,37	252	0,72	1,09	0,52
Obszar 3	3,12%	0,29	228	0,65	0,93	0,44
Obszar 6	2,98%	0,26	220	0,62	0,88	0,41
Obszar 4	4,16%	0,50	108	0,28	0,78	0,36
Obszar 7	4,48%	0,56	20	0,02	0,58	0,25
Obszar 1	3,07%	0,28	63	0,15	0,43	0,17
Obszar 10	2,94%	0,25	42	0,08	0,34	0,12
Obszar K	1,68%	0,00	61	0,14	0,14	0,02
Obszar 9	2,19%	0,10	14	0,00	0,10	0,00

Średnia gminna 3,85%

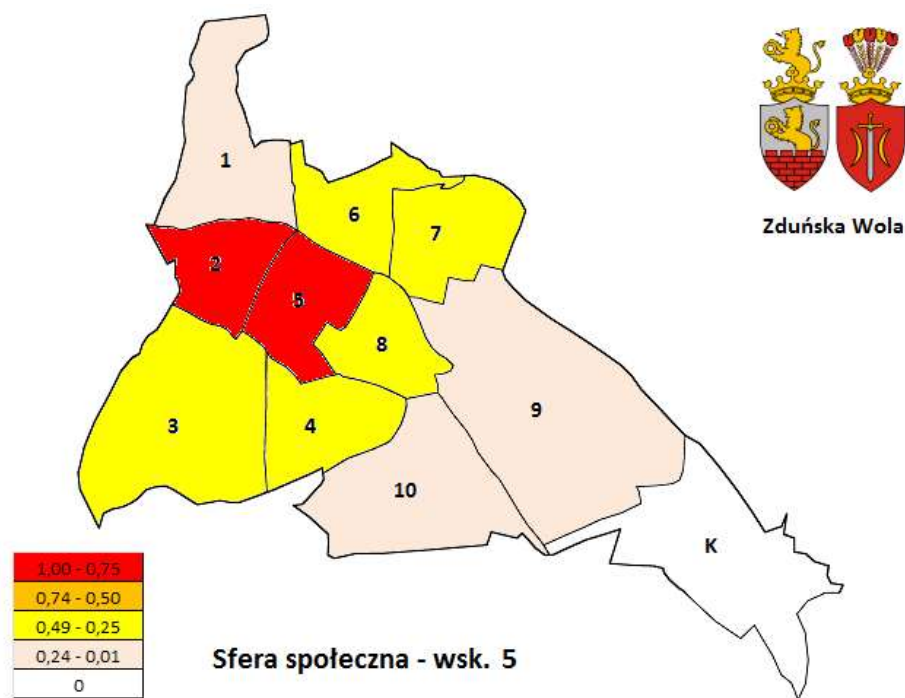
Źródło: opracowanie własne

Tabela 95. Liczba rodzin korzystający z zasiłków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców 2014

Jednostka delimitacyjna	Liczba rodzin korzystający z zasiłków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców 2014	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba rodzin korzystających z zasiłków pomocy społecznej)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
Obszar 5	36,04	1,00	186	1,00	2,00	1,00
Obszar 2	29,90	0,76	151	0,80	1,56	0,76
Obszar 3	16,83	0,26	123	0,64	0,90	0,40
Obszar 8	16,60	0,25	119	0,61	0,86	0,39
Obszar 7	31,39	0,82	14	0,01	0,83	0,37
Obszar 6	15,72	0,21	116	0,60	0,81	0,36
Obszar 4	20,41	0,40	53	0,24	0,63	0,26
Obszar 1	18,53	0,32	38	0,15	0,47	0,18
Obszar 10	17,48	0,28	25	0,07	0,36	0,12
Obszar 9	18,81	0,33	12	0,00	0,33	0,10
Obszar K	10,18	0,00	37	0,14	0,14	0,00

Średnia gminna 20,39

Mapa 8. Liczba rodzin korzystający z zasiłków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców 2014

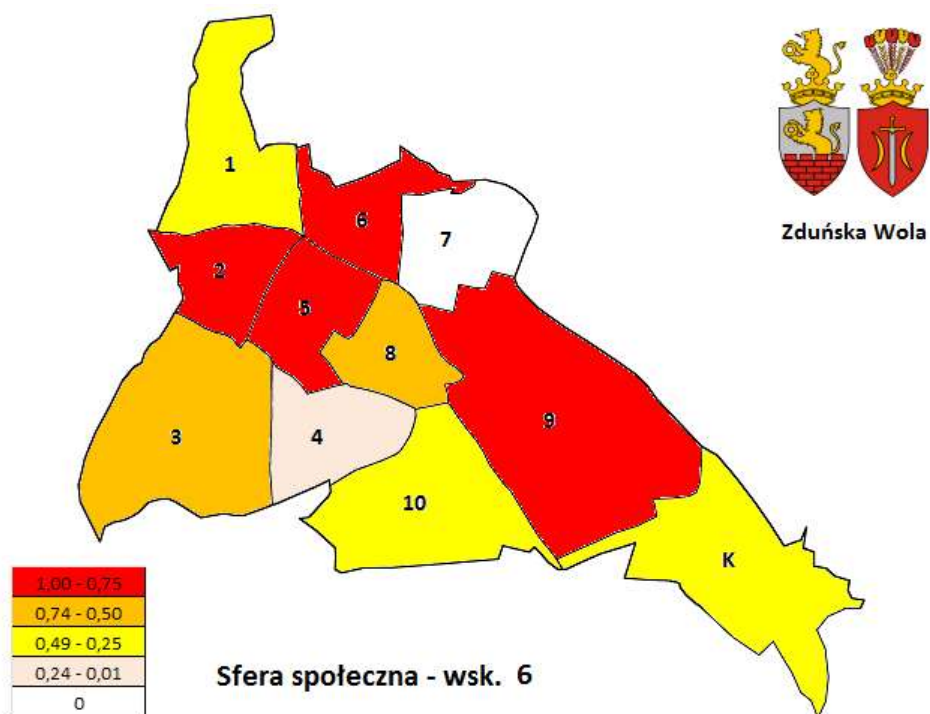
Źródło: opracowanie własne

Tabela 96. Kwota wypłaconych zasiłków z pomocy społecznej na 1 korzystającego z pomocy społecznej 2014

Jednostka delimitacyjna	Kwota wypłaconych zasiłków z pomocy społecznej na 1 korzystającego z pomocy społecznej 2014 (zł)	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (kwota wypłaconych zasiłków z pomocy społecznej)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji i natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
Obszar 5	250,17	0,26	86310,19	1,00	1,26	1,00
Obszar 2	253,29	0,28	75480,32	0,87	1,14	0,89
Obszar 6	271,26	0,37	59676,74	0,67	1,04	0,80
Obszar 9	392,21	1,00	5490,87	0,01	1,01	0,77
Obszar 3	253,70	0,28	57843,9	0,65	0,93	0,70
Obszar 8	244,42	0,23	61594,54	0,70	0,93	0,69
Obszar 10	299,37	0,52	12573,67	0,10	0,61	0,40
Obszar K	264,33	0,33	16123,93	0,14	0,47	0,28
Obszar 1	261,76	0,32	16490,64	0,14	0,46	0,27
Obszar 4	200,34	0,00	21636,53	0,21	0,21	0,03
Obszar 7	233,50	0,17	4669,91	0,00	0,17	0,00

Średnia gminna 253,11 zł

Mapa 9. Kwota wypłaconych zasiłków z pomocy społecznej na 1 korzystającego z pomocy społecznej 2014

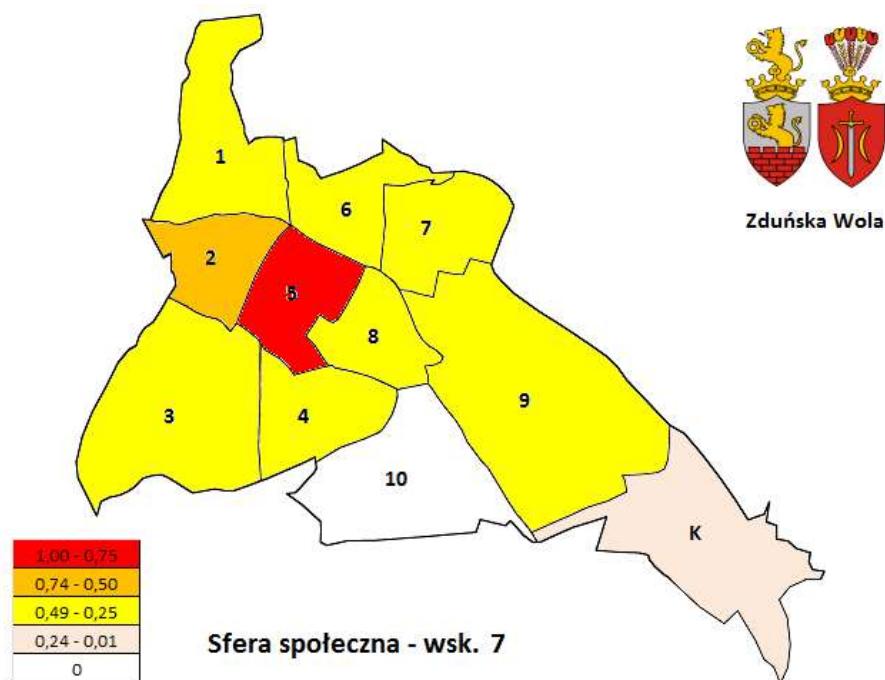
Źródło: opracowanie własne

Tabela 97. Liczba uczniów otrzymujących stypendium socjalne na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015

Jednostka delimitacyjna	Liczba uczniów otrzymujących stypendium socjalne na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba uczniów otrzymujących stypendium socjalne)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
Obszar 5	10,64	1,00	86	1,00	2,00	1,00
Obszar 2	7,77	0,60	69	0,78	1,38	0,68
Obszar 6	5,40	0,27	63	0,71	0,98	0,47
Obszar 3	4,51	0,14	54	0,59	0,74	0,35
Obszar 8	4,68	0,17	52	0,57	0,74	0,35
Obszar 4	6,04	0,36	32	0,32	0,67	0,32
Obszar 7	8,14	0,65	7	0,00	0,65	0,31
Obszar 1	6,32	0,40	23	0,20	0,60	0,28
Obszar 9	7,48	0,56	8	0,01	0,57	0,27
Obszar K	3,62	0,02	23	0,20	0,22	0,09
Obszar 10	3,49	0,00	11	0,05	0,05	0,00

Średnia gmina 5,94

Mapa 10. Liczba uczniów otrzymujących stypendium socjalne na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015

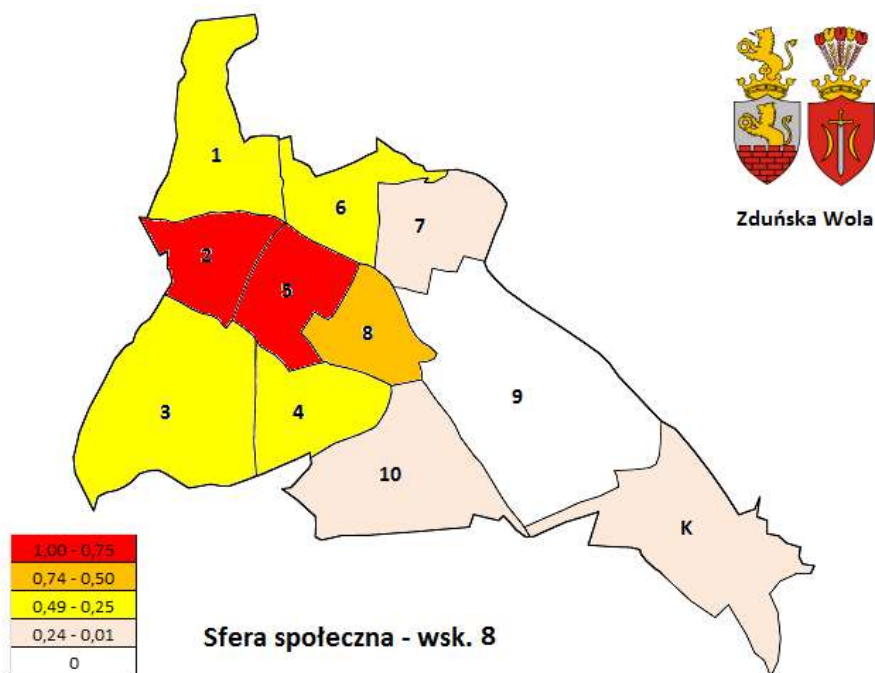
Źródło: opracowanie własne

Tabela 98. Liczba uczniów korzystających z dożywiania na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015

Jednostka delimitacyjna	Liczba uczniów korzystających z dożywiania na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba uczniów korzystających z dożywiania)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
Obszar 2	11,49	1,00	102	1,00	2,00	1,00
Obszar 5	10,64	0,89	86	0,84	1,73	0,86
Obszar 8	7,19	0,45	80	0,78	1,22	0,61
Obszar 6	5,66	0,25	66	0,63	0,88	0,44
Obszar 3	5,34	0,21	64	0,61	0,82	0,41
Obszar 4	6,04	0,30	32	0,29	0,58	0,29
Obszar 1	6,59	0,37	24	0,20	0,57	0,29
Obszar 10	5,71	0,26	18	0,14	0,40	0,20
Obszar 7	5,81	0,27	5	0,01	0,28	0,14
Obszar K	4,09	0,05	26	0,22	0,27	0,13
Obszar 9	3,74	0,00	4	0,00	0,00	0,00

Średnia gminna 7,03

Mapa 11. Liczba uczniów korzystających z dożywiania na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015

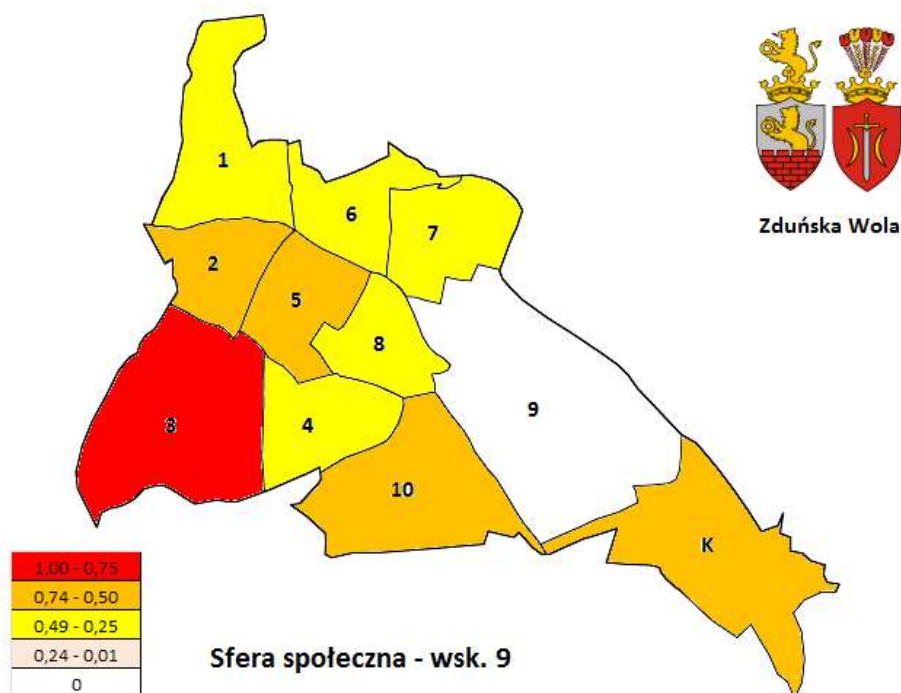
Źródło: opracowanie własne

Tabela 99. Liczba osób objętych procedurą NIEBIESKIEJ KARTY na 1000 mieszkańców 2014

Jednostka delimitacyjna	Liczba osób objętych procedurą NIEBIESKIEJ KARTY na 1000 mieszkańców w 2014	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób objętych procedurą NIEBIESKIEJ KARTY)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji i natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
Obszar 3	2,74	0,78	20	1,00	1,78	1,00
Obszar 10	3,50	1,00	5	0,25	1,25	0,70
Obszar 5	1,94	0,55	10	0,50	1,05	0,59
Obszar 2	1,78	0,51	9	0,45	0,96	0,54
Obszar K	1,93	0,55	7	0,35	0,90	0,51
Obszar 6	1,36	0,39	10	0,50	0,89	0,50
Obszar 4	1,93	0,55	5	0,25	0,80	0,45
Obszar 1	1,95	0,56	4	0,20	0,76	0,43
Obszar 7	2,24	0,64	1	0,05	0,69	0,39
Obszar 8	0,70	0,20	5	0,25	0,45	0,25
Obszar 9	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00

Średnia gminna 1,77

Mapa 12. Liczba osób objętych procedurą NIEBIESKIEJ KARTY na 1000 mieszkańców 2014

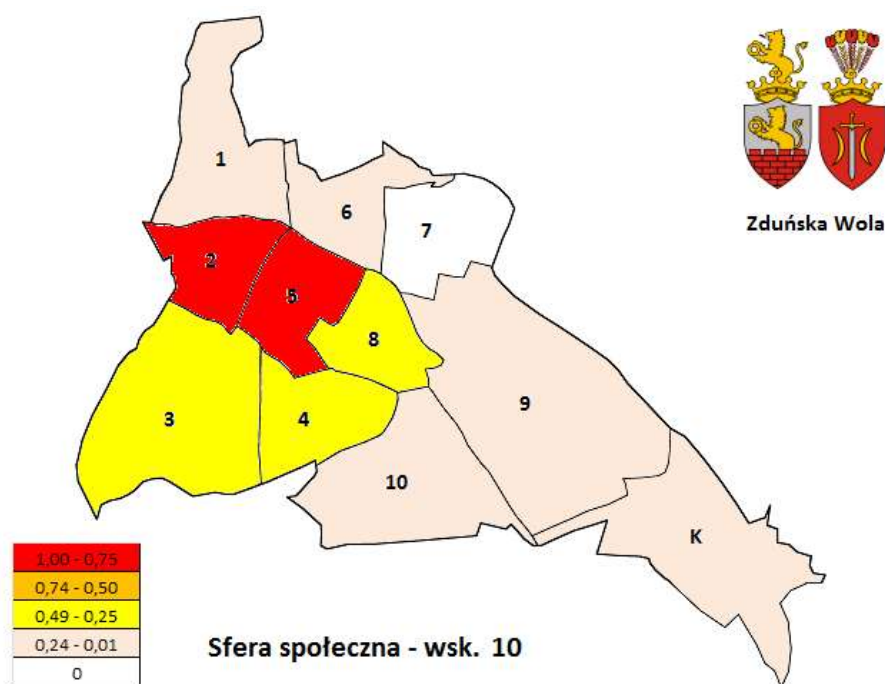
Źródło: opracowanie własne

Tabela 100. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu na 1000 mieszkańców 2015

Jednostka delimitacyjna	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu na 1000 mieszkańców 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
Obszar 5	19,17	1,00	96	1,00	2,00	1,00
Obszar 2	17,36	0,88	87	0,90	1,79	0,89
Obszar 4	12,90	0,60	34	0,34	0,94	0,45
Obszar 3	6,36	0,18	46	0,47	0,65	0,30
Obszar 8	5,93	0,16	40	0,40	0,56	0,26
Obszar 10	7,62	0,27	11	0,10	0,36	0,15
Obszar 9	7,76	0,27	5	0,03	0,31	0,12
Obszar 6	3,45	0,00	25	0,24	0,24	0,09
Obszar 1	4,91	0,09	10	0,09	0,18	0,06
Obszar K	3,86	0,03	14	0,13	0,15	0,04
Obszar 7	4,51	0,07	2	0,00	0,07	0,00

Średnia gminna 8,80

Mapa 13. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu na 1000 mieszkańców 2015

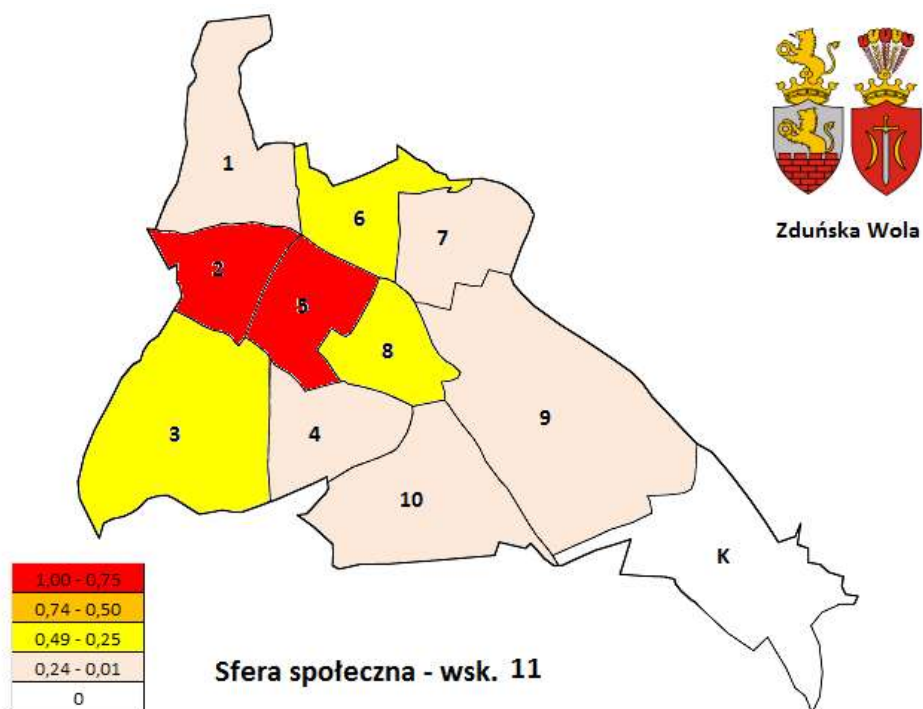
Źródło: opracowanie własne

Tabela 101. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia na 1000 mieszkańców 2015

Jednostka delimitacyjna	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia na 1000 mieszkańców 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
Obszar 5	69,29	1,00	347	1,00	2,00	1,00
Obszar 2	68,83	0,99	345	0,99	1,98	0,99
Obszar 3	32,61	0,28	236	0,66	0,94	0,43
Obszar 8	29,67	0,22	200	0,55	0,77	0,34
Obszar 6	25,27	0,14	183	0,50	0,64	0,27
Obszar 7	45,15	0,53	20	0,00	0,53	0,21
Obszar 4	33,40	0,30	88	0,21	0,51	0,20
Obszar 1	31,91	0,27	65	0,14	0,41	0,14
Obszar 9	35,71	0,34	23	0,01	0,35	0,11
Obszar 10	27,72	0,19	40	0,06	0,25	0,06
Obszar K	18,21	0,00	66	0,14	0,14	0,00

Średnia gminna 38,34

Mapa 14. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia na 1000 mieszkańców 2015

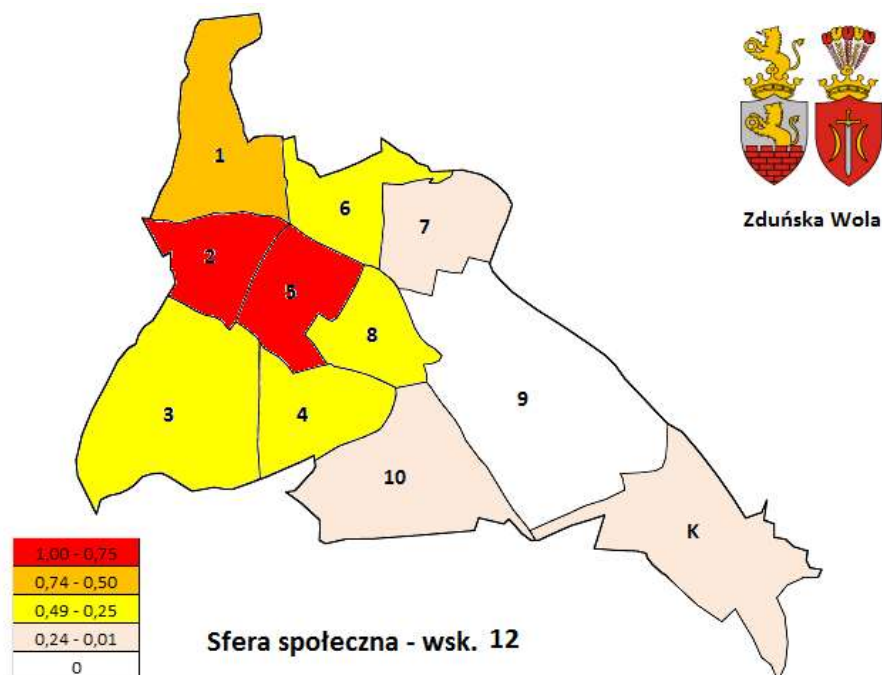
Źródło: opracowanie własne

Tabela 102. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1000 mieszkańców 2015

Jednostka delimitacyjna	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1000 mieszkańców 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
Obszar 5	31,15	1,00	156	1,00	2,00	1,00
Obszar 2	28,73	0,87	144	0,92	1,79	0,89
Obszar 1	26,51	0,75	54	0,32	1,07	0,53
Obszar 8	17,21	0,26	116	0,73	0,99	0,49
Obszar 6	16,43	0,21	119	0,75	0,97	0,48
Obszar 4	22,01	0,51	58	0,34	0,85	0,43
Obszar 3	14,92	0,13	108	0,68	0,81	0,40
Obszar K	13,52	0,06	49	0,28	0,34	0,17
Obszar 7	15,80	0,18	7	0,00	0,18	0,09
Obszar 10	13,17	0,04	19	0,08	0,12	0,06
Obszar 9	12,42	0,00	8	0,01	0,01	0,00

Średnia gminna 19,92

Mapa 15. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1000 mieszkańców 2015

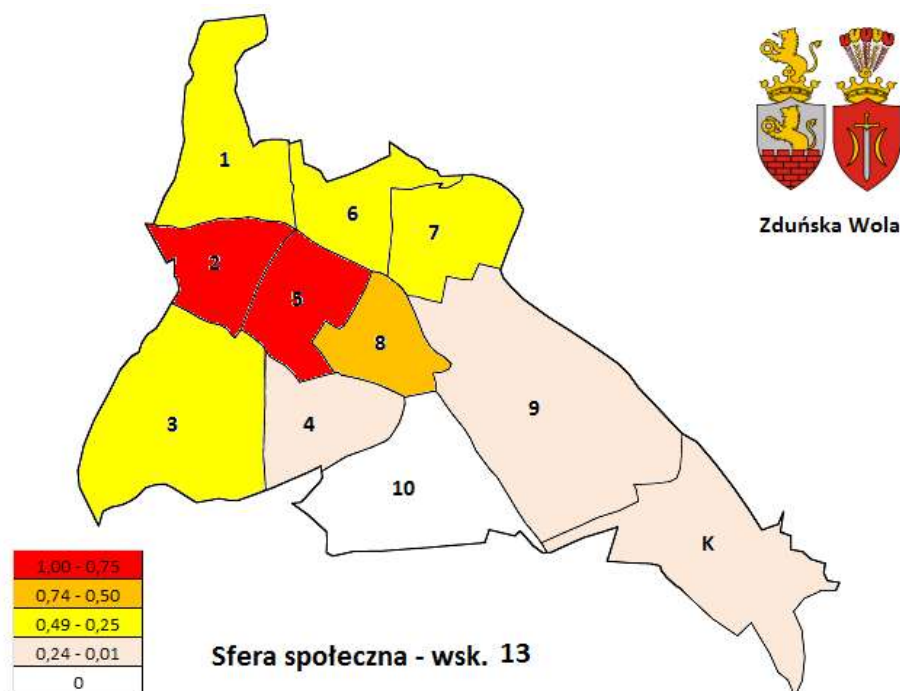
Źródło: opracowanie własne

Tabela 103. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców 2015

Jednostka delimitacyjna	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców 2015	STANDARYZA CJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności)	STANDARYZA CJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZA CJA koncentracji problemu (0-1)
Obszar 2	36,51	1,00	183	1,00	2,00	1,00
Obszar 5	33,55	0,90	168	0,91	1,81	0,90
Obszar 8	19,58	0,42	132	0,71	1,13	0,54
Obszar 3	15,34	0,27	111	0,59	0,86	0,41
Obszar 6	12,70	0,18	92	0,48	0,66	0,30
Obszar 7	24,83	0,60	11	0,02	0,62	0,28
Obszar 1	19,15	0,40	39	0,18	0,58	0,26
Obszar 4	17,08	0,33	45	0,21	0,54	0,24
Obszar 9	12,42	0,17	8	0,00	0,17	0,05
Obszar K	7,45	0,00	27	0,11	0,11	0,01
Obszar 10	9,01	0,05	13	0,03	0,08	0,00

Średnia gminna 19,71

Mapa 16. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców 2015

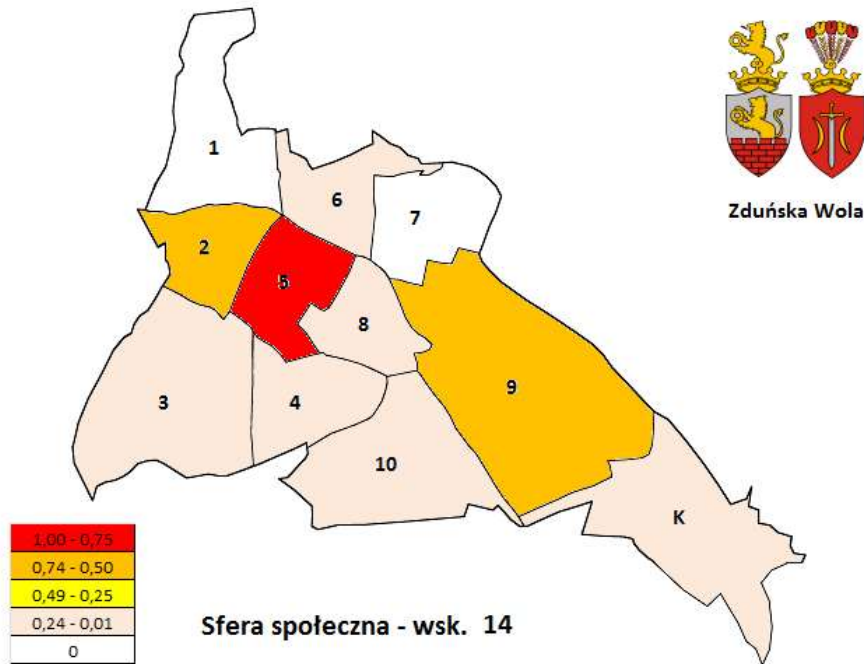
Źródło: opracowanie własne

Tabela 104. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu przemocy w rodzinie na 1000 mieszkańców 2015

Jednostka delimitacyjna	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu przemocy w rodzinie na 1000 mieszkańców 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu przemocy w rodzinie)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
Obszar 5	3,00	0,64	15	1,00	1,64	1,00
Obszar 9	4,66	1,00	3	0,20	1,20	0,73
Obszar 2	1,60	0,34	8	0,53	0,88	0,53
Obszar K	0,83	0,18	3	0,20	0,38	0,23
Obszar 8	0,45	0,10	3	0,20	0,30	0,18
Obszar 3	0,41	0,09	3	0,20	0,29	0,18
Obszar 10	0,69	0,15	1	0,07	0,22	0,13
Obszar 4	0,38	0,08	1	0,07	0,15	0,09
Obszar 6	0,14	0,03	1	0,07	0,10	0,06
Obszar 7	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
Obszar 1	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00

Średnia gminna 0,90

Mapa 17. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu przemocy w rodzinie na 1000 mieszkańców 2015

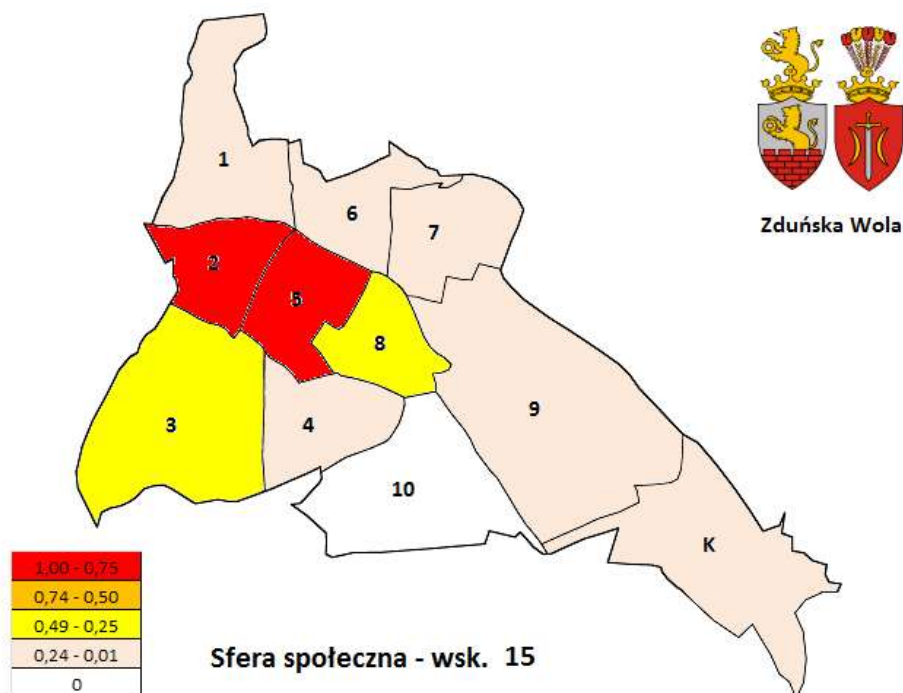
Źródło: opracowanie własne

Tabela 105. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa na 1000 mieszkańców 2015

Jednostka delimitacyjna	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa na 1000 mieszkańców 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
Obszar 2	70,23	1,00	352	1,00	2,00	1,00
Obszar 5	69,29	0,98	347	0,99	1,96	0,98
Obszar 3	33,85	0,21	245	0,68	0,89	0,40
Obszar 8	32,49	0,18	219	0,60	0,78	0,34
Obszar 6	25,40	0,02	184	0,50	0,52	0,20
Obszar 4	36,81	0,27	97	0,24	0,51	0,19
Obszar 9	43,48	0,42	28	0,03	0,45	0,16
Obszar 1	35,84	0,25	73	0,16	0,42	0,14
Obszar 7	40,63	0,36	18	0,00	0,36	0,11
Obszar K	24,28	0,00	88	0,21	0,21	0,03
Obszar 10	28,41	0,09	41	0,07	0,16	0,00

Średnia gminna 40,22

Mapa 18. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa na 1000 mieszkańców 2015

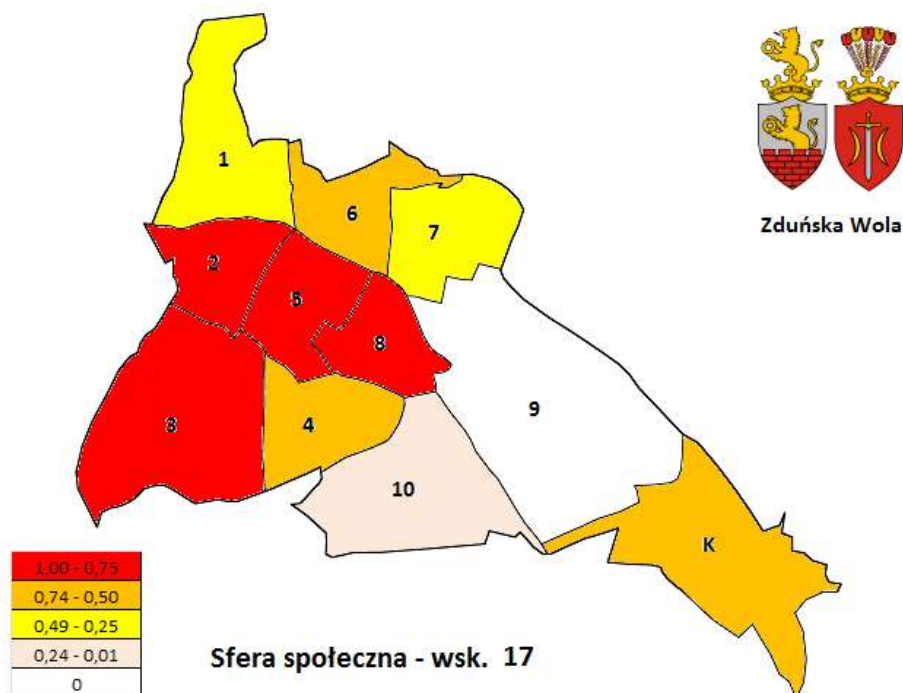
Źródło: opracowanie własne

Tabela 106. Odsetek osób długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem 2015

Jednostka delimitacyjna	Odsetek osób długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób długotrwale bezrobotnych)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji i natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
Obszar 5	49,71%	1,00	171	0,98	1,98	1,00
Obszar 3	45,10%	0,75	175	1,00	1,75	0,88
Obszar 8	46,20%	0,81	146	0,82	1,63	0,83
Obszar 2	45,57%	0,77	149	0,84	1,61	0,82
Obszar 6	43,24%	0,65	147	0,83	1,48	0,75
Obszar K	48,03%	0,91	73	0,38	1,29	0,65
Obszar 4	47,14%	0,86	66	0,34	1,19	0,60
Obszar 1	38,30%	0,38	36	0,15	0,53	0,27
Obszar 7	40,74%	0,51	11	0,00	0,51	0,26
Obszar 10	37,78%	0,35	17	0,04	0,38	0,19
Obszar 9	31,43%	0,00	11	0,00	0,00	0,00

Średnia gminna 45,38%

Mapa 19. Odsetek osób długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem 2015

Źródło: opracowanie własne

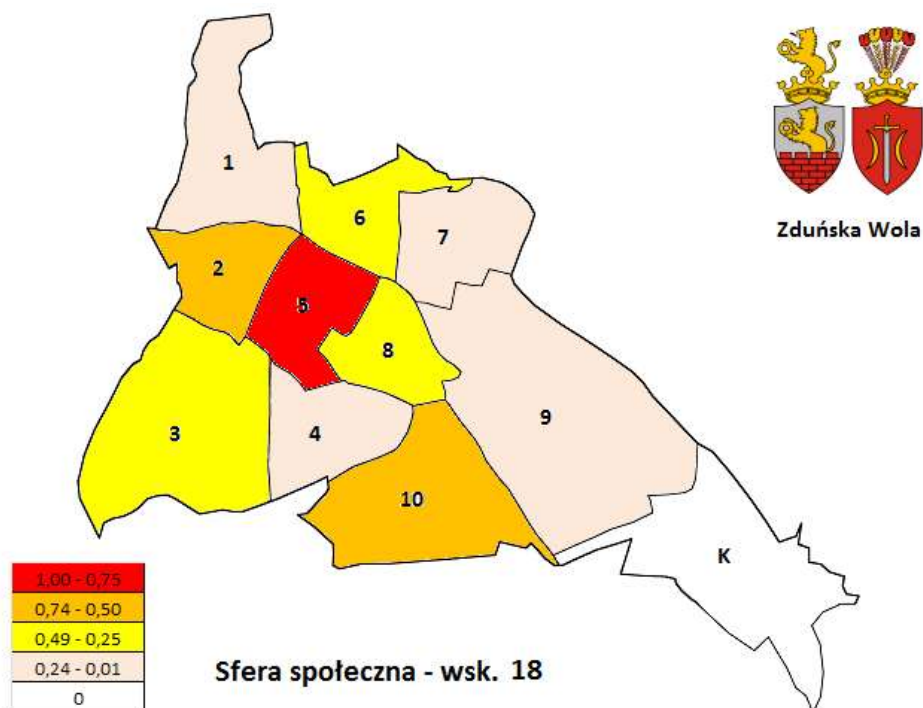
Tabela 107. Odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w liczbie bezrobotnych ogółem 2015

Jednostka delimitacyjna	Odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w liczbie bezrobotnych ogółem 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
Obszar 5	33,14%	0,85	114	1,00	1,85	1,00
Obszar 2	27,22%	0,49	89	0,77	1,26	0,64
Obszar 10	35,56%	1,00	16	0,08	1,08	0,53
Obszar 8	22,47%	0,21	71	0,60	0,80	0,36
Obszar 3	19,33%	0,02	75	0,64	0,65	0,27
Obszar 6	20,00%	0,06	68	0,57	0,63	0,26
Obszar 9	28,57%	0,58	10	0,03	0,60	0,24
Obszar 4	23,57%	0,27	33	0,24	0,52	0,19
Obszar 7	25,93%	0,42	7	0,00	0,42	0,13
Obszar 1	22,34%	0,20	21	0,13	0,33	0,07

Obszar K	19,08%	0,00	29	0,21	0,21	0,00
----------	--------	------	----	------	------	------

Średnia gminna 24,14%

Mapa 20. Odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w liczbie bezrobotnych ogółem 2015

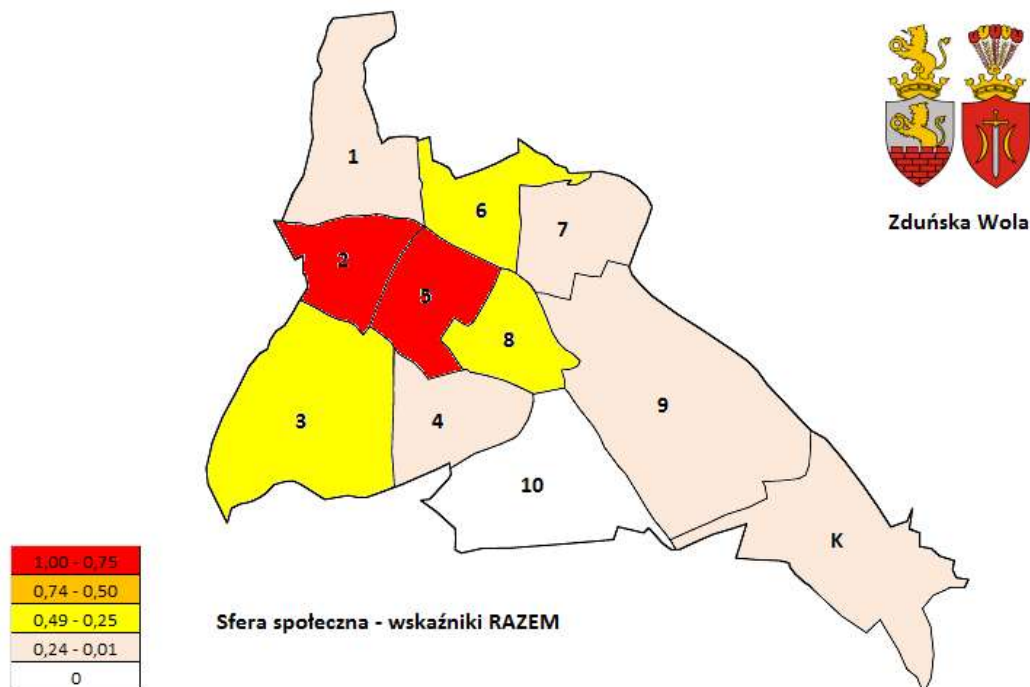
Źródło: opracowanie własne

Tabela 108. Wyniki delimitacji wskaźników opisujących problemy społeczne w Zduńskiej Woli

Jednostka delimitacyjna	Występowanie PROBLEMÓW (max - 18)	Suma wystandaryzowanych problemów (max - 18)	STANDARYZACJA problemów (max - 1)	Odsetek liczby mieszkańców do ogółem mieszkańców	Odsetek liczby mieszkańców NARASTAJĄCO
Obszar 5	18	16,58	1,00	11,90%	11,90%
Obszar 2	16	13,80	0,78	11,91%	23,82%
Obszar 8	9	9,19	0,42	16,02%	39,84%
Obszar 6	6	8,00	0,33	17,22%	57,06%
Obszar 3	4	7,37	0,28	17,20%	74,26%
Obszar 4	2	5,73	0,15	6,26%	80,53%
Obszar 1	3	5,45	0,13	4,84%	85,37%
Obszar 9	4	5,15	0,11	1,53%	86,90%
Obszar 7	2	4,33	0,04	1,05%	87,95%

Obszar K	4	4,14	0,03	8,62%	96,57%
Obszar 10	3	3,81	0,00	3,43%	100,00%

Mapa 21. Wyniki delimitacji wskaźników opisujących problemy społeczne w Zduńskiej Woli

Źródło: opracowanie własne

Wyniki delimitacji wskaźników opisujących problemy społeczne wskazują na wyraźną koncentrację negatywnych zjawisk w przestrzeni obszaru 5 (syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany = 1) oraz w przestrzeni obszaru 2 (syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany = 0,78).

Mając na uwadze wyraźne wskazanie koncentracji problemów społecznych na obszarze jednostek delimitacyjnych 5 oraz 2 sugeruje się wskazanie tego obszaru – jako zdegradowanego.

W tym celu konieczne jest potwierdzenie współwystępowania w tej przestrzeni miasta pozostałych, wybranych problemów, w tym gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych.

Do problemów gospodarczych, które współwystępują na obszarze miasta, gdzie koncentrują się problemy społeczne możemy zaliczyć:

- Brak dynamiki wzrostu gospodarczego na obszarze miasta – w tym regres w odniesieniu do małych oraz średnich firm. Problem ten dotyka bowiem przestrzeni całego miasta, a jego skutki (m. in. bezrobocie) są szczególnie widoczne na obszarze jednostek delimitacyjnych 5 i 2.

Do problemów środowiskowych, które współwystępują na obszarze miasta, gdzie koncentrują się problemy społeczne możemy zaliczyć:

- Występowanie negatywnych zjawisk środowiskowych, w tym złego stanu jakości powietrza atmosferycznego oraz ponadnormatywnego natężenia hałasu, wyrobów zawierających azbest. Na obszarze 5 oraz 2 występuje część negatywnych zjawisk, które zdefiniowano dla przestrzeni całego

miasta. Wyniki pomiaru hałasu potwierdzają jego występowanie m. in. na ulicy Łaskiej. W odniesieniu do zanieczyszczenia powietrza, trudno na podstawie wyników badań wskazać szczególne natężenie tego zjawiska. Mając na uwadze stan techniczny obiektów mieszkalnych (opalenie głównie węglem), zwartość zabudowy, duży ruch komunikacyjny oraz możliwość migracji zanieczyszczeń, należy założyć, że problem zanieczyszczenia powietrza dotyczy tego obszaru w szczególny sposób.

Do problemów przestrzenno-funkcjonalnych, które współwystępują na obszarze miasta, gdzie koncentrują się problemy społeczne możemy zaliczyć:

- Niski poziom uczestnictwa mieszkańców miasta w ofercie kulturalnej, rekreacyjnej, sportowej miasta. W przypadku tego problemu brak jest szczegółowych danych określających jego lokalizację. Należy założyć, że w związku z negatywnymi zjawiskami społecznymi (wysokie bezrobocie, ubóstwo, znaczna skala zjawisk związanych z niepełnosprawnością i chorobą), problem niskiego uczestnictwa w ofercie miasta dotyczy również obszarów 5 oraz 2.
- Niski na tle miast kraju odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach. W przypadku tego problemu brak jest szczegółowych danych określających jego lokalizację. Mając na uwadze niską wartość tego wskaźnika w skali miasta, należy założyć, że jest on również niski w przestrzeni obszarów 5 oraz 2.

Do problemów technicznych, które współwystępują na obszarze miasta, gdzie koncentrują się problemy społeczne możemy zaliczyć:

- Niska dostępność mieszkańców miasta do sieci gazowej. W przypadku tego problemu brak jest szczegółowych danych określających jego lokalizację. Mając na uwadze niską wartość tego wskaźnika w skali miasta, należy założyć, że jest on również niski w przestrzeni obszarów 5 oraz 2.
- Zły stan techniczny obiektów mieszkalnych, wpływający również na niską estetykę przestrzeni miejskiej. Problem ten w szczególny sposób dotyka przestrzeń obszaru 5 i 2. Jest to przestrzeń miasta, w której koncentruje się najstarsza, wielorodzinna zabudowa, będąca w złym stanie technicznym.

Mając na uwadze współwystępowanie na obszarze jednostek delimitacyjnych 5 oraz 2 szeregu problemów, w tym gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych – obszar ten można uznać za zdegradowany.

Tym samym obszar zdegradowany w Zduńskiej Woli obejmuje jednostki delimitacyjne 5 oraz 2.

W trakcie publicznej dyskusji nt. ostatecznego zasięgu obszaru zdegradowanego w Zduńskiej Woli zdecydowano się poszerzyć obszar zdegradowany o część terenu jednostki delimitacyjnej nr 6, tj. Osiedle Zachód, Panorama oraz część Osiedla Tysiąclecia, ze względu na lokalizację na tym terenie istotnych dla rozwoju miasta instytucji (szpital) oraz funkcji (węzeł przesiadkowy przy dworcu kolejowym), które również wymagają wzmocnienia, poprawy lub modernizacji.

Tym samym obszar zdegradowany w Zduńskiej Woli wyznaczony został ze względu na koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami gospodarczymi, środowiskowymi, przestrzenno-funkcjonalnymi oraz technicznymi jak również istotne znaczenie dla rozwoju miasta (centrum miasta, lokalizacja istotnych dla rozwoju instytucji świadczących usługi publiczne, lokalizacja węzła przesiadkowego w obrębie dworca kolejowego, które wymagają usprawnienia). Obszar charakteryzuje występowaniem szeregu problemów społecznych z natężeniem wyraźnie wyższym od średniej gminnej. Ponadto obszar ten wyróżnia się znaczną degradacją przestrzenno-funkcjonalną, w tym obiektów i przestrzeni publicznych, niską estetyką oraz niedostosowaniem rozwiązań urbanistycznych do funkcji obszaru oraz techniczną, w tym obiektów publicznych oraz mieszkalnych.

Nazwa obszaru: Centrum Zduńskiej Woli (podobszary wg oznaczenia przyjętego w delimitacji nr 2, 5 oraz część nr 6, tj. Osiedle Zachód, Panorama oraz część Osiedla Tysiąclecia).

Wykaz ulic wchodzących w zakres obszaru: Aleje Kościuszki, Dąbrowskiego, Dolna, Fabryczna, Getta Żydowskiego (nr 1-31, 32, 34, 36, 38, 40), Inżynierska, Jasna, Juliusza, Kacza, Kaczeńcowa, Kilińskiego, Kobusiewicza, Kościelna, Królewska, Krótka, Krucza, Krzywa, Kusocińskiego, Lniana, Łaska (1-33,34-42; 43, 45, 47, 49, 51, 53, 55, 57, 59, 61, 44, 46, 48, 50, 52, 54), Łódzka (nr 1, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 2-10, 40, 42, 44, 46, 48, 50), Mickiewicza, Obrońców Westerplatte, Ogrodowa, Pasaż Powstańców Śląskich, Piwna, Plac Krakowski, Plac Wolności, Plac Żelazny, Podmiejska, Pomorska, Prosta, Prusa, Przejazd, Rondo Solidarności, Sieradzka, Słowackiego, Szadkowska (do nr 43), Szkolna, Św. Maksymiliana Marii Kolbego, Targowa, Tkacka, Wąska, Wiejska, Wileńska, Zachodnia, Zielona (nr 1-3, 5, 4, 6-36, 37, 39, 38, 40-44, 45, 47, 49, 51, 53, 55, 57), Złotnickiego, Żeromskiego,

Liczba zamieszkałych: 11 814 osób (stan na 31.12.2015), co stanowi 28,08% mieszkańców miasta.

Powierzchnia obszaru: 268,0 ha, co stanowi 10,91% powierzchni miasta.

Mapa 22. Obszar zdegradowany w Zduńskiej Woli

Źródło: opracowanie własne

Obszar rewitalizacji – obszar obejmujący **całość lub część obszaru zdegradowanego**, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na **istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego**, zamierza się prowadzić rewitalizację.

Obszar rewitalizacji

- nie może obejmować terenów większych niż **20% powierzchni** gminy,
- oraz zamieszkanym przez więcej niż **30% mieszkańców**.

Po przeprowadzeniu analiz prowadzących do wyznaczenia obszaru zdegradowanego, niezbędne jest wyznaczenie (w ramach tego obszaru) **obszaru rewitalizacji**. Obszar rewitalizacji jest obszarem, na którym prowadzona będzie rewitalizacja.

Określenie, która część obszaru zdegradowanego stanowić będzie obszar rewitalizacji następuje w oparciu o dwie przesłanki. Pierwszą z nich jest stwierdzenie szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z innymi problemami. Do wniosku tego można dojść za pomocą metod badawczych służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego (porównanie wartości mierników, ich koncentracji terytorialnej).

Drugą z przesłanek jest uznanie, że obszar ten ma istotne znaczenie dla rozwoju gminy. To bardzo szeroka przesłanka, która pozwala gminie na zachowanie marginesu uznaniowości we wskazaniu, która część obszaru zdegradowanego poddana ma zostać rewitalizacji. Znaczenie dla rozwoju gminy oceniać można na różne sposoby, przede wszystkim istotność danego obszaru powinna jednak wynikać z gminnych dokumentów strategicznych, być w nich wskazana jako obszar szczególnej troski władz publicznych, obszar na którym skupiać się będzie życie społeczno-gospodarcze w gminie. Do oceny istotności obszaru można posłużyć się przykładowo analizami urbanistycznymi, które wskażą obszar wpisujący się w zasady ogólne planowania przestrzennego, takie jak np. zasada miasta zwarteo, zasada niskoemisyjności.⁷¹

Obszar zdegradowany w Zduńskiej Woli obejmuje obszar zamieszkały przez 28,08% mieszkańców miasta o powierzchni 10,91% powierzchni miasta. Tym samym obszar zdegradowany w całości może zostać objęty działaniami rewitalizacyjnymi.

Obszar rewitalizacji w Zduńskiej Woli charakteryzuje się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami gospodarczymi, środowiskowymi, przestrzenno-funkcjonalnymi oraz technicznymi jak również istotne znaczenie dla rozwoju miasta (centrum miasta, lokalizacja istotnych dla rozwoju instytucji świadczących usługi publiczne, lokalizacja węzła przesiadkowego w obrębie dworca kolejowego, które wymagają usprawnienia). Obszar charakteryzuje występowaniem szeregu problemów społecznych z natężeniem wyraźnie wyższym od średniej gminnej. Ponadto obszar ten wyróżnia się znaczną degradacją przestrzenno-funkcjonalną, w tym obiektów i przestrzeni publicznych, niską estetyką oraz niedostosowaniem rozwiązań urbanistycznych do funkcji obszaru oraz techniczną, w tym obiektów publicznych oraz mieszkalnych.

Nazwa obszaru: Centrum Zduńskiej Woli (podobzary wg oznaczenia przyjętego w delimitacji nr 2, 5 oraz część nr 6, tj. Osiedle Zachód, Panorama oraz część Osiedla Tysiąclecia).

⁷¹ Źródło: Ustawa o rewitalizacji - praktyczny komentarz, Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa Departament Polityki Przestrzennej, Warszawa 2016

Wykaz ulic wchodzących w zakres obszaru: Aleje Kościuszki, Dąbrowskiego, Dolna, Fabryczna, Getta Żydowskiego (nr 1-31, 32, 34, 36, 38, 40), Inżynierska, Jasna, Juliusza, Kacza, Kaczeńcowa, Kilińskiego, Kobusiewicza, Kościelna, Królewska, Krótka, Krucza, Krzywa, Kusocińskiego, Lniana, Łaska (1-33,34-42; 43, 45, 47, 49, 51, 53, 55, 57, 59, 61, 44, 46, 48, 50, 52, 54), Łódzka (nr 1, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 2-10, 40, 42, 44, 46, 48, 50), Mickiewicza, Obrońców Westerplatte, Ogrodowa, Pasaż Powstańców Śląskich, Piwna, Plac Krakowski, Plac Wolności, Plac Żelazny, Podmiejska, Pomorska, Prosta, Prusa, Przejazd, Rondo Solidarności, Sieradzka, Słowackiego, Szadkowska (do nr 43), Szkolna, Św. Maksymiliana Marii Kolbego, Targowa, Tkacka, Wąska, Wiejska, Wileńska, Zachodnia, Zielona (nr 1-3, 5, 4, 6-36, 37, 39, 38, 40-44, 45, 47, 49, 51, 53, 55, 57), Żłotnickiego, Żeromskiego,

Liczba zamieszkałych: 11 814 osób (stan na 31.12.2015), co stanowi 28,08% mieszkańców miasta.

Powierzchnia obszaru: 268,0 ha, co stanowi 10,91% powierzchni miasta.

Mapa 23. Obszar rewitalizacji w Zduńskiej Woli

Źródło: opracowanie własne

Do najistotniejszych problemów obszaru rewitalizacji należy zaliczyć:

- Starzenie się społeczeństwa, współwystępujące z innymi negatywnymi zjawiskami demograficznymi,

- Zjawisko bezrobocia, w tym długotrwałe bezrobocie,
- Znaczna skala pomocy społecznej, powodem której jest przede wszystkim bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność i długa choroba oraz alkoholizm,
- Przestępczość, która koncentruje się na wybranych obszarach miasta,
- Niska aktywność społeczna,
- Brak dynamiki wzrostu gospodarczego na obszarze miasta – w tym regres w odniesieniu do małych oraz średnich firm,
- Występowanie negatywnych zjawisk środowiskowych, w tym złego stanu jakości powietrza atmosferycznego oraz ponadnormatywnego natężenia hałasu, wyrobów zawierających azbest,
- Niski poziom uczestnictwa mieszkańców miasta w ofercie kulturalnej, rekreacyjnej, sportowej miasta,
- Niski na tle miast kraju odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach,
- Niska dostępność mieszkańców do sieci gazowej,
- Zły stan techniczny obiektów mieszkalnych, wpływający również na niską estetykę przestrzeni miejskiej.

Poniżej zestawiono wskaźniki opisujące negatywne zjawiska społeczne w odniesieniu do obszaru rewitalizacji, porównując je do wartości średnich w gminie.

Tabela 109. Wskaźniki opisujące negatywne zjawiska społeczne na obszarze rewitalizacji w Zduńskiej Woli

Miernik	Źródło danych	Koncentracja problemu	Odsetek skali zjawiska w Mieście	Średnia wartość wskaźnika dla Miasta	Wartość wskaźnika	Wartość wystandaryzowana*
Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem 2015	UM	liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym wyniosła 2819 osób	31,39%	21,35%	23,86%	1,00
Wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015	UM	liczba osób w wieku przedprodukcyjnym wyniosła 1994 osoby	27,65%	124,55	141,37	0,25
Wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015	UM	liczba osób w wieku produkcyjnym wyniosła 7012 osób	27,10%	34,71	40,20	0,33
Odsetek ludności korzystający z pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem 2014	MOPS	liczba osób korzystających z pomocy społecznej wyniosła 768 osób	46,52%	3,85%	6,38%	1,00
Liczba rodzin korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców 2014	MOPS	liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej wyniosła 395 rodzin	45,19%	20,39	32,82	1,00
Kwota wypłaconych zasiłków z pomocy społecznej na 1 korzystającego z pomocy społecznej	MOPS	kwota wypłat zasiłków z pomocy społecznej wyniosła 192 149,49 zł	45,98%	253,11	250,19	1,00

2014						
Liczba uczniów otrzymujących stypendium socjalne na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015	MOPS	liczba uczniów otrzymujących stypendium socjalne wyniosła 181 osób	42,29%	5,94	9,08	1,00
Liczba uczniów korzystających z dożywiania na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015	MOPS	liczba uczniów korzystających z dożywiania wyniosła 231 osób	45,56%	7,03	11,58	1,00
Liczba osób objętych procedurą NIEBIESKIEJ KARTY na 1000 mieszkańców 2014	MOPS	liczba osób objętych procedurą Niebieskiej Karty wyniosła 21 osób	27,63%	1,77	1,74	0,86
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu na 1000 mieszkańców 2015	MOPS	liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu wyniosła 201 osób	54,32%	8,80	17,01	1,00
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia na 1000 mieszkańców 2015	MOPS	liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia wyniosła 792 osoby	49,10%	38,34	67,04	1,00
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1000 mieszkańców 2015	MOPS	liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby wyniosła 383 osoby	45,70%	19,92	32,42	1,00
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców 2015	MOPS	liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności wyniosła 395 osób	47,65%	19,71	33,43	1,00
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu przemocy w rodzinie na 1000 mieszkańców 2015	MOPS	liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu przemocy w rodzinie wyniosła 24 osoby	63,16%	0,90	2,03	1,00
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa na 1000 mieszkańców 2015	MOPS	liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa wyniosła 800 osób	47,28%	40,22	67,72	1,00
Liczba osób	PUP	liczba osób	35,82%	8,53	11,28	1,00

bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015		bezrobotnych wyniosła 791 osób				
Odsetek osób długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem 2015	PUP	liczba osób bezrobotnych długotrwale wyniosła 370 osób	36,93%	45,38%	46,78%	1,00
Odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w liczbie bezrobotnych ogółem 2015	PUP	liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym wyniosła 233 osoby	43,71%	24,14%	29,46%	1,00

ANALIZA SWOT

Działania rewitalizacyjne powinny być ukierunkowane na rozwiązywanie najważniejszych problemów występujących w mieście. Działania rewitalizacyjne powinny również umiejętnie wykorzystywać mocne strony miasta oraz pojawiające się w otoczeniu szanse. Istotne jest również eliminowanie lub unikanie zagrożeń pojawiających się w otoczeniu.

Analiza SWOT porządkuje spojrzenie na szereg czynników i zjawisk, które mają wpływ na opracowanie skutecznego planu działania na rzecz wychodzenia ze stanów kryzysowych, jest pomocna przy definiowaniu celów rewitalizacji.

Analiza SWOT w niniejszym opracowaniu została sporządzona wg metodologii, w której mocne i słabe strony to cechy wewnętrzne obszaru rewitalizacji, natomiast szanse i zagrożenia to czynniki zewnętrzne.

Tabela 110. Analiza SWOT czynników i zjawisk występujących na obszarze rewitalizacji lub mających na ten obszar wpływ

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> Koncentracja szeregu usług gospodarczych, publicznych w centrum miasta. Rosnąca aktywność społeczna (wzrost liczby organizacji pozarządowych, znaczne zainteresowanie w głosowaniu do budżetu obywatelskiego). Dobre wyposażenie w usługi opieki zdrowotnej. Szeroka oferta kształcenia ponadgimnazjalnego, w tym w szkołach zawodowych i technikach, rosnąca popularność kształcenia zawodowego w technikach. Oferta kulturalna miasta, realizowana m. in. przez Miejski Dom Kultury Zduńskowolskie Centrum Integracji Ratusz, Miejską Bibliotekę Publiczną im. Jerzego Szaniawskiego. Oferta rekreacji i wypoczynku, w tym liczne obiekty sportowe, działalność klubów sportowych oraz dobrze rozwinięta sieć ścieżek rowerowych 	<ul style="list-style-type: none"> Niekorzystne zjawiska demograficzne oraz starzenie się społeczeństwa, pogłębiane przez niekorzystne saldo migracji, niskie wskaźniki urodzeń. Nadal znacząca skala bezrobocia w mieście, w tym znacząca skala bezrobocia długotrwałego. Umiarkowane wskaźniki aktywności gospodarczej, w tym zmniejszenie się liczby małych i średnich przedsiębiorstw. Występowanie negatywnych zjawisk środowiskowych, w tym złego stanu jakości powietrza atmosferycznego oraz ponadnormatywnego natężenia hałasu, wyrobów zawierających azbest. Niski na tle miast kraju odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach. Niski wskaźnik liczby czytelników bibliotek, co koreluje ze niskimi wskaźnikami aktywności społecznej. Niskie wskaźniki uczestnictwa mieszkańców w ofercie rekreacyjno-sportowej miasta.

- Potencjał turystyczny, w tym wyróżniające się w regionie atrakcje: Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola wraz ze Skansenem Lokomotyw i Urzędzeń Technicznych oraz rozpoznawalność miasta dzięki osobie św. Maksymiliana Kolbego.
- Zachowany historyczny układ przestrzenny centrum miasta z obiektami zabytkowymi.
- Niska dostępność mieszkańców miasta do sieci gazowej.
- Zły stan techniczny obiektów mieszkalnych, a co za tym idzie niska estetyka terenów i obiektów zamieszkałych.

SZANSE

- Szereg dostępnych funduszy zewnętrznych umożliwiających realizację projektów infrastrukturalnych oraz społecznych.
- Narzędzia współpracy miasta z organizacjami pozarządowymi, w tym budżet obywatelski oraz środki na realizację zadań publicznych.
- Narzędzia wsparcia rozwoju przedsiębiorczości tworzone przez instytucje publiczne oraz prywatne.
- Wolne tereny inwestycyjne na obszarze miasta, umożliwiające lokowanie nowych działalności gospodarczych, w tym również istnienie Podstrefy Zduńska Wola, która jest jedną z 44 podstref Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.
- Korzystne dla atrakcyjności inwestycyjnej położenie miasta, w tym sąsiedztwo drogi szybkiego ruchu S8 oraz aglomeracji łódzkiej, przebieg dwóch ważnych magistrali kolejowych: Warszawa-Łódź-Wrocław oraz Śląsk-Gdynia.
- Korzystna struktura przestrzenna miasta, z wyraźnym centrum miasta.

ZAGROŻENIE

- Zmniejszająca się liczba osób w wieku produkcyjnym, co może być istotną barierą dla rozwoju przedsiębiorstw.
- Brak liderów społecznych lub odpowiedniej wiedzy tych liderów, ograniczający wzrost roli sektora pozarządowego we wspieraniu pozytywnych przemian społecznych w mieście.
- Nieefektywność podejmowanych wysiłków i nakładów na rewitalizację społeczną, w tym przeciwdziałanie ubóstwu oraz bezrobociu długotrwałemu ze względu m. in. na brak dynamiki wzrostu gospodarczego.
- Dalszy odpływ mieszkańców miasta, tj. ubożenie miasta w kapitał ludzki, wskutek niespełnienia oczekiwań i aspiracji zawodowych oraz związanych z jakością życia (wysysanie kapitału ludzkiego przez większe aglomeracje).
- Niedostatek kapitału i środków w odniesieniu do skali potrzeb rewitalizacyjnych, w szczególności w sferze przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.
- Bariery w realizacji kompleksowych przedsięwzięć rewitalizacji przestrzennej i technicznej, związane z formą własności obiektów mieszkalnych i terenów w mieście.

D. WIZJA OBSZARU REWITALIZACJI

Wizja obszaru rewitalizacji to wyobrażany obraz części miasta po przeprowadzeniu rewitalizacji. Mając na uwadze z jednej strony krótki czas dla którego zaplanowane jest prowadzenie działań rewitalizacyjnych w niniejszym programie, a z drugiej strony cechą rewitalizacji, którą jest perspektywa wieloletnia (rewitalizacja jest procesem), istnieje pewna trudność w określeniu czym będzie wizja obszaru rewitalizacji w Zduńskiej Woli.

Należy bowiem założyć, że podjęte w ramach niniejszego programu działania nie dokonają zasadniczej, całościowej przemiany obszaru objętego rewitalizacją, m. in. mając na uwadze skalę potrzeb rewitalizacyjnych i dostępność środków na jej przeprowadzenie. Jak pokazały doświadczenia z poprzedniego okresu (lata 2007 – 2015), działania rewitalizacyjne realizowane na wybranych obszarach wymagają dalszej kontynuacji. Pomimo zmniejszenia skali negatywnych zjawisk społecznych, koncentrują się one nadal w tej samej przestrzeni miasta. Nie inaczej jest również w Zduńskiej Woli.

Wizja obszaru rewitalizacji powinna więc wskazywać jakie przemiany w tym krótkim okresie mogą zajść. O ile łatwiej jest wskazać jak zmieni się wygląd przestrzeni miasta (wyremontowane kamienice, zmodernizowane drogi, etc.), to dużo trudniej wskazać i określić rezultaty w odniesieniu do sfery społecznej.

Próbując zdefiniować wizję obszaru rewitalizacji – określono więc w pierwszym kroku jakie zmiany mogą zajść w odniesieniu do najistotniejszych problemów obszaru rewitalizacji.

Problem	Oczekiwana zmiana docelowa	Oczekiwane działania rewitalizacyjne do 2020 roku
Starzenie się społeczeństwa, współwystępujące z innymi negatywnymi zjawiskami demograficznymi.	Znaczący wzrost przyrostu naturalnego oraz odwrócenie odpływu ludności wskutek migracji. Zwiększenie aktywności seniorów.	Kompleksowa polityka miasta w zakresie poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy (nowe inwestycje, poprawa mobilności). Podnoszenie jakości usług publicznych, m. in. oferty opieki żłobkowej, spędzania wolnego czasu. Stworzenie oferty na rzecz aktywności seniorów.
Zjawisko bezrobocia, w tym długotrwałe bezrobocie.	Znaczący spadek bezrobocia, w tym bezrobocia długotrwałego.	Kompleksowa polityka miasta w zakresie poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy (nowe inwestycje, poprawa mobilności). Współpraca przedsiębiorców oraz instytucji kształcenia na rzecz zwiększania wiedzy i umiejętności osób bezrobotnych.
Znaczna skala pomocy społecznej, powodem której jest przede wszystkim bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność i długa choroba oraz alkoholizm	Znaczący spadek skali pomocy społecznej, której powodem jest bezrobocie oraz ubóstwa i alkoholizm.	Kompleksowa polityka miasta w zakresie poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy (nowe inwestycje, poprawa mobilności). Poprawa efektywności

		<p>realizowanej polityki pomocy społecznej, m. in. poprzez wzmocnienie potencjału instytucjonalnego instytucji i placówek pomocy społecznej.</p> <p>Zwiększenie zaangażowania społecznego (roli organizacji pozarządowych) w rozwiązywanie problemów społecznych.</p>
Przestępczość, która koncentruje się na wybranych obszarach miasta	Wyraźny spadek przestępczości na obszarach rewitalizacji.	Poprawa bezpieczeństwa poprzez rozwój monitoringu, zmiany organizacji ruchu, działania o charakterze edukacyjnym, prewencję.
Niska aktywność społeczna	Wyraźny wzrost aktywności społecznej.	<p>Zwiększenie zaangażowania społecznego (w tym roli organizacji pozarządowych) w podnoszeniu aktywności społecznej.</p> <p>Podnoszenie jakości i dostępności oferty miasta, która wpływa na zwiększenie aktywności społecznej.</p>
Brak dynamiki wzrostu gospodarczego na obszarze miasta – w tym regres w odniesieniu do małych oraz średnich firm	<p>Napływ nowych inwestycji oraz wzrost przedsiębiorczości na obszarze miasta, przejawiający się wyraźnym wzrostem liczby pracujących.</p> <p>Znaczący spadek liczby bezrobotnych.</p>	<p>Kompleksowa polityka miasta w zakresie poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy (nowe inwestycje, poprawa mobilności).</p> <p>Współpraca przedsiębiorców oraz instytucji kształcenia na rzecz zwiększania wiedzy i umiejętności osób bezrobotnych.</p>
Występowanie negatywnych zjawisk środowiskowych, w tym złego stanu jakości powietrza atmosferycznego oraz ponadnormatywnego natężenia hałasu, wyrobów zawierających azbest	Poprawa stanu powietrza atmosferycznego, zmniejszenie poziomu hałasu, wyeliminowanie azbestu z przestrzeni miasta.	<p>Realizacja inwestycji mających na celu sukcesywne zmniejszanie niskiej emisji.</p> <p>Realizacja inwestycji poprawiających stan infrastruktury komunikacyjnej oraz organizację ruchu.</p> <p>Realizacja programu usuwania azbestu.</p>
Niski poziom uczestnictwa mieszkańców miasta w ofercie kulturalnej, rekreacyjnej, sportowej miasta	Znaczący wzrost uczestnictwa mieszkańców w ofercie miasta	Zwiększenie jakości i dostępności oraz promocja oferty miasta
Niski na tle miast kraju odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach	Znaczące zwiększenie odsetka dzieci objętych opieką w żłobkach.	Wspieranie przedsięwzięć prywatnych i publicznych, które spowodują zwiększenie odsetka dzieci objętych opieką w żłobkach.

Niska dostępność mieszkańców do sieci gazowej	Zwiększenie dostępności do sieci gazowej.	Sukcesywna rozbudowa dostępności do sieci gazowej.
Zły stan techniczny obiektów mieszkalnych, wpływający również na niską estetykę przestrzeni miejskiej.	Kompleksowa przemiana wizerunku przestrzeni miasta. Wyremontowanie większości obiektów mieszkalnych, a tym samym poprawa estetyki przestrzeni śródmiejskiej.	Poddanie renowacji kilkunastu obiektów mieszkalnych w przestrzeni obszaru rewitalizacji, realizowana w sposób skoncentrowany (wyższy efekt kompleksowej przemiany danej części miasta – w tym efekt wizerunkowy).

Wizja obszaru rewitalizacji powinna uwzględniać następujące aspekty (oczekiwane przemiany):

W sferze społecznej:

- rozwijająca się aktywność społeczna, której przejawem jest wzrost roli organizacji społecznych w życiu miasta, rosnąca aktywność środowisk seniorskich, włączenie osób niepełnosprawnych,
- zmniejszona skala bezrobocia, ubóstwa oraz alkoholizmu,

W sferze gospodarczej:

- zwiększająca się aktywność usługowa obszaru rewitalizacji,
- zwiększająca się aktywność gospodarcza całej przestrzeni miasta (nowe inwestycje),
- zwiększająca się mobilność zawodowa mieszkańców miasta, w tym obszarów rewitalizacji,

W sferze środowiskowej:

- zmniejszające się obciążenia środowiska, w tym reedukacja zanieczyszczeń powietrza oraz hałasu,

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej:

- poprawiona jakość, dostępność, wykorzystanie oferty kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej miasta,
- rozwinięty system komunikacji miasta, wpływający na mobilność na rynku pracy,

W sferze technicznej:

- poprawiony stan techniczny obiektów mieszkalnych,
- poprawiona estetyka przestrzeni miasta.

TYM SAMYM WIZJA OBSZARU REWITALIZACJI W ZDUŃSKIEJ WOLI BRZMI:

CENTRUM ZDUŃSKIEJ WOLI TO OBSZAR AKTYWNY SPOŁECZNIE, CHARAKTERYZUJĄCY SIĘ ZMNIEJSZAJĄCĄ SIĘ SKALĄ NEGATYWNYCH ZJAWISK SPOŁECZNYCH, BĘDĄCY MIEJSCEM REPREZENTACYJNYM MIASTA, ZE WZGLĘDU NA KONCENTRACJĘ SZEREGU USŁUG, W TYM OFERTY KULTURALNEJ. OBSZAR STAJE SIĘ ATRAKCYJNIEJSZYM MIEJSCEM DO ŻYCIA DZIĘKI POPRAWIE STANU ŚRODOWISKA ORAZ POSTĘPUJĄCEJ POPRAWIE STANU TECHNICZNEGO OBIEKTÓW MIESZKALNYCH, CO WPŁYWA POZYTYWNIEM NA JEGO ESTETYKĘ. OBSZAR JEST DOBRZE POWIĄZANY KOMUNIKACYJNIE Z POZOSTAŁĄ PRZESTRZENIĄ MIASTA ORAZ Z AGLOMERACJĄ ŁÓDZKĄ, CO WPŁYWA NA MOBILNOŚĆ NA RYNKU PRACY, JAK TEŻ DOSTĘPNOŚĆ OFERTY MIASTA.

E. CELE I ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH

W oparciu o przeprowadzone analizy sytuacji społeczno-gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i technicznej Zduńskiej Woli, które przedstawiono w poprzednich rozdziałach, a także przy uwzględnieniu zapisów dokumentów strategicznych sporządzonych na wyższych szczeblach (krajowym i wojewódzkim) sformułowane zostały cele rewitalizacji. Zgodnie z logiką główne cele rewitalizacji odnoszą się do zidentyfikowanych obszarów problemowych, wyznaczonych na podstawie analiz oraz konsultacji społecznych.

Program Rewitalizacji zbudowany został w oparciu o hierarchiczną strukturę celów, w tym celów głównych oraz podlegających im kierunków działań rewitalizacyjnych i zadań rewitalizacyjnych. Cele główne nawiązują bezpośrednio do wizji obszaru rewitalizacji, stanowiąc jej rozwinięcie. Hierarchiczna struktura celów porządkuje sposób działań związanych z rewitalizacją, wskazując poszczególnym kierunkom działań ich nadrzędny cel.

Cele rewitalizacji nawiązują bezpośrednio do filarów wizji. Tym samym odpowiadają na zdefiniowanie główne problemy występujące w obszarze rewitalizacji, w tym w sferze społecznej: niska aktywność społeczna, ubóstwo oraz bezrobocie, w sferze gospodarczej: niska dynamika wzrostu gospodarczego, w sferze środowiskowej: niedostateczny stan środowiska, w sferze przestrzenno-funkcjonalnej: niepełny dostęp lub wykorzystanie oferty miasta, a w sferze technicznej: zły stan obiektów mieszkalnych i niska estetyka.

Cele rewitalizacji:

Cel 1. Poprawa funkcjonalności przestrzeni obszaru rewitalizacji poprzez poprawę stanu infrastruktury komunikacyjnej oraz zwiększenie bezpieczeństwa.

Kierunki rewitalizacji:

- Utworzenie miejskiego centrum przesiadkowego, pozwalającego na integrację różnych środków transportu, w tym komunikacji miejskiej,
- Poprawa stanu technicznego dróg,
- Poprawa bezpieczeństwa związanego z komunikacją oraz przemieszczaniem się mieszkańców,
- Rozwój monitoringu miejskiego.

Projekty realizujące cel 1:

- Przystanek Zduńska Wola – rewitalizacja dworca PKP wraz z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej w otoczeniu dworca PKP i zintegrowaniem transportowej bazy infrastrukturalnej
- Modernizacja oświetlenia ulicznego
- Rewitalizacja ciągu ulicy Kilińskiego na odcinku od ulicy Łódzkiej do Szadkowskiej w Zduńskiej Woli
- Rewitalizacja ciągu ulic Świerkowa-Jodłowa-Spółdzielcza w Zduńskiej Woli
- Rewitalizacja ciągu ulicy Opiesińskiej na odcinku od ulicy Wodnej do ulicy Klonowej w Zduńskiej Woli
- Rewitalizacja ciągu ulicy Łaskiej na odcinku od ulicy Orione do Łódzkiej w Zduńskiej Woli
- Instalacja systemu monitoringu

Cel 2. Zwiększenie aktywności gospodarczej obszaru rewitalizacji oraz wzrost mobilności na lokalnym rynku pracy.

Kierunki rewitalizacji:

- Tworzenie terenów i przestrzeni publicznych wzmacniających funkcję reprezentacyjną miasta oraz podnoszących jego atrakcyjność dla prowadzonej działalności gospodarczej
- Wzmacnianie atrakcyjności turystycznej miasta
- Aktywizacja zawodowa mieszkańców

Projekty realizujące cel 2:

- Rewitalizacja Pasażu Rajczaka
- Stacja Karsznice – Rewitalizacja Skansenu Lokomotyw i Urządzeń Technicznych w Zduńskiej Woli
- Aktywizacja zawodowa mieszkańców kamienicy
- Rewitalizacja browaru jako element tkanki miejskiej Zduńskiej Woli

3. Poprawa warunków zamieszkania na obszarze rewitalizacji poprzez poprawę stanu technicznego obiektów mieszkalnych, w tym termomodernizację oraz zwiększenie estetyki przestrzeni miejskiej.

Kierunki rewitalizacji:

- Poprawa stanu technicznego obiektów mieszkalnych
- Zachowanie obiektów dziedzictwa kulturowego
- Poprawa estetyki przestrzeni miejskiej

Projekty realizujące cel 3:

- Rewitalizacja Budynku Mieszkalnego przy Ulicy Dąbrowskiego I – Etap I
- Rewitalizacja Budynku Mieszkalnego przy Ulicy Dąbrowskiego I – Etap II
- Przebudowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Łaskiej 2 wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku
- Przebudowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Łaskiej 6 wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku
- Przebudowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Łaskiej 15 wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku
- Przebudowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Łaskiej 17 wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku
- Przebudowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy Pl. Wolności 23 wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku
- Przebudowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Sieradzkiej 15 wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku
- Rewitalizacja nieruchomości położonej przy Placu Krakowskim w Zduńskiej Woli
- Rewitalizacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych, pawilonów usługowo-handlowych i ich otoczenia w zasobach spółdzielni mieszkaniowej „Lokator”
- Remont zabytkowego budynku zlokalizowanego w Zduńskiej Woli – obiekt wpisany do rejestru zabytków województwa łódzkiego
- Rewitalizacja domu tkacza z połowy wieku
- Rewitalizacja domu tkacza z połowy wieku

4. Zwiększenie aktywności społecznej oraz zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności w oparciu o potencjał instytucjonalny Zduńskiej Woli oraz organizacji pozarządowych.

Kierunki rewitalizacji:

- Rozwój infrastruktury wzmacniającej potencjał organizacji pozarządowych (np. Inkubator Organizacji Społecznych)
- Realizacja działań wspierających organizacje pozarządowe, kształtowanie liderów społecznych
- Rozwój infrastruktury społecznej, pozytywnie oddziałującej na zwiększenie aktywności społecznej
- Wsparcie i rozwój instytucji oraz organizacji świadczących usługi z zakresu kultury, edukacji, rekreacji i sportu
- Wzmacnianie i rozwój oferty opieki zdrowia, wzmacniającej zdrowie i aktywność społeczną mieszkańców miasta oraz podnoszącej jakość życia w mieście
- Realizacja działań na rzecz zmniejszania skali negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, alkoholizmu, przemocy w rodzinie
- Wspieranie włączenia społecznego, w szczególności niepełnosprawnych oraz seniorów

Projekty realizujące cel 3:

- Inkubator Inicjatyw Społecznych, Inkubator Rozwoju Społeczności Lokalnej w Zduńskiej Woli
- Rewitalizacja kąpieliska miejskiego przy ul. Kobusiewicza w Zduńskiej Woli
- Budowa Centrum Rekreacyjno-Sportowego RELAKS w Zduńskiej Woli
- Rozwój infrastruktury lekkoatletycznej wraz z budową systemu nawadniania boisk do piłki nożnej na terenie PMOS w Zduńskiej Woli
- Rewitalizacja Budynku Oddziału Chirurgii Zduńskowolskiego Szpitala Powiatowego Sp. Z O.O.
- Utworzenie Regionalnego Ośrodka Profilaktyki Choroby Nowotworowej
- Przebudowa obiektu Zduńskowolskiego Szpitala Powiatowego Sp. z o.o.
- Remont i termomodernizacja dawnej kaplicy mariawitów obecnie siedziby hufca ZHP Zduńska Wola
- Rewitalizacja budynku strażnicy i sali widowiskowej OSP Zduńska Wola
- Świetlica środowiskowa Zduńskowolskiego Centrum Integracji
- Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
- „Szansa dla Ciebie”
- „Razem dla Rodziny”
- „Mieszkanie bez długu”
- Sala koncertowa w budynku kościoła
- Poprawa jakości kształcenia ogólnego poprzez rozbudowę Publicznego Gimnazjum Nr 2 w Zduńskiej Woli

F. LISTA PODSTAWOWYCH PROJEKTÓW I PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Lista planowanych podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych obejmuje zdefiniowane na etapie tworzenia Programu rewitalizacji projekty i zadania, charakteryzujące się znacznym stopniem zaawansowania planów realizacji. Są to ponadto projekty, które co do zasady zlokalizowane są na obszarze rewitalizacji oraz wykazują silną zbieżność z celami rewitalizacji.

Tabela 111. Lista podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
1. Poprawa funkcjonalności przestrzeni obszaru rewitalizacji poprzez poprawę stanu infrastruktury komunikacyjnej oraz zwiększenie bezpieczeństwa.							
1.	Miasto Zduńska Wola	Przystanek Zduńska Wola – rewitalizacja dworca PKP wraz z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej w otoczeniu dworca PKP i zintegrowaniem transportowej bazy infrastrukturalnej	<p>Opis problemu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zły stan techniczny dworca PKP, który dodatkowo ujęty jest w gminnej ewidencji zabytków, w tym niska estetyka przestrzeni miejskiej 2. Niedostateczna jakość usług publicznych związanych z komunikacją 3. Niedostateczna dostępność mieszkańców do usług publicznych 4. Ograniczona mobilność mieszkańców na rynku pracy 5. Występowanie zjawiska przestępczości wokół dworca PKP oraz terenów przyległych 6. Brak zintegrowanego systemu komunikacji zbiorowej, w tym brak integracji miejskiego systemu transportowego i powiązania przystanków transportu kolejowego – dworca PKP z transportem miejskim – przystankiem MPK oraz dworcem PKS <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przebudowa dworca PKP i dostosowanie budynku do warunków jakim powinny odpowiadać tego typu obiekty 2. Dostosowanie budynku do osób 	Dworzec PKP – ul. Dworcowa	4,0 mln	2017-2018	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa bezpieczeństwa użytkowników dworca PKP – mieszkańców miasta i regionu 2. Poprawa dostępu do wolnych, niezabudowanych terenów położonych wokół dworca PKP 3. Poprawa warunków do rozwoju społeczno – gospodarczego 3. Poprawa dostępu do dworca PKP i przestrzeni wokół budynku dworca dla osób niepełnosprawnych 4. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, zamieszkujących w bezpośrednim sąsiedztwie dworca PKP 5. Poprawa dostępu pasażerów do zintegrowanego systemu transportowego <p>Wskaźniki rezultatu:</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			<p>niepełnosprawnych – specjalne ścieżki dotykowe ułatwiające poruszanie się osobom niewidomym, automatyczne drzwi z fotokomórka</p> <p>3. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej wokół dworca PKP – wykonanie parkingów, chodników, ścieżek rowerowych, pełne dostosowanie przestrzeni publicznej do osób niepełnosprawnych</p> <p>4. Przeniesienie dworca PKS z centrum miasta na teren położony przy dworcu PKP, budowa przystanków PKS oraz MPK</p> <p>5. Rewitalizacja terenu położonego w bezpośrednim sąsiedztwie Dworca PKP – ulica Kilińskiego, Słowackiego, Pasaż Kusocińskiego oraz Plac Żelazny – wykonanie oświetlenia ulicznego, przebudowa dróg, budowa sieci wod-kan.</p> <p>Działania komplementarne:</p> <p>1. Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa łódzkiego poprzez przebudowę infrastruktury transportowej „Północ – Południe” w powiecie zduńskowolskim i łaskim</p> <p>2. Rewitalizacja Centrum Miasta Zduńska Wola</p> <p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Zrewitalizowany obiekt dworca PKP wraz z otoczeniem.</p>				Spadek bezrobocia, zwiększenie aktywności gospodarczej obszaru rewitalizacji, spadek przestępczości.
2.	Miasto Zduńska Wola	Modernizacja oświetlenia ulicznego	<p>Opis problemu:</p> <p>Istniejące oświetlenie jest stare, wyeksploatowane, zużywające nadmierną ilość energii elektrycznej (na wskazanym obszarze zainstalowanych jest obecnie około 150 lamp</p>	Modernizacja, przebudowa oświetlenia na ulicach: Żeromskiego,	700 tys.	2016-2018	<p>Optymalizacja i racjonalizacja zużycia energii elektrycznej</p> <p>Ograniczanie emisji gazów cieplarnianych, w wyniku</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			<p>rtęciowych, co powoduje znaczące zużycie energii).</p> <p>Obszar charakteryzuje się wysoką skalą przestępczości w przestrzeni miasta.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>Projekt zakłada wymianę istniejących opraw na oprawy typu LED, oraz budowę nowych punktów świetlnych. Ponadto zainstalowany zostałyby inteligentny system sterowaniem oświetleniem ulicznym aby w maksymalnym stopniu zoptymalizować parametry zużycia energii elektrycznej. Zakres modernizacji obejmowałby około 500 szt. opraw na wskazanym obszarze.</p> <p>Wskaźniki produktu:</p>	Plac Krakowski, Wilcza, Fredry, oświetlenie w Parku Miejskim			realizacji działań z zakresu modernizacji infrastruktury oświetlenia ulicznego.
3.	Powiat Zduńskowolski	Rewitalizacja ciągu ulicy Kilińskiego na odcinku od ulicy Łódzkiej do Szadkowskiej w Zduńskiej Woli	<p>Opis problemu:</p> <p>Wymienione droga stanowić będą naturalną sieć komunikacyjną, która umożliwi mieszkańcom łatwy dojazd do obszarów obiektów użyteczności publicznej, dworca PKP, prawidłowego połączenia z przebudowaną drogą powiatową nr 4907E. Istniejący stan techniczny drogi należy uznać jako zły. Występują liczne spękania oraz ubytki nawierzchni, na znacznym odcinku stan chodników bardzo zły oraz brak prawidłowego odwodnienia drogi. Zostanie zaoszczędzony czasu przejazdu oraz zwiększenie bezpieczeństwa ruchu dla wszystkich użytkowników dróg i zmniejszenie liczby wypadków.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p>	Droga powiatowa nr 4920E, ul. Kilińskiego o długości 0,533 km,	2,36 mln	2018-2020	Poprawa dostępności komunikacyjnej w mieście Zduńska Wola. Planowana do przebudowy droga stanowi jeden z głównych ciągów komunikacyjnych W wyniku realizacji proj. zostanie zaoszczędzony czas przejazdu oraz zwiększone bezpieczeństwo ruchu dla wszystkich użytkowników dróg, zmniejszy się liczba wypadków, spadnie emisja zanieczyszczeń do atmosfery, spadnie liczba

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			<p>Projektowany przekrój konstrukcyjny przebudowanej ulicy wg następujących parametrów: KR3, budowa ciągu pieszo - jezdni, przebudowa istniejących chodników, budowa zatok postojowych i autobusowych wraz z peronami, wykonanie elementów bezpieczeństwa i uspokojenia ruchu w postaci wyniesionych przejść dla pieszych, wykonanie wyniesionej tarczy skrzyżowania ulic Kilińskiego i Sobieskiego.</p> <p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Zrewitalizowana droga powiatowa nr 4920E, ul. Kilińskiego o długości 0,533 km</p>				<p>awarii i uszkodzeń pojazdów mechanicznych. Realizacja projektu wpłynie także na pozytywny wizerunek Miasta Zduńska Wola oraz powiatu Zduńskowolskiego.</p> <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <p>Oszczędność czasu przejazdu</p>
4.	Powiat Zduńskowolski	Rewitalizacja ciągu ulic Świerkowa-Jodłowa-Spółdzielcza w Zduńskiej Woli	<p>Opis problemu:</p> <p>Wymienione drogi stanowiąc będą naturalną sieć komunikacyjną, która umożliwi mieszkańcom łatwy dojazd do obszarów inwestycyjnych. Zaproponowany układ komunikacyjny będzie obsługiwał ruch samochodów osobowych, nie przewiduje się ruchu ciężkiego na przedmiotowych ulicach. Istniejący stan techniczny dróg należy uznać jako zły. Występują liczne spękania oraz ubytki nawierzchni, na znacznym odcinku brak chodników oraz prawidłowego odwodnienia drogi. Przebudowa ciągu komunikacyjnego istniejących dróg powiatowych umożliwi dojazd do obszarów inwestycyjnych dla mieszkańców miasta oraz okolicznych miejscowości. W sytuacji aktywizacji terenów inwestycyjnych oraz projektowanego portu multimodalnego na terenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zduńska Wola-Karsznice,</p>	<p>Droga powiatowa nr 4926E, ul. Spółdzielcza o długości 1,0 km,</p> <p>Droga powiatowa nr 4925E, ul. Jodłowa – ul. Staszica o długości 3,8 km,</p> <p>Droga powiatowa nr 4928 E, ul. Świerkowa (w części ul. Łaskiej do ul. Jodłowej, dł. 0,3 km).</p>	11,12 mln	2018-2020	<p>Poprawa dostępności komunikacyjnej w mieście Zduńska Wola.</p> <p>Dzięki planowanym działaniom zostanie zaoszczędzony czas przejazdu oraz zwiększenie bezpieczeństwa ruchu dla wszystkich użytkowników dróg i zmniejszenie liczby wypadków. Dodatkowo, poprawa jakości stanu drogi przyczyni się do usprawnienia ruchu, a tym samym do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery, spadnie liczba awarii i uszkodzeń pojazdów mechanicznych.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			<p>nastąpi również rozwój funkcji towarzyszących takich jak punktu usługowo – handlowe w analizowanym obszarze. Spowoduje to wzrost natężeń ruchu na całkowitym układzie drogowym, a w szczególności na ciągach głównych związany z podróżami obowiązkowymi (dojazdy do miejsc pracy) jak również z podróżami niezwiązanymi z miejscem zamieszkania. Proponowany przekrój konstrukcyjny przebudowywanych odcinków ulic należy przyjąć jak dla kategorii ruchu KR3.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>W ramach przedsięwzięcia planowane jest wykonanie wzmocnienia konstrukcji dróg. W ramach projektu wykonane zostanie odpowiednie badanie drogi, którego wyniki zostaną poddane analizie, co może spowodować konieczność skorygowania wymienionych wyżej założeń.</p> <p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Łączna długość przebudowywanych dróg: 5,1 km</p>				<p>Wyremontowane drogi jednocześnie odciążą z nadmiernego ruchu drogowego drogi o mniejszym znaczeniu (drogi gminne) z ruchu bezpośrednio z nim niezwiązanego. Przebudowa ciągu dróg powiatowych polepszy podstawowe powiązania drogowe pomiędzy poszczególnymi zespołami funkcjonalnymi Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zduńska Wola – Karsznice takimi jak: centrum miasta Zduńska Wola, dzielnice mieszkaniowe, ośrodki administracyjne, obszary inwestycyjne. Ponadto, przebudowa układu dróg spowoduje zwiększenie prędkości komunikacyjnej, a w związku z tym zaoszczędzenie czasu przejazdu oraz zwiększenie bezpieczeństwa ruchu dla wszystkich użytkowników dróg i zmniejszenie liczby wypadków. Realizacja projektu wpłynie także na pozytywny wizerunek</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
							Miasta Zduńska Wola oraz powiatu Zduńskowolskiego. Wskaźniki rezultatu: Oszczędność czasu przejazdu
5.	Powiat Zduńskowolski	Rewitalizacja ciągu ulicy Opiesińskiej na odcinku od ulicy Wodnej do ulicy Klonowej w Zduńskiej Woli	<p>Opis problemu:</p> <p>Wymieniona droga stanowić będzie podstawową sieć komunikacyjną w mieście Zduńska Wola, która umożliwi mieszkańcom łatwi dojazd do obszarów obiektów użyteczności publicznej, terenów inwestycyjnych. Istniejący stan techniczny drogi należy uznać jako zły. Występują liczne spękania oraz ubytki nawierzchni, na znacznym odcinku stan chodników bardzo zły na pozostałym odcinku brak chodnika, co przy bardzo wąskiej jezdni stanowi zagrożenie dla użytkowników drogi, ponadto brak prawidłowego odwodnienia drogi, co przyczynia się do jej dalszego niszczenia.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>Projektowany przekrój konstrukcyjny przebudowanej ulicy wg następujących parametrów: KR2, ponadto zostanie rozebrany istniejący chodnik z płyt betonowych oraz zjazdy z kostki kamiennej i brukowca, zostanie wykonane: nowy krawężnik betonowy, nowy krawężnik betonowy, w miejscach zjazdów, nowe zjazdy z kostki betonowej, nowy chodnik z kostki betonowej, zrewitalizowany rów odwadniający do którego zostaną podłączone wpusty uliczne.</p>	Droga powiatowa nr 4922eE, ul. Opiesińskiej o długości 0,721 km,	880 tys.	2018-2020	<p>Poprawa dostępności komunikacyjnej w mieście Zduńska Wola.</p> <p>Dzięki planowanym działaniom zostanie zaoszczędzony czasu przejazdu oraz zwiększenie bezpieczeństwa ruchu dla wszystkich użytkowników dróg i zmniejszenie liczby wypadków. Dodatkowo, poprawa jakości stanu drogi przyczyni się do usprawnienia ruchu, a tym samym do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery, spadnie liczba awarii i uszkodzeń pojazdów mechanicznych</p> <p>Realizacja projektu wpłynie także na pozytywny wizerunek Miasta Zduńska Wola oraz powiatu Zduńskowolskiego</p> <p>Wskaźniki rezultatu: Oszczędność czasu</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			Wskaźniki produktu: Zrewitalizowana droga powiatowa nr 4922eE, ul. Opiesińskiej o długości 0,721 km,				przejazdu
6.	Powiat Zduńskowolski	Rewitalizacja ciągu ulicy Łaskiej na odcinku od ulicy Orione do Łódzkiej w Zduńskiej Woli	Opis problemu: Wymieniona droga stanowi oś głównej sieci komunikacyjnej w mieście Zduńska Wola. Jej rewitalizacja umożliwi mieszkańcom łatwiejszy dojazd do osiedla Nowe Miasto, osiedla Karsznice, terenów inwestycyjnych położonych na obszarze MOF Zduńska Wola Karsznice, obiektów użyteczności publicznej, w tym szkół, sprawną komunikację z drogą wojewódzką. Istniejący stan techniczny drogi należy uznać jako zły. Występują liczne spękania oraz ubytki nawierzchni, na znacznym odcinku stan chodników jest bardzo zły. Brak jest również prawidłowego odwodnienia drogi. Zakres realizowanych zadań: Projektowany przekrój konstrukcyjny przebudowanej ulicy wg parametrów: KR3, zostanie rozebrany istniejący chodnik z płyt betonowych oraz zjazdy z kostki kamiennej, zostanie wykonane: nowy krawężnik betonowy, nowy krawężnik betonowy w miejscach zjazdów, miejsca postojowe oraz przejścia dla pieszych, nowe zjazdy z kostki betonowej, nowa zatoka postojowa o nawierzchni z kostki bet., nowy chodnik z kostki betonowej, nowe trawniki ograniczone obrzeżem betonowym, nowy kanał deszczowy, wraz ze studniami i wpustami ulicznymi, zostaną wymienione pokrywy studni	Droga powiatowa nr 4929E, ul. Łaskiej o długości 0,613 km	890 tys.	2018-2020	Poprawa dostępności komunikacyjnej w mieście Zduńska Wola. Dzięki planowanym działaniom zostanie zaoszczędzony czas przejazdu oraz zwiększenie bezpieczeństwa ruchu dla wszystkich użytkowników dróg i zmniejszenie liczby wypadków. Dodatkowo, poprawa jakości stanu drogi przyczyni się do usprawnienia ruchu, a tym samym do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery, spadnie liczba awarii i uszkodzeń pojazdów mechanicznych Realizacja projektu wpłynie także na pozytywny wizerunek Miasta Zduńska Wola oraz powiatu Zduńskowolskiego Wskaźniki rezultatu: Oszczędność czasu przejazdu

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			<p>telefonicznych i kanalizacyjnych.</p> <p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Zrewitalizowana droga powiatowa nr 4929E, ul. Łaskiej o długości 0,613 km,</p>				
2. Zwiększenie aktywności gospodarczej obszaru rewitalizacji oraz wzrost mobilności na lokalnym rynku pracy.							
7.	Miasto Zduńska Wola	Rewitalizacja Pasażu Rajczaka	<p>Opis problemu:</p> <p>Pasaż Rajczaka znajduje się w centralnej części miasta w dzielnicy budownictwa wielorodzinnego w pobliżu obiektów rekreacyjnych i sportowych (obiekt położony bezpośrednio przy Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji). Pasaż Rajczaka stanowi miejsce wypoczynku i spotkań grup społecznych w różnym wieku. Na Pasażu Rajczaka realizowane są także różnego rodzaju wydarzenia i spotkania kulturalne przez organizacje pozarządowe oraz instytucje publiczne. W tej części Miasta, zwłaszcza na Pasażu Rajczaka, obserwuje się przypadki większej przestępczości, co wynika z faktu spotkań w tym miejscu dużej ilości młodzieży.</p> <p>Nawierzchnia Pasażu Rajczyka jest w złym stanie technicznym, podobnie w złym stanie technicznym jest oświetlenie tego miejsca, brak wyposażenia w małą architekturę.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>Kompleksowa przebudowa Pasażu Rajczyka polegająca na wykonaniu nowej nawierzchni, przebudowie oświetlenia, wykonaniu zieleńców,</p>	Pasaż Rajczaka	700 tys.	2019	<p>1. Poprawa jakości dostępu do usług rekreacyjnych.</p> <p>2. Poprawa jakości życia mieszkańców.</p> <p>3. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa rewitalizowanej przestrzeni.</p> <p>4. Zwiększenie atrakcyjności przestrzeni wokół pasażu do prowadzenia działalności usługowych.</p> <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <p>Wzrost aktywności gospodarczej oraz zmniejszenie bezrobocia.</p> <p>Spadek przestępczości.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			<p>wyposażenie tego miejsca w małą architekturę, wyposażenie Pasażu Rajczaka w system monitoringu. W ramach projektu przewiduje się małą scenę plenerową z funkcją kina plenerowego jako miejsce do realizacji aktywizacji lokalnych społeczności.</p> <p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Zrewitalizowane przestrzenie publiczne, wraz z nadaniem im nowych funkcji – 1 szt.</p>				
8.	Miasto Zduńska Wola	Stacja Karsznice – Rewitalizacja Skansenu Lokomotyw i Urządzeń Technicznych w Zduńskiej Woli	<p>Opis problemu:</p> <p>Projekt dotyczy dawnego skansenu lokomotyw utworzonego przy nieistniejącym już Zakładzie Taboru Kolejowego w Zduńskiej Woli Karsznice. Na terenie dawnego skansenu znajduje się wiele eksponatów z różnych okresów, będących często jedyne lub jednymi z niewielu zachowanych egzemplarzy na skale europejską. Wiele z nich to dzieła polskiej myśli konstruktorskiej. Z uwagi na usytuowanie i specyfikę skansenu eksponaty narażone są na niszczenie i dewastację. Obiekty są w bardzo złym stanie zachowania, ulegają postępującej korozji i wymagają pilnych prac naprawczych. Renowacja eksponatów pozwoli na ich ochronę przed dalszym niszczeniem, jednakże aby w pełni zadbać o dziedzictwo konieczna jest również przebudowa towarzyszącej infrastruktury. Teren na którym znajdują się eksponaty wymaga realizacji rozbudowanych prac inwestycyjnych w celu dostosowania dla osób zwiedzających, w tym również dla osób z niepełnosprawnościami, jak również dla ochrony eksponatów.</p>	Zduńska Wola, ul Kolejowa 6 (poza obszarem rewitalizacji)	8,77 mln	2018-2020	<p>Projekt przyczyni się do utworzenia atrakcji turystycznej o zasięgu co najmniej regionalnym, co pozytywnie wpłynie na aktywność gospodarczą w przestrzeni miasta.</p> <p>Projekt wpłynie również na zachowanie tożsamości kulturowej mieszkańców regionu, którzy od wielu lat ubiegają się o to, aby przywrócić skansen do dawnej świetności. Są to mieszkańcy osiedla Karsznice- wybudowanego na bazie karsznickiego węzła kolejowego – którzy w większości pracowali jako kolejarze, a skansen to ich osobista historia.</p> <p>Wskaźniki rezultatu:</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			<p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>Zakres rzeczowy projektu obejmuje renowację i restaurację zabytków ruchomych znajdujących się na terenie dawnego skansenu lokomotyw, będących w posiadaniu Miasta Zduńska Wola, wraz z rozbudową i przebudową infrastruktury służącej prezentacji dziedzictwa.</p> <p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Zrewitalizowany Skansen Lokomotyw i Urządzeń Technicznych w Zduńskiej Woli</p>				Wzrost liczby turystów odwiedzających miasta, zwiększenie aktywności gospodarczej, spadek bezrobocia, wzrost aktywności społecznej.
9.	Dystrybucja Pomorze Sp. z o.o. właściciel Browaru Staropolskiego	Rewitalizacja browaru jako element tkanki miejskiej Zduńskiej Woli	<p>Opis problemu:</p> <p>Obiekt jest w złym stanie technicznym. Obiekt posiada walory estetyczne oraz jest zlokalizowany w miejscu ważnym z punktu widzenia historycznego dla społeczności lokalnej podobnie jak manufaktura w Łodzi. Istnieją możliwości pozyskania dodatkowych możliwości rozwoju m.in. poprzez zatrudnianie pracowników.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>Zbicie tynków zewnętrznych budynku od strony parku, wymiana okien, „wyczyszczenie cegły” do stanu pierwotnego, usunięcie uszkodzonych elementów elewacji zgodnie z zachowanymi dokumentami i zdjęciami.</p> <p>Działania komplementarne:</p> <p>Uruchomienie browaru, który nie funkcjonował od 2 lat, zatrudnienie 67 pracowników, wyremontowanie wewnętrznych elementów budynków.</p>	ul. Kolbego 2, Zduńska Wola	2,2 mln	2016-2017	<p>Rewitalizacja budynków browaru staropolskiego do stanu pierwotnego z zachowaniem wszystkich elementów architektonicznych wykonanych przez założyciela browaru Zenona Anstada. Konweniowanie budynków z parkiem miejskim w Zduńskiej Woli</p> <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <p>Spadek bezrobocia</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			Wskaźniki produktu: Zrewitalizowany obiekt budowlany – 1				
3. Poprawa warunków zamieszkania na obszarze rewitalizacji poprzez poprawę stanu technicznego obiektów mieszkalnych, w tym termomodernizację oraz zwiększenie estetyki przestrzeni miejskiej.							
10.	Wspólnota mieszkaniowa ul. Dąbrowskiego 1	Rewitalizacja Budynku Mieszkalnego przy Ulicy Dąbrowskiego I – Etap I	<p>Opis problemu:</p> <p>Budynek mieszkalny wielorodzinny przy ulicy Dąbrowskiego 1 znajduje się w centralnej części miasta, w strefie mocno zurbanizowanej, w zwartej zabudowie mieszkalnej wielorodzinnej oraz usługowej. W tej części miasta znajduje się duża koncentracja podmiotów gospodarczych o różnym profilu działalności, instytucje publiczne, jednostki edukacyjne oraz drobne usługi. Budynek przy ulicy Dąbrowskiego 1 znajduje się w strefie ochrony konserwatorskiej oraz w gminnej ewidencji zabytków. Stanowi własność Wspólnoty Mieszkaniowej z większościowym udziałem Miasta Zduńska Wola. W budynku znajduje się 44 lokale mieszkalne, a na parterze lokale usługowe. Budynek jest zdegradowany technicznie, od wielu lat nie podlegał żadnym działaniom remontowym i inwestycyjnym. Lokale wyposażone są w ogrzewania piecowe, stwarzające utrudnienia dla funkcjonowania zwłaszcza osób starszych. W budynku zamieszkują także rodziny dysfunkcyjne z dużymi problemami społecznymi.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Częściowa wymiana stolarki okiennej 2. Naprawa elewacji ściany frontowej budynku (od 	Ul. Dąbrowskiego 1	650 tys.	2017	<p>Podjęta działania rewitalizacyjne w zakresie poprawy standardu mieszkaniowych najemców tej kamienicy wpłyną w sposób bezpośredni na jakość życia mieszkańców, wpłynie na poprawę wskaźników przestępczości oraz zminimalizuje wykluczenie społeczne.</p> <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <p>Spadek bezrobocia, zmniejszenie ubóstwa</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			<p>ulicy Łaskiej i ulicy Dąbrowskiego)</p> <p>3. Naprawa i zabezpieczenie balkonów</p> <p>4. Przebudowa klatki schodowej</p> <p>4. Odtworzenie zniszczonych pilastrów.</p> <p>5. Docieplenie fragmentu elewacji wraz z wykonaniem kolorystyki elewacji</p> <p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Poprawiony stan techniczny obiektów mieszkalnych – 1</p>				
11.	Wspólnota mieszkaniowa ul. Dąbrowskiego 1	Rewitalizacja Budynku Mieszkalnego przy Ulicy Dąbrowskiego I – Etap II	<p>Opis problemu:</p> <p>Budynki mieszkalne wielorodzinne przy ulicy Dąbrowskiego 1 – budynek frontowy + 2 oficyny znajdują się w centralnej części miasta, w strefie mocno zurbanizowanej, w zwartej zabudowie mieszkalnej wielorodzinnej oraz usługowej. W tej części miasta znajduje się duża koncentracja podmiotów gospodarczych o różnym profilu działalności, instytucje publiczne, jednostki edukacyjne oraz drobne usługi. Budynki przy ulicy Dąbrowskiego 1 znajdują się w strefie ochrony konserwatorskiej oraz w gminnej ewidencji zabytków. Stanowią własność Wspólnoty Mieszkaniowej z większościowym udziałem Miasta Zduńska Wola. W budynkach znajdują się 42 lokale mieszkalne, a na parterze lokale usługowe. Budynki są zdegradowane technicznie, od wielu lat nie podlegały żadnym działaniom remontowym i inwestycyjnym. Lokale wyposażone są w ogrzewania piecowe, stwarzające utrudnienia dla funkcjonowania zwłaszcza osób starszych. W</p>	Ul. Dąbrowskiego 1	2,3 mln	2017	<p>Podjęta działania rewitalizacyjne w zakresie poprawy standardu mieszkaniowych najemców tej kamienicy wpłyną w sposób bezpośredni na jakość życia mieszkańców, wpłynię na poprawę wskaźników przestępczości oraz zminimalizuje wykluczenie społeczne.</p> <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <p>Spadek bezrobocia, zmniejszenie ubóstwa</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			<p>budynkach zamieszkują także rodziny dysfunkcyjne z dużymi problemami społecznymi.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Częściowa wymianę stolarki okiennej 2. Ocieplenie ściany budynku frontowego od strony podwórza oraz ocieplenie ścian budynków oficyn wraz z wykonaniem kolorystyk elewacji 3. Ocieplenie stropów budynków nad ostatnimi kondygnacjami 4. Izolacja fundamentów budynków 5. Naprawa i zabezpieczenie balkonów 6. Wzmocnienie elementów konstrukcyjnych budynków 7. Wykonanie instalacji centralnego ogrzewania i instalacji ciepłej wody w budynkach 8. Zmiana przeznaczenia istniejących przewodów dymowych na wentylacyjne w budynkach. 9. Przebudowa instalacji wodno – kanalizacyjnej w budynkach 10. Przebudowa instalacji elektrycznej w budynkach 11. Przebudowa przyłącza kanalizacyjnego do budynków 12. Zagospodarowanie terenu nieruchomości <p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Poprawiony stan techniczny obiektów mieszkalnych – 1</p>				

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
12.	Miasto Zduńska Wola	Przebudowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Łaskiej 2 wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku	<p>Opis problemu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zły stan techniczny budynku, w tym obiektu o wysokich walorach architektonicznych (strefa ochrony konserwatorskiej) 2. Niski poziom bezpieczeństwa rewitalizowanego obszaru 3. Niska aktywność społeczna 4. Brak funkcji reprezentacyjnej w mieście, którą mogłaby pełnić ulica Łaska w centrum miasta 5. Niska aktywność gospodarcza miasta, w tym brak nawiązania do tradycji rzemiosła <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Termomodernizacja obiektu (wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, remont dachu, docieplenie ścian zewnętrznych) 2. Zmiana sposobu ogrzewania z piecowego na miejską sieć ciepłą, instalacja ciepłej wody, wykonanie łazienek i w.c 4. Remont klatek schodowych 5. Remont piwnic 6. Zagospodarowanie podwórza wokół kamienicy 7. Remont lokali usługowych <p>Działania komplementarne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa łódzkiego poprzez przebudowę infrastruktury transportowej „Północ – Południe” 	Ul. Łaska 2	1,0 mln	2017	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa stanu technicznego budynku 2. Poprawa jakości życia mieszkańców 3. Poprawa bezpieczeństwa rewitalizowanego obszaru 4. Aktywizacja mieszkańców jako wspólnoty samorządowej 5. Ochrona walorów architektonicznych obiektu (strefa ochrony konserwatorskiej) 6. Przywrócenie ulicy Łaskiej funkcji ulicy reprezentacyjnej w centrum miasta 7. Stworzenie warunków do rozwoju działalności gospodarczej nawiązującej do tradycji zduńskowolskiego rzemiosła <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <p>Zwiększenie aktywności społecznej, spadek bezrobocia oraz zmniejszenie ubóstwa.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			<p>w powiecie zduńskowolskim i łaskim</p> <p>2. Rewitalizacja Centrum Miasta Zduńska Wola</p> <p>3. Program Pomocy Dłużnikom poprzez umożliwienie odpracowania zadłużenia czynszowego</p> <p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Poprawa stanu technicznego obiektu mieszkalnego oraz zagospodarowanie przestrzeni sąsiadujących – 1 szt.</p>				
13.	Miasto Zduńska Wola	Przebudowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Łaskiej 6 wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku	<p>Opis problemu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zły stan techniczny budynku, w tym obiektu o wysokich walorach architektonicznych (strefa ochrony konserwatorskiej) 2. Niski poziom bezpieczeństwa rewitalizowanego obszaru 3. Niska aktywność społeczna 4. Brak funkcji reprezentacyjnej w mieście, którą mogłaby pełnić ulica Łaska w centrum miasta 5. Niska aktywność gospodarcza miasta, w tym brak nawiązania do tradycji rzemiosła <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Termomodernizacja obiektu (wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, remont dachu, docieplenie ścian zewnętrznych) 2. Zmiana sposobu ogrzewania z piecowego na miejską sieć ciepłą, instalacja ciepłej wody, wykonanie łazienek i w.c 	Ul. Łaska 2	1,0 mln	2017	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa stanu technicznego budynku 2. Poprawa jakości życia mieszkańców 3. Poprawa bezpieczeństwa rewitalizowanego obszaru 4. Aktywizacja mieszkańców jako wspólnoty samorządowej 5. Ochrona walorów architektonicznych obiektu (strefa ochrony konserwatorskiej) 6. Przywrócenie ulicy Łaskiej funkcji ulicy reprezentacyjnej w centrum miasta 7. Stworzenie warunków do rozwoju działalności gospodarczej nawiązującej

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			<p>4. Remont klatek schodowych</p> <p>5. Remont piwnic</p> <p>6. Zagospodarowanie podwórza wokół kamienicy</p> <p>7. Remont lokali usługowych</p> <p>Działania komplementarne:</p> <p>1. Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa łódzkiego poprzez przebudowę infrastruktury transportowej „Północ – Południe” w powiecie zduńskowolskim i łaskim</p> <p>2. Rewitalizacja Centrum Miasta Zduńska Wola</p> <p>3. Program Pomocy Dłużnikom poprzez umożliwienie odpracowania zadłużenia czynszowego</p> <p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Poprawa stanu technicznego obiektu mieszkalnego oraz zagospodarowanie przestrzeni sąsiadujących – 1 szt.</p>				<p>do tradycji zduńskowolskiego rzemiosła</p> <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <p>Zwiększenie aktywności społecznej, spadek bezrobocia oraz zmniejszenie ubóstwa.</p>
14.	Miasto Zduńska Wola	Przebudowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Łaskiej 15 wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku	<p>Opis problemu:</p> <p>1. Zły stan techniczny budynku, w tym obiektu o wysokich walorach architektonicznych (strefa ochrony konserwatorskiej)</p> <p>2. Niski poziom bezpieczeństwa rewitalizowanego obszaru</p> <p>3. Niska aktywność społeczna</p> <p>4. Brak funkcji reprezentacyjnej w mieście, którą mogłaby pełnić ulica Łaska w centrum miasta</p> <p>5. Niska aktywność gospodarcza miasta, w tym</p>	Ul. Łaska 15	800 tys.	2020	<p>1. Poprawa stanu technicznego budynku</p> <p>2. Poprawa jakości życia mieszkańców</p> <p>3. Poprawa bezpieczeństwa rewitalizowanego obszaru</p> <p>4. Aktywizacja mieszkańców jako wspólnoty samorządowej</p> <p>5. Ochrona walorów</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			<p>brak nawiązania do tradycji rzemiosła</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Termomodernizacja obiektu (wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, remont dachu, docieplenie ścian zewnętrznych) 2. Zmiana sposobu ogrzewania z piecowego na miejską sieć ciepłą, instalacja ciepłej wody, wykonanie łazienek i w.c 4. Remont klatek schodowych 5. Remont piwnic 6. Zagospodarowanie podwórza wokół kamienicy 7. Remont lokali usługowych <p>Działania komplementarne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa łódzkiego poprzez przebudowę infrastruktury transportowej „Północ – Południe” w powiecie zduńskowolskim i łaskim 2. Rewitalizacja Centrum Miasta Zduńska Wola 3. Program Pomocy Dłużnikom poprzez umożliwienie odpracowania zadłużenia czynszowego <p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Poprawa stanu technicznego obiektu mieszkalnego oraz zagospodarowanie przestrzeni sąsiadujących – 1 szt.</p>				<p>architektonicznych obiektu (strefa ochrony konserwatorskiej)</p> <p>6. Przywrócenie ulicy Łaskiej funkcji ulicy reprezentacyjnej w centrum miasta</p> <p>7. Stworzenie warunków do rozwoju działalności gospodarczej nawiązującej do tradycji zduńskowolskiego rzemiosła</p> <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <p>Zwiększenie aktywności społecznej, spadek bezrobocia oraz zmniejszenie ubóstwa.</p>
15.	Miasto Zduńska Wola	Przebudowa budynku	<p>Opis problemu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zły stan techniczny budynku, w tym obiekcie o 	Ul. Łaska 17	800 tys.	2020	1. Poprawa stanu technicznego budynku

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
		mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Łaskiej 17 wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku	<p>wysokich walorach architektonicznych (strefa ochrony konserwatorskiej)</p> <p>2. Niski poziom bezpieczeństwa rewitalizowanego obszaru</p> <p>3. Niska aktywność społeczna</p> <p>4. Brak funkcji reprezentacyjnej w mieście, którą mogłaby pełnić ulica Łaska w centrum miasta</p> <p>5. Niska aktywność gospodarcza miasta, w tym brak nawiązania do tradycji rzemiosła</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>1. Termomodernizacja obiektu (wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, remont dachu, docieplenie ścian zewnętrznych)</p> <p>2. Zmiana sposobu ogrzewania z piecowego na miejską sieć ciepłą, instalacja ciepłej wody, wykonanie łazienek i w.c</p> <p>4. Remont klatek schodowych</p> <p>5. Remont piwnic</p> <p>6. Zagospodarowanie podwórza wokół kamienicy</p> <p>7. Remont lokali usługowych</p> <p>Działania komplementarne:</p> <p>1. Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa łódzkiego poprzez przebudowę infrastruktury transportowej „Północ – Południe” w powiecie zduńskowolskim i łaskim</p> <p>2. Rewitalizacja Centrum Miasta Zduńska Wola</p> <p>3. Program Pomocy Dłużnikom poprzez</p>				<p>2. Poprawa jakości życia mieszkańców</p> <p>3. Poprawa bezpieczeństwa rewitalizowanego obszaru</p> <p>4. Aktywizacja mieszkańców jako wspólnoty samorządowej</p> <p>5. Ochrona walorów architektonicznych obiektu (strefa ochrony konserwatorskiej)</p> <p>6. Przywrócenie ulicy Łaskiej funkcji ulicy reprezentacyjnej w centrum miasta</p> <p>7. Stworzenie warunków do rozwoju działalności gospodarczej nawiązującej do tradycji zduńskowolskiego rzemiosła</p> <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <p>Zwiększenie aktywności społecznej, spadek bezrobocia oraz zmniejszenie ubóstwa.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			<p>umożliwienie odpracowania zadłużenia czynszowego</p> <p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Poprawa stanu technicznego obiektu mieszkalnego oraz zagospodarowanie przestrzeni sąsiadujących – 1 szt.</p>				
16.	Miasto Zduńska Wola	Przebudowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy Pl. Wolności 23 wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku	<p>Opis problemu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zły stan techniczny budynku, w tym obiektu o wysokich walorach architektonicznych (strefa ochrony konserwatorskiej) 2. Niski poziom bezpieczeństwa rewitalizowanego obszaru 3. Niska aktywność społeczna 4. Niska aktywność gospodarcza miasta, w tym brak nawiązania do tradycji rzemiosła <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Termomodernizacja obiektu (wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, remont dachu, docieplenie ścian zewnętrznych) 2. Zmiana sposobu ogrzewania z piecowego na miejską sieć ciepłą, instalacja ciepłej wody, wykonanie łazienek i w.c 4. Remont klatek schodowych 5. Remont piwnic 6. Zagospodarowanie podwórza wokół kamienicy 7. Remont lokali usługowych <p>Działania komplementarne:</p>	Pl. Wolności 23	1,1 mln	2019	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa stanu technicznego budynku 2. Poprawa jakości życia mieszkańców 3. Poprawa bezpieczeństwa rewitalizowanego obszaru 4. Aktywizacja mieszkańców jako wspólnoty samorządowej 5. Ochrona walorów architektonicznych obiektu (strefa ochrony konserwatorskiej) 6. Kontynuacja działań rewitalizacyjnych na Placu Wolności <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <p>Zwiększenie aktywności społecznej, spadek bezrobocia oraz zmniejszenie ubóstwa.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			<p>1. Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa łódzkiego poprzez przebudowę infrastruktury transportowej „Północ – Południe” w powiecie zduńskowolskim i łaskim</p> <p>2. Rewitalizacja Centrum Miasta Zduńska Wola</p> <p>3. Program Pomocy Dłużnikom poprzez umożliwienie odpracowania zadłużenia czynszowego</p> <p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Poprawa stanu technicznego obiektu mieszkalnego oraz zagospodarowanie przestrzeni sąsiadujących – 1 szt.</p>				
17.	Miasto Zduńska Wola	Przebudowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Sieradzkiej 15 wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku	<p>Opis problemu:</p> <p>1. Zły stan techniczny budynku, w tym obiektu o wysokich walorach architektonicznych (strefa ochrony konserwatorskiej)</p> <p>2. Niski poziom bezpieczeństwa rewitalizowanego obszaru</p> <p>3. Niska aktywność społeczna</p> <p>4. Niska aktywność gospodarcza miasta, w tym brak nawiązania do tradycji rzemiosła</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>1. Termomodernizacja obiektu (wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, remont dachu, docieplenie ścian zewnętrznych)</p> <p>2. Zmiana sposobu ogrzewania z piecowego na miejską sieć ciepłą, instalacja ciepłej wody, wykonanie łazienek i w.c</p>	Pl. Wolności 23	800 tys.	2020	<p>1. Poprawa stanu technicznego budynku</p> <p>2. Poprawa jakości życia mieszkańców</p> <p>3. Poprawa bezpieczeństwa rewitalizowanego obszaru</p> <p>4. Aktywizacja mieszkańców jako wspólnoty samorządowej</p> <p>5. Ochrona walorów architektonicznych obiektu (strefa ochrony konserwatorskiej)</p> <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <p>Zwiększenie aktywności społecznej, spadek</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			<p>4. Remont klatek schodowych</p> <p>5. Remont piwnic</p> <p>6. Zagospodarowanie podwórza wokół kamienicy</p> <p>7. Remont lokali usługowych</p> <p>Działania komplementarne:</p> <p>1. Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa łódzkiego poprzez przebudowę infrastruktury transportowej „Północ – Południe” w powiecie zduńskowolskim i łaskim</p> <p>2. Rewitalizacja Centrum Miasta Zduńska Wola</p> <p>3. Program Pomocy Dłużnikom poprzez umożliwienie odpracowania zadłużenia czynszowego</p> <p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Poprawa stanu technicznego obiektu mieszkalnego oraz zagospodarowanie przestrzeni sąsiadujących – 1 szt.</p>				bezrobocia oraz zmniejszenie ubóstwa.
18.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Lokator”	Rewitalizacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych, pawilonów usługowo-handlowych i ich otoczenia w zasobach spółdzielni mieszkaniowej „Lokator”	<p>Opis problemu:</p> <p>Obiekty spółdzielni mieszkaniowej „Lokator” są w złym stanie technicznym.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>Dla budynków mieszkalnych (61 bloków w obszarze zdegradowanym):</p> <ul style="list-style-type: none"> - remont pomieszczeń piwnicznych wraz z dociepleniem stropu - remont schodów wewnątrz klatek schodowych - modernizacja oświetlenia wewnątrz klatek 	Obszar rewitalizacji	15 mln	2017-2020	<p>1. Dostosowanie obiektów dla potrzeb osób niepełnosprawnych, poprzez likwidację barier architektonicznych</p> <p>2. Zmniejszenie zużycia energii cieplnej poprzez poprawę izolacyjności budynku oraz zmniejszenie zużycia energii elektrycznej co pozwoli na zmniejszenie</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			<p>schodowych i pomieszczeń wspólnych</p> <ul style="list-style-type: none"> - malowanie elewacji <p>Dla Pawilonów (4 pawilony towarzyszące budownictwu mieszkaniowemu w tym obszarze):</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostosowanie obiektów dla potrzeb osób niepełnosprawnych, - modernizacja oświetlenia wraz z wymiana oświetlenia na LED, - modernizacja instalacji wewnętrznych c.o. i c.w.u., - termomodernizacja, - montaż monitoringu <p>Otoczenie ww. obiektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - montaż monitoringu, - bitumiczne podłoża dla placów zabaw, - instalacja kurtyn wodnych, - fontanna, - modernizacja dróg osiedlowych wraz z miejscami parkingowymi <p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Poprawa stanu technicznego 61 obiektów mieszkalnych.</p> <p>Poprawa stanu technicznego 4 obiektów usługowo-handlowych.</p>				<p>obciążeń czynszowych dla mieszkańców bloku.</p> <p>3. Modernizacja i poprawa estetyki obiektów.</p> <p>4. Poprawa bezpieczeństwa po instalacji monitoringu.</p> <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <p>Zmniejszenie ubóstwa.</p>
19.	Właściciele budynku: Anna Kmieć i Tomasz Kmieć	Remont zabytkowego budynku zlokalizowanego	<p>Opis problemu:</p> <p>Zabytkowy obiekt jest w złym stanie technicznym, co grozi jego dalszą degradacją. Zły stan</p>	Dom przy ul. Kościelnej 13 w Zduńskiej Woli.	70 tys.	2017-2018	Realizacja projektu wpłynie na poprawę wizerunku zewnętrznego budynku, a ze względu na jego

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
		w Zduńskiej Woli – obiekt wpisany do rejestru zabytków województwa łódzkiego	<p>techniczny wpływa również na niską estetykę przestrzeni miasta.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>Wymiana schodów zewnętrznych do budynku (schody od ul. Kościelnej oraz od rogu ulic Kościelnej i Złotnickiego).</p> <p>Wymiana dachu na budynku.</p> <p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Poprawa stanu technicznego obiektu zabytkowego – 1 szt.</p>				<p>lokalizację – zbieg ulic Kościelnej i Złotnickiego oraz zabytkowy charakter również na poprawę wizerunku tego fragmentu miasta. Budynek przeznaczony jest na działalność handlowo – usługową, a jego rewitalizacja będzie miała pozytywny wpływ na rozwój gospodarczy oraz estetykę starej części miasta. Prowadzenie w budynku działalności gospodarczych korzystnie wpłynie na rozwój lokalnej przedsiębiorczości oraz na utworzenie nowych miejsc pracy. Odnowa budynku i planowana jego funkcja będzie kontynuacją zabudowy o tym samym przeznaczeniu, która jest zlokalizowana przy ul. Złotnickiego.</p> <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <p>Zwiększenie aktywności gospodarczej, spadek bezrobocia</p>
4. Zwiększenie aktywności społecznej oraz zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności w oparciu o potencjał instytucjonalny Zduńskiej Woli							

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
oraz organizacji pozarządowych.							
20.	Miasto Zduńska Wola	Inkubator Inicjatyw Społecznych, Inkubator Rozwoju Społeczności Lokalnej W Zduńskiej Woli	<p>Opis problemu:</p> <p>Projekt jest odpowiedzią na kilka problemów występujących w społeczności lokalnej, m.in. podejmowania przez mieszkańców tego obszaru aktywności społecznej. Na omawianym obszarze brakuje miejsc, gdzie istniejące już organizacje pozarządowe mogłyby prowadzić swoją działalność. Co za tym idzie aktywizacja rodzin z dziećmi oraz młodzieży jest niewystarczająca. Wpływa to na niski poziom kapitału społecznego.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>Projekt zakłada zagospodarowanie budynku w centrum miasta Zduńska Wola przy ulicy Łaskiej 38, w celu utworzenia w nim miejsca dla organizacji pozarządowych zajmujących się statutowo aktywizacją rodzin, dzieci i młodzieży oraz w miejscu obecnego parkingu stworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości i działalności gospodarczej. W ramach projektu przewiduje się także zagospodarowanie terenu (obecny parking) przy ulicy Łaskiej 40, stwarzając w ten sposób warunki dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości.</p> <p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Rewitalizacja zabytkowego obiektu na potrzeby społeczności lokalnej – 1 szt.</p>	Budynek przy ul. Łaskiej nr 38 oraz teren przylegający do budynku, parking przy ulicy Łaskiej 40	3,0 mln	2017-2018	<p>Przekształcenie budynku wpisanego do Gminnej Ewidencji Zabytków na miejsce, w którym zlokalizowane są sale warsztatowe przeznaczone na działalność organizacji pozarządowych.</p> <p>Cykliczne spotkania, organizowanie i inicjowanie warsztatów, szkoleń, wydarzeń artystycznych, imprez, kursów, konferencji, targów, wystaw, pokazów filmowych, staży, rezydencji twórczych, wolontariatu oraz konkursów dla dzieci i młodzieży.</p> <p>Wspieranie aktywności lokalnej.</p> <p>Powierzchnia na potrzeby działalności spółdzielni socjalnej.</p> <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <p>Podniesienie aktywności społecznej.</p>
21.	Miejski	Rewitalizacja	Opis problemu:	ul. Kobusiewiczza	4,5 mln	2017-	Walka z chorobami

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
	Ośrodek Sportu i Rekreacji RELAKS sp. z o.o.	kąpieliska miejskiego przy ul. Kobusiewicza w Zduńskiej Woli	<p>Kąpielisko przy ul. Kobusiewicza jest złym stanie technicznym. Niedostosowane jest do oczekiwań mieszkańców miasta.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>Projekt będzie polegał na rewitalizacji istniejącego już kąpieliska odkrytego usytuowanego przy ulicy Kobusiewicza 2-36 w Zduńskiej Woli.</p> <p>Działania jakie powinny być podjęte, aby zrealizować ten projekt to przede wszystkim:</p> <ul style="list-style-type: none"> - unowocześnienie istniejącej już infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, - modernizacja niecek basenowych poprzez wyłożenie ich nowoczesną wykładziną basenową, - kompleksowa modernizacja istniejących przyłączy wodno-kanalizacyjnych, - wymiana przestarzałego systemu uzdatniania wody, - zakup nowoczesnej zjeżdżalni wodnej. <p>Modernizacja całości obiektu pod kątem większej dostępności usług oraz w celu zwiększenia bezpieczeństwa osobom kąpiącym się w basenach.</p> <p>Planowana jest także przebudowa istniejących sanitariatów.</p> <p>Ponadto przeprowadzenie modernizacji boisk: kortu tenisowego, asfaltowego, ścianki do tenisa, boiska do gry w mini piłkę nożną i do siatkówki plażowej.</p>	2-36, 98-220 Zduńska Wola, działka nr 198/7- pow. 2.5781 ha i 198/8 – pow. 0,6404 ha, obręb 14		2019	<p>cywilizacyjnymi, zachęcenie młodzieży do większej aktywności fizycznej, nawiązywanie relacji społecznych, przeciwdziałanie negatywnym stereotypom spędzania wolnego czasu. Propagowanie aktywnej, rodzinnej formy wypoczynku.</p> <p>Zapewnienie mieszkańcom szybkiego i kompleksowego dostępu do nowoczesnych obiektów sportowo-rekreacyjnych.</p> <p>Wskaźniki rezultatu: Wzrost aktywności społecznej.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			<p>Zakup siłowni, która powstanie na wolnym powietrzu.</p> <p>Remont istniejącej sceny, a także zakup sztucznego lodowiska.</p> <p>Odbiorcą w/w projektu będą mieszkańcy Miasta Zduńskiej Woli i okolic.</p> <p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Zrewitalizowany obiekt infrastruktury społecznej oraz poszerzenie usług na rzecz aktywności społecznej.</p>				
22.	Powiat Zduńskowolski	Rozwój infrastruktury lekkoatletycznej wraz z budową systemu nawadniania boisk do piłki nożnej na terenie PMOS w Zduńskiej Woli	<p>Opis problemu:</p> <p>Obiekty sportu i rekreacji wymagają podniesienia jakości i modernizacji, w celu dostosowania oferty do oczekiwań mieszkańców.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>Zakres rzeczowy planowanej inwestycji obejmować będzie: przebudowę bieżni okólnej 400 m, bieżni prostej, budowę skoczni do skoku w dal, rzutni do pchnięcia kulą, skoczni o skoku wwyż, skoczni do skoku o tyczce, rzutni do rzutu dyskiem i młotem, rzutni do pchnięcia kulą, ogrodzenia od strony Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji (MOSiR) oraz od ul. Kobusiewicza z dwoma bramami wjazdowymi na odcinku od ulicy Kobusiewicza, systemu nawadniania boiska zlokalizowanego od strony ul. Kobusiewicza,) studni głębinowej, połączenia komunikacyjnego przeznaczonego dla ruchu pieszych, rowerów oraz docelowych wjazdów gospodarczych wraz z</p>	Powiatowy Międzyszkolny Ośrodek Sportowy w Zduńskiej Woli, ul. Dolna 41, 98-220 Zduńska Wola działki nr o nr 195, 196, 197, 198/5, 376 obręb 14	1,8 mln	2017-2018	<p>Na wybudowanej infrastrukturze lekkoatletycznej będą mogły odbywać się zawody o na poziomie ponad powiatowym - wojewódzkim.</p> <p>Obiekt będzie udostępniany mieszkańcom Miasta Zduńska Wola oraz powiatu przez co wpłynie na aktywizacja społeczności lokalnej poprzez mobilizowanie do uprawiania sportów.</p> <p>Z obiektu będą korzystały liczne na terenie powiatu kluby sportowe.</p> <p>Projekt ma na celu</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			oświetleniem elektrycznym wzdłuż granicy z ośrodkiem MOSiR oraz budowa utwardzonych dojazdów do trybun kibiców po obu stronach boiska, zjazdów publicznych zlokalizowanych przy projektowanych bramach wjazdowych od ul. Kobusiewicza infrastruktury treningowej. Wskaźniki produktu: Modernizacja obiektów infrastruktury społecznej – 1 szt.				uporządkowanie przestrzeni wokół zaprojektowanych obiektów sportowych. Wskaźniki rezultatu: Zwiększenie aktywności społecznej
23.	ZHP Chorągiew Łódzka Hufiec Zduńska Wola	Remont i termomodernizacja dawnej kaplicy mariawitów obecnie siedziby hufca ZHP Zduńska Wola	Opis problemu: Budynek jest wpisany do gminnego rejestru zabytków. Znajduje się w złym stanie technicznym. Jego stan wpływa na jakość realizowanych zadań ZHP. Zakres realizowanych zadań: -gruntowny remont budynku -termomodernizacja -wymiana stolarki okiennej -zagospodarowanie terenu otaczającego budynek Wskaźniki produktu: Poprawiony stan techniczny obiektu infrastruktury społecznej.	Złotnickiego 23, działka nr207, powierzchnia 938m2	1,0 mln	2017-2020	Podniesienie jakości realizowanych od 80 lat celów statutowych Związku Harcerstwa Polskiego. Jednym z priorytetów jest wychowywanie dzieci i młodzieży, oraz stwarzanie warunków do wszechstronnego rozwoju. Aktywizacja do działania członków ZHP: dzieci, młodzież, seniorów, a także dzieci niezrzeszone/światlica środowiskowa/. Wskaźniki rezultatu: Zwiększenie aktywności społecznej.
24.	Ochotnicza Straż Pożarna w Zduńskiej Woli	Rewitalizacja budynku strażnicy i sali widowiskowej OSP Zduńska Wola	Opis problemu: Aktualny stan techniczny budynku nie pozwala na jego całkowite wykorzystanie z uwagi na zły stan instalacji technicznych.	ul. Dąbrowskiego 4	5,0 mln	2019-2020	Rewitalizacja budynku strażnicy i sali widowiskowej budynku strażnicy zapewni zdecydowaną poprawę

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			<p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>Poprawa stanu technicznego poprzez remont całego budynku tj. konstrukcji dachu, ocieplenia fundamentów, naprawa elewacji zewnętrznej, wyposażenie budynku w system grzewczy, naprawa i wymiana instalacji elektrycznych, naprawa przewodów kominowych i wentylacyjnych, naprawa instalacji odprowadzających wodę deszczową z budynku, naprawa kanalizacji. Poprawa funkcjonowania sali widowiskowej poprzez wyposażenie w odpowiednie siedziska, oświetlenie, nagłośnienie.</p> <p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Poprawiony stan techniczny oraz wyposażenie obiektu infrastruktury społecznej.</p>				<p>stanu technicznego budynku, który zlokalizowany jest w centrum miasta Zduńska Wola. Budynek ze względu na swoją lokalizację oraz wartość historyczną po wykonaniu jego rewitalizacja może pełnić wiele funkcji dla mieszkańców miasta.</p> <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <p>Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców.</p>

G. POZOSTAŁE PROJEKTY I PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

W tym rozdziale ujęte zostały pozostałe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne, tj. takie, których realizacja pozytywnie wpłynie na rozwiązywanie problemów społecznych występujących na obszarach rewitalizacji. Są to projekty, które wykazują się tylko częściowym oddziaływaniem na obszar rewitalizacji, np. dotyczą infrastruktury lub usług, która zlokalizowana jest poza obszarem rewitalizacji, a tylko w części będzie służyć mieszkańcom obszaru rewitalizacji.

W tej kategorii ujęto również projekty i przedsięwzięcia, które na etapie tworzenia programu rewitalizacji nie zostały szczegółowo zaplanowane.

Tabela 112. Lista pozostałych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
1. Poprawa funkcjonalności przestrzeni obszaru rewitalizacji poprzez poprawę stanu infrastruktury komunikacyjnej oraz zwiększenie bezpieczeństwa.							
1.	Mieszkańcy kamienicy	Instalacja systemu monitoringu	Opis problemu: Zagrożenie przestępczością obszaru rewitalizacji Zakres realizowanych zadań: Zakup i instalacja systemu monitoringu, dwie kamery obrotowe, przyciemnione z szerokim zakresem, urządzenie rejestrujące i nagrywające. Monitorowanie części podwórza przy wejściu do obu klatek schodowych i na całe podwórze, druga kamera na plac zabaw i na podwórze. Odbiorcą projektu są mieszkańcy kamienicy i wszyscy korzystający z podwórza ogólnodostępnego. Wskaźniki produktu:	ul. Łaska 2	5 tys.	2017	Poprawa bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji Wskaźniki rezultatu: Spadek liczby popełnianych przestępstw
2. Zwiększenie aktywności gospodarczej obszaru rewitalizacji oraz wzrost mobilności na lokalnym rynku pracy.							
2.	Mieszkańcy kamienicy	Aktywizacja zawodowa mieszkańców kamienicy	Opis problemu: Wysokie bezrobocie Zakres realizowanych zadań: Zatrudnienie przez podmioty gospodarcze mieszkańców kamienicy do prac porządkowych oraz prac pomocniczych Wskaźniki produktu: Nie zdefiniowano	ul. Łaska 2 w Zduńskiej Woli.	Nie zdefiniowano	2017-2017	Wskaźniki rezultatu: Zmniejszenie bezrobocia

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
3. Poprawa warunków zamieszkania na obszarze rewitalizacji poprzez poprawę stanu technicznego obiektów mieszkalnych, w tym termomodernizację oraz zwiększenie estetyki przestrzeni miejskiej.							
3.	Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli	Rewitalizacja nieruchomości położonej przy Placu Krakowskim w Zduńskiej Woli	<p>Opis problemu:</p> <p>W chwili obecnej w miejscu planowanej inwestycji znajduje się bieżnia okrężna z boiskiem o nawierzchni asfaltowej, sporadycznie użytkowana przez uczniów pobliskiego Zespołu Szkół Zawodowych Nr 1 w Zduńskiej Woli. Mimo, że teren boiska jest ogrodzony, jest on częstym obiektem działań noszących znamiona wandalizmu, ponadto, ze względu na ograniczone środki, jego bieżąca konserwacja dokonywana jest nieregularnie, co sprawia, że obiekt niszczy i nadaje się do użytku w bardzo ograniczonym zakresie (zarówno rzeczowym – jedynie bieżnia, jak i czasowym – jedynie w sprzyjających warunkach pogodowych). Teren znajduje się w pobliżu innych budynków użyteczności publicznej, takich jak: Urząd Gminy Zduńska Wola, Sąd Rejonowy w Zduńskiej Woli, urząd pocztowy, budynek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, budynek Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Bliskość tego typu obiektów sprawia, że w pobliżu terenu przebywa codziennie wielu mieszkańców zarówno miasta Zduńska Wola, powiatu zduńskowolskiego, jak i mieszkańców powiatów i miast ościennych, korzystających z usług ww. urzędów i instytucji, co wskazuje na konieczność zaprowadzenia ładu przestrzennego terenu mającego stanowić miejsce planowanej inwestycji.</p>	Plac Krakowski w Zduńskiej Woli	5,0 mln	2019-2020	<p>Umieszczenie w nowo wybudowanym budynku instytucji pełniących funkcje dla społeczeństwa ułatwi dostęp do tego typu usług oraz wpłynie pozytywnie na wizerunek miasta. Ze względu na zagospodarowanie nieużytkowanego dotychczas terenu poprawi się otoczenie i podniesiony zostanie poziom bezpieczeństwa rewitalizowanego terenu.</p> <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <p>Zwiększenie aktywności społecznej</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			<p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>Zakres projektu będzie obejmować budowę pasywnego budynku użyteczności publicznej wraz z niezbędnym zagospodarowaniem terenu (parkingi, dojazdy do budynku). Istotą planowanej do zastosowania technologii jest maksymalizacja zysków energetycznych i ograniczenie strat ciepła, co w efekcie prowadzi do poprawy jakości środowiska i wpływa pozytywnie na ochronę powietrza, a także ma na celu minimalizację nakładów przeznaczonych na zużycie energii związanej z utrzymaniem budynku.</p> <p>Projektowany budynek wielokondygnacyjny posiadałby ok. 1200 m² powierzchni użytkowej. Na tej powierzchni umiejscowiona będzie działalność związana z usługami dla ludności (budynek użyteczności publicznej). Oprócz zastosowania technologii pasywnej, budynek będzie przystosowany w pełni do potrzeb osób niepełnosprawnych.</p> <p>Zastosowanie technologii pozwala na realizację inwestycji przy wykorzystaniu źródeł zewnętrznych skierowanych na realizację działań w ochronę środowiska (ochronę powietrza).</p> <p>Działania komplementarne:</p> <p>W ramach odrębnego zadania planuje się budowę boiska wielofunkcyjnego o nawierzchni poliuretanowej wraz z wybraną infrastrukturą lekkoatletyczną przy Zespole Szkół Zawodowych Nr 1 w Zduńskiej Woli w bezpośrednim sąsiedztwie szkoły na nieruchomościach do niej</p>				

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			<p>przyległych, co umożliwi organizację zajęć wychowania fizycznego bez konieczności opuszczania terenu szkoły.</p> <p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Budowa nowego obiektu użyteczności publicznej.</p>				
4.	Miasto Zduńska Wola	Rewitalizacja domu tkacza z połowy wieku	<p>Opis problemu:</p> <p>Budynek stanowi przykład XIX wiekowej historycznej zabudowy miasta, pozostaje w niezmiennym kształcie bryły oraz układu wnętrza.</p> <p>Obiekt wymaga przeprowadzenia prac remontowych.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>Nie zdefiniowano</p> <p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Rewitalizacja obiektu zabytkowego – 1 szt.</p>	Zduńska Wola ul. Złotnickiego 16	25 tys.	2017	<p>Prace konserwatorskie przy obiekcie zabytkowym to jedno z działań podejmowanych w celu zachowania ich substancji zabytkowej i umożliwienia społeczeństwu korzystania z wartości zabytkowej.</p> <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <p>...</p>
5.	Miasto Zduńska Wola	Rewitalizacja domu tkacza z połowy wieku	<p>Opis problemu</p> <p>Budynek stanowi przykład XIX wiekowej historycznej zabudowy miasta, pozostaje w niezmiennym kształcie bryły oraz układu wnętrza.</p> <p>Obiekt wymaga przeprowadzenia prac remontowych.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>Prace konserwatorskie: dach, elewacja, stolarka okienna i drzwiowa</p> <p>Prace remontowo-murarskie: fundament, schody</p>	Zduńska Wola ul. Złotnickiego 18	25 tys.	2017	<p>Prace konserwatorskie przy obiekcie zabytkowym to jedno z działań podejmowanych w celu zachowania ich substancji zabytkowej i umożliwienia społeczeństwu korzystania z wartości zabytkowej.</p> <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <p>...</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			Wskaźniki produktu: Rewitalizacja obiektu zabytkowego – 1 szt.				
4. Zwiększenie aktywności społecznej oraz zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności w oparciu o potencjał instytucjonalny Zduńskiej Woli oraz organizacji pozarządowych.							
6.	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Zduńskiej Woli sp. z o. o. w Zduńskiej Woli	Budowa Centrum Rekreacyjno-Sportowego RELAKS w Zduńskiej Woli	Opis problemu: Społeczność miasta charakteryzuje się niskim uczestnictwem w ofercie rekreacyjnej miasta. Mieszkańcy oczekują zwiększenie różnorodności i jakości tej oferty. Zakres realizowanych zadań: Budowa basenu sportowego o wymiarach 25mx16m, basenu szkoleniowego z ruchomym dnem, basenu rekreacyjno – rehabilitacyjnego, brodzik dla dzieci. Jacuzzi na ok 20 osób, zjeżdżalnia wyposażona w rynnę hamowną, sauna Budowa dla mieszkańców Zduńskiej Woli krytej pływalni w ramach nowoczesnej i bezpiecznej formy aktywności sportowej oraz rekreacji dostosowanych do każdej grupy wiekowej. Na celu mamy podniesienie sprawności fizycznej oraz przeciwdziałanie negatywnym skutkom chorób cywilizacyjnych mieszkańców. Wskaźniki produktu: Utworzenie nowego obiektu infrastruktury społecznej – 1 szt.	ul. Kobusiewicza, Zduńska Wola, dz. Ewid. Nr 198/6,199-204	23 mln	2017-2018	Walka z chorobami cywilizacyjnymi, zachęcenie młodzieży do aktywności fizycznej, nawiązywanie relacji społecznych, przeciwdziałanie negatywnym stereotypom spędzania wolnego czasu. Propagowanie rodzinnej i aktywnej formy wypoczynku. Wskaźniki rezultatu: Zwiększenie aktywności społecznej.
7.	Powiat Zduńskowolski /Zduńskowols	Rewitalizacja Budynku Oddziału Chirurgii	Opis problemu: W budynku stanowiącym przedmiot projektu mieści się obecnie Oddział Chirurgii	98-220 Zduńska Wola, u. Królewska 29,	5 mln	2018-2020	Sfera społeczna: - nadanie nowych funkcji społecznym obiektowi,

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
	ki Szpital Powiatowy Sp. z o.o. oraz partner Miasto Zduńska Wola w zakresie przebudowy ul. Królewskiej (od ul. Zielonej do ul. Szpitalnej).	Zduńskowolskiego Szpitala Powiatowego Sp. Z O.O.	<p>Zduńskowolskiego Szpitala Powiatowego Sp. z o.o. Po zrealizowaniu projektu pn. „Budowa i przebudowa obiektu Zduńskowolskiego Szpitala Powiatowego wraz z projektem zagospodarowania terenu, rozbiórką istniejących obiektów oraz niezbędną infrastrukturą techniczną” budynek przestanie pełnić funkcję oddziału szpitalnego i zostanie przeznaczony do innych celów, m.in. znajdzie się tam administracja szpitala.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prace termomodernizacyjne budynku wraz z wymianą opraw oświetleniowych (obecny stan budynku pod kątem efektywności energetycznej nie spełnia norm), - wymiana pokrycia dachowego wraz obróbkami blacharskimi i orynnowaniem (stan pokrycia oraz obróbek uzasadnia ich wymianę), - prace budowlane wewnątrz budynku mające na celu dostosowanie wnętrza do nowych funkcji oraz do potrzeb osób niepełnosprawnych, (obecny układ pomieszczeń i ciągów komunikacyjnych nie jest w pełni zgodny z najnowszymi normami przepisów prawa w stosunku do obiektów użyteczności publicznej), - zakup i montaż wyposażenia budynku (wyposażenie budynku należy dostosować do nowych funkcji jakie ma pełnić, obecne wyposażenie jest dostosowane do funkcjonowania tam Oddziału Chirurgii), - prace związane z zagospodarowaniem 	działka nr: 7/4, 37/3 obręb 7			<p>który utracił dotychczasowe funkcje związane z bezpośrednią opieką medyczną,</p> <p>Sfera materialno-przestrzenna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przywrócenie substancji budowlano-architektonicznej obiektu do stanu odpowiadającemu pierwotnemu stylowi kamienicy z końca XIX wieku, - zagospodarowanie bezpośredniego otoczenia obiektu od strony ul. Szpitalnej w celu nadania ładu przestrzennego, <p>Sfera gospodarcza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - działania rewitalizacyjne mające na celu poprawę jakości otoczenia społeczno-gospodarczego niezbędnego do rozwoju przedsiębiorczości, <p>Sfera środowiskowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizacja prac termomodernizacyjnych w ramach zakresu rzeczowego projektu

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			<p>bezpośredniego otoczenia budynku od ul. Szpitalnej (zagospodarowanie terenu wokół budynku nie jest dostosowane do potrzeb),</p> <p>- przebudowa ul. Królewskiej na odcinku od ul. Zielonej do ul. Szpitalnej (stan ww. odcinka odbiega od stanu ul. Zielonej, zwłaszcza w zakresie ciągów pieszych, zieleni, oświetlenia)</p> <p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Nadanie nowych funkcji obiektom i terenom poszpitalnym – 1 szt.</p>				<p>mających na celu zwiększenie efektywności energetycznej budynku</p> <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <p>...</p>
8.	Powiat Zduńskowolski /Zduńskowolski Szpital Powiatowy Sp. z o.o.	Utworzenie Regionalnego Ośrodka Profilaktyki Choroby Nowotworowej	<p>Opis problemu:</p> <p>W budynku stanowiącym przedmiot projektu mieściły się pomieszczenia socjalne dla personelu obsługującego kolumnę transportu medycznego (w zespole pomieszczeń przylegających do garaży dla pojazdów sanitarnych ZSP).</p> <p>Projekt polega na przebudowie ww. pomieszczeń w celu dostosowania do potrzeb Regionalnego Ośrodka Profilaktyki Choroby Nowotworowe.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>Zakres rzeczowy planowanej inwestycji obejmować będzie roboty remontowe wewnątrz budynku mające na celu dostosowanie wnętrza do nowych funkcji oraz do potrzeb osób niepełnosprawnych (obecny układ pomieszczeń i ciągów komunikacyjnych nie jest w pełni zgodny z najnowszymi normami przepisów prawa w stosunku do obiektów użyteczności publicznej), Wymiana instalacji sanitarnej i elektrycznej, które nie spełniają obowiązujących obecnie norm,</p>	98-220 Zduńska Wola, u. Królewska 29, działka nr: 18 obręb 7	200 tys.	2017-2018	<p>Sfera społeczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nadanie nowych funkcji społecznym obiektowi, który utracił dotychczasowe funkcje, <p>Sfera materialno-przestrzenna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przywrócenie substancji budowlano-architektonicznej obiektu. - zagospodarowanie bezpośredniego otoczenia obiektu w celu nadania ładu przestrzennego, <p>Sfera gospodarcza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - działania rewitalizacyjne mające na celu poprawę jakości otoczenia społeczno-gospodarczego

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			<p>realizacja prac termomodernizacyjnych, wymianę pokrycia dachowego wraz obróbkami blacharskimi i orynowaniem (stan pokrycia oraz obróbek uzasadnia ich wymianę),</p> <p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Przebudowane pomieszczenia budynku w celu dostosowania do potrzeb Regionalnego Ośrodka Profilaktyki Choroby Nowotworowe</p>				<p>niezbędnego do rozwoju przedsiębiorczości,</p> <p>Sfera środowiskowa:</p> <p>- realizacja prac termomodernizacyjnych w ramach zakresu rzeczowego projektu mających na celu zwiększenie efektywności energetycznej budynku</p> <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <p>Utworzenie Regionalnego Ośrodka Profilaktyki Choroby Nowotworowe</p>
9.	Zduńskowolski Szpital Powiatowy Sp. z o.o.	Przebudowa obiektu Zduńskowolskiego Szpitala Powiatowego Sp. z o.o.	<p>Opis problemu:</p> <p>Obiekt szpitala to budynki budowane w latach 30-tych poprzedniego wieku (inne pierwotne przeznaczenie) oraz dobudowane w roku 1971 oraz w latach 1986-2001 o przestarzałej infrastrukturze.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>Przebudowa obiektu będzie polegała na przeprowadzeniu kompleksowych robót budowlanych zmierzających do dostosowania szpitala do obecnych standardów opieki medycznej. Zostanie przeprowadzony remont wszystkich oddziałów: sale chorych z własnymi węzłami sanitarnymi, stworzenie zaplecza socjalnego dla pacjentów i pracowników, dostosowanie obiektu dla potrzeb osób</p>	98-220 Zduńska Wola, ul. Królewska 29, Obręb 7, działki nr ewid. 7/1 (0,1558 ha), 7/2 (0,1373 ha), 7/3 (0,5522 ha)	15 mln	2017-2021	<p>Przez przebudowę szpitala nastąpi polepszenie warunków funkcjonowania i konkurencyjności oraz dostosowanie szpitala do trendów demograficzno-epidemiologicznych. Odbiorcą projektu są wszystkie grupy społeczne z powiatu zduńskowolskiego oraz sąsiadujących.</p> <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <p>Poprawienie zdolności szpitala do wykonywania usług w ramach gwarantowanych</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			<p>niepełnosprawnych, wymiana instalacji i sieci sanitarnych oraz elektrycznych, rozproszanie sieci logicznych i technologii medycznych (gazy medyczne, wentylacja nawiewno-wywiewna z odzyskiem ciepła, SAP, instalacja przywoławcza, system integracji medycznej audio-video), wykorzystanie technologii OZE, przeprowadzenie głębokiej termomodernizacji, zapewnienia dla obiektu dodatkowego, niezależnego od sieci, źródła zasilania energii elektrycznej i ciepłej, realizacja zabezpieczeń p.poż.</p> <p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Liczba przebudowanych instytucji ochrony zdrowia – 1szt.</p> <p>Liczba zakładów ochrony zdrowia, które podniosły standard w wyniku realizacji projektu – 1 szt.</p>				<p>świadczeń zdrowotnych, stworzenie ośrodka oferującego kompleksowe usługi medyczne, łatwiejszy dostęp do usług medycznych, dostosowanie profilu i jakości opieki medycznej do rzeczywistych potrzeb mieszkańców powiatu zduńskowolskiego.</p>
10.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli	Świetlica środowiskowa Zduńskowolskiego Centrum Integracji	<p>Opis problemu:</p> <p>Świetlica środowiskowa Zduńskowolskie Centrum Integracji jest placówką wsparcia dziennego prowadzoną w formie opiekuńczej. Zajęcia w Świetlicy przewidziane są dla dzieci uczęszczających do szkoły podstawowej i gimnazjalnej ze szczególnym uwzględnieniem: zaniedbanych wychowawczo, mających problemy z nauką, pochodzących z rodzin z problemem uzależnień i przemocy. Świetlica środowiskowa czynna jest przez cały rok od poniedziałku do piątku w godzinach 15-19.</p> <p>Zadaniem Świetlicy jest między innymi:</p> <p>1) zapewnienie opieki wychowawczej</p>	<p>98-220 Zduńska Wola ul. Getta Żydowskiego 21 B</p> <p>siedziba Świetlicy środowiskowej Zduńskowolskiego Centrum Integracji Ratusz</p> <p>98-220 Zduńska Plac Wolności 26</p>	135 tys.	2017-2020	<p>Wspieranie rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.</p> <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <p>Zmniejszenie skali zjawisk związanych z bezradnością opiekuńczą oraz przemocą w rodzinie.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			<p>2) pomoc w nauce</p> <p>3) organizowanie zajęć rozwijających twórcze zainteresowania,</p> <p>4) uczestniczenie w imprezach kulturalnych,</p> <p>5) dożywanie dzieci.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>1. Zapewnienie pomocy rodzinie i dzieciom sprawiającym problemy wychowawcze, zagrożonych demoralizacją.</p> <p>2. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.</p> <p>3. Pomoc w nauce dzieciom z trudnością uczenia się i przyswajania wiedzy.</p> <p>4. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny.</p> <p>5. Poprawa społecznego funkcjonowania dzieci ze środowisk zagrożonych problemem alkoholowym, przemocą w rodzinie.</p> <p>Działania komplementarne:</p> <p>Dzieci do Świetlicy środowiskowej przyjmowane są bez skierowania wytypowane przez instytucje, poradnie, szkoły, kuratorów, pracowników socjalnych, asystentów rodzin. Dzieci uczestniczące w zajęciach Świetlicy pozostają pod opieką wychowawcy, do 15 dzieci na 1 wychowawcę.</p> <p>W czasie zajęć organizowane i planowane są liczne imprezy okazjonalne np. Dzień Dziecka, Dzień</p>				

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			<p>Matki oraz wycieczki i imprezy środowiskowe.</p> <p>W skład zespołu realizującego zadania Świetlicy środowiskowej wchodzi Kierownik Świetlicy i 2 wychowawców.</p> <p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Liczba osób objętych wsparciem.</p>				
11.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	<p>Opis problemu:</p> <p>Dom rodzinny postrzegany jako środowisko miłości i opieki, bezpieczne i ciepłe miejsce domowego ogniska. Jednak dla znacznej części populacji jest on miejscem cierpienia, zagrożenia, strachu i rozpacz.</p> <p>W poszukiwaniu skutecznych form przeciwdziałania przemocy w rodzinie i pomagania jego ofiarom pomocny będzie w/w projekt który angażuje wielu profesjonalistów, specjalistycznych instytucji i organizacji pozarządowych.</p> <p>Kluczową rolę w udzielaniu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą w Zduńskiej Woli jest Punkt ds. Przemocy w Rodzinie działający w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>Projekt skierowany jest do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osób doświadczających przemocy, - osób podejrzanych o stosowanie przemocy, - świadków przemocy, 	98-220 Zduńska Wola ul. Getta Żydowskiego 21 B	80 tys.	2017-2020	<p>1. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie.</p> <p>2. Zwiększenie dostępności pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występuje przemoc.</p> <p>3. Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy.</p> <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <p>Zmniejszenie skali zjawisk związanych z przemocą w rodzinie</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			<p>- przedstawiciele instytucji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy.</p> <p>Podejmowane działania obejmować będą w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poradnictwo psychologiczne, prawne - oddziaływania terapeutyczne - pomoc socjalną - specjalistyczne działania konsultacyjno-interwencyjne - prowadzenie grup wsparcia, grup samopomocowych - pomoc w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego - realizacja procedury „Niebieskie Karty” <p>Działania komplementarne:</p> <p>Planowane są działania w kierunku tworzenia grupy samopomocowej kobiet dotkniętych przemocą, celem której będą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - działania w środowisku lokalnym na rzecz ofiar przemocy, - rozwiązywanie problemów emocjonalnych, społeczno-bytowych w oparciu o wspólne doświadczenia. <p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Liczba osób objętych wsparciem.</p>				
12.	Miejski Ośrodek Pomocy	„Szansa dla Ciebie”	<p>Opis problemu:</p> <p>Bezdomność jest kwestią społeczną o zasięgu i</p>	Obszar miasta	Bez udziału środków zewnętrznych	2017-2020	Wspieranie osób bezdomnych w rozwiązywaniu jej

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
	Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli		<p>znaczeniu globalnym, mająca swoje specyficzne, regionalne i lokalne uwarunkowania. Wyniki analizy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli wykazują, że bezdomność jest jedną z dysfunkcji osób korzystających ze wsparcia Ośrodka. Osobą bezdomną jest osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowana na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych, a także osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania. Bezdomność klientów MOPSCOS warunkują różne przyczyny, do których można zaliczyć przede wszystkim: uzależnienia, brak stałych dochodów, eksmisja, opuszczenie zakładu karnego przy jednoczesnym braku możliwości powrotu do miejsca zamieszkania.</p> <p>Dominującymi barierami dla tych osób poza brakiem schronienia jest brak kwalifikacji zawodowych i brak stałego źródła dochodu. Wpływa to destrukcyjnie na osoby bezdomne, powoduje bierność, brak wiary w możliwość zmiany swojej sytuacji.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>Wyżej opisane bariery wskazują na konieczność objęcia tych osób kompleksowym wsparciem.</p> <p>Działania komplementarne:</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum</p>		ych		<p>problemów życiowych, w szczególności rodzinnych i mieszkaniowych oraz pomocy w uzyskaniu zatrudnienia.</p> <p>Przeciwdziałanie poszerzeniu się utrwalaniu zjawiska bezdomności oraz dążenie do społeczno – ekonomicznego usamodzielnienia się osób bezdomnych ich pełnoprawnego funkcjonowania w życiu społecznym.</p> <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <p>Zmniejszenie skali zjawisk związanych z ubóstwem.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			<p>Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli w grudniu 2004 r. powołał koalicję na rzecz rozwiązywania problemów bezdomności w skład której weszli:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli - Schronisko dla Bezdomnych im. Bł. Ks. F. Drzewieckiego w Henrykowie - Straż Miejska - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli - Biuro Gospodarki Lokalowej Urzędu Miasta Zduńska Wola - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli - Spółdzielnia Mieszkaniowa „Lokator” - Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Złotnicki” <p>Rola partnerów nieformalnych polega m. in. na: w przypadku Schroniska dla Bezdomnych zapewnieniu całodobowego schronienia i żywienia. Komenda Powiatowa Policji oraz Straż Miejska przeprowadza interwencje w środowisku, monitoruje wspólnie z pracownikami socjalnymi Dworzec PKP i PKS. Wypracowano nowe formy współpracy w zakresie pomocy osobom bezdomnym m.in. udzielanie wsparcia osobom bezdomnym w okresie zimy. Wypracowano nowe formy pomocy na rzecz osób bezdomnych, różnorodne działania w celu integracji tej grupy ze społeczeństwem.</p>				

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			<p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Uczestnikami projektu będą osoby bezdomne przebywające na terenie Zduńskiej Woli w tym na Dworcu PKP i PKS. Rekrutację przeprowadzą pracownicy socjalni, zdecydują o zakwalifikowaniu do projektu, podpisany zostanie indywidualny program wychodzenia z bezdomności.</p>				
13.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli	„Razem dla Rodziny”	<p>Opis problemu:</p> <p>Z dotychczasowych doświadczeń i obserwacji pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli wynika, że jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje to instytucje i służby powołane do pracy z dziećmi i rodziną zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań wynikających z nałożonych kompetencji. Problemy występujące w rodzinie m.in.: problemy uzależnień, przemocy w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. One dezorganizują życie rodziny a dodatkowo towarzyszy im trudna sytuacja materialna i brak pracy. W związku z powyższym sytuacja takich rodzin dysfunkcyjnych wymaga stałego monitorowania w zależności od potrzeb przez: pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pedagogów i wychowawców szkolnych, psychologów, pracowników służby zdrowia, kuratorów sądowych, dzielnicowych i innych</p>	Obszar miasta	Bez udziału środków zewnętrznych	2017-2020	<p>Wzmocnienie funkcji rodziny i zapobieganie wykluczeniu społecznemu, wzmocnienie funkcji opiekuńczo-wychowawczej, wzmocnienie funkcji opiekuńczo-zabezpieczającej, wzmocnienie funkcji wychowawczo-socjalizacyjnej, diagnoza sytuacji wychowawczych w celu wspierania dziecka i jego rodziny, systematyczna praca z rodziną zapobiegająca sytuacji kryzysowej, kompleksowe wsparcie rodzin, zapobieganie przemocy.</p> <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <p>Zmniejszenie skali zjawisk związanych z bezradnością</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			<p>instytucji.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>Mając na uwadze powyższe za konieczne uważamy objęcie pomocą i wsparciem rodziny w sposób kompleksowy i w ramach strategii opartej na współpracy i porozumieniu wielu partnerów.</p> <p>Działania komplementarne:</p> <p>W ramach projektu zakłada się m.in.: stałą współpracę pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pedagogów i wychowawców szkolnych, psychologów, pracowników służby zdrowia, kuratorów sądowych, dzielnicowych i innych instytucji, monitorowanie sytuacji rodzinnej poprzez odwiedziny w środowisku, rozmowy z klientami oraz wspólne podejmowanie działań, wsparcie finansowe, praca socjalna, uczestnictwo w zajęciach zespołów wychowawczych i innych zespołach problemowo-zadaniowych, w działaniach profilaktyczno-wychowawczych wynikających z programu wychowawczego szkoły, uczestnictwo w grupie wsparcia dla rodziców.</p> <p>Nawiązanie współpracy ze Szkołami Podstawowymi i Publicznymi Gimnazjami, Przedszkolami, Placówkami Służby Zdrowia, Komendą Powiatową Policji, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej. Zostaną zawarte porozumienia dot. kompleksowej współpracy i pomocy na rzecz ww. rodzin.</p> <p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Liczba rodzin, którą objęto pomocą i wsparciem.</p>				opiekuńczą oraz przemocą w rodzinie.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
14.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli	„Mieszkanie bez długu”	<p>Opis problemu:</p> <p>Przemiany społeczno-ekonomiczne pozwoliły dostrzec wiele negatywnych zjawisk wcześniej nie widocznych. Zjawisko pauperyzacji społeczeństwa wskazuje nie tylko na przyczyny ale na próby tworzenia rozwiązań problemów. Bieda, ubóstwo, bezrobocie to obecnie podstawowe problemy społeczno-gospodarcze. Niektóre z nich pojawiają się na poziomie rodziny, skutecznie blokując możliwości zagwarantowania takiego standardu życia, który zapewniłby optymalne warunki rozwoju. Wydolność wielu rodzin w zaspokajaniu swoich potrzeb jest ograniczona i nie zawsze wynika to z nieracjonalnego wydatkowania posiadanych zasobów ale przede wszystkim z niewystarczającej ilości środków finansowych jakimi dysponuje rodzina.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>W związku z powyższym za konieczne uważa się objęcie pomocą i wsparciem osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej, stworzenie warunków umożliwiających spłatę zadłużenia czynszowego i zatrzymania lokalu mieszkalnego.</p> <p>Działania komplementarne:</p> <p>Nawiązanie współpracy z Towarzystwem Budownictwa Społecznego „Złotnicki”, Spółdzielnią Mieszkaniową „LOKATOR”, Biurem Gospodarki Lokalowej Urzędu Miasta Zduńska Wola. Zawarto porozumienia dot. kompleksowej współpracy i pomocy na rzecz osób i rodzin borykających się z problemami mieszkaniowymi.</p>	Obszar miasta	Bez udziału środków zewnętrznych	2017-2020	<p>Stworzenie warunków umożliwiających spłatę zadłużenia czynszowego u osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej,</p> <p>aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo korzystających z pomocy społecznej, kierowanie do pracy, kierowanie na szkolenia zawodowe, kierowanie do udziału w projektach, zapobieganie utraty mieszkania i tytułu prawnego do lokalu, pomoc w uzyskaniu lokalu o innym standardzie, uzyskanie dodatku do wydatków mieszkaniowych.</p> <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <p>Zmniejszenie skali ubóstwa, zmniejszenie bezrobocia</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
			Wskaźniki produktu: Liczba rodzin/osób, które skorzystały z „programu”.				
15.	Parafia Ewangelicko-Augsburska w Zduńskiej Woli	Sala koncertowa w budynku kościoła	<p>Opis problemu:</p> <p>Budynek kościoła posiada bardzo dobrą akustykę. Posiada również organy pneumatyczne 13-głosowe z możliwością rozbudowy do 16 głosów. Aby te dwa walory móc wykorzystać kościół musi być zaopatrzone w ogrzewanie i zaplecze socjalne w postaci toalet.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Montaż na dachu kościoła paneli słonecznych foto-galwanicznych 2. Instalacja wewnątrz elektrycznego ogrzewania 3. Utworzenie w klatce schodowej toalet i podłączenie ich do istniejących w pobliżu odpływów i źródła wody 4. Renowacja zewnętrznych tynków kościoła 5. Odmalowanie wnętrza kościoła <p>Odbiorcą projektu będą mieszkańcy Zduńskiej Woli, którzy będą mogli korzystać z koncertów organowych i na innych instrumentach</p> <p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Rozwój oferty kulturalnej poprzez utworzenie sali koncertowej</p>	Al. Kościuszki 5, 98-220 Zduńska Wola	600 tys.	2017-2019	<p>Renowacja obiektu z zewnątrz poprawi estetykę centrum miasta, a stworzenie Sali koncertowej pozwoli na kulturalne oddziaływanie na mieszkańców Zduńskiej Woli.</p> <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <p>Wzrost liczby ludzi odwiedzających kościół i przychodzących na koncerty. Dotychczasowe koncerty cieszą się dużą popularnością: gromadzą 200-300 słuchaczy. Zakłada się zwiększenie tej liczby.</p>
16.	Miasto	Poprawa jakości	Opis problemu:	Budynek	8,773 mln	2016-	Powstanie nowej Sali

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Opis problemu, zakres realizowanych zadań, wskaźniki produktu	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki rezultatu
	Zduńska Wola	kształcenia ogólnego poprzez rozbudowę Publicznego Gimnazjum Nr 2 w Zduńskiej Woli	<p>Obiekt sali gimnastycznej przy Gimnazjum nr 2 nie spełnia wymogów dostosowanych do kształcenia w zakresie wychowania fizycznego.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <p>W ramach projektu planuje się budowę pełnowymiarowej sali gimnastycznej wraz z łącznikiem do budynku szkoły, w którym znajdzie się szatnia, kuchnia i jadalnia. Projekt przewiduje także zagospodarowanie terenu wokół budynku szkolnego tzn, wykonanie chodników, miejsc parkingowych, oświetlenie terenu, a także budowę dwóch boisk zewnętrznych : boisko o wymiarach 22 x 44 o nawierzchni trawiastej oraz boisko o nawierzchni poliuretanowej o wymiarach 19,2 x 32,6 do koszykówki i siatkówki oraz wymianę ogrodzenia.</p> <p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Powstanie hali sportowej.</p>	Publicznego Gimnazjum Nr 2, ul. Łaska 84		2019	<p>gimnastycznej wpłynie na jakość oferty związanej ze sportem i rekreacją w mieście. Poprawi się jakość oferty oświatowej, a powstały obiekt służyć będzie również mieszkańcom miasta.</p> <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <p>Zwiększenie aktywności fizycznej mieszkańców miasta</p>

H. MECHANIZMY ZAPEWNIENIA KOMPLEMENTARNOŚCI

Program rewitalizacji ujmie działania w sposób kompleksowy (z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych, które mogą być współfinansowane ze środków EFRR, EFS oraz innych publicznych lub prywatnych) tak, aby nie pomijać aspektu społecznego oraz gospodarczego lub przestrzenno-funkcjonalnego, lub technicznego, lub środowiskowego związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem.

Program rewitalizacji złożony z wielu różnorodnych projektów jest konstrukcją warunkującą osiągnięcie kompleksowości interwencji. Oczekuje się wzajemnego powiązania oraz synergii projektów rewitalizacyjnych. Nie oznacza to w każdym przypadku obowiązku jednoczesnej realizacji projektów, lecz synchronizację efektów ich oddziaływania na sytuację kryzysową.

Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 wskazują na następujące rodzaje komplementarności pomiędzy poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji:

- komplementarność przestrzenna,
- komplementarność problemowa,
- komplementarność proceduralno-instytucjonalna,
- komplementarność międzyokresowa,
- komplementarność źródeł finansowania.

Poniżej zestawiono najważniejsze cechy komplementarności Programu Rewitalizacji.

Tabela 113. Najważniejsze cechy komplementarności Programu Rewitalizacji

Rodzaj komplementarności	Uzasadnienie
Komplementarność przestrzenna	<p>Działania rewitalizacyjne skupiać się będą na centrum miasta, tj. na obszarze, które pełni istotne funkcje usługowe oraz reprezentacyjne w skali miasta oraz powiatu.</p> <p>Działania realizowane na obszarze rewitalizacji będą komplementarne do działań podnoszących jakość i funkcjonalność przestrzenną miasta, obszaru powiązanego funkcjonalnie co wynika z założeń Strategii Rozwoju Miasta oraz Powiatu Zduńskowolskiego.</p> <p>Istotną częścią planu rewitalizacji jest poprawa skomunikowania obszaru rewitalizacji (modernizacje dróg, utworzenie centrum przesiadkowego), co umożliwi wykorzystanie efektów rewitalizacji nie tylko mieszkańcom obszaru centrum miasta, ale także innych części miasta oraz powiatu.</p> <p>Poprawi się dostępność obszaru rewitalizacji, co zwiększy mobilność na rynku pracy, jak też konkurencyjność działalności usługowych świadczonych w tej części miasta.</p> <p>Komplementarność przestrzenna związana jest również z poprawą atrakcyjności turystycznej miasta poprzez projekt Stacja Karsznice – Rewitalizacja Skansenu Lokomotyw i Urządzeń Technicznych w Zduńskiej</p>

	<p>Woli. Jest to projekt zlokalizowany poza obszarem rewitalizacji, jednak jego realizacji wzmocni potencjał usługowy miasta. Komplementarne do tego przedsięwzięcia będą działania związane z poprawą skomunikowania przestrzeni miejskiej.</p>
Komplementarność problemowa	<p>Poszczególne cele programu rewitalizacji wykazują się silną spójnością i wzajemnym oddziaływaniem. Poszczególne cele zdefiniowane zostały w odpowiedzi na główne problemy miasta, bazując na jego atutach. Pozwoliło to stworzyć logicznie powiązany plan operacyjny, opierający się ostatecznie na wybranych projektach rewitalizacyjnych. Projekty ujęte w niniejszym programie wypełniają wszystkie zdefiniowane cele. Efektywność podejmowanych działań o charakterze przestrzenno-funkcyjnym wzmocniana jest poprzez szereg projektów miękkich. Istotą programu jest ponadto oparcie się na potencjale instytucjonalnym miasta, który tworzy szereg wyspecjalizowanych jednostek, świadczących szereg usług społecznych. Program rewitalizacji zakłada wzmocnienie tego potencjału, m. in. poprzez rozwój infrastruktury społecznej. Istotną rolę w procesie przemian rewitalizacyjnych odgrywać będą organizacje pozarządowe. Program rewitalizacji zakłada wzmocnienie ich potencjału, m. in. poprzez stworzenie miejska w przestrzeni miasta, gdzie takie organizacje mogą funkcjonować, wymieniać się wiedzą oraz być wspierane.</p>
Komplementarność proceduralno-instytucjonalna	<p>Program rewitalizacji realizowany jest przez Gminę, ale charakteryzuje się również włączeniem w proces tworzenia i realizacji różnych interesariuszy, w tym mieszkańców. Gmina pełnić będzie rolę lidera inicjującego współpracę interesariuszy oraz odpowiedzialna będzie za zorganizowanie procesu uspołecznienia, jak też monitoringu i ewaluacji.</p> <p>Istotną rolę w procesie przemian powinny mieć także organizacje pozarządowe, co ma swój wyraz zaplanowanych projektach rewitalizacyjnych (Inkubator Inicjatyw Społecznych, Inkubator Rozwoju Społeczności Lokalnej w Zduńskiej Woli).</p>
Komplementarność międzyokresowa	<p>Działania ujęte w programie rewitalizacji są kolejnym krokiem wspierających wychodzenie ze stanów kryzysowych obszarów zdegradowanych w Zduńskiej Woli, mając na uwadze to, że rewitalizacja jest procesem wieloletnim. Nawiązują do działań rewitalizacyjnych podejmowanych w poprzednim okresie.</p>
Komplementarność źródeł finansowania	<p>Realizacja programu rewitalizacji w Zduńskiej Woli zakłada wykorzystanie szeregu dostępnych funduszy zewnętrznych. Uzupełnieniem środków zewnętrznych będą fundusze własne, w tym publiczne oraz prywatne.</p>

I. INDYKATYWNE RAMY FINANSOWE

Zabezpieczenie finansowe działań związanych z realizacją Programu Rewitalizacji stanowią przede wszystkim środki budżetowe gminy. Jednakże środki własne gminy wspomagane będą środkami zewnętrznymi pochodzącymi m. in. ze środków Unii Europejskiej.

Podstawowe źródła pozabudżetowe wykorzystywane do realizacji strategii obejmują:

- środki Unii Europejskiej – m. in. fundusze strukturalne i inwestycyjne: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności, Instrument Łącząc Europę, Europejski Fundusz na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- środki budżetu państwa – przewidziane na współfinansowanie projektów, jak i jako niezależne źródło finansowania,
- środki budżetów samorządów – wojewódzkich, powiatowych – na współfinansowanie projektów lub jako niezależne źródło finansowania,
- inne środki publiczne – np. fundusze celowe,
- środki prywatne – np. środki organizacji pozarządowych,
- kredyty, pożyczki, obligacje komunalne i inne narzędzia i instrumenty finansowe kierowane do JST.

Tabela 114. Indykatywne ramy finansowe związane z realizacją Programu Rewitalizacji, w odniesieniu do podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Cel	Planowane nakłady (zł)	Źródło finansowania	Termin realizacji
1.	Miasto Zduńska Wola	Przystanek Zduńska Wola – rewitalizacja dworca PKP wraz z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej w otoczeniu dworca PKP i zintegrowaniem transportowej bazy infrastrukturalnej	1. Poprawa funkcjonalności przestrzeni obszaru rewitalizacji poprzez poprawę stanu infrastruktury komunikacyjnej oraz zwiększenie bezpieczeństwa.	4,0 mln	UE, Gmina	2017-2018
2.	Miasto Zduńska Wola	Modernizacja oświetlenia ulicznego	1. Poprawa funkcjonalności przestrzeni obszaru rewitalizacji poprzez poprawę stanu infrastruktury komunikacyjnej oraz zwiększenie bezpieczeństwa.	700 tys.	UE, Gmina	2017-2018
3.	Powiat Zduńskowolski	Rewitalizacja ciągu ulicy Kilińskiego na odcinku od ulicy Łódzkiej do Szadkowskiej w Zduńskiej Woli	1. Poprawa funkcjonalności przestrzeni obszaru rewitalizacji poprzez poprawę stanu infrastruktury komunikacyjnej oraz zwiększenie bezpieczeństwa.	2,36 mln	UE, Powiat	2018-2020
4.	Powiat Zduńskowolski	Rewitalizacja ciągu ulic Świerkowa-Jodłowa-Spółdzielcza w Zduńskiej Woli	1. Poprawa funkcjonalności przestrzeni obszaru rewitalizacji poprzez poprawę stanu infrastruktury komunikacyjnej oraz zwiększenie bezpieczeństwa.	11,12 mln	UE, Powiat	2018-2020
5.	Powiat Zduńskowolski	Rewitalizacja ciągu ulicy Opiesińskiej na odcinku od ulicy Wodnej do ulicy Klonowej w Zduńskiej Woli	1. Poprawa funkcjonalności przestrzeni obszaru rewitalizacji poprzez poprawę stanu infrastruktury komunikacyjnej oraz zwiększenie bezpieczeństwa.	880 tys.	UE, Powiat	2018-2020
6.	Powiat Zduńskowolski	Rewitalizacja ciągu ulicy Łaskiej na odcinku od ulicy Orione do Łódzkiej w Zduńskiej Woli	1. Poprawa funkcjonalności przestrzeni obszaru rewitalizacji poprzez poprawę stanu infrastruktury komunikacyjnej oraz zwiększenie bezpieczeństwa.	890 tys.	UE, Powiat	2018-2020
7.	Miasto Zduńska Wola	Rewitalizacja Pasażu Rajczaka	2. Zwiększenie aktywności gospodarczej obszaru rewitalizacji oraz wzrost mobilności na lokalnym rynku pracy.	700 tys.	UE, Gmina	2019

8.	Miasto Zduńska Wola	Stacja Karsznice – Rewitalizacja Skansenu Lokomotyw i Urządzeń Technicznych w Zduńskiej Woli	2. Zwiększenie aktywności gospodarczej obszaru rewitalizacji oraz wzrost mobilności na lokalnym rynku pracy.	8,77 mln	UE, Gmina	2018-2020
9.	Dystrybucja Pomorze Sp. z o.o. właściciel Browaru Staropolskiego	Rewitalizacja browaru jako element tkanki miejskiej Zduńskiej Woli	2. Zwiększenie aktywności gospodarczej obszaru rewitalizacji oraz wzrost mobilności na lokalnym rynku pracy.	2,2 mln	UE, środki prywatne	2016-2017
10.	Wspólnota mieszkaniowa ul. Dąbrowskiego 1	Rewitalizacja Budynku Mieszkalnego przy Ulicy Dąbrowskiego I – Etap I	3. Poprawa warunków zamieszkania na obszarze rewitalizacji poprzez poprawę stanu technicznego obiektów mieszkalnych, w tym termomodernizację oraz zwiększenie estetyki przestrzeni miejskiej.	650 tys.	UE, środki prywatne	2017
11.	Wspólnota mieszkaniowa ul. Dąbrowskiego 1	Rewitalizacja Budynku Mieszkalnego przy Ulicy Dąbrowskiego I – Etap II	3. Poprawa warunków zamieszkania na obszarze rewitalizacji poprzez poprawę stanu technicznego obiektów mieszkalnych, w tym termomodernizację oraz zwiększenie estetyki przestrzeni miejskiej.	2,3 mln	UE, środki prywatne	2017
12.	Miasto Zduńska Wola	Przebudowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Łaskiej 2 wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku	3. Poprawa warunków zamieszkania na obszarze rewitalizacji poprzez poprawę stanu technicznego obiektów mieszkalnych, w tym termomodernizację oraz zwiększenie estetyki przestrzeni miejskiej.	1,0 mln	UE, Gmina	2017
13.	Miasto Zduńska Wola	Przebudowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Łaskiej 6 wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku	3. Poprawa warunków zamieszkania na obszarze rewitalizacji poprzez poprawę stanu technicznego obiektów mieszkalnych, w tym termomodernizację oraz zwiększenie estetyki przestrzeni miejskiej.	1,0 mln	UE, Gmina	2017
14.	Miasto Zduńska Wola	Przebudowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Łaskiej 15 wraz z zagospodarowaniem terenu	3. Poprawa warunków zamieszkania na obszarze rewitalizacji poprzez poprawę stanu technicznego obiektów	800 tys.	UE, Gmina	2020

		wokół budynku	mieszkalnych, w tym termomodernizację oraz zwiększenie estetyki przestrzeni miejskiej.			
15.	Miasto Zduńska Wola	Przebudowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Łaskiej 17 wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku	3. Poprawa warunków zamieszkania na obszarze rewitalizacji poprzez poprawę stanu technicznego obiektów mieszkalnych, w tym termomodernizację oraz zwiększenie estetyki przestrzeni miejskiej.	800 tys.	UE, Gmina	2020
16.	Miasto Zduńska Wola	Przebudowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy Pl. Wolności 23 wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku	3. Poprawa warunków zamieszkania na obszarze rewitalizacji poprzez poprawę stanu technicznego obiektów mieszkalnych, w tym termomodernizację oraz zwiększenie estetyki przestrzeni miejskiej.	1,1 mln	UE, Gmina	2019
17.	Miasto Zduńska Wola	Przebudowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Sieradzkiej 15 wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku	3. Poprawa warunków zamieszkania na obszarze rewitalizacji poprzez poprawę stanu technicznego obiektów mieszkalnych, w tym termomodernizację oraz zwiększenie estetyki przestrzeni miejskiej.	800 tys.	UE, Gmina	2020
18.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Lokator”	Rewitalizacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych, pawilonów usługowo-handlowych i ich otoczenia w zasobach spółdzielni mieszkaniowej „Lokator”	3. Poprawa warunków zamieszkania na obszarze rewitalizacji poprzez poprawę stanu technicznego obiektów mieszkalnych, w tym termomodernizację oraz zwiększenie estetyki przestrzeni miejskiej.	15 mln	UE, środki prywatne	2017-2020
19.	Właściciele budynku: Anna Kmieć i Tomasz Kmieć	Remont zabytkowego budynku zlokalizowanego w Zduńskiej Woli – obiekt wpisany do rejestru zabytków województwa łódzkiego	3. Poprawa warunków zamieszkania na obszarze rewitalizacji poprzez poprawę stanu technicznego obiektów mieszkalnych, w tym termomodernizację oraz zwiększenie estetyki przestrzeni miejskiej.	700 tys.	UE, środki prywatne	2017-2020
20.	Miasto Zduńska Wola	Inkubator Inicjatyw Społecznych,	4. Zwiększenie aktywności społecznej oraz	3,0 mln	UE, Gmina	2017-

		Inkubator Rozwoju Społeczności Lokalnej w Zduńskiej Woli	zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności w oparciu o potencjał instytucjonalny Zduńskiej Woli oraz organizacji pozarządowych.			2018
21.	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji RELAKS sp. z o. o.	Rewitalizacja kąpieliska miejskiego przy ul. Kobusiewicza w Zduńskiej Woli	4. Zwiększenie aktywności społecznej oraz zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności w oparciu o potencjał instytucjonalny Zduńskiej Woli oraz organizacji pozarządowych.	4,5 mln	UE, środki prywatne	2017-2019
22.	Powiat Zduńskowolski	Rozwój infrastruktury lekkoatletycznej wraz z budową systemu nawadniania boisk do piłki nożnej na terenie PMOS w Zduńskiej Woli	4. Zwiększenie aktywności społecznej oraz zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności w oparciu o potencjał instytucjonalny Zduńskiej Woli oraz organizacji pozarządowych.	1,8 mln	UE, Powiat	2017-2018
23.	ZHP Chorągiew Łódzka Hufiec Zduńska Wola	Remont i termomodernizacja dawnej kaplicy mariawitów obecnie siedziby hufca ZHP Zduńska Wola	4. Zwiększenie aktywności społecznej oraz zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności w oparciu o potencjał instytucjonalny Zduńskiej Woli oraz organizacji pozarządowych.	1,0 mln	UE, środki prywatne	2017-2020
24.	Ochotnicza Straż Pożarna w Zduńskiej Woli	Rewitalizacja budynku strażnicy i sali widowiskowej OSP Zduńska Wola	4. Zwiększenie aktywności społecznej oraz zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności w oparciu o potencjał instytucjonalny Zduńskiej Woli oraz organizacji pozarządowych.	5,0 mln	UE, środki prywatne	2019-2020

Tabela 115. Indykatywne ramy finansowe związane z realizacją Programu Rewitalizacji, w odniesieniu do pozostałych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

L.p.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Cel	Planowane nakłady (zł)	Źródło finansowania	Termin realizacji
1.	Mieszkańcy kamienicy, podmioty gospodarcze wynajmujące lokale użytkowe w kamienicy przy ul. Łaska 2, prowadzące działalność gospodarczą, oraz mieszkańcy miasta korzystający z ogólnodostępnego podwórza i placu zabaw.	Instalacja systemu monitoringu	1. Poprawa funkcjonalności przestrzeni obszaru rewitalizacji poprzez poprawę stanu infrastruktury komunikacyjnej oraz zwiększenie bezpieczeństwa.	5 tys.	UE, środki prywatne	2017-2018
2.	Podmioty gospodarcze wynajmujące lokale użytkowe w kamienicy przy ul. Łaska 2, prowadzące działalność gospodarczą.	Aktywizacja zawodowa mieszkańców kamienicy	2. Zwiększenie aktywności gospodarczej obszaru rewitalizacji oraz wzrost mobilności na lokalnym rynku pracy.	-	UE, środki prywatne	2017-2018
3.	Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli	Rewitalizacja nieruchomości położonej przy Placu Krakowskim w Zduńskiej Woli	3. Poprawa warunków zamieszkania na obszarze rewitalizacji poprzez poprawę stanu technicznego obiektów mieszkalnych, w tym termomodernizację oraz zwiększenie estetyki przestrzeni miejskiej.	5,0 mln	UE, Powiat	2019-2020
4.	Miasto Zduńska Wola	Rewitalizacja domu tkacza z połowy wieku	4. Zwiększenie aktywności społecznej oraz zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności w oparciu o potencjał instytucjonalny Zduńskiej Woli oraz organizacji pozarządowych.	25 tys.	UE, Gmina	2017
5.	Miasto Zduńska Wola	Rewitalizacja domu tkacza z połowy wieku	4. Zwiększenie aktywności społecznej oraz zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności w oparciu o potencjał instytucjonalny Zduńskiej Woli oraz organizacji pozarządowych.	25 tys.	UE, Gmina	2017
6.	Miejskie Przedsiębiorstwo	Budowa Centrum Rekreacyjno-	4. Zwiększenie aktywności społecznej oraz	23 mln	UE, Środki	2017-

	Wodociągów i Kanalizacji w Zduńskiej Woli sp. z o. o. w Zduńskiej Woli	Sportowego RELAKS w Zduńskiej Woli	zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności w oparciu o potencjał instytucjonalny Zduńskiej Woli oraz organizacji pozarządowych.		spółki	2018
7.	Powiat Zduńskowolski/Zduńskowolski Szpital Powiatowy Sp. z o.o. oraz partner Miasto Zduńska Wola w zakresie przebudowy ul. Królewskiej (od ul. Zielonej do ul. Szpitalnej).	Rewitalizacja Budynku Oddziału Chirurgii Zduńskowolskiego Szpitala Powiatowego Sp. Z O.O.	4. Zwiększenie aktywności społecznej oraz zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności w oparciu o potencjał instytucjonalny Zduńskiej Woli oraz organizacji pozarządowych.	5 mln	UE, Powiat	2018-2020
8.	Powiat Zduńskowolski/Zduńskowolski Szpital Powiatowy Sp. z o.o.	Utworzenie Regionalnego Ośrodka Profilaktyki Choroby Nowotworowej	4. Zwiększenie aktywności społecznej oraz zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności w oparciu o potencjał instytucjonalny Zduńskiej Woli oraz organizacji pozarządowych.	200 tys.	UE, Powiat	2017-2018
9.	Zduńskowolski Szpital Powiatowy Sp. z o.o.	Przebudowa obiektu Zduńskowolskiego Szpitala Powiatowego Sp. z o.o.	4. Zwiększenie aktywności społecznej oraz zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności w oparciu o potencjał instytucjonalny Zduńskiej Woli oraz organizacji pozarządowych.	15 mln	UE, Powiat	2017-2021
10.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli	Świetlica środowiskowa Zduńskowolskiego Centrum Integracji	4. Zwiększenie aktywności społecznej oraz zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności w oparciu o potencjał instytucjonalny Zduńskiej Woli oraz organizacji pozarządowych.	135 tys.	UE, Gmina	2017-2020
11.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	4. Zwiększenie aktywności społecznej oraz zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności w oparciu o potencjał instytucjonalny Zduńskiej Woli oraz organizacji pozarządowych.	80 tys.	UE, Gmina	2017-2020
12.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli	„Szansa dla Ciebie”	4. Zwiększenie aktywności społecznej oraz zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności w oparciu o	Bez udziału środków zewnętrznych	Gmina	2017-2020

			potencjał instytucjonalny Zduńskiej Woli oraz organizacji pozarządowych.			
13.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli	„Razem dla Rodziny”	4. Zwiększenie aktywności społecznej oraz zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności w oparciu o potencjał instytucjonalny Zduńskiej Woli oraz organizacji pozarządowych.	Bez udziału środków zewnętrznych	Gmina	2017-2020
14.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli	„Mieszkanie bez długu”	4. Zwiększenie aktywności społecznej oraz zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności w oparciu o potencjał instytucjonalny Zduńskiej Woli oraz organizacji pozarządowych.	Bez udziału środków zewnętrznych	Gmina	2017-2020
15.	Parafia Ewangelicko-Augsburska w Zduńskiej Woli	Sala koncertowa w budynku kościoła	4. Zwiększenie aktywności społecznej oraz zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności w oparciu o potencjał instytucjonalny Zduńskiej Woli oraz organizacji pozarządowych.	600 tys.	UE, środki prywatne	2017-2019
16.	Miasto Zduńska Wola	Poprawa jakości kształcenia ogólnego poprzez rozbudowę Publicznego Gimnazjum Nr 2 w Zduńskiej Woli	4. Zwiększenie aktywności społecznej oraz zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności w oparciu o potencjał instytucjonalny Zduńskiej Woli oraz organizacji pozarządowych.	8,773 mln	UE, Gmina	2016-2019

Tabela 116. Ramy finansowe związane z realizacją Programu Rewitalizacji, w odniesieniu celów rewitalizacji

Cel rewitalizacji	Lista podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych (zł)	Lista pozostałych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych (zł)	Program rewitalizacji razem (zł)
1. Poprawa funkcjonalności przestrzeni obszaru rewitalizacji poprzez poprawę stanu infrastruktury komunikacyjnej oraz zwiększenie bezpieczeństwa.	19,95 mln	5 tys.	19,955 mln
2. Zwiększenie aktywności gospodarczej obszaru rewitalizacji oraz wzrost mobilności na lokalnym rynku pracy.	11,67 mln	-	11,67 mln
3. Poprawa warunków zamieszkania na obszarze rewitalizacji poprzez poprawę stanu technicznego obiektów mieszkalnych, w tym termomodernizację oraz zwiększenie estetyki przestrzeni miejskiej.	24,15 mln	5,0 mln	29,15 mln
4. Zwiększenie aktywności społecznej oraz zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności w oparciu o potencjał instytucjonalny Zduńskiej Woli oraz organizacji pozarządowych.	15,3 mln	52,838 mln	68,138 mln
RAZEM	71,07 mln	57,843 mln	128,913 mln

J. MECHANIZMY WŁĄCZENIA MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORCÓW I INNYCH PODMIOTÓW I GRUP AKTYWNYCH W PROCES REWITALIZACJI

Program rewitalizacji jest wypracowywany przez samorząd gminny i poddawany dyskusji w oparciu o diagnozę lokalnych problemów: społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Prace nad przygotowaniem programu, bądź jego aktualizacją, jak również wdrażanie (realizacja) programu oparte są na współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy, w tym szczególnie ze społecznością obszarów rewitalizacji, innymi ich użytkownikami, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi.

Partycypacja społeczna obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych oraz w pracach Zespołu ds. rewitalizacji.

Przygotowanie, prowadzenie i ocena rewitalizacji polegają w szczególności na:

- poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami;
- prowadzeniu, skierowanych do interesariuszy, działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, w tym o istocie, celach, zasadach prowadzenia rewitalizacji, wynikających z ustawy, oraz o przebiegu tego procesu;
- inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji;
- zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności gminnego programu rewitalizacji;
- wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji gminnego programu rewitalizacji;
- zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.

Partycypacja społeczna jest wpisana w proces rewitalizacji jako fundament działań na każdym etapie tego procesu (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie, monitorowanie). Skonsolidowanie wysiłków różnych podmiotów na rzecz obszaru rewitalizacji jest ważnym warunkiem sukcesu.⁷²

Procedura uspołecznienia na etapie przygotowania programu rewitalizacji.

Forma konsultacji	Opis
1. Warsztaty, spotkania z mieszkańcami oraz badania ilościowe	Proces formułowania Programu Rewitalizacji realizowany był w oparciu o metodę partycypacji społecznej. Określenie wizji rozwoju, celów głównych, szczegółowych i wreszcie formułowanie kluczowych zadań realizowane było w oparciu o partnerstwo lokalne przy zaangażowaniu przedstawicieli życia społecznego, gospodarczego oraz politycznego.
2. Korespondencyjne zbieranie pomysłów	Przeprowadzone zostało korespondencyjne zbieranie pomysłów i projektów rewitalizacyjnych w oparciu przygotowany i uzgodniony formularz

⁷² Na podstawie: Ustawa z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji

rewitalizacyjnych.	projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Wybrane zgłoszone projekty i pomysły zostały ujęte w programie rewitalizacji.
3. Opublikowanie projektu programu rewitalizacji na stronie internetowej gminy	Opublikowano projekt programu rewitalizacji wraz z formularzem zgłaszania uwag. Zgłaszane uwagi były analizowane. Z tej części konsultacji sporządzono podsumowanie i umieszczono na stronie internetowej gminy.

Procedura uspołecznienia na etapie realizacji programu rewitalizacji.

Efektywność partycypacji społecznej zależy od skuteczności dwustronnego przepływu informacji, co oznacza, że nie tylko Gmina, jako podmiot zarządzający procesem rewitalizacji powinien informować stronę społeczną o planowanych działaniach i zamierzeniach, ale także strona społeczna powinna mieć szansę wyrażenia swojej opinii na temat realizowanych działań.

Poniżej prezentowane są zasady, którymi kierować się będzie Gmina w realizacji procesu konsultacji społecznych.

Zasady partycypacji w projekcie:

1. Dwustronny przepływ informacji.
2. Rzetelne diagnozowanie i prezentowanie informacji.
3. Angażowanie społeczności na możliwie wielu etapach działań rewitalizacyjnych.
4. Wieloetapowość konsultacji społecznych.
5. Wieloaspektowość konsultacji społecznych.

W procesie rewitalizacji wykorzystywane zostaną bierne i czynne formy konsultacji społecznych:

1. Formy bierne, a więc takie, w których prowadzona komunikacja jest jednokierunkowa to m.in. artykuły w informatorach samorządowych oraz krótkie informacje na stronach internetowych Gminy, bądź też w lokalnych mediach. Komunikacja jednokierunkowa będzie miała głównie charakter informacyjny.
2. Formy czynne tzn. komunikacja dwukierunkowa będzie miała charakter informacyjno-konsultacyjny i prowadzona będzie w sposób dedykowany.

Założenia koncepcji procesu konsultacji społecznych:

1. Proces uspołecznienia realizacji programu rewitalizacji realizowany będzie wśród interesariuszy programu rewitalizacji, a więc podmiotów (osób fizycznych i prawnych), na które rezultaty będą miały wpływ.
2. W ramach procesu następować będzie komunikacja jedno- i dwukierunkowa z zespołami i osobami zarówno biorącymi bezpośredni udział w projektach rewitalizacji, jak również z zespołami i osobami, powiązanymi pośrednio z działaniami rewitalizacyjnymi.
3. Wstępnie zidentyfikowane w niniejszym opracowaniu grupy interesariuszy (przedsiębiorcy, organizacje społeczne, lokalni liderzy, jednostki organizacyjne gminy) będą szczegółowo zweryfikowane na etapie prac realizacyjnych.
4. Uspołecznienie będzie prowadzone w sposób bezpośredni.
5. Wszystkie działania zaplanowane w ramach procesu uspołecznienia zostaną szczegółowo zweryfikowane po zapoznaniu się z oczekiwaniami, potrzebami i możliwościami uczestników procesu.
6. Po każdym spotkaniu konsultacyjnym/warsztatowym dotyczących programu rewitalizacji zostanie sporządzony raport.

Mając na uwadze powyższe w Zduńskiej Woli powołany zostanie Zespół ds. rewitalizacji, składający się z przedstawicieli interesariuszy, przez których, lub na rzecz których realizowany będzie program rewitalizacji. Oprócz podmiotów publicznych w skład Zespołu ds. rewitalizacji wejdą reprezentanci sektora pozarządowego oraz przedsiębiorców, w tym w szczególności z branży usługowej.

Miasto Zduńska Wola zapewni obsługę Zespołu ds. rewitalizacji, m. in. poprzez działalność stanowiska/komórki ds. rewitalizacji, której zadaniem będzie również gromadzenie i przetwarzanie danych nt. postępu prac rewitalizacyjnych oraz monitorowanie rezultatów.

Proponuje się aby spotkania Zespołu ds. rewitalizacji odbywały się minimum 4 razy do roku. Działania monitorujące w stosunku do produktów, powinny być realizowane w miarę możliwości na bieżąco przez stanowisko/komórkę ds. rewitalizacji, ulokowaną w Urzędzie Miasta.

Działania monitorujące w odniesieniu do rezultatów programu rewitalizacji (zob. wskaźniki rezultatu) powinny być realizowane raz do roku (w miarę dostępności danych wskaźników).

Postępy prac nad programem rewitalizacji, jak również wszelkie informacje dot. sposobu realizacji programu rewitalizacji komunikowane będą mieszkańcom gminy za pośrednictwem narzędzi informacyjnych Gminy, w tym stron internetowych, lokalnych mediów oraz w sposób bezpośredni, tj. w trakcie spotkań, konsultacji, ale również podczas sesji Rady Miejskiej.

System realizacji

Opracowanie i przyjęcie programu rewitalizacji rozpoczyna pierwszy i najistotniejszy etap procesu wdrażania. Proces wdrażania zależy od podejmowanych działań, a proces realizacji programu – od procedur gwarantujących jej realizację oraz od organizacji prac nad programem, czyli podziału obszarów odpowiedzialności za realizację pomiędzy struktury/jednostki organizacyjne Gminy.

Dla powodzenia wdrożenia programu rewitalizacji należy przyjąć tzw. zasadę partnerstwa, czyli współpracę poszczególnych aktorów rozwoju (instytucji samorządowych, organizacji społecznych, przedstawicieli mieszkańców, przedsiębiorców) oraz zasadę partycypacji społecznej, czyli prowadzenie dialogu społecznego pomiędzy różnymi podmiotami na terenie gminy, w zakresie wdrażania programu rewitalizacji.

Współpraca podmiotów powinna dotyczyć w szczególności:

- prowadzenia dialogu społecznego pomiędzy różnymi podmiotami w zakresie przedsięwzięć rewitalizacyjnych i ich komplementarności,
- budowy trwałej sieci partnerstwa na rzecz rozwoju gminy, a tym samym zapewnienia kompleksowego podejścia do rozwiązywania problemów zdiagnozowanych w programie rewitalizacji,
- kojarzenia partnerów do wspólnych przedsięwzięć oraz projektów, poprzez tworzenie płaszczyzny i podstaw wymiany pomysłów, potencjału i potrzeb,
- poprawy skuteczności działania tych podmiotów poprzez wymianę doświadczeń i informacji o trendach/pomysłach rozwojowych,
- prowadzenia badań i analiz w zakresie zmian społeczno-gospodarczych w gminie, które są rezultatem prowadzonych działań rewitalizacyjnych,
- współdziałania w zakresie doboru rozwiązań zapobiegających sytuacjom kryzysowym o charakterze społeczno-gospodarczym,
- budowy warunków sprzyjających wdrażaniu programu rewitalizacji,
- wdrażania programu rewitalizacji.

Skuteczność realizacji programu rewitalizacji i jego celów zapewnić będzie sprawny system oceny skuteczności wdrażania obejmujący:

- monitoring, czyli podsystem zbierania i selekcjonowania informacji,
- ewaluację, czyli podsystem oceny i interpretacji zgromadzonego materiału.

Prace nad realizacją działań rewitalizacyjnych powinny rozpocząć się natychmiast po przyjęciu programu rewitalizacji. Skuteczne, terminowe i efektywne wdrażanie programu rewitalizacji wymagać będzie szeregu działań: koordynacyjnych, organizacyjnych, koncepcyjnych, kontrolnych i informacyjnych.

Proces tworzenia oraz realizacji programu rewitalizacji można podzielić na kilka istotnych etapów:

- 1) Przygotowanie do sporządzania programu rewitalizacji.

- 2) Sporządzenie projektu programu rewitalizacji.
- 3) Konsultacje społecznego programu rewitalizacji.
- 4) Opiniowanie projektu programu rewitalizacji.
- 5) Wprowadzenie zmian wynikających z przeprowadzonych konsultacji społecznych i uzyskanych opinii oraz uchwalenie programu rewitalizacji.
- 6) Realizacja programu rewitalizacji.

Kluczowe działania związane z realizacją programu rewitalizacji

L.p.	Działanie	Odpowiedzialność	Termin
1.	Wprowadzenie przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zawartych w programie rewitalizacji, niezwłocznie po uchwaleniu tego programu, do załącznika do wieloletniej prognozy finansowej gminy. Jeżeli dane dotyczące tych przedsięwzięć nie są wystarczające do wpisania ich do wieloletniej prognozy finansowej, Rada Miasta wprowadza przedsięwzięcia do tej prognozy niezwłocznie po ustaleniu niezbędnych danych.	Rada Miejska	Po uchwaleniu programu rewitalizacji
2	<p>Powołanie i działalność Zespołu ds. rewitalizacji.</p> <p>Zespół ds. rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradcą.</p> <p>Zakłada się cykliczność spotkań Zespołu ds. rewitalizacji, w trakcie których omawiane będą poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacji, ich stan wdrażania oraz rezultaty programu rewitalizacji.</p> <p>Zespół ds. rewitalizacji pełnić będzie funkcję multiplikatora, tj. jest zobowiązany do komunikowania się w sprawach istotnych dla rewitalizacji z interesariuszami, których reprezentuje.</p>	Zespół ds. rewitalizacji, Prezydent	Lata 1 – n (okres realizacji programu)
3.	Utworzenie w strukturach Urzędu Miasta i Gminy Stanowiska/komórki ds. rewitalizacji, której działalność związana będzie ze wsparciem funkcjonowania Zespołu ds. rewitalizacji, jak również monitoringiem produktów i rezultatów.	Prezydent	Lata 1 – n (okres realizacji programu)
3.	<p>Opracowywanie dokumentacji technicznej dla projektów wpisanych do programu rewitalizacji, kosztorysów, uzyskiwanie wszelkich pozwoleń.</p> <p>Opracowanie studiów wykonalności i wniosków aplikacyjnych oraz niezbędnych załączników.</p> <p>Zgodnie z harmonogramami opracowywania, składania, realizacji i rozliczenia poszczególnych projektów na</p>	Podmioty realizujące zadania ujęte w programie rewitalizacji.	Lata 1 – n (okres realizacji programu)

	współfinansowanie zadań.		
4.	<p>Ocena aktualności i stopnia realizacji programu rewitalizacji co najmniej raz na trzy lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w tym programie.</p> <p>Ocena sporządzona przez Prezydenta podlega zaopiniowaniu przez Zespół ds. rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie internetowej gminy.</p> <p>W przypadku stwierdzenia, że program rewitalizacji wymaga zmiany Prezydent występuje do Rady Miasta z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku załącza się opinię.</p> <p>Zmiana programu rewitalizacji nie wymaga uzyskania opinii, ani przeprowadzenia konsultacji społecznych, jeżeli:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nie dotyczy przedsięwzięć rewitalizacyjnych, 2) nie wymaga zmiany uchwały. 	Prezydent, Zespół ds. rewitalizacji	Lata 1 – n (okres realizacji programu)
5.	<p>Uzupełnienie i rozszerzanie programu rewitalizacji o nowe zadania zgłaszane przez instytucje, organizacje i firmy działające na obszarze objętym programem rewitalizacji, w tym także o zadania Gminy.</p>	Prezydent, Zespół ds. rewitalizacji, podmioty zamierzające realizować przedsięwzięcia rewitalizacyjne w oparciu o zaktualizowany program rewitalizacji	Lata 1 – n (okres realizacji programu)
6.	<p>Działania Public Relations, bieżąca i stała komunikacja z mieszkańcami Gminy nt. założeń rewitalizacji, postępów w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz efektów.</p> <p>Zbieranie i analizowanie zgłaszanych przez społeczność gminy uwag, opinii, wniosków.</p> <p>Działania komunikacyjne realizowane za pośrednictwem narzędzi komunikacyjnych Gminy, lokalnych mediów, Zespołu ds. rewitalizacji oraz podmiotów realizujących przedsięwzięcia rewitalizacyjne.</p>	Prezydent, Zespół ds. rewitalizacji, podmioty realizujące przedsięwzięcia rewitalizacyjne.	Lata 1 – n (okres realizacji programu)
7.	<p>Uchylenie uchwały w sprawie programu rewitalizacji w całości albo w części, w przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji programu rewitalizacji, osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych.</p>	Rada Miejska	Lata 1 – n (okres realizacji programu)

Monitoring

Monitoring procesu wdrażania programu rewitalizacji i jego efektów jest odpowiedzialnym i ważnym zadaniem, warunkującym skuteczne zarządzanie procesem wdrażania programu.

Proces realizacji będzie monitorowany i oceniany przez zespół zadaniowy (Zespołu ds. rewitalizacji).

Głównymi obszarami monitorowania i ewaluacji programu rewitalizacji są:

- cele główne wytyczone w programie,
- Kierunki działań i poszczególne przedsięwzięcia oraz projekty rewitalizacyjne.

Proces monitorowania polegał będzie na systematycznym obserwowaniu zmian zachodzących w ramach poszczególnych celów wytyczonych w programie. Zaleca się, aby monitoring prowadzony był jednocześnie na kilku płaszczyznach. Powinien dostarczać informacji na temat postępów w osiąganiu przyjętych celów oraz umożliwić kwantyfikację efektów zrealizowanych projektów.

Monitoring programu będzie odbywał się w dwóch etapach:

- Roczne sprawozdania z realizacji celów, zawierające podstawowe informacje na temat podejmowanych działań, stopnia realizacji projektów, ewentualnych efektów końcowych tych projektów.
- Analiza wskaźnikowa, służąca odpowiedzi na pytanie o zbieżność podejmowanych działań z osiąganymi wynikami społeczno-gospodarczymi gminy wg wskaźników rezultatu.

Ewaluacja

W szerokim aspekcie ewaluacja dotyczy realizacji programu rewitalizacji oraz jego wpływu na wszelkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego. Ewaluacja musi także odpowiadać na pytanie, w jakim stopniu program rozwiązuje realne problemy gminy i jej społeczności.

W wąskim aspekcie ewaluacja koncentruje się na realizacji poszczególnych elementów programu, przy czym kryteriami oceny zapisów są:

- wskaźniki realizacji celów,
- rozwiązywanie problemów,
- realizacja wizji rozwoju (wg przyjętych składników wizji).

Ewaluacja będzie opierać się na trzech rodzajach ocen:

- ocena przed realizacją działań - czy i w jaki sposób program, a w szczególności poszczególne działania i przedsięwzięcia rewitalizacyjne wpłyną na grupy docelowe, przyczynią się do poprawy sytuacji na terenie gminy,
- ocena w trakcie realizacji działań - odpowiada na pytanie, czy przyjęte cele i podjęte w następstwie działania zmierzają w dobrym kierunku,
- ocena po realizacji działań – ocena długoterminowego wpływu programu rewitalizacji na grupy docelowe, czy efekty wynikłe z zastosowania strategii są trwałe.

WSKAŹNIKI REZULTATU

Wskaźnik	Jednostka	Źródło pozyskania informacji	Częstotliwość pomiaru	Oczekiwana zmiana w 2020 roku
1. Poprawa funkcjonalności przestrzeni obszaru rewitalizacji poprzez poprawę stanu infrastruktury komunikacyjnej oraz zwiększenie bezpieczeństwa.				
Liczba noclegów udzielonych	Liczba noclegów	GUS/BDL	1 raz na rok	Wzrost liczby noclegów udzielonych przez obiekty w

				Zduńskiej Woli o 20%
Liczba osób pracujących	Liczba osób pracujących	GUS/BDL	1 raz na rok	Wzrost liczby osób pracujących o 10%
Hałas komunikacyjny	dB	PIOŚ	1 raz na rok	Zmniejszenie poziomu hałasu poniżej wartości granicznych
2. Zwiększenie aktywności gospodarczej obszaru rewitalizacji oraz wzrost mobilności na lokalnym rynku pracy.				
Liczba osób długotrwale bezrobotnych	Osoby	PUP	1 raz na rok	Zmniejszenie liczby osób długotrwale bezrobotnych o 20%
Liczba osób prowadzących działalność gospodarczą	Liczba osób	GUS/BDL	1 raz na rok	Wzrost liczby osób prowadzących działalność gospodarczą o 5%
3. Poprawa warunków zamieszkania na obszarze rewitalizacji poprzez poprawę stanu technicznego obiektów mieszkalnych, w tym termomodernizację oraz zwiększenie estetyki przestrzeni miejskiej.				
Zanieczyszczenie powietrza	Dane nt. stanu powietrza atmosferycznego	PIOŚ	1 raz na rok	Zmniejszenie skali zanieczyszczeń i / lub utrzymanie dobrych parametrów jakości powietrza
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa	Liczba osób	MOPS	1 raz na rok	Spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa o 20%
4. Zwiększenie aktywności społecznej oraz zmniejszenie skali negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności w oparciu o potencjał instytucjonalny Zduńskiej Woli oraz organizacji pozarządowych.				
Liczba uczestników imprez kulturalnych w Zduńskiej Woli	Liczba osób	GUS/BDL	1 raz na rok	Wzrost liczby uczestników imprez kulturalnych o 20%
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	Liczba osób	MOPS	1 raz na rok	Spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej o 20%
Liczba osób objętych opieką żłobkową	Liczba osób	GUS/BDL	1 raz na rok	Wzrost liczby dzieci objętych opieką żłobkową o 25%
Liczba organizacji pozarządowych	Liczba organizacji	GUS/BDL	1 raz na rok	Wzrost liczby organizacji pozarządowych o 10%
Liczba członków klubów sportowych	Liczba osób	GUS/BDL	1 raz na rok	Wzrost liczby członków klubów sportowych o 20%

SPIS MAP, WYKRESÓW I TABEL

Mapa 1. Kierunki zagospodarowania i polityka przestrzenna miasta Zduńska Wola	10
Mapa 2. Granice obszaru objętego lokalnym programem rewitalizacji.....	12
Mapa 3. Położenie Zduńskiej Woli na tle powiatu zduńskowolskiego i okolicznych powiatów	15
Mapa 4. Położenie Zduńskiej Woli na tle kraju	16
Mapa 5. Ludność w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem 2015	140
Mapa 6. Obciążenie demograficzne – ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015	142
Mapa 7. Obciążenie demograficzne - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015	143
Mapa 8. Liczba rodzin korzystający z zasiłków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców 2014	144
Mapa 9. Kwota wypłaconych zasiłków z pomocy społecznej na 1 korzystającego z pomocy społecznej 2014 ..	146
Mapa 10. Liczba uczniów otrzymujących stypendium socjalne na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015	146
Mapa 11. Liczba uczniów korzystających z dożywiania na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015	147
Mapa 12. Liczba osób objętych procedurą NIEBIESKIEJ KARTY na 1000 mieszkańców 2014	149
Mapa 13. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu na 1000 mieszkańców 2015 ..	150
Mapa 14. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia na 1000 mieszkańców 2015 ..	151
Mapa 15. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1000 mieszkańców 2015	152
Mapa 16. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców 2015	153
Mapa 17. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu przemocy w rodzinie na 1000 mieszkańców 2015	154
Mapa 18. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa na 1000 mieszkańców 2015	155
Mapa 19. Odsetek osób długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem 2015	156
Mapa 20. Odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w liczbie bezrobotnych ogółem 2015	157
Mapa 21. Wyniki delimitacji wskaźników opisujących problemy społeczne w Zduńskiej Woli	158
Mapa 22. Obszar zdegradowany w Zduńskiej Woli	160
Mapa 23. Obszar rewitalizacji w Zduńskiej Woli	163
Wykres 1. Ludność faktycznie zamieszkała w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015	16
Wykres 2. Struktura ludność według grup wiekowych w Zduńskiej Woli w 2005 i 2015 roku	18
Wykres 3. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015.....	20
Wykres 4. Saldo migracji w Zduńskiej Woli w latach 2010-2014	26
Wykres 5. Bezrobotni ogółem w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015	28

Wykres 6. Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej w Zduńskiej Woli w latach 2010-2014 ...	34
Wykres 7. Podmioty gospodarcze według podstawowych profili działalności – stan na 31.XII.2015	51
Wykres 8. Udział terenów zieleni w powierzchni ogółem w 2015 roku.....	77
Wykres 10. Uczniowie i absolwenci szkół podstawowych w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015	88
Wykres 11. Uczniowie i absolwenci szkół gimnazjalnych w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015.....	90
Wykres 12. Uczniowie i absolwenci liceów ogólnokształcących (dla młodzieży, bez specjalnych) w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015	91
Wykres 13. Uczniowie i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych (dla młodzieży, bez specjalnych) w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015	93
Wykres 14. Uczniowie i absolwenci techników (dla młodzieży, bez specjalnych) w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015	94
Wykres 14. Najważniejsze problemy społeczne Zduńskiej Woli. N=52.....	126
Wykres 15. Najważniejsze problemy gospodarcze Zduńskiej Woli. N=52	127
Wykres 16. Najważniejsze problemy środowiskowe Zduńskiej Woli. N=52	127
Wykres 17. Najważniejsze problemy przestrzenno-funkcjonalne Zduńskiej Woli. N=52	128
Wykres 18. Najważniejsze problemy techniczne Zduńskiej Woli. N=52	129
Wykres 19. Najistotniejsze działania w procesie rewitalizacji. N=52	130
Tabela 1. Liczba mieszkańców w 2015 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów	17
Tabela 2. Ludność na 1 km ² w latach 2010-2015	18
Tabela 3. Odsetek kobiet w ludności faktycznie zamieszkałej w latach 2010-2015.....	19
Tabela 4. Liczba kobiet wśród mieszkańców w 2015 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów	19
Tabela 5. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w latach 2014-2015 w Zduńskiej Woli wg obszarów	21
Tabela 6. Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogóle ludności w latach 2010-2015.....	22
Tabela 7. Odsetek ludności w wieku produkcyjnym w ogóle ludności w latach 2010-2015.....	22
Tabela 8. Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym w ogóle ludności w latach 2010-2015	23
Tabela 9. Wskaźniki obciążenia demograficznego w 2015 roku	24
Tabela 10. Ruch naturalny w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015.....	24
Tabela 11. Urodzenia żywe na 1000 ludności w latach 2010-2015	25
Tabela 12. Zgony na 1000 ludności w latach 2010-2015	25
Tabela 13. Przyrost naturalny na 1000 ludności w latach 2010-2015.....	26
Tabela 14. Saldo migracji na 1000 osób w latach 2010-2014	27
Tabela 15. Saldo migracji zagranicznych na 1000 osób w latach 2010-2014.....	27
Tabela 16. Udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015.....	28
Tabela 17. Charakterystyka bezrobotnych w 2015 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów	29
Tabela 18. Liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu bezrobocia w 2015 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów	30

Tabela 19. Liczba osób i rodzin korzystających z zasiłków pomocy społecznej oraz wysokość wypłaconych zasiłków pomocy społecznej w 2015 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów	33
Tabela 20. Uczniowie otrzymujący stypendium socjalne i korzystający z dożywiania w roku szkolnym 2014/2015 w Zduńskiej Woli wg obszarów	34
Tabela 21. Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej do ludności ogółem w latach 2010-2014	35
Tabela 22. Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej do ludności w wieku produkcyjnym w latach 2010-2014	35
Tabela 23. Liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu ubóstwa w 2015 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów	36
Tabela 24. Liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu przemocy w rodzinie w 2015 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów	37
Tabela 25. Liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu alkoholizmu w 2015 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów	38
Tabela 26. Liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu narkomanii w 2015 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów	40
Tabela 27. Osoby objęte procedurą Niebieskiej Karty w 2014 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów	41
Tabela 28. Liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu niepełnosprawności w 2015 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów	42
Tabela 29. Liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w 2015 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów	42
Tabela 30. Liczba stwierdzonych przestępstw na 1000 mieszkańców ogółem w 2014 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów	44
Tabela 31. Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych w latach 2006, 2010 i 2014	45
Tabela 32. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2015	47
Tabela 33. Podmioty gospodarcze według liczby pracowników w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015	50
Tabela 34. Podmioty gospodarcze wg sektora własności w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015	51
Tabela 35. Podmioty gospodarcze wg sekcji PKD w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015	52
Tabela 36. Struktura podmiotów gospodarczych według sekcji PKD 2007 w latach 2010-2015	53
Tabela 37. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2010-2015	54
Tabela 38. Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w latach 2010-2015	55
Tabela 39. Jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2010-2015	56
Tabela 40. Saldo jednostek nowych i wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2010-2015	56
Tabela 41. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015	57
Tabela 42. Zarejestrowane podmioty gospodarki narodowej w 2014 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów	57
Tabela 43. Liczba pracujących w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015	58
Tabela 44. Pracujący na 1000 ludności w latach 2010-2015	59
Tabela 45. Grunty zabudowane i zurbanizowane ogółem – udział w powierzchni ogółem w latach 2010-2014	74
Tabela 46. Odsetek terenów mieszkaniowych – udział w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych ogółem w latach 2010-2014	75

Tabela 47. Odsetek terenów przemysłowych – udział w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych ogółem w latach 2010-2014	76
Tabela 48. Odsetek terenów rekreacji i wypoczynku – udział w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych ogółem w latach 2010-2014.....	76
Tabela 49. Tereny zielone – udział w powierzchni ogółem wg stanu na 31.12.2015 roku	77
Tabela 50. Liczba przychodni na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2015	83
Tabela 51. Porady lekarskie na 1000 mieszkańców w latach 2010-2015.....	83
Tabela 52. Ludność na aptekę ogólnodostępną i punkt apteczny w latach 2010-2015.....	84
Tabela 53. Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach w latach 2010-2015.....	85
Tabela 54. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w latach 2010-2015	86
Tabela 55. Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego w latach 2010-2015	87
Tabela 56. Uczniowie szkoły podstawowej przypadający na 1 oddział (klasę) w latach 2010-2015.....	88
Tabela 57. Uczniowie gimnazjum przypadający na 1 oddział (klasę) w latach 2010-2015	90
Tabela 58. Uczniowie szkół ogólnokształcących (dla młodzieży, bez specjalnych) przypadający na 1 oddział (klasę) w latach 2010-2015	92
Tabela 59. Uczniowie zasadniczych szkół zawodowych (dla młodzieży, bez specjalnych) przypadający na 1 oddział (klasę) w latach 2010-2015.....	93
Tabela 60. Uczniowie technikum (dla młodzieży, bez specjalnych) przypadający na 1 oddział (klasę) w latach 2010-2014	94
Tabela 61. Liczba mieszkańców na 1 dom, ośrodek kultury, klub i świetlicę w latach 2011-2015	98
Tabela 62. Grupy artystyczne na 10 tys. mieszkańców w latach 2011-2015	98
Tabela 63. Imprezy artystyczne na 10 tys. mieszkańców w latach 2011-2015	99
Tabela 64. Ludność na 1 placówkę biblioteczną w latach 2010-2015.....	100
Tabela 65. Księgozbiór bibliotek na 1000 ludności w latach 2010-2015.....	100
Tabela 66. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności w latach 2010-2015	101
Tabela 67. Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach w latach 2010-2015	101
Tabela 68. Kluby sportowe, członkowie oraz ćwiczący w Zduńskiej Woli w latach 2010-2014	104
Tabela 69. Kluby sportowe na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014	104
Tabela 70. Członkowie klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014	105
Tabela 71. Ćwiczący w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014	105
Tabela 72. Ćwiczący do 18 lat w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014	106
Tabela 73. Ścieżki rowerowe na 10 tys. km ² i na 10 tys. ludności w latach 2011-2015	112
Tabela 74. Charakterystyka sieci wodociągowej w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015	114
Tabela 75. Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej w latach 2010-2014	115
Tabela 76. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015.....	115
Tabela 77. Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w latach 2010-2014	116
Tabela 78. Oczyszczalnie ścieków w Zduńskiej Woli w latach 2010-2015	117

Tabela 79. Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w latach 2010-2015	117
Tabela 80. Charakterystyka sieci gazowej w Zduńskiej Woli w latach 2010-2014	118
Tabela 81. Korzystanie z sieci gazowej w Zduńskiej Woli w latach 2010-2014	119
Tabela 82. Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej w latach 2010-2014	120
Tabela 83. Zużycie energii elektrycznej w miastach na 1 mieszkańca miast w latach 2010-2014	121
Tabela 84. Budynki mieszkalne i zasoby mieszkaniowe w Zduńskiej Woli w latach 2010-2014	122
Tabela 85. Mieszkania na 1000 mieszkańców w latach 2010-2014	123
Tabela 86. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w latach 2010-2014	123
Tabela 87. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w latach 2010-2014.....	124
Tabela 88. Budynki mieszkalne w 2014 roku w Zduńskiej Woli wg obszarów	124
Tabela 89. Stan kryzysowe występujące w Zduńskiej Woli.....	132
Tabela 90. Ludność w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem 2015	140
Tabela 91. Obciążenie demograficzne – ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015	141
Tabela 92. Obciążenie demograficzne - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015	142
Tabela 93. Ludność korzystająca z pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem 2014	143
Tabela 94. Liczba rodzin korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców 2014.....	144
Tabela 95. Kwota wypłaconych zasiłków z pomocy społecznej na 1 korzystającego z pomocy społecznej 2014	145
Tabela 96. Liczba uczniów otrzymujących stypendium socjalne na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015	146
Tabela 97. Liczba uczniów korzystających z dożywiania na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015	147
Tabela 98. Liczba osób objętych procedurą NIEBIESKIEJ KARTY na 1000 mieszkańców 2014.....	148
Tabela 99. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu na 1000 mieszkańców 2015	149
Tabela 100. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia na 1000 mieszkańców 2015	150
Tabela 101. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1000 mieszkańców 2015	151
Tabela 102. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców 2015	152
Tabela 103. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu przemocy w rodzinie na 1000 mieszkańców 2015	153
Tabela 104. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa na 1000 mieszkańców 2015 ...	154
Tabela 105. Odsetek osób długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem 2015	155
Tabela 106. Odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w liczbie bezrobotnych ogółem 2015	156
Tabela 107. Wyniki delimitacji wskaźników opisujących problemy społeczne w Zduńskiej Woli.....	157
Tabela 108. Wskaźniki opisujące negatywne zjawiska społeczne na obszarze rewitalizacji w Zduńskiej Woli ..	164
Tabela 109. Analiza SWOT czynników i zjawisk wpływających na skuteczność rewitalizacji w Zduńskiej Woli..	166

Tabela 110. Lista podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	175
Tabela 111. Lista pozostałych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	204
Tabela 112. Najważniejsze cechy komplementarności Programu Rewitalizacji	223
Tabela 113. Indykatywne ramy finansowe związane z realizacją Programu Rewitalizacji, w odniesieniu do podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	226
Tabela 114. Indykatywne ramy finansowe związane z realizacją Programu Rewitalizacji, w odniesieniu do pozostałych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	230
Tabela 115. Ramy finansowe związane z realizacją Programu Rewitalizacji, w odniesieniu celów rewitalizacji	233
Rysunek 1. Podział miasta Zduńska Wola na jednostki delimitacyjne	14

ZAŁĄCZNIK NR 1 – JEDNOSTKI DELIMITACYJNE W ZDUŃSKIEJ WOLI – WYKAZ ULIC

Obszar	Zduńska Wola (ulice)	Ilość osób zameldowanych OGÓŁEM (31.12.2015)	Odsetek liczby mieszkańców wg ulic
	OBSZAR 1	2 037	4,84%
1	BAŁTYCKA	48	0,11%
1	DRWĘCKA	29	0,07%
1	GETTA ŻYDOWSKIEGO	870	2,07%
1	KLONOWA	114	0,27%
1	MOSTOWA	48	0,11%
1	NARWIAŃSKA	132	0,31%
1	NERSKA	22	0,05%
1	NOTECKA	23	0,05%
1	ODRZAŃSKA	43	0,10%
1	OPIESIŃSKA	51	0,12%
1	ORZYCKA	32	0,08%
1	PILICKA	37	0,09%
1	POZNAŃSKA	11	0,03%
1	PÓŁNOCNA	63	0,15%
1	STAWOWA	69	0,16%
1	TYMIENICKA	70	0,17%
1	WARCKA	50	0,12%
1	WIŚLANA	58	0,14%
1	WODNA	132	0,31%
1	ZAKOPIAŃSKA	104	0,25%
1	ŻEGLIŃSKA	31	0,07%
	OBSZAR 2	5 012	11,91%
2	GETTA ŻYDOWSKIEGO (część)	231	0,55%
2	JASNA	96	0,23%
2	KACZA	33	0,08%
2	KACZEŃCOWA	78	0,19%
2	KRÓTKA	84	0,20%
2	KRZYWA	8	0,02%
2	LNIANA	13	0,03%
2	ŁÓDZKA (część)	198	0,47%
2	MICKIEWICZA	154	0,37%

2	OGRODOWA	1 207	2,87%
2	PLAC WOLNOŚCI	397	0,94%
2	PROSTA	123	0,29%
2	PRUSA	28	0,07%
2	SIERADZKA	1 700	4,04%
2	TARGOWA	23	0,05%
2	TKACKA	102	0,24%
2	WIEJSKA	69	0,16%
2	WILEŃSKA	38	0,09%
2	ZACHODNIA	430	1,02%
	Obszar 3	7 237	17,20%
3	BACZYŃSKIEGO	502	1,19%
3	BOGUSŁAWSKIEGO	232	0,55%
3	BRATERSKA	66	0,16%
3	CHEŁMOŃSKIEGO	762	1,81%
3	DOBRA	75	0,18%
3	GIERYMSKIEGO	506	1,20%
3	GRZYBOWA	39	0,09%
3	IWASZKIEWICZA	277	0,66%
3	JARACZA	201	0,48%
3	JEDNOŚCI	27	0,06%
3	KOSSAKA	661	1,57%
3	LUDOWA	45	0,11%
3	MALCZEWSKIEGO	29	0,07%
3	MODRZEJEWSKIEJ	234	0,56%
3	NADZIEI	39	0,09%
3	NOWY ŚWIAT	30	0,07%
3	OBYWATELSKA	31	0,07%
3	PADEREWSKIEGO	277	0,66%
3	PAWLIKOWSKIEJ-JASNORZEWSKIEJ	7	0,02%
3	POKOJU	8	0,02%
3	PORĘBSKA	181	0,43%
3	POŚWIATOWSKIEJ	10	0,02%
3	PRZYJAŹNI	94	0,22%
3	RADOSNA	84	0,20%
3	REYMONTA	20	0,05%
3	ROBOTNICZA	26	0,06%
3	SEJMOWA	16	0,04%
3	SERDECZNA	12	0,03%

3	SIENKIEWICZA	12	0,03%
3	SOLSKIEGO	336	0,80%
3	SOSNOWA	16	0,04%
3	SPOŁECZNA	37	0,09%
3	STAFFA	169	0,40%
3	SZYMANOWSKIEGO	143	0,34%
3	ŚNIEŻNA	89	0,21%
3	TOPOŁOWA	108	0,26%
3	TUWIMA	63	0,15%
3	WIDAWSKA	283	0,67%
3	WIENIAWSKIEGO	441	1,05%
3	WILCZA	84	0,20%
3	WITKIEWICZA	129	0,31%
3	ZAMENHOFA	39	0,09%
3	ZDUŃSKA	219	0,52%
3	ZGODY	30	0,07%
3	ZŁOTA	548	1,30%
	OBSZAR 4	2 635	6,26%
4	BOCZNA	64	0,15%
4	BRZozowa	60	0,14%
4	DALEKA	92	0,22%
4	DOJAZD	173	0,41%
4	GŁÓWNA	143	0,34%
4	GRANICZNA	39	0,09%
4	KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO	15	0,04%
4	KS. JANA TWARDOWSKIEGO	24	0,06%
4	KS. JERZEGO POPIEŁUSZKI	4	0,01%
4	KS. PROF. JÓZEFA TISCHNERA	3	0,01%
4	LASKOWA	87	0,21%
4	ŁĄKOWA	256	0,61%
4	ORLA	18	0,04%
4	PAPROCKA	312	0,74%
4	PODLEŚNA	202	0,48%
4	POLNA	69	0,16%
4	POŁUDNIOWA	70	0,17%
4	SOKOLA	42	0,10%
4	STRZELECKA	52	0,12%
4	SZPAKOWA	22	0,05%

4	TORFOWA	64	0,15%
4	WCZASOWA	93	0,22%
4	WRZOSOWA	61	0,15%
4	WSCHODNIA	126	0,30%
4	WSPÓLNA	208	0,49%
4	ZDUŃSKA	194	0,46%
4	ŻURAWIA	142	0,34%
	OBSZAR 5	6 802	16,17%
5	ALEJE KOŚCIUSZKI	78	0,19%
5	DĄBROWSKIEGO	523	1,24%
5	DOLNA	86	0,20%
5	FABRYCZNA	5	0,01%
5	INŻYNIERSKA	37	0,09%
5	JULIUSZA	411	0,98%
5	KILIŃSKIEGO	1 061	2,52%
5	KOBUSIEWICZA	17	0,04%
5	KOŚCIELNA	257	0,61%
5	KRÓLEWSKA	97	0,23%
5	KRUCZA	127	0,30%
5	ŁASKA (część)	525	1,25%
5	ŁÓDZKA (część)	145	0,34%
5	OBROŃCÓW WESTERPLATTE	69	0,16%
5	PASAŻ POWSTAŃCÓW ŚLĄSKICH	4	0,01%
5	PIWNA	30	0,07%
5	PLAC KRAKOWSKI	189	0,45%
5	PLAC ŻELAZNY	15	0,04%
5	PODMIEJSKA	55	0,13%
6	POMORSKA	631	1,50%
5	PRZEJAZD	234	0,56%
5	SŁOWACKIEGO	18	0,04%
5	SZADKOWSKA (część)	419	1,00%
5	SZKOLNA	951	2,26%
5	ŚW. MAKSYMILIANA MARII KOLBEGO	39	0,09%
5	WĄSKA	28	0,07%
5	ZIELONA (część)	709	1,69%
5	ZŁOTNICKIEGO	31	0,07%
5	ŻEROMSKIEGO	11	0,03%
	OBSZAR 6	5 449	12,95%

6	AGRESTOWA	53	0,13%
6	CZARNIECKIEGO	66	0,16%
6	DWORCOWA	16	0,04%
6	HETMAŃSKA	232	0,55%
6	JANA III SOBIESKIEGO	243	0,58%
6	JANA KAZIMIERZA	457	1,09%
6	KMICICA	31	0,07%
6	ŁÓDZKA	975	2,32%
6	MALINOWA	19	0,05%
6	PODBIPIĘTY	65	0,15%
6	PRZYTORZE	19	0,05%
6	RYCERSKA	80	0,19%
6	SKŁODOWSKIEJ	445	1,06%
6	SKRZETUSKIEGO	37	0,09%
6	SŁOWIAŃSKA	81	0,19%
6	SPACEROWA	905	2,15%
6	SZADKOWSKA	556	1,32%
6	TOROWA	133	0,32%
6	WOLSKA	81	0,19%
6	WOŁODYJOWSKIEGO	39	0,09%
6	ZAGŁOBY	36	0,09%
6	ŻÓŁKIEWSKIEGO	6	0,01%
6	ŻYTANIA	874	2,08%
	OBSZAR 7	443	1,05%
7	DŁUGA	27	0,06%
7	DZIEWIARSKA	22	0,05%
7	HENRYKOWSKA	129	0,31%
7	JABŁECZNA	9	0,02%
7	KANAŁOWA	30	0,07%
7	LIPOWA	47	0,11%
7	MONIUSZKI	49	0,12%
7	PRZEMYSŁOWA	50	0,12%
7	WIŚNIOWA	39	0,09%
7	ZAKĄTNA	16	0,04%
7	ZIELONOGÓRSKA	25	0,06%
	OBSZAR 8	6 741	16,02%
8	ASTROWA	48	0,11%
8	AZALIOWA	396	0,94%
8	CHOPINA	43	0,10%

8	CZESKA	70	0,17%
8	DYBOWSKIEGO	18	0,04%
8	GOŁĘBIA	37	0,09%
8	IRYSOWA	2	0,00%
8	JAŚMINOWA	4	0,01%
8	KLASZTORNA	58	0,14%
8	KONOPNICKIEJ	89	0,21%
8	KONWALIOWA	155	0,37%
8	KRĘTA	302	0,72%
8	KWIATOWA	78	0,19%
8	LAWENDOWA	237	0,56%
8	LILIOWA	42	0,10%
8	ŁASKA	1 756	4,17%
8	MIŁA	22	0,05%
8	MŁYNARSKA	47	0,11%
8	NARUTOWICZA	61	0,15%
8	OSMOLIŃSKA	1 332	3,17%
8	PIASKOWA	51	0,12%
8	PIEKARSKA	83	0,20%
8	REJA	93	0,22%
8	RÓŻANA	32	0,08%
8	SIKORSKIEGO	67	0,16%
8	SPACEROWA	904	2,15%
8	SPOKOJNA	12	0,03%
8	SREBRNA	294	0,70%
8	SZANIAWSKIEGO	49	0,12%
8	TULIPANOWA	40	0,10%
8	UKOŚNA	8	0,02%
8	UROCZA	8	0,02%
8	WIERZBOWA	47	0,11%
8	WŁADYSŁAWA JAGIEŁŁY	141	0,34%
8	ZIELONA	115	0,27%
	OBZAR 9	644	1,53%
9	BEMA	47	0,11%
9	JAGODOWA	40	0,10%
9	JAŁOWCOWA	35	0,08%
9	KARSZNICKA	288	0,68%
9	KŁOSOWA	23	0,05%
9	KRYSTAŁOWA	25	0,06%

9	ŁANOWA	56	0,13%
9	MURARSKA	17	0,04%
9	POZIOMKOWA	35	0,08%
9	ROLNA	1	0,00%
9	SADOWA	21	0,05%
9	SŁONECZNA	25	0,06%
9	STRUGA	10	0,02%
9	WOLNA	5	0,01%
9	WYCHODNIA	12	0,03%
9	ZBOŻOWA	4	0,01%
	OBZAR 10	1 443	3,43%
10	AKACJOWA	7	0,02%
10	BOROWA	297	0,71%
10	BUKOWA	16	0,04%
10	CEDROWA	3	0,01%
10	CISOWA	11	0,03%
10	CYPRYSOWA	24	0,06%
10	CZEREMCHY	34	0,08%
10	DĘBOWA	19	0,05%
10	GŁOGOWA	3	0,01%
10	GRABOWA	105	0,25%
10	IGLASTA	28	0,07%
10	JARZĘBINOWA	2	0,00%
10	JAWOROWA	6	0,01%
10	JESIONOWA	4	0,01%
10	JODŁOWA	277	0,66%
10	KALINOWA	3	0,01%
10	KASZTANOWA	2	0,00%
10	KOSODRZEWINY	12	0,03%
10	LESZCZYNOWA	8	0,02%
10	LEŚNA	10	0,02%
10	LIŚCIASTA	4	0,01%
10	MODRZEWIOWA	9	0,02%
10	ORZECHOWA	4	0,01%
10	PINIOWA	3	0,01%
10	PLATANOWA	10	0,02%
10	ŚWIERKOWA	307	0,73%
10	WIĄZOWA	8	0,02%
10	WIKLINOWA	227	0,54%

	OBSZAR K	3 625	8,62%
K	1 MAJA	783	1,86%
K	DŁUGOSZA	29	0,07%
K	FREDRY	108	0,26%
K	GAŁCZYŃSKIEGO	33	0,08%
K	GRUNWALDZKA	255	0,61%
K	KAŁUŻEWSKIEGO	208	0,49%
K	KOCHANOWSKIEGO	27	0,06%
K	KOLEJOWA	5	0,01%
K	KOŁĄTAJA	120	0,29%
K	KOMBATANTÓW	25	0,06%
K	KOPERNIKA	133	0,32%
K	KRAŃCOWA	30	0,07%
K	LEŚMIANA	146	0,35%
K	MARATOŃSKA	12	0,03%
K	MARZENIŃSKA	16	0,04%
K	NARCIARSKA	6	0,01%
K	NIEMCEWICZA	113	0,27%
K	NORWIDA	63	0,15%
K	OKRZEI	71	0,17%
K	OLIMPIJSKA	44	0,10%
K	PARTYZANTÓW	9	0,02%
K	PIŁKARSKA	296	0,70%
K	PIOTRA SKARGI	72	0,17%
K	PLAC ZWYCIĘSTWA	42	0,10%
K	POPRZECZNA	14	0,03%
K	SANECZKOWA	2	0,00%
K	SPORTOWA	49	0,12%
K	SPÓŁDZIELCZA	130	0,31%
K	STASZICA	133	0,32%
K	SUCHARSKIEGO	6	0,01%
K	SYLLI	65	0,15%
K	TENISOWA	8	0,02%
K	TRAUGUTTA	82	0,19%
K	TURYSTYCZNA	47	0,11%
K	WINCENTEGO POLA	58	0,14%
K	WIOSENNA	12	0,03%
K	WITA STWOSZA	57	0,14%
K	WOJSKA POLSKIEGO	289	0,69%

K	WYSPIAŃSKIEGO	27	0,06%
---	---------------	----	-------

